Školský vzdelávací program I.

Súkromná základná umelecká škola

R. Tatára

ISCED 1 B Primárne umelecké vzdelávanie

ISCED 2 B Sekundárne umelecké vzdelávanie

školský rok 2025/2026

I. časť

Školský vzdelávací program ISCED 1 B, pre 1, 2, 3, 4 ročník primárneho umeleckého vzdelávania ZUŠ a ISCED 2 B, pre 1, 2 a 3 ročník sekundárneho umeleckého vzdelávania.

Názov programu : Deti a umenie

Stupeň vzdelania : ISCED 1 B, ISCED 2 B

Vyučovací jazyk : slovenský

Študijná forma : denná
Druh školy : Základná umelecká škola

Predkladateľ : Róbert Tatár DiS.art

Názov školy : Súkromná základná umelecká škola Róberta Tatára

Adresa : Okružná č. 2, 974 04 Banská Bystrica

IČO : 37 998 544

Riaditeľ školy : Róbert Tatár DiS.art

Koordinátor pre tvorbu ŠVP : Eleonóra Tatárová DiS.art

Ďalšie kontakty : Telef : 048/4134563, mobil : 0903/608 931.
e - mail : szus.tatar@gmail.com
http://www.szustatar.sk

Zriaďovateľ : Róbert Tatár DiS.art

Adresa : Podháj č. 26, 974 05 Banská Bystrica

Kontakty : telef. : 048/4134563, mobil : 0903/608 931,
e - mail : szus.tatar@gmail.com
/http://www.szustatar.sk

Platnosť dokumentu od 2.09.2008

Platnosť ŠkVP	02.09.2008	
Revidovanie:	02.09.2020	
Revidovanie:	02.09.2021	
Revidovanie:	02.09.2022	
Revidovanie:	02.09.2023	
Revidovanie:	02.09.2024	
Revidovanie:	02.09.2025	
Revidovanie:	02.09.2026	

OBSAH:

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť a poloha školy
2. História školy
3. Charakteristika žiakov
4. Charakteristika pedagogického zboru
5. Ďalšie vzdelávanie pracovníkov
6 Perspektívne potreby na doškoľovanie pracovníkov
7. Organizácia prijímacieho konania
8. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami
9. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy
10. Škola ako životný priestor
11. Podmienky na zabezpečenie BOZP pri výchove a vzdelávaní

II. Charakteristika ŠkVP

1. Školský vzdelávací program v podmienkach ZUŠ
2. Ciele vzdelávania v ZUŠ
3. Obsah vzdelávania v ZUŠ
4. Vlastné zameranie školy a stupeň vzdelávania
5. Profil absolventa
6. Pedagogické stratégie – výnimočne nadaní žiaci

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie výsledkov práce žiakov
2. Hodnotenie zamestnancov
3. Hodnotenie školy (autoevalvácia)

IV. Školský vzdelávací program

1. Hudobný odbor
2. Výtvarný odbor
3. Literárno-dramatický odbor
2. Tanečný odbor

V. Učebné osnovy (súčasť školského vzdelávacého programu)

1. Učebné osnovy pre hudobný odbor
2. Učebné osnovy pre výtvarný odbor
3. Učebné osnovy pre literárno-dramatický odbor
4. Učebné osnovy pre tanečný odbor

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť a poloha školy

Súkromná základná umelecká škola R. Tatára je plne organizovaná škola, má všetky štyri odbory

- hudobný odbor (HO)

- výtvarný odbor (VO)

- literárno dramatický odbor(LDO)

V hudobnom odbore prevláda individuálne vyučovanie, jeden žiak-jeden učiteľ. V komornej hre a štvorručnej a orchestrálnej hre pracujeme v skupinách od dvoch detí. V tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore pracujeme formou skupinového vyučovania.

Škola sídli v mestskej časti Fončorda v priestoroch Základnej školy na Okružnej ulici č. 2. Dnes vlastní objekt Základná škola Narnia ktorej zriaďovateľom je Zbor cirkvi bratskej. Školu navštevujú deti z Banskej Bystrice najmä z mestskej časti Fončorda ale aj deti z okolitých dedín.

2. Z histórie školy

Súkromná základná umelecká škola R. Tatára bola zaradená do siete základných umeleckých škôl v roku 2005. Začiatky neboli ľahké. Bolo potrebné nájsť vyhovujúce priestory pre školu. Rozhodli sme sa prenajať časť prázdneho pavilónu Základnej školy na Okružnej ulici č. 2. Objekt bolo potrebné prispôsobiť stavebnými úpravami potrebám umeleckého vzdelávania najmä hudobného odboru. Prestavali sme veľkoplošné triedy na malé - pre individuálne vyučovanie. Postupne sme vytvorili podmienky pre prácu všetkých odborov školy. V hudobnom odbore sme vybudovali koncertnú sálu pre 80 poslucháčov s pódiom a koncertným klavírom. Výtvarný odbor má tri ateliéry a dobré podmienky na svoju prácu. Literárno-dramatický odbor stále hľadá svoju tvár – je v štádiu budovania.

3. Charakteristika žiakov

Vekové rozpätie žiakov navštevujúcich našu školu je pomerne veľké. Tvoria ho žiaci materských škôl, základných škôl, stredných a vysokých škôl ale aj pracujúci a dôchodcovia najmä zo sídliska Fončorda.

Stupne štúdia v SZUŠ

- prípravné štúdium (PŠ: PHV, PDV)
- základné štúdium – I. stupeň (1. a 2. časť)
- základné štúdium – II. stupeň
- štúdium pre dospelých (ŠPD)

Dĺžka štúdia

- prípravné štúdium: 2 – roky
- základné štúdium - I. stupeň 1. časť: maximálne 4 roky
- základné štúdium - I. stupeň 2. časť: maximálne 5 rokov
- základné štúdium - II. stupeň: maximálne 4 roky
- štúdium pre dospelých (ŠPD): maximálne 4 roky

Charakteristika žiakov

Prípravné štúdium
Žiaci v hudobnom odbore po teoretickej príprave v 1. polroku prípravného štúdia (dve hodiny hudobnej náuky týždenne) začínajú od 2. polroka príslušného školského roku hrať na vybranom hudobnom nástroji a hudobnú náuku majú len jedenkrát týždenne. Po skončení prípravného štúdia absolvujú žiaci komisionálnu postupovú skúšku do 1. ročníka.

Základné štúdium
Najväčšiu skupinu študentov našej školy tvoria žiaci I. stupňa. Sú to žiaci základných škôl najmä zo sídliska Fončorda. Máme zriadené dve elokované pracoviská, jedno na sídlisku Sásová a druhé v Hrochoti. Elokované pracoviská zjednodušujú dochádzku žiakov do ZUŠ, sú zriadené v Základných školách. Rodičia sú radi, že deti nemusia cestovať a nie sú vystavené rizikám.

II. stupeň štúdia
Ďalšiu skupinu žiakov tvoria študenti stredných škôl, rozširujúci si oblasť umeleckého vzdelávania.

Štúdium pre dospelých – ŠPD – navštevujú dospelí študenti alebo pracujúci, prípadne dôchodcovia.
V hudobnom odbore môžu študovať hru na vybranom hudobnom nástroji, prípadne spev. Vo výtvarnom odbore sa zoznamujú s rôznymi druhmi výtvarných techník, (maľba, práca s hlinou, textilom, sklom, fotografiou a počítačovou grafikou.

Ukončenie jednotlivých stupňov štúdia
Prípravné štúdium – po ukončení prípravného štúdia a realizovaní postupovej komisionálnej skúšky prechádzajú deti do 1. ročníka ZUŠ.

Základné štúdium

- **Primárne umelecké vzdelanie** získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1B. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou – v štvrtom ročníku.

- **Nižšie sekundárne vzdelanie** získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2B. Aj tu je dokladom o získanom stupni vzdelania vysvedčenie s doložkou.

- **II. stupeň** základného štúdia trvá vo všetkých odboroch maximálne 4 roky a tiež sa končí absolventskou skúškou. Po jej úspešnom vykonaní žiak dostane záverečné vysvedčenie.

- **Štúdium pre dospelých** trvá vo všetkých odboroch maximálne 4 roky a tiež sa končí absolventskou skúškou, na základe ktorej žiak dostane záverečné vysvedčenie.

Iné formy štúdia

- **Rozšírené štúdium** je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce štúdijné výsledky. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31.marca školského roku, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

- **Skrátené štúdium** je určené žiakom, ktorí začnú štúdium vo vyššom veku, alebo žiakom, ktorí sa pripravujú na štúdium na stredných alebo vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním.

Vyučovanie sa člení na **individuálne** - v hudobnom odbore – a **skupinové** v literárno-dramatickom odbore, výtvarnom, tanečnom odbore a v predmete hudobná náuka v hudobnom odbore. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány. Samostatné zostavy žiakov prinášajú kolektívne zoskupenia súborovej hry, komorný súbor starších a mladších žiakov džezovej rockovej a populárnej hudby, duá, triá, kombinácia hry žiaka – sólistu a učiteľa ako korepetítora, divadelný súbor.

Prerušenie a ukončenie štúdia
Riaditeľ základnej umeleckej školy môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

O predčasnom ukončení štúdia môže rozhodnúť riaditeľ ZUŠ:
a) na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo plnoletého žiaka
b) ak žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok
c) ak plnoletý žiak alebo zákonný zástupca žiaka neuhrádza príspevok na čiastočnú úhradu nákladov podľa §49 ods. 4 až 6 školského zákona

4. Charakteristika pedagogického zboru

Škola zamestnáva pedagógov rôznych umeleckých disciplín, podľa potreby a požiadaviek študentov, s prihliadnutím na možnosti osnov a učebných plánov. Sú to skúsení pedagógovia s viacročnou pedagogickou praxou a overenou kvalitou práce. Majú osobné umelecké ambície - hrajú v orchestroch, spievajú v divadlách, vystupujú koncertne a vystavujú svoje práce na výstavách.

Živá umelecká práca a prepojenie na kurikulárnu vzdelávaciu činnosť majú pozitívny vplyv na výchovno-vzdelávací proces v škole.

Zvyšuje sa počet pedagógov s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním. Učitelia našej školy sú absolventi konzervatórií a vysokých umeleckých prípadne pedagogických škôl.

5.Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov

SZUŠ R. Tatára má vypracovaný celoročný plán vzdelávania pedagógov. Učitelia majú záujem o svoje ďalšie vzdelávanie. Zúčastňujú sa seminárov, konferencií, tvorivých dielní. Odborné semináre organizované priamo na súťažiach (Trnava, Banská Bystrica, Žilina, Považská Bystrica, Nitra).

Mladí učitelia si osvojujú nové vedomosti najmä v oblasti metodiky a didaktiky prostredníctvom uvádzajúcich učiteľov, ktorí im pomáhajú nadobudnuté teoretické vedomosti uplatniť v realite školy, v praxi.

Ďalej je tu skupina vyučujúcich, ktorí si doplňujú svoje vzdelanie na odborných školách a zlepšujú postupne hodnotu a úroveň odbornosti školy.

Pedagógovia a riadiaci pracovníci využívajú ponuky Metodicko-pedagogického centra v Banskej Bystrici v podobe jednorazových alebo cyklických podujatí na ktoré sa jednotlivci hlásia.

Každoročne absolvujú všetci zamestnanci školy školenie BOZ a PO.

Ďalšie vzdelávanie pedagógov zabezpečujeme prostredníctvom metodických združení, účasťou na súťažiach, festivaloch. Na súťažiach a festivaloch sú organizované semináre - vyhodnotenia a nie je zanedbateľná aj konfrontácia práce s výsledkami kolegov.

6. Perspektívne potreby na doškoľovanie pedagogických pracovníkov

Ďalšie možnosti vzdelávania učiteľov by mohli priniesť ponuky metodických centier, konzervatórií a vysokých

umeleckých škôl v oblasti rozširovania aprobácií na iný nástroj (predmet) podľa vlastnej profesionálnej potreby. V hudobnom odbore je potrebné zlepšiť gramotnosť pedagógov v práci s hudobnými softwarmi, dokázať využiť technické možnosti ktoré ponúkajú. Vo výtvarnom odbore pracovať s fotografiou, grafickou kartou, animáciou.

7. Organizácia prijímacieho konania

Prijímacie konanie – zápis do ZUŠ býva v termíne od 1.apríla do 15. júna. Niektorí rodičia využívajú zákonnú možnosť zapísať dieťa do školy na začiatku septembra. Riaditeľ školy vymenuje trojčlennú komisiu prijímacieho konania formou menovacieho dekrétu.
Priebeh prijímacieho konania je riadne písomne zaznamenaný v protokoloch ktoré komisia vyhodnotí, podpíše a o ich výsledku škola rodičov informuje.

Čo skúmame pri zápise:
V každom odbore skúmame mieru talentu a schopností pre vybraný odbor.
Hudobný odbor – sleduje tri oblasti - intonáciu, rytmus a hudobnú pamäť.
Dieťa si pripraví a zaspieva jednu pieseň, zopakuje tlieskaním krátky rytmický úsek a zaspieva melódiu predhranú na klavíri. Nevyžadujeme znalosť nôt.
Výsledok testu hodnotíme tromi stupňami.
A – veľmi dobre rozvinuté hudobné predpoklady
B - priemerne rozvinuté hudobné predpoklady
C – nerozvinuté hudobné predpoklady
Výtvarný odbor – priniesť na ukážku domáce výtvarné práce, na pohovore nakresliť alebo namaľovať zadanú úlohu.
Literárno-dramatický odbor: Dramatizované hranie s pomocou učiteľky, reč, výslovnosť, báseň. Sledujeme pamäť, vyjadrovacie schopnosti atď.

Ciele :
- naučiť sa základné pravidlo dramatickej hry, t.j. aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry
- zvládnuť základné prvky pohyblivosti, získať schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť sústrediť sa a pohotovo reagovať
- zoznámiť sa so základným priestorovým vnímaním
- zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku pohybom a zvukom
- prelomiť bariéru a komunikovať nielen v materinskom jazyku
- upevniť známu slovnú zásobu z anglického jazyka
- uviesť deti do vnímania jemných melódií a rozvinúť predstavivosť v spojení s hudbou
- pokúsiť sa reagovať na hudbu vlastným, nie naučeným pohybom
- viesť deti k rytmickým reakciám podľa pravidiel
- pomôcť žiakom prijať a zvnútorniť si vlastnú rolu
- odbúrať bariéry vo vystúpení pred inými
- rozvinúť pohybovo - priestorové vnímanie detí
- poznať talent jednotlivých detí a povzbudiť ich v rozvíjaní hlavne tých prvkov literárno-dramaticko-tanečno-hudobných aktivít, ku ktorým majú zvlášť blízko

8. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi na našom type školy je veľmi úzka a častá, pretože prichádzame s nimi do styku najmä na školských a triednych koncertoch, ktoré bývajú pravidelne raz za mesiac.

Deti nižších ročníkov vodia rodičia do školy. Pri individuálnom vyučovaní spolupracujú rodičia najmä začínajúcich žiakov priamo v triedach, pokiaľ si to pedagóg želá.

Vedenie školy spolupracuje s Radou školy, konzultujeme zásadné veci smerovania a existencie školy.

Rada školy pri SZUŠ R. Tatára bola ustanovená dňa 5.09.2008, nové výberové konanie sa uskutočnilo

1.	Ing.Branislav Styk	rodič	predseda rady školy
2.	Oľga Hricová DiS.art	pedagóg	podpredseda
3.	Jana Gondová	rodič	tajomníčka
4.	Mgr.Renata Kapustová	rodič	člen
5.	Karol Kiš	rodič	člen
6.	Beata Bieliková Dis.art	pedagóg	člen
7.	Anna Lapuníková	nepedagogický zam.	člen
8.	Mgr.art Maria Stopková	nominant zriaďovateľa	člen
9.	Mgr.art Michal Červienka ArtD	nominant zriaďovateľa	člen
10.	Viliam Trgo	nominant zriaďovateľa	člen
11.	Mgr.art Alžbeta Trgová	nominant zriaďovateľa	člen

Škola spolupracuje aj s inými organizáciami
Občianske združenie pre podporu kultúry umenia a vzdelávania úzko spolupracuje s našou školou. Organizujeme spoločne koncerty a kultúrne podujatia, ktoré obohacujú kultúrny život na sídlisku Fončorda. OZ pomáha škole v oblasti materiálno-technického zabezpečenia.

SZUŠ R. Tatára spolupracuje s vydavateľstvom PRESTO. Výsledkom spolupráce je vydanie notového materiálu autorky Oľgy Hricovej a PaeDr. Martiny Polohovej pod názvom Piesne z muzikálov. Noty sú určené deťom oboch škôl. Prostredníctvom naštudovania muzikálu posúvajú deti ZŠ Narnia v komunikácii v anglickom jazyku a hudobné spracovanie umožňuje našim žiakom napredovať v inštrumentálnej oblasti.

Škola spolupracuje s Asociáciou súkromných škôl a školských zariadení SR. Spolupráca je pre školu prospešná. V poslednom období sledujeme neustále zmeny v legislatíve tvorbe a novelizácií zákonov. V tejto oblasti nám členstvo v Asociácii veľmi pomáha.

Spolupráca s Klubom dôchodcov v B. Bystrici. Dva krát do roka, na Vianoce a na Deň matiek pripravujú učitelia sláčikového oddelenia program pre členov klubu. Učitelia VO spolu so žiakmi vyrábajú drobné darčeky. Je to milé podujatie prostredníctvom ktorého učíme deti charite, (nielen prijímať, ale naučiť sa aj dávať).

Spolupráca s Okresnou knižnicou M. Kováča.

Spolupráca s Maticou slovenskou - organizujeme pre dôchodcov dva krát ročne koncerty.

Výtvarný odbor vystavuje pravidelne vo foier Štátnej opery práce svojich žiakov s tématickým zameraním.

9. Priestorové a materiálno - technické podmienky školy

Škola vybudovala v roku 2013 novú koncertnú sálu s kapacitou 80 miest na sedenie s koncertným krídlom a digitálnym ozvučením. Získali sme dôstojný reprezentačný priestor na koncerty a výstavy žiakov.

V roku 2013 sme vybudovali novú modernú triedu pre potreby hudobnej náuky v ktorej sú nainštalované elektronické zariadenia a interaktívna tabuľa.
Vo výtvarnom odbore sa orientujeme na nové technické formy vzdelávania. V roku 2013 sme vybudovali triedu na vzdelávanie v oblasti počítačovej grafiky a fotografie. Zakúpili sme výkonné počítače a softwery. Žiaci radi pracujú s keramikou, oddelenie má k dispozícii keramickú vypaľovaciu pec.

Triedy pre individuálne vyučovanie sú zariadené nábytkom a klasickými pianínami. V triedach so zameraním na tzv. klasickú hudbu máme hudobné nástroje - akordeóny, husle, violončelo, zobcové flauty, gitary, štyri sady bicích nástrojov. Jedna súprava bicích nástrojov slúži pre cvičenie žiakov.

K zlepšeniu práce by prospeli akustické priečky medzi jednotlivými triedami.

Máme 4 triedy ktoré sa špecializujú na elektronické nástroje. Škola má k dispozícii 6 keyboardov, dva digitálne klavíre, kvalitnú zvukovú aparatúru s piatimi mikrofónmi a s miksážnym pultom. Kombá na ozvučenie elektronických nástrojov (päť kusov). Dve basové gitary.

Výtvarný ateliér je vybavený 10 maliarskymi stojanmi.

Škola má výkonné počítače s pripojením na rýchly internet.
Učebné pomôcky pravidelne udržujeme, niekoľko - krát do roka prelaďujeme všetky klavíre a pianína.

Začali sme budovať školský notový archív, ktorý budeme v rámci finančných možností doplňovať.

V druhej polovici školského roku 2015/2016 sme prestavali priestor ck 500 m2, a zlepšili sme podmienky na prácu v škole.

10. Škola ako životný priestor

Prostredie školy je príjemné. Na chodbe je vytvorený oddychový priestor, čakáreň pre rodičov a žiakov. Je v ňom veľa živých kvetov o ktoré sa pravidelne staráme.

Orientačná tabuľa usmerňuje návštevníkov školy. Nástenka informuje rodičov a našich priaznivcov o aktivitách, koncertoch, výstavách a umiestneniach na súťažiach.

Škola má web. stránku, na ktorej je možné získať informácie o jej činnosti. Stránku pravidelne doplňujeme o aktuálne informácie.

K dobrej atmosfére a pozitívnym medziľudským vzťahom zamestnancov školy prispievajú aj spoločenské aktivity. Novoročné stretnutie a stretnutie na záver školského roka.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Problematiku BOZ a požiarnej ochrany má škola vyriešenú zmluvným vzťahom s profesionálnou firmou, ktorá sa tejto činnosti venuje. Pracovníci školy sú pravidelne školení a oboznamovaní s legislatívou v tejto oblasti.

Žiaci boli oboznámení prostredníctvom triednych učiteľov so školským poriadkom v ktorom sa hovorí o dodržovaní bezpečnosti a ochrany zdravia počas vzdelávacích aktivít v škole.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKVP

1. ŠkVP v podmienkach základných umeleckých škôl

Školský vzdelávací program základných umeleckých škôl programovo vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu ako hierarchicki najvyššieho programového projektu vzdelania. Od neho sa odvíjajú školské vzdelávacie programy hudobného odboru, výtvarného odboru a literárno-dramatického odboru ZUŠ. Predstavujú prvú, rámcovú úroveň dvojúrovňového participatívneho modelu riadenia škôl.

Systém starostlivosti o talenty je v SR v rámci škôl rôznych stupňov, na ktorých je venovaná osobitná starostlivosť každému žiakovi, jeho zameraniu a individuálnym schopnostiam, a kde je vzdelávací proces charakterizovaný vysokým stupňom individuálnej starostlivosti. Umožňujú to najmä variabilné študijné programy a alternatívne metódy práce. Tento výchovný princíp sa uplatňuje na všetkých stupňoch a typoch umeleckých škôl, kde je

najvýznamnejším spoločným cieľom výchova žiaka ako samostatnej osobnosti, čo podporuje aj horizontálna a vertikálna prepojenosť umeleckých škôl.

Poslaním vzdelávania je predovšetkým prispievať k morálnemu a kultúrnemu vzostupu spoločnosti v záujme udržiavania a zdokonaľovania jej plnohodnotného humánneho a duchovného života. Spoločnou úlohou a cieľom jednotlivých umení bola potreba a túžba senzibilovať človeka. V hudobnej oblasti to znamená požiadavku improvizácie a kreativity pestovanej u detí od ranného veku na jednoduchých nástrojoch až po hudobné divadlo.

Poznatky okrem intelektuálneho rozvoja človeka spôsobujú rozkvet jeho vnútorného sveta, zmyslov, citov a pomáhajú mu pochopiť seba samého. Dúfame, že plodná rekonštrukcia obsahu vzdelávania v školstve ho zbaví informačnej presýtenosti a obsah nadobudne príťažlivú podobu a dynamický charakter.

Umenie hrá v živote detí a mládeže dôležitú úlohu a s postupujúcim vekom sa stáva hlavne hudba jednou z hlavných náplní voľného času. Je dôležité, aby ZUŠ v spolupráci s kultúrnymi inštitúciami našla správny kľúč k rozvíjaniu ich schopnosti hodnotenia, orientácie v umeleckej štruktúre a k rešpektovaniu spoločenských funkcií hudby a ostatných druhov umenia. Škola sa tak stáva miestom kultúrnych podujatí zostavených z detských a mládežníckych produkcií tvorivo využívajúce v integratívnej prepojenosti rôznorodý talent a dispozície detí.

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu výchovy a vzdelania, ktorá poskytuje mladej generácii možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy sú uspôsobené tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania. Hlavným cieľom umeleckého školstva je výchova umením (formovanie osobnosti) k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť).

Základné umelecké školy pôsobia na najširšej základni a v systéme umeleckého vzdelávania predstavujú základný článok. Svojim hudobným, výtvarným, tanečným a literárno-dramatickým odborom predstavujú školu, ktorá sa venuje špecializovanej odbornej výchove žiakov so zvýšeným záujmom a predpokladmi pre umeleckú tvorbu.

Základná umelecká škola poskytuje základné umelecké vzdelanie podľa zákona č. 245/2008 Z.z. Školského zákona o výchove a vzdelávaní § 17. Nový školský zákon nanovo definuje školskú sústavu na Slovensku a zasadzuje náš vzdelávací systém do európskeho rámca. Zavádza štátny vzdelávací program, záväzný pre všetky školy a súčasne im dáva možnosť vytvárať si na jeho základe vlastné školské vzdelávacie programy.

Nový školský zákon pripravuje na štúdium odborov umeleckého vzdelávania na stredných školách a na konzervatóriách, pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním.

Na základe nového školského zákona dochádza k niektorým významným zmenám v systéme vzdelávania v základných umeleckých školách v Slovenskej republike:

1) Nový štátny vzdelávací program základných umeleckých škôl sa stáva podkladom pre vypracovanie individuálnych školských vzdelávacích programov.

2) Mení sa organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách.

3) Do platnosti vstupuje nová Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky 4. 324/2008 o základnej umeleckej škole

II.2. Ciele vzdelávania v ZUŠ

Základná umelecká škola so svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania zastáva dôležité miesto s významným kultúrno-výchovným poslaním.

Výchova a vzdelávanie sú úzko späté s úsilím o zachovanie ľudskej spoločnosti a kultúry. Zdokonaľujú a zvyšujú

hodnotu osobnosti a prispievajú k ovplyvňovaniu procesu spoločenského rozvoja. Cieľom umeleckého vzdelávania je chrániť hlavne kultúrne hodnoty a sprostredkovať ich každému občanovi.

Hlavným cieľom výchovno-vzdelávacej práce na všetkých stupňoch vzdelania ZUŠ je upriamiť prácu celého pedagogického kolektívu pri plnení učebných plánov a osnov tak, aby bol dosiahnutý jeho zmysel a cieľ, t.j. výchova umením ako formovanie osobnosti žiaka a k umeniu – schopnosť nielen tvoriť, ale vedieť aj prijímať.

Mať jasne stanovený cieľ a prostriedky akými ho chceme dosiahnuť:

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiaka v odbornej umeleckej úrovni aj komunikačno-ľudskej
- klásť dôraz na zaujímavosť vyučovania pre žiaka a na zážitkovú sféru
- rozvíjať kreatívne myslenie, emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu
- získanými vedomosťami a poznaním v oblasti kultúry a umenia budovať v žiakovi hodnotový systém a vkusovú orientáciu
- dokázať aplikovať v praxi nové hodnotové trendy
- postupne budovať u žiaka stále pracovné návyky smerujúce k celoživotnému vzdelávaniu
- upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva

3. Obsah vzdelávania v ZUŠ

Oblasť vzdelávania na ZUŠ môžeme rozdeliť do troch základných oblastí:

Kognitívna oblasť (vedomosti)

- poznatky, fakty, informácie, poučky, poznatky potrebného rozsahu týkajúceho sa vedomostí a intelektuálnych schopností

Psychomotorická oblasť (zručnosti, návyky)

- získanie umeleckých zručností a ich zautomatizovanie pri hre na hudobnom nástroji, vzťahujúci sa na pohybový aparát v oblasti tanečnej choreografie, správne výtvarné, slovesné a divadelné návyky a spôsobilosti

Afektívna oblasť (hodnotová orientácia)

- citová a vôľová výchova, dôležitá z hľadiska prežívania umeleckého diela prostredníctvom jeho interpretácie na svojom stupni umeleckej úrovni, úroveň občianskeho a mravného profilu, hodnoty, normy a pravidlá

Obsah školského vzdelávania predstavuje iba tú časť ľudského poznania, ktorá má byť osvojená v priebehu školskej dochádzky na konkrétnom stupni a type školy. Učivo sa rozpracúva na rôznych úrovniach. Učebné plány, učebné osnovy, časovo-tematické plány.

4. Vlastné zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša základná umelecká škola sa chce zamerať vo svojej činnosti najmä:

- na kvalitu v personálnej oblasti, na ktorej je postavená úroveň práce s deťmi
- princíp kreativity, ako základný pilier umeleckej výchovy, tvorivo pristupovať k práci v triedach
- dbať na etiku vzťahov medzi pracovníkmi školy
- využívať nové možnosti a postupy v edukačnej činnosti
- humanizácia školy, hľadanie nových možností a kontaktov pri pedagogickej činnosti
- rozvíjať enviromentálnu výchovu

- používať a využívať pri vyučovaní nové technické možnosti
- upevňovať pracovné návyky žiakov
- viesť študentov k celoživotnému vzdelávaniu v oblasti umení

5. Profil absolventa

Absolvent primárneho umeleckého vzdelávania ZUŠ by si mal osvojiť základnú hudobnú, tanečnú, výtvarnú a literárno-dramatickú gramotnosť. Mal by poznať odbornú terminológiu zvolenej umeleckej činnosti. Mal by získať samostatnosť pri nácviku hudobných skladieb, pri ich rozbore i vo svojej hudobnej interpretácii. Mal by byť schopný zaradiť sa do komorných i väčších inštrumentálnych telies. Prostredníctvom osvojených poznatkov z hudobnej náuky a dejín hudby, by sa mal dokázať orientovať v jednotlivých hudobných štýlových obdobiach. Mal by byť pozorným poslucháčom hudby, ktorému sa hudba stane celoživotnou potrebou a hlbším prostriedkom k poznávaniu a chápaniu života. Mal by vedieť dobre komunikovať a využívať získané poznatky pre vlastný rozvoj osobnosti.

Absolvent nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania ZUŠ by si mal osvojiť základnú hudobnú, tanečnú, výtvarnú a literárno-dramatickú gramotnosť ktorá spĺňa štandardy jednotlivých odborov. Mal by sa vedieť rozhodnúť či bude jeho umelecké zameranie a vzdelanie smerovať k profesionálnej alebo amatérsko-záujmovej činnosti. V oblasti hudobnej teórie a dejín hudby by mal mať ucelené základné vedomosti. Mal by dokázať upraviť ľudovú pieseň v základných harmonický funkciách. Absolventskou skúškou by mal deklarovať a spĺňať nároky na ukončenie štúdia. Absolvent hudobného, tanečného a literárno-dramatického odboru by mal byť platným členom amatérskych súborov, kapiel, zborov, orchestrov či divadiel. Uchádzač o odborné umelecké vzdelávanie na vyššom type škôl by mal spĺňať požadované vedomosti a zručnosti pre úspešné zvládnutie talentových skúšok. Ďalšou z možností je štúdium na II. stupni ZUŠ, kde si môžu študenti zdokonaľovať vedomosti v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore.

6. Pedagogické stratégie – výnimočne nadaní žiaci

Pedagogické stratégie sú dôležitou súčasťou tvorivej pedagogickej činnosti a významným spôsobom obohacujú kultúru školy. Tvoriví pedagógovia priťahujú svojou osobnosťou a osobitými postupmi záujemcov o štúdium a v čase keď je medzi školami silnejúca konkurencia profilujú školu pozitívnym spôsobom.

Stratégie umeleckého vzdelávania:
- umožniť deťom hľadanie, bádanie, objavovanie
- obmena, variácia, improvizácia
- vzájomný dialóg pedagóga a žiaka, hľadanie nových východísk
- spoločne určovať ktorá myšlienka definuje najlepšie daný problém, tému
- podpora tvorivosti žiakov zo strany pedagóga
- využívanie IKT v edukačnom procese, technika priťahuje deti
- zapájať žiakov do kolektívnych činností, (orchester, komorná hra, divadlo súbor) kolektívne činnosti vzbudzujú pozitívnu konkurenciu, zrýchľujú napredovanie
- verejné prezentácie výsledkov prác – sebavedomie
- účasť na rôznych súťažiach a prehliadkach – pozitívne pôsobí na žiaka aj pedagóga

Mimoriadne nadaným žiakom škola ponúka **formu rozšíreného vyučovania** ktorá má väčšiu časovú dotáciu.

Kontrahovanie. Mimoriadne nadaný žiaci môžu absolvovať dva ročníky počas jedného školského roka (tzv. kontrahovanie). O spôsobilosti žiaka absolvovať dva ročníky v jednom školskom roku rozhodne triedny učiteľ na základe dosiahnutých výsledkov.

V rámci prípravy žiakov na ďalšie štúdium spolupracujeme s pedagógmi vyšších umeleckých stupňov (Konzervatórium, Akadémia umení).

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality je zameraný na tri oblasti:

- hodnotenie žiakov
- hodnotenie pedagogických zamestnancov
- hodnotenie školy

Žiak navštevuje školu na základe dobrovoľnosti, vlastnej orientácie na záujmovú umeleckú činnosť, v ktorej sa sebarealizuje, učí sa samostatnosti a tvorivosti. Základná umelecká škola často kompenzuje pracovné zaťaženie detí, formuje ich hodnotové orientácie, vytvára podmienky na iné – nové sociálne kontakty a vzťahy a má tiež preventívnu funkciu (trestná činnosť, drogy a pod,).
Tento typ školy sa špecificky zúčastňuje na formovaní a utváraní osobnosti žiaka.

Preto je cieľom hodnotenia žiakov vo výchovno - vzdelávacom procese preverenie kvality, zručnosti a návykov žiakov získaných v jednotlivých učebných predmetoch podľa požiadaviek učebných osnov a plánov. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o zvládnutí danej problematiky. Hodnotenie žiakov motivuje podporuje ich aktivitu a zároveň je to informácia pre rodičov.

1.Hodnotenie žiakov realizujeme:

- klasifikáciou a slovným hodnotením vo výchovno-vzdelávacom procese a systematicky počas celého školského roku
- súhrnnou klasifikáciou a hodnotením, na konci prvého a druhého polroka
- komplexne a objektívne v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu
- v procese hodnotenia uplatňovaním primeranej náročnosti, pedagogickým taktom voči žiakovi, rešpektovaním práv dieťaťa a humánnym správaním sa k žiakovi
- vytvárame hodnotiace portfólio žiaka, ktoré obsahuje vystúpenia žiaka na rôznych podujatiach – interných, verejných, výchovných koncertoch, na súťažiach, festivaloch
- dôslednou kvalitnou analýzou pedagogickej dokumentácie a evidenciou výsledkov žiakov a školy

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Pedagogických zamestnancov hodnotíme raz ročne písomnou formou. Na hodnotenie sú vypracované zásady a kritéria hodnotenia pedagogických zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov je účinným nástrojom na zabezpečovanie výchovnovzdelávacieho procesu, harmonizácie školy a jej ďalších aktivít. Hodnotenie pedagógov bude pozostávať z dvoch častí:

I. Hodnotenie merateľných výkonov
II. Pedagogická činnosť

I. Hodnotenie merateľných výkonov

- pracovná disciplína
- pedagogická dokumentácia
- učebné plány, učebné osnovy
- práca v predmetovej komisii
- pracovné porady
- umelecká rada
- tvorba pedagogických materiálov, publikačná činnosť
- školský majetok

II. Pedagogická činnosť

- kvalita vykonávanej pedagogickej činnosti
- rozvoj pedagogickej osobnosti
- úroveň vedomostí a zručností žiaka
- hodnotenie žiakov počas školského roka

- využitie IKT technológií v pedagogickom procese
- príprava žiakov na triedne a školské koncerty
- príprava žiakov na súťaže a výstavy
- verejná prezentácia výsledkov práce

Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa bude zakladať na stupnicovom hodnotení, ktoré sa bude získavať na základe:

- pozorovania
- rozhovoru
- výsledkov žiakov (prospech, súťaže, atď.)
- hospitačná činnosť
- ďalšie vzdelávanie
- publikačná činnosť (aranžmá, inštrumentácia, transkripcie, úpravy)

3. Hodnotenie školy (autoevalvácia)

Naša SZUŠ je súčasťou overeného systému umeleckých škôl ako celku: základné umelecké školy, stredné umelecké školy a konzervatóriá a vysoké umelecké školy. Výsledkom takto postaveného umeleckého vzdelania je absolvent; osobnosť ktorá môže vytvárať umelecké dielo, osobnosť, ktorá obohatí národnú a svetovú kultúru, inšpiruje prírodovedne a technokraticky orientovanú spoločnosť a vie aj sama odborne umelecky vzdelávať. Škola, ak chce byť úspešná, musí podávať kvalitné výkony nepretržite. Nemožno sa spoľahnúť iba na náhodné úspechy, preto kvalita ako nepretržitý proces musí byť riadená. Za týchto podmienok sa riaditeľ školy stáva kľúčovou osobnosťou a nositeľom kvality.

Pravidelne sledujeme a hodnotíme:

- priebeh vzdelávania
- podmienky na vzdelávanie
- dodržovanie pracovného poriadku
- sociálno-emočnú klímu školy
- výsledky vzdelávania
- účasť žiakov na súťažiach, festivaloch a koncertoch
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy
- spoluprácu s inými organizáciami

Výstup hodnotenia:

- spokojnosť žiakov a rodičov
- spokojnosť učiteľov
- kvalita výsledkov
- dobré meno školy

Nástroje na zisťovanie stavu školy:

- osobný kontakt s rodičmi
- analýza účasti žiakov na súťažiach
- analýza účasti žiakov na podujatiach v škole i mimo nej

IV. Školský učebný plán

Na realizáciu vzdelávacích cieľov a obsahu vzdelávania slúžia základné školské dokumenty, projekty či modely, medzi ktorými zaujíma dominantné postavenie učebný plán a učebné osnovy.

Učebný plán ako základný školský dokument má legislatívny, normatívny charakter.
Predstavuje:

- organizačný rámec projektu vzdelávania
- konkretizuje obsah vzdelávania na určitom type školy
- vymedzuje štruktúru vyučovacích predmetov v časovej a obsahovej dotácii a zaradenie

predmetov do ročníkov
- vyjadruje ich proporcionalitu a postupnosť
- je prehľadným nástrojom riadenia vzdelávacieho procesu vo vzdelávacích zariadeniach

Učebné plány podmieňujú štýl práce školy. Pri ich zostavovaní sa rešpektujú nielen všeobecne platné zásady tvorby obsahu vzdelávania, ale aj psychická a fyzická zrelosť žiakov, zvláštnosti národnej kultúry, medzipredmetové vzťahy a iné.

Učebné plány pre základnú umeleckú školu sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy pre primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých. Sú rozčlenené podľa jednotlivých umeleckých odborov základnej umeleckej školy, jednotlivých druhov štúdia a príslušných umeleckých zameraní. Jednotlivé učebné plány sú označené číslom, obsahujú informácie o stupni poskytovaného vzdelania, o študijnom zameraní, o odporúčanom veku na prijatie žiaka na príslušné štúdium a o dĺžke štúdia. Zároveň sú tu uvedené povinné predmety a týždenná hodinová dotácia pre jednotlivé povinné predmety. Samostatná tabuľka určuje voliteľné predmety, ktoré sa vyučujú výberom v rámci dotácie voľných hodín. Riaditeľ školy po prerokovaní s umeleckou radou môže upraviť učebné plány podľa regionálnych podmienok v rozsahu 20% vo všetkých povinných predmetoch okrem hlavného predmetu a určí využitie voľných hodín.

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

2. Vyučovacie hodiny možno spájať alebo deliť. Najviac možno spojiť tri vyučovacie hodiny v týždni. V LDO možno do jedného bloku spojiť najviac 3,5 hodiny.
3. V jednotlivých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového (kolektívneho) vyučovania podľa príslušných učebných plánov (vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka).

4. Vyučovanie voľných hodín vo všetkých odboroch a stupňoch zriaďuje riaditeľ školy.

5. Mieru vyučovacej povinnosti učiteľov upravuje nariadenie vlády SR č. 229/94 Z.z o miere vyučovacej povinnosti učiteľov a povinnosti výchovnej práce ostatných pedagogických pracovníkov.

RÁMCOVÉ PLÁNY JEDNOTLIVÝCH ODBOROV

1. Hudobný odbor

Poznámky k učebným plánom:

Predmet	**Počet žiakov**
Hra na hudobnom nástroji	1
Spev	1
Ostatné hlavné predmety	1
Improvizácia (0,5 hodiny)	1
Prípravná hudobná výchova	5 – 8
Príprava k hre na nástroji v PŠ – individuálne štúdium	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Štvorručná hra	2
Inštrumentálny sprievod	2
Duo (inštrumentálne, spevácke)	2
Základy kompozície	1
Taktovacia technika	2

Základy dirigovania	2
Komorná hra, komorný spev	2 – 9
Tanečná alebo džezová skupina	od 4
Hudobná náuka (I. stupeň 1-4 a 1-3)	8 – 15
Hudobná náuka (I. stupeň, záverečný ročník)	od 1
Hudobná náuka (II. stupeň a ŠPD)	od 4
Hudobná náuka pre žiakov s rozšíreným štúdiom	5 – 8
Náuka o hudbe	od 4
Hra v súbore, komorný spevácky zbor	10 – 15
Spevácky zbor, hra v orchestri	nad 15
Zborový spev – hlasová príprava a prípravný zborový spev	8 – 10

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí po 7 rokoch. V záverečnom ročníku I. stupňa sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním.

2. Hra v orchestri, súbore, komorná hra, zborový spev a štvorručná hra sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých podľa individuálnych podmienok školy. O zadelení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.
3. Hru v orchestri alebo zborový spev väčšieho obsadenia od 30 žiakov vyučuje učiteľ aj v skupinách podľa nástrojového obsadenia alebo hlasov. Hodinová dotácia sa zvyšuje o jednu vyučovaciu hodinu.

4. Sprievod (korepetíciu) prideľuje riaditeľ školy podľa potreby triedy, najviac však:
   - do 8 žiakov – 1 hod.
   - do 12 žiakov – 1,5 hod.
   - do 16 žiakov – 2 hod.
   - od 17 žiakov – 2,5 hod.
   - žiak v rozšírenom štúdiu – 0,5 hod.

(Sprievod môže byť v úväzku učiteľa hlavného predmetu aj sprevádzajúceho učiteľa.)

4.a Klavírny sprievod alebo inštrumentálny sprievod (korepetíciu) môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev v rozsahu - 2 hodín týždenne podľa príslušného učebného plánu.

5. Voliteľný vyučovací predmet hra na bicích nástrojoch a iných nástrojoch sa vyučuje od 3 ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia.

6. Hra na organe sa vyučuje na II. stupni základného štúdia.

7. Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2 – krát do týždňa.

8. Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia pripravujúci sa odborné štúdium môžu študovať formou rozšíreného štúdia. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.

9. Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:
   a) v 1. – 4. ročníku primárneho vzdelávania – 1 hod. týždenne,
      v 1. – 3. ročníku nižšieho sekundárneho vzdelania – 1,5 hod. týždenne
      v 8. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie pohovory na školy s umeleckým zameraním – 1,5 hod. týždenne,

   b) pri trojročnom (skrátenom) a štvorročnom štúdiu:
      v 1. ročníku – 1 hod. týždenne,

v 2. – 4. ročníku – 1,5 hod. týždenne.

Poznámka:
Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich v 3-ročnom a 4-ročnom štúdiu na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva základného štúdia kontrahovaním ročníkov.

c) V triedach pre žiakov zaradených do rozšíreného štúdia a v triedach pre žiakov pripravujúcich sa na ďalšie odborne štúdium v skupine 5 – 8 žiakov – 1,5 hodiny týždenne.

Pre žiakov II. stupňa a štúdia pre dospelých, ktorí neabsolvovali I. stupeň, je štúdium hudobnej náuky povinné v rozsahu 1 hodiny týždenne v skupinovom vyučovaní.

10. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky na povinné predmety komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, sprievod.

Poznámka: Učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu sú prílohou Školského vzdelávacieho programu, označené ako Príloha č. I.

3. Literárno-dramatický odbor
Poznámky k učebným plánom:

1. Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka ZŠ, v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade navštevujú prípravné štúdium 2 roky.
   V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.
2. V základnom štúdiu I. a II. stupňa sa vyučuje v skupine 5 až 10 žiakov, pokiaľ nie je uvedené inak.
3. Predmet prednes v 1. a 2. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia (prvé dva roky primárneho vzdelávania) sa vyučuje v skupine 5 – 10 žiakov, prípadne týždenne sa striedajú skupiny žiakov po 2 až 3 podľa potreby.
4. V predmete prednes od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia v dramatickom a slovnom oddelení sa vyučuje v skupine 2 až 3 žiakov.
5. Predmet vodenie bábok a prednes na I. stupni základného štúdia v bábkarskom oddelení (od 3. ročníka primárneho vzdelania) sa vyučuje v skupine 2 až 4 žiakov.
6. Práca v súbore sa vyučuje v skupine od 5 žiakov.
7. V základnom štúdiu I. stupňa v rozšírenom štúdiu sa predmet individuálna príprava vyučuje individuálne.
8. V základnom štúdiu II. stupňa sa predmet štúdium rolí a umelecký prednes (0,5 vyučovacej hodiny týždenne) vyučuje individuálne, prípadne 1 vyučovacia hodina týždenne sa vyučuje v skupine 2 žiakov.
9. V základnom štúdiu II. stupňa – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa predmet individuálna príprava na štúdium vyučuje individuálne.
10. V základnom štúdiu II. stupňa – študijné zameranie záujmová umelecká činnosť – sa predmet hudobná a hlasový príprava vyučuje v skupine 10 žiakov.
11. V základnom štúdiu II. stupňa – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine 2 žiakov. Predmet môžu navštevovať aj iní záujemcovia z príslušného ročníka.
12. V štúdiu pre dospelých sa vyučuje v skupine 4 až 8 žiakov.
13. Do vyučovacieho bloku možno spojiť najviac 3,5 hodiny.
14. Na vyučovaní predmetu pohyb sa využíva sprievod v rozsahu 1 hodiny týždenne.
15. V predmete hudobná a hlasová príprava sa využíva sprievod 0,5 hodiny týždenne podľa potrieb a podmienok školy.
16. Hodina práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie, na prednesové činnosti, prácu s Orfovými nástrojmi, v rozšírenom štúdiu na hlasovú výchovu – podľa potrieb skupiny a podľa podmienok školy.
17. V prvých dvoch ročníkoch primárneho stupňa vzdelávania je hlavným predmetom dramatická príprava, v treťom a štvrtom ročníku dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

18. Hlavným predmetom nižšieho sekundárneho stupňa vzdelania je vo všetkých štyroch ročníkoch dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

Poznámka: Učebné plány školského vzdelávacieho programu sú prílohou Školského vzdelávacieho programu označeného ako Príloha č. I.

4. Výtvarný odbor

Poznámky k učebným plánom:

Prípravné štúdium
Deti predškolského veku od 5 rokov alebo od 6 rokov (1. ročník základnej školy)

a) vyučovacia jednotka: **2 x 45 minút** – 1 krát do týždňa
b) počet žiakov v skupine: 3 – 5
c) vyučovanie je organizované formou hravých výtvarných činností sprostredkujúcich poznávanie jednotlivých výrazových prostriedkov, technických postupov a materiálových využití v spojení so spontánnym seba vyjadrovaním;
d) ročník je možné zriadiť podľa podmienok a záujmu už pri počte 3 žiakov;
e) dĺžka štúdia 1 rok

I. stupeň základného štúdia – primárne a nižšie sekundárne vzdelania

- pre žiakov základnej školy od 6 do 14 rokov
- štúdium v I. stupni základného štúdia trvá 8 rokov (4 roky primárne a 5 nižšie ; sekundárne vzdelanie);
- na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka môže riaditeľ povoliť skrátenie štúdia na 7 rokov kontrahovaním ročníkov;

a) vyučovacia jednotka **3 x 45 minút** – 1 krát do týždňa;
b) počet žiakov v skupine **6 – 10**;
c) nástup žiaka do 1. ročníka nie je podmienený absolvovaním prípravného štúdia;
d) od 1. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia je možné pridať 12 hodín ročne na špecializované vyučovanie: fotografie, filmu a videa, počítačovú grafiku a animáciu, keramiku alebo inú časovo náročnú techniku (pozri učebný plán):
e) pre systematické vyučovanie, pri ktorom žiaci pracujú so špecifickými a náročnými technológiami, (fotografia, video, počítačová grafika a animácia) je možné vytvoriť skupinu **3 – 5 žiakov**;
f) vyučovanie je orientované od materiálno-technického experimentovania v nižších ročníkoch cez štúdie (vecné, aspektové, analyticko-syntetické) k samostatnej operatívnosti tvorby;

1. plošné vytváranie (približne 60 – 75% obsahu vyučovania) obsahuje **základné disciplíny:**

- kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti a vybrané state z dejín umenia;

rozširujúce disciplíny:

- fotografia a film, video, typografia, počítačová grafika, animácia, grafický dizajn, textil, akcie a projekty viazané na plochu, multimediálne 2D realizácia, ľudové umelecké remeslá a techniky;

2. priestorové vytváranie (40 – 25% obsahu vyučovania) obsahuje **základné disciplíny:**

- modelovanie a práca s materiálom, sochárstvo (z tvrdých i mäkkých, z tradičných i nových materiálov), základy architektonickej tvorby;

rozširujúce disciplíny:

- keramika, tvorba šperkov a odevu, dizajn, inštalácia v priestore, krajinná tvorba (landart), telová tvorba (bodyart), tvorba prostredia (enviroment), tvorba objektu (statický, kinetický), akcie performancie a projekty viazané na priestor, multimediálne 3D realizácie.

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

- pre žiakov od 14 rokov
- štúdium v II. stupni základného štúdia trvá 4 roky;

a) vyučovacia jednotka **3 x 45 minút** – 1 krát do týždňa, s možnosťou pridať 12 hodín ročne na špecializované vyučovanie (pozri učebný plán);
b) počet žiakov v skupine **3 – 6** (II. stupeň ZŠ) a **3 – 5** (ŠPD);
c) individuálny študijný program zameraný na zdokonalenie a prehĺbenie vedomostí a zručností, tiež na prípravu na profesijnú orientáciu;

Rozšírené štúdium
v II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých

a) vyučovacia jednotka 6 x 45 minút (s možnosťou deliť na 2 x týždenne);
b) počet žiakov v skupine **3 – 5**;
c) individuálny študijný program zameraný na prehĺbené štúdium (s možnosťou špecializácie) alebo prípravy na ďalšie štúdium výtvarnej profesie;
d) individuálny študijný program zameraný na ľudové umelecké remeslá a techniky s možnosťou špecializácie alebo prípravy na ďalšie štúdium výtvarnej profesie, resp. na samostatnú tvorbu v oblasti ľudových umeleckých remesiel.

Názov a adresa školy :	**Súkromná základná umelecká škola R. Tatára Okružná č. 2, 974 04 Banská**
Názov školského vzdelávacieho programu :	**Deti a umenie**
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu:	**ISCED 1 B - Štátny vzdelávací program základnej umeleckej školy v Slovenskej republike**
Kód a názov študijného odboru :	**Hudobný odbor**
Stupeň vzdelania :	**Primárne umelecké vzdelanie**
Dĺžka štúdia :	**4 roky**
Kód a názov vzdelávacieho programu :	**ISCED 2 B – Štátny vzdelávací program Základnej umeleckej školy v Slovenskej republike**
Stupeň vzdelávania :	**Sekundárne umelecké vzdelanie**
Dĺžka štúdia :	**4 roky**
Forma štúdia :	**Denná**
Stupeň vzdelávania :	**II. stupeň základného štúdia**

Dĺžka štúdia :	**4 roky**
Forma štúdia :	**Denná**
Druh školy :	**Základná umelecká škola**
Vyučovací jazyk :	**Slovenský**

Hudobný odbor – HUDOBNÁ NÁUKA

Poslanie a charakteristika predmetu:
Poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe a umeniu, vedomostne kultúrne obohacovať osobnosť a budovať trvalý vzťah k hudbe a umeniu ako celoživotnej potrebe. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania, vychovávať poslucháča hudby prípadne aktívneho hudobníka.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:
- hudobnú predstavivosť, fantáziu orientáciu v hudobnom priestore a výraze
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus melodiku, harmóniu, dynamiku a farbu tónu
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby)

Každý ročník hudobnej náuky vrátane prípravných je samostatný predmet s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencujeme výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov aktivizujeme využitím hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa hudobná náuka systematicky zaoberá tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. Pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Ciele:
- poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania, od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať

- vytvoriť a ponúknuť takú náplň a obsah hudobnej náuky, ktorá umožní zvýšiť príťažlivosť tohto predmetu, zvýši záujem počúvať hudbu a možnosť porozumieť jej, ktorá bude aktivizovať schopnosť vnímania hudby a zároveň bude pripravovať žiakov na vlastnú interpretačnú činnosť

- základná umelecká škola vychováva nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale aj budúcich poslucháčov milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:
  základná úroveň – povinná pre všetkých žiakov
  rozširujúca úroveň – odborná, určená mimoriadne talentovaným žiakom pripravujúcich sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka)

- viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania, postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších celkov

- integrovať, hľadať spolu širšie súvislosti s inými druhmi umenia s históriou s prírodou životným prostredím a životom

človeka v spoločnosti všeobecne

Obsah:
Interpretačné činnosti:
- spevácke a intonačné
- rytmicko- pohybové
- improvizačné a inštrumentálne
  činnosti možno pestovať oddelene ale aj spájať

Percepčné činnosti:
- počúvanie hudby
- verbalizácia hudobného zážitku
- sluchová analýza

Hudobno- náukové pojmy:
- vyvodzuje zásadne zo znejúcej hudby
- hudobno-teoretické poznatky (fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou)

Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:
- dejiny hudby
- hudobné slohy a žánre
- sociálna funkcia hudby
- využívanie literatúry a moderných informačných zdrojov

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Prípravná hudobná výchova alebo Prípravné štúdium
Ročník:	
Počet hodín týždenne:	Prvý polrok 2 hod. Druhý polrok 1 hod.
Učebný plán číslo:	1b „B“
Stupeň vzdelania:	

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre prípravné štúdium

Ciele:
Poslaním prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pri tom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Obsah:
Interpretačné činnosti: základné spevácke zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu (c1 – c2).
Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte. Spájať hudobné činnosti s pohybom.
Schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív. Rytmizácia a melodizácia slov, detských textov a riekaniek. Motorické zručnosti nadobudnuté hrou na detské hudobné nástroje.

Percepčné činnosti: rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara, ľudský hlas (spev). Počúvanie krátkych vokálno-inštrumentálnych skladieb a hudobných rozprávok. Elementárne tonálne cítenie. Melodická orientácia v rozsahu jednej oktávy. Sluchové rozlíšenie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.

Hudobno-náukové pojmy: notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (orientačne). Taktová čiara, dvojštvrťový, trojštvrťový a štvorštvrťový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrťová, pólová, pólová s bodkou a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty c1 – c2. Rozlíšenie základných vyjadrovacích prostriedkov v hudbe: veselo – smutne, rýchlo – pomaly, vyššie – nižšie, zosilniť – zoslabiť atď. Pochod, tanec, uspávanka.

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti:	
- základné spevácke zručnosti a návyky	
- spev jednoduchých piesní	**- zaspievať ľudovú pieseň, pomalú a rýchlu v párnom aj nepárnom metre**
- melodické cítenie a orientácia v rozsahu jednej oktávy	
- zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách	
- rytmické cítenie v dvojdobovom a trojdobovom takte	
- spájať hudobné činnosti s pohybom	
- schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom	**- vyklepkať jednoduché rytmické cvičenia v párnom aj nepárnom takte**
- schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív	
- rytmizácia a melodizácia slov, detskych textov a riekaniek	
- motorické zručnosti získané hrou na detské melodické nástroje	
Precepčné činnosti:	
- rozoznať kontrasty v hudbe	
- poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara, ľudský hlas (spev)	**- rozoznať sluchom hudobné nástroje, pomenovať ich,**
- počúvať krátke vokálno inštrumentálne skladbičky, rozprávky (budovať predstavivosť a fantáziu)	**- rozlíšiť náladu skladieb pochod, tanec, uspávanka**
- elementárne tonálne cítenie	
- melodická orientácia v rozsahu c1 – c2	
- sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu	
- vlastnosti tónu – výška dĺžka, dynamika a farba	
Hudobno- náukové pojmy:	
- notová osnova, taktová čiara husľový kľúč, basový kľúč (informatívne)	**- žiak ovláda hudobno-náukové poznatky v určenom rozsahu**
- dvojštvrťový, trojštvrťový a štvorštvrťový takt	
- dvojica osminových nôt, nota štvrťová, pólová, pólová s bodkou, celá a pomlčky	
- dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte	
- opakovacie znamienko	**- dokáže rozlíšiť a pomenovať vyjadrovacie prostriedky v hudbe: veselo-smutne, pomaly-rýchlo atď.**
- noty c1 – c2	
- rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo - smutne, rázne – nežne, rýchlo – pomaly, vyššie – nižšie, silno – slabo, zosilňovať – zoslabovať a pod.	
- pochod, tanec, uspávanka	

Odporúčaný hudobný materiál:

J. Hatrík:	Medzi trpaslúšikmi	O. Podstavková:	Hudobná prípravka I. II.
F. Chopin:	Prelúdium	J. Hatrík:	Pieseň o čiernom Jánovi, Motýľ,
P. I. Čajkovskij:	Škovránok		Litánie okamihu
J. Hatrík:	Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi	O. Hricová I. Ganzer:	Hudobný zošítok
I. Hurník P. Eben:	Česká Orfova škola	E. Suchoň:	Varila myšička kašičku
P. Zika:	...a tie vrabce	J. Kowalski:	Zverinček
L. Burlas:	Deti z nášho domu	P. Eben:	Vlak sa rozbieha
V. Trojan:	Kuriatko a slon	S. Prokofiev:	Peter a vlk
A. Vivaldi:	Zima	R. Schumann:	Divoký jazdec
P. I. Čajkovskij:	Pochod drevených vojáčikov		

Uvedenú hudobnú literatúru je treba chápať ako odporučenie pre učiteľov. Je veľa hudobných diel na ktorých sa dané ciele dajú demonštrovať.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele: Nadväzovať na obsah učiva v PHV. Hravou formou podchytiť záujem detí o hudbu. Aktivizovať deti k tvorivosti. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov v hudbe. Spoznávať hudobnú abecedu, zdokonaľovať melodicko-rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť.

Obsah:

Interpretačné činnosti: správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, artikulácia a prirodzená tvorba tónu. Intonácia durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy. Intonácia durového a molového kvintakordu. Základy pre intonáciu celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií. Rozvíjať rytmické cítenie a rytmické zručnosti v piesňach a rytmických cvičeniach. Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík). S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch. Taktovať dvojdobý a trojdobý takt. Rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne alebo vytvárať k nim sprievod.

Percepčné činnosti: schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sledovať v notovom zápise. Na základe ich počúvania charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku tempo, metrum, tonálny charakter skladby, farbu. Schopnosť sluchovo rozoznať základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu, fráza, záver). Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpoznať durový a molový kvintakord, celý tón a poltón.

Hudobno-náukové pojmy: noty v husľovom kľúči c1 – g2, noty v basovom kľúči c – c1, posuvky, #, b, odrážka, stupnice durové (do 2# a 1b), molová tónina (rozpoznávať sluchom podľa tercie), trojzvuk, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, nota s bodkou, p, mf, f. fermata, predznamenanie, legato, staccato, ligatura, pp, ff, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, allegretto, ritardando, accelerando, triola, synkopa, ľudské hlasy; (soprán, alt, tenor, bas).

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti: **- rozvíjať návyky správnej intonácie jednohlasých piesní** **- osvojiť si správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu** **- intonácia durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov s návratom k základnému tónu** **- možnosť uplatnenia solmizačnej metódy** **- intonácia durového a molového kvintakordu** **- intonácia celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií** **- schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík)** **- s udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch,** **- taktovať dvojdobý a trojdobý takt** **- rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek** **detských alebo vlastných textov** **- schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinata)**	**- zaspievať jednoduchú pieseň podľa notového záznamu, vie podľa sluchu zahrať ľahkú melódiu na nástroji** **- žiak vie vytvárať rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, vie rytmizovať a melodizovať známe alebo vlastné detské texty, hrá ostinátne modely**
Percepčné činnosti: **- schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru** **- vybrané skladby sledovať v notovom zápise** **- na základe počúvania charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie dynamiku** **tempo, metrum, farbu a tonálny charakter** **- schopnosť sluchom rozpoznať základné stavebné prvky hudobnej formy** **- rozpoznať základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón** ***Hudobno-náukové pojmy:*** **- noty v husľovom kľúči c – g2, noty v basovom kľúči c – c1**	**- žiak vie sledovať jednoduchý notový zápis, sluchovo rozozná durovú a molovú tóninu, pozná základné stavebné prvky malej piesňovej formy**

- posuvky #, b, odrážka **- stupnica a tónina durová (do 2# a 1b), molová tónina (rozpoznávanie sluchom podľa tercie), + trojzvuk** **- takt 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8** **- nota s bodkou** **- dynamické znamienka (p, mf, f, crescendo, decrescendo)** **- legato, staccato, opakovacie znamienko, tónina, ligatúra, fermata, rittardando, accelerando, triola, synkopa, prima volta, seconda volta** **- moderato, adagio, allegro** **- ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas)**	**- žiak ovláda hudobno-teoretické poznatky v určenom rozsahu**

Odporúčaný hudobný materiál:

V. Slujková R. Fisla			
E. Korcová:	Hudobná náuka pre 1. ročník	J. K. Vaňhal:	Allegretto
E. Krák:	Collectio clavichordium I. II.	J. S. Bach:	Gajdy
I. Hurník:	Umění poslouchat hudbu		
	Pohádka o princezne žabce		
	Měsíc nad rybníkem	J. Hatrík:	Medzi Trpaslúšikmi (výber)
J. Hatrík:	Záhadné pesničky	B. Britten:	Simple symphony - Hravé pizzicato
D. Hevier J. Hatrík:	Keď v nebi vyhrávajú	E. Suchoň:	Maličká som – z cyklu zo Slovenska
C. Saint – Saens:	Karneval zvierat	M. S. Trnavský:	Ružičky, Oráč
J. Letňan:	Zázračná muzika	V. Trojan:	Kuriatko a slon
P. I. Čajkovskij:	Album pre mládež	J. Zimmer:	Obrázková knižka
J. Kowalski:	Zverinček	D. Kabalevskij:	Detské skladby
C. Debussy:	Detský kútik (výber)		

Zborníky ľudových piesní
Tabulatúra Vietoris a iné staré hudobné pamiatky z územia Slovenska mazurky, menuety, polonézy, valčíky a iné spoločenské a ľudové tance.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele: ďalej rozvíjať hudobnú predstavivosť a hudobnú pamäť. Rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto. Viesť žiakov k uvedomeniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne, a položiť základy poznania hudobnej histórie Slovenska.

Obsah:

Interpretačné činnosti: zdokonaľovať základné spevácke návyky – správne dýchanie, artikulácia, prirodzená tvorba tónu. Rozšíriť hlasový rozsah žiakov (c1 – c2). Rozšíriť poznanie ľudových piesní podľa regiónov (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, jednoduchý ľudový dvojhlas. Intonácia ľudových piesní v durovej aj molovej tónine s melodikou obsahujúcou sekundové postupy, durový a molový kvintakord aj rozšírený alebo so spodnou kvintou. Metrické cítenie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt. Pohybom reagovať na prízvučné doby. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a predtaktím.
Rytmizácia a melodizácia riekaniek a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (TDS). Vyhľadávanie jednoduchého harmonického sprievodu napr. v C dur T (c-g), D (h-g), S (c-a). Schopnosť reagovať na spoluhráča a viesť hudobný rozhovor.

Percepčné činnosti: rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna,

triangel – bubon). Rozlíšenie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský). Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Vedieť určiť metrum skladby.

Hudobno- náukové pojmy: orientovať sa v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové (informatívne), dynamické označenia pp, ff, tempové označenia moderato, allegretto, pomenovanie stupňov v stupnici; prima – oktáva; kvintakord, sextakord, kvartsexakord; fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo, predtaktie, synkopa, triola, adagio ritardando, rallentando, accelerando, prima volta, seconda volta.

Kompetencie	Výstupy
Interpretačné činnosti: **- základné spevácke návyky, správne dýchanie, artikulácia, tvorba tónu** **- hlasový rozsah od d^1 – b^1** **- intonuje jednoduché detské a umelé piesne z listu, v skupine udrží svoj hlas pri kánonickom speve** **- má schopnosť interpretovať metrické hodnoty v párnom a nepárnom metre** **- rozlišuje prízvučné a neprízvučné doby, rytmizuje synkopický, triolový a bodkovaný rytmus** **- žiak vie vyhľadať jednoduchý harmonický sprievod** **- reaguje na spoluhráča**	**- zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu** **- vytvárať rytmické ozveny a melodizovať riekanky**
Percepčné činnosti: **- pozná hudobné nástroje, rozoznáva najmä zvukovo-kontrastné nástroje (napr. husle kontrabas, flauta fagot, trúbka pozauna, triangel bubon)** **- rozlišovať vokálne a inštrumentálne sólo, duo, trio** **- rozlišovať mužský zbor, ženský zbor, miešaný zbor, detský zbor** **- má schopnosť sústredene počúvať krátke skladbičky rôzneho charakteru** **- vybrané skladby sleduje v notovom zápise** **- na základe počúvania vie charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, tonálny charakter skladby** **- rozlišuje tonálny charakter skladby (durový a molový charakter tóniny, durové aj molové kvintakordy s obratmi** **- rozpozná základný tón** **- vie určiť metrum skladby**	**- dokáže rozlíšiť hudobné zoskupenia (inštrumentálne, vokálne)** **- dokáže určiť základné stavebné prvky počutej hudby (opakovanie, kontrast, fráza, záver)**
Hudobno-náukové pojmy: **- žiak sa orientuje v durových stupniciach do 3 # a 2 b; v paralelných molových tóninách (informatívne)** **- pozná dynamické označenia pp,ff** **- pozná tempové označenia moderato, allegretto, adagio** **- vie pomenovať stupne v stupnici: prima – oktáva** **- ovláda kvintakord, sextakord, kvartsextakord** **- vie čo je fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo, prima volta, seconda volta, predtaktie, synkopa, triola, bodkovaný rytmus**	**- žiak ovláda hudobno-náukové poznatky v určenom rozsahu**

Oporúčaný hudobný materiál:

V. Slujková R. Fisla

L. Ganzer:	Hudobná náuka pre 2. ročník ZUŠ	E. Danesová:	Hudobná teória pre každého
E. Suchoň:	Keď sa vlci zišli	B. Britten:	Sprievodca mladého človeka orchestrom
J. Letňan:	Zázračná muzika	D. Kardoš:	Bagately
A. Vivaldi:	Ročné obdobia – Jar	P.I. Čajkovskij:	Škovránok
J. Hatrík:	Vysoký otec, široká mať	L. Beethoven:	Veselo – smutne
P. I. Čajkovskij:	Chorá bábika, Pohreb bábiky	W. A. Mozart:	Sonáta C dur
A. Vivaldi:	Zima	C. Debussy:	Cakewalk
A. Moyzes:	Sláčikové kvarteto	A. Moyzes:	Trávnice
D. Kardoš:	Pomôžeme slávikovi	M. S. Trnavský:	Zo srdca
R. Schumann:	Poľovnícka	P. I. Čajkovskij	Október
J. Hatrík:	Záhadné pesničky		

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka - 1,0 hod
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele: upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehlbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach.

Obsah:

Interpretačné činnosti: kultivovať spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Intonácia jednoduchých piesní a melódií s charakterom lýdickej tóniny. Schopnosť preniesť tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy. Viesť žiakov k správnej rytmizácii príkladov pomocou vankúšikov, ceruzy alebo predlaktia. Zvýraznením prízvučnej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach a cvičeniach.
Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti: prostredníctvom počúvania skladieb rozšíriť poznanie hudobných nástrojov. Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o lýdickú tóninu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón.

Hudobno-náukové pojmy: orientácia v intervaloch: prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, lýdická stupnica (informatívne), durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posúvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá, spevácky zbor a jeho rozdelenie, partitúra, niektoré gitarové značky.

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti:	
- žiak má viac vyvinutý spevácky prejav, je schopný vyspievať dlhšie frázy	**- zaspievať ľudovú pieseň s dlhšou kantilénou, zadeliť ľudovú pieseň do regiónu**
- žiak pozná jednotlivé druhy ľudových piesní (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.)	
- je schopný spievať detské umelé piesne aj s klavírnymi sprievodom	
- čistejšie intonuje intervaly: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda, vie intervaly od seba odlíšiť	**- zaspievať pieseň so striedavým taktom**
- dokáže preniesť tóny a úryvky melódií do svojej hlasovej polohy	
- dokáže správne rytmicky zaspievať pieseň so striedavými taktami	
- je schopný vytvoriť jednoduchý harmonický sprievod s použitím základných funkcii	**- dokáže zahrať na hudobnom nástroji sprievod k jednoduchej ľudovej piesni**
- dokáže sám doplniť melódiu alebo ukončiť pieseň	
Percepčné činnosti:	
- žiak pozná viac hudobných nástrojov, dokáže sledovať súčasne dve až tri melodické pásma	**- určiť podľa sluchu hudobné nástroje**
- má schopnosť určiť v skladbe jedno, dvoj či trojdielnu piesňovú formu	
- rozlišuje durový a molový charakter piesní a skladieb rozšírených o lýdickú tóninu	**- v interpretovanej hudbe určiť jednodielnu, dvojdielnu alebo trojdielnu formu**
- na základe vnútornej predstavy dokáže rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu	
- dokáže definovať veľkú a malú sekundu ako celý a poltón	

Hudobno-náukové pojmy: **- pozná nasledovné pojmy: intervaly, prima - oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester a komorné telesá, lýdická stupnica, druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra, niektoré gitarové značky**	**- dokáže zaspievať durovú aj molovú stupnicu** **- žiak ovláda hudobno-náukové pojmy v určenom rozsahu**

Odporúčaný hudobný materiál:

B. Turza V. Slujková			
R. Fisla L. Ganzer:	Hudobná výchova pre 3. ročník ZUŠ	B. Bartók:	Deťom
	Metodická príručka HN pre 3. ročník ZUŠ	S. Prokofiev:	Peter a vlk
	Spevníky slovenských ľudových piesní	D. Kardoš:	Bagately
V. Novák:	Mládí	P. Hindemith:	Staviame mesto
C. Saint-Saens:	Karneval zvierat	A. Dvořák:	Moravské dvojspevy
N. Paganini:	Capriccio	B. Bartók:	Duetá pre dvoje huslí
P. Hindemith:	Skladby pre sólovú violu	Z. Fibich:	Selánka pre klarinet
B. Britten:	Sprievodca mladého človeka orchestrom	I. Hurník:	Umění poslouchat hudbu

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele: sústrediť pozornosť na absolventské skúšky, opakovať a upevňovať nadobudnuté vedomosti. Ľudová pieseň ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Skĺbiť praktické potreby inštrumentálnej hry s potrebami a vedomosťami hudobnej náuky. Náročnejšie formy práce v oblasti intonačnej a rytmickej. Zväčšovať kapacitu hudobnej pamäti.

Obsah:

Interpretačné činnosti: kultivovať vokálny prejav a zdokonaľovať dvojhlas. Schopnosť intonovať durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas v skupinách. Viesť žiakov k citlivému používaniu hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti: počúvanie a poznanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. Aplikovať intonačné a rytmické postupy v sluchovej analýze: rozlišovať durový alebo molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o dórsku tóninu, základné intervaly durové a molové kvintakordy a ich obraty. Sluchovo rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako určité napätie a ukľudnenie v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu, resp. zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord.

Hudobno-náukové pojmy:

Všetky durové a molové stupnice s bé (kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.

Kompetencie:	Výstupy:
Interpretačné činnosti *Spevácke a intonačné:* **- žiak je schopný intonovať durové aj molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty** **- pomocou ľudových piesní je schopný intonovať dórske melódie s uvedomeníms si ich charakteru a špecifických tónov** **- žiak vie zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách)** **- dokáže zvládnuť striedanie dvojdobého a trojdobého taktu** **- používať hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami** ***Percepčné činnosti:*** *Počúvanie hudby:* **- prostredníctvom počúvania hudby dokáže rozlíšiť tradičnú hudbu okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov** **- vníma premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach** **- rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov** *Sluchová výchova:* **- rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny** **- vnímať základné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe** **- analyzovať zväčšenú kvartu** **- analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord** ***Hudobno- náukové pojmy:*** **- všetky durové a molové stupnice (kvintový a kvartový kruh)** **- stupnice – lýdická, dórska, pentatonická, chromatická a celotónová** **- enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia** **- princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu** **- melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka**	**- dokázať zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu** **- pohybom, hrou na telo alebo melodicko-rytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase** **- dokázať zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami** **- dokázať rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej spracovania** **- dokázať rozlíšiť podľa rytmu európske a latinskoamerické tance** **- dokázať vyjadriť svoj zážitok z hudby** **- žiak ovláda hudobno-náukové pojmy v požadovanom rozsahu**

Odporúčaný hudobný materiál:

W. A. Mozart:	Fialka, Oslava jari	F. Schubert:	Piesne (Krásna mlynárka)
A. Dvořák:	Moravské dvojspevy	P. I. Čajkovskij:	Labutie jazero, Luskáčik
M. P. Musorgskij:	Piesne (Pieseň o blche)	S. Prokofiev:	Rómeo a Júlia
I. Stravinskij:	Svätenie jari, Príbeh vojaka	A. Moyzes:	Tance z Pohronia
M. S. Trnavský:	Piesne	T. Andrašovan:	Tance zo Slovenska
E. Suchoň:	Krútňava	A. Dvořák:	Slovanské tance
L. Janáček:	Pilky	M. I. Glinka:	Kamarinskaja
F. Chopin:	Mazurka	J. S. Bach:	Výber tancov podľa uváženia
W. A. Mozart:	(tanečná časť z niektorej symfónie)	J. Haydn:	Menuet
G. Gershwin:	Rapsodia in Blue	D. Milhaud:	Scaramouche
D. Milhaud:	Vôl na streche	B. Bartók:	Bulharské tance, Rumunské tance,

Spevníky ľudových piesní – výber

Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa primárneho stupňa vzdelávania:

Kompetencie:	Výstupy:
Interpretačné činnosti: **- žiak dokáže intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty** **- je schopný intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov pomocou ľudových piesní** **- dokáže zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách) a striedanie dvojdobého a trojdobého taktu** **- používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si deti môžu tvoriť sami** ***Percepčné činnosti:*** *Počúvanie hudby:* **- orientácia v tradičnej hudbe okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov, premena piesne v historických a funkčných súvislostiach** **- rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov**	**- dokázať zaspievať podľa notového záznamu, alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu** **- hrou na melodické nástroje udržať svoj part v rytmickom viachlase** **- vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami** **- dokázať rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej spracovania** **- dokázať rozlíšiť podľa rytmu európske a latinskoamerické tance (menuet, valčík, mazurka, polka, čardáš, samba, tango, chacha)** **- dokázať vyjadriť vlastnými slovami**

Sluchová výchova: **- rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny** **- rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe** **- analyzovať zväčšenú kvartu** **- analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord** ***Hudobno-náukové pojmy:*** *Žiak sa orientuje:* **- vo všetkých stupniciach kvintového a kvartového kruhu** **- lýdická, dórska, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica** **- enharmonická zámena** **- harmonická kadencia** **- harmonické funkcie** **- princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu** **- zväčšený a zmenšený kvintakord** **- melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka**	**zážitok z hudby** **- dokázať podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obratov, vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu** **- dokázať určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (TSD)** **<u>Žiak ovláda:</u> všetky durové a molové stupnice v kvintovom a kvartovom kruhu, lýdickú, dórsku, pentatonickú, chromatickú, celotónovú stupnicu** **- zväčšený a zmenšený kvintakord** **- harmonické kadencie** **- enharmonickú zámenu** **- harmonické funkcie** **- melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka**

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka – 1,5 hod
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele: v tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov a dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov). Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o sebarealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Budovať u žiakov vzťah k vokálnej hudbe ktorá tvorí celoročný tematický okruh. Poznať ju v jednotlivých vývojových etapách, pestovať zmysel pre krásu, usmerňovať záujem o vokálnu hudbu, aby sa stala pre nich príťažlivá a zaujímavá.

Obsah

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Prednes dvojhlasných resp. trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spievať jednoduché melódie v prebraných tóninách (durových, molových, prirodzených, harmonických a melodických, lýdických a dórskych) z listu. Na základe ľudových piesní intonovať melódie v mixolýdickej tónine. Spievať jednotlivé tóny durového a molového trojzvuku. Intonovať dominantný septakord. Intonovať intervaly s použitím rôznych intonačných metód (nápevková, intervalová).

Rytmické a improvizačné:

Interpretovať rytmické útvary, napr. synkopy, trioly a pod. Precvičovať striedavé takty a zriedkavé druhy taktov (napr. päťdobý, sedemdobý). Schopnosť interpretovať príklady pomocou rytmicko-melodických nástrojov aj dvojhlasne v skupinách a individuálne.

Percepčná činnosť

Počúvanie hudby:

V tematickom okruhu Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov poukázať na rôzne druhy skladieb v ktorom sa uplatňuje ľudský hlas: od najjednoduchšej piesne až po veľké vokálno-inštrumentálne skladby. Priebežne žiakov oboznamovať s piesňovou tvorbou, operou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom, melodrámou.

Sluchová analýza:

Malá a veľká septima, zväčšený a zmenšený kvintakord a dominantný septakord. Sluchová analýza tóniny (lýdická, dórska a mixolýdická). Rozvíjať hudobnú pamäť na jednoduchých dvoj až štvortaktových melódiách v durovej a molovej tónine, v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím najčastejšie sa vyskytujúcich rytmov.

Hudobno-náukové pojmy:

Poznávať vokálne formy, dejiny a skladateľov vývojových období. Gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, baroko, a capella, modulácia, dominantný septakord.

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti	
Spevácke a intonačné:	
- kultivovane prednáša dvojhlasné resp. trojhlasné piesne	**- žiak dokáže spievať ľudové piesne v mixolýdickej tónine**
- jednoduché melódie transponuje do iných tónin	
- spieva z listu	
- spieva ľudové piesne v mixolýdickej tónine	**- zaspieva jednotlivé tóny trojzvuku, intervaly interpretuje pomocou nápevkovej metódy**
- spieva jednotlivé tóny trojzvuku	
- je schopný intonovať dominantný septakord	
- intervaly intonuje pomocou nápevkovej a intervalovej metody	
Rytmické a improvizačné:	
- interpretuje rytmické útvary (synkopa, triola)	**- žiak dokáže zahrať na rytmicko-melodických nástrojoch dvojhlas**
- orientuje sa v striedavých taktoch, pozná päťdobý a sedemdobý takt	
- dokáže pomocou melodicko-rytmických nástrojov interpretovať dvojhlas v skupinách alebo jednotlivo	
Percepčné činnosti	
Počúvanie hudby:	**- počúva skladby v ktorých je využitý ľudský hlas**
- na náčuvoch sa priebežne zoznámil s celou paletou hudobných skladieb v ktorých participuje ľudský hlas	
Sluchová analýza:	
- sluchovo rozoznáva veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord a dominantný septakord	**- má citlivejší sluch, rozonáva veľkú a malú septimu, pozná a rozlišuje lýdickú, dórsku a mixolýdickú tóninu**
- pozná a rozlišuje tóninu lýdickú, dórsu, a mixolýdickú	
- má rozvinutejšiu hudobnú pamäť	**- chápe dôležitosť ľudského hlasu v dielach a skladbách jednotlivých hudobných období**
Hudobno-náukové pojmy:	
- zoznamuje sa s úlohou ľudského hlasu v hudobných dielach a skladbách gregoriánsky chorál, homofónia polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál monodráma	**- rozlišuje renesanciu a baroko,**
- vie, čo charakterizuje renesanciu a baroko	**- pozná nové hudobné pojmy a dominantný septakor**
- pozná pojmy a capella, modulácia	
- pozná dominantný septakord	

Odporúčaný hudobný materiál:

B. Turza, V. Slujková,			
R. Fisla:	Hudobná náuka pre 5 ročník ZUŠ		Gregoriánsky chorál (výber z nahrávok)
G. P. Palestrina:	Missa Brevis	O. di Lasso:	Madrigaly
C. Monteverdi:	Orfeus	J. S. Bach:	Matúšové pašie
G. F. Händel:	Mesiáš	J. Haydn:	Cisársky kvartet
W. A. Mozart:	Čarovná flauta	G. Verdi:	Aida (zbor židov)
R. Schumann:	Du ring an meinem finger	A. Dvořák:	Rusalka
G. Zrunek:	Vianočná omša F dur	E. Suchoň:	O horách (ráno v horách, hrmavica)

J. Hatrík:	Bájky o levovi	C. Orff:	Carmina burana
E. Pascha:	Vianočná omša F dur	G. Mahler:	Piesne potulného tovariša
R. Strauss:	Štyri posledné piesne	I. Zelienka:	Hry a riekanky
L. Janáček:	Říkadlá	H. Domanský:	Klapancie
B. Britten:	Kominárik	J. Straus ml.:	Cigánsky barón
T. Salva:	Uspávanky	G. Dusík:	Pieseň o rodnej zemi
L. Berstein:	West side story (Maria, America)	A. Lloyd:	Jesus christus superstar(Hossana)
Varga-Hamel:	Cyrano z predmestia (Pies. o nose)	Bryl:	Na skle maľované
Skupina Elán:	Výber		

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka – 1,5 hod. týždenne
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
V druhom ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania pokračovať v cieľavedomom rozširovaním hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj žiaka.
Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku ich osobnosti. Okrem pôsobenia hudby na žiaka prostredníctvom predmetu HN, navštevovať koncerty, rôzne umelecké podujatia, (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.). Umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a utvárať si o nej vlastný názor.

Obsah:
Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Zdokonaľovať spevácky prejav v piesňach. Intonovať melódie v prebraných tóninách. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón.

Rytmické a improvizačné:

Zlepšovať rytmickú zbehlosť prostredníctvom diktátov, pohybom zvýrazňovať prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a striedavých taktoch. Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii.

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

Tematickým okruhom v druhom ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania sú Cyklické skladby. Sú v ňom zahrnuté viac-časťové skladby sonátového a suitového cyklu. Žiaci majú možnosť spoznávať cyklické skladby od sólového predvedenia cez rôzne komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela. V tomto tematickom okruhu je dôležité, aby žiaci absolvovali živé koncerty.

Sluchová analýza:
V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde). Uvedomovať si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových

a dvojtaktových melódiách v durových molových a modálnych tóninách v dvojdobých trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu. Sluchovo rozlišovať intervaly, kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený). Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.

Hudobno-náukové pojmy:

Vyvodzujeme ich z percepčných a interpretačných činností: cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatína, suita, concerto grosso, symfónia, divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus, formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma.

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti *Spevácke a intonačné:* **- žiak má dokonalejší hlasový prejav, dokáže intonovať melódie v prebraných tóninách** **- intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, intonuje dominantný a zmenšený septakord** **- dokáže zaspievať z počutého trojzvuku ktorýkoľvek tón** *Rytmické a improvizačné:* **- dokáže pohybom určiť prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a v striedavých taktoch** **- orientuje sa v tempových zmenách (ritardando a accelerando)** ***Percepčné činnosti:*** **- spoznáva cyklické skladby od sólového predvedenia cez komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela** **- dokáže v znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch až štyroch tónov** **- cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových molových a modálnych tóninách** **- dokázať sluchovo rozlíšiť intervaly, kvintakordy, septakordy, (dominantný a zmenšený** **- podľa notovej predlohy poznať prehrávanú skladbu**	**- spev jednoduchých viachlasných piesní** **- intonácia intervalov, kvintakordov a septakordov** **- rytmické cvičenia zamerané na obtiažnejšie rytmi (triola, synkopa)** **- poznať jednotlivé druhy cyklických foriem a orientovať sa v nich** **- dokonalejšia sluchová orientácia** **- lepšia hudobná pamäť, orientácia v intervaloch a akordoch** **- prepojenie sluchovej a vizuálnej hudobnej orientácie**

Odporúčaný hudobný materiál:

B. Turza, V. Slujková,

R. Fisla:	Hudobná náuka pre 6 roč. ZUŠ	J. S. Bach:	Triová sonáta Es dur
G. F. Händel:	Vodná hudba	J. V. Stamic:	Mannheimská symfónia G dur
J. Haydn:	Sláčikové kvartetá	W. A. Mozart:	Malá nočná hudba; Divertimentá
L. v. Beethoven:	Sonata G dur op. 14 č.2	M. S. Trnavský:	Slovenská sonatína
F. M. Bartholdy:	Klavírne trio B dur op. 9	F. Schubert:	Kvinteto A dur (Pstruh)
E. H. Grieg:	Peer Gynt	R. Schumann:	1. symfónia B dur – Jarná
F. Liszt:	Prelúdia	P. I. Čajkovskij:	6. Symfónia h mol op. 74 – Patetická
A. Honegger:	Symfónia č.4	F. Poulenc:	Sonáta pre flautu a klavír
D. Milhaud:	Scaramouche	I. Zelienka:	Musica slovaca
E. Suchoň:	Serenáda pre sláčikový orchester	L. Cherubini:	Veselý kánon
R. Schumann:	Detské scény	M. P. Musorgskij:	Kartinky (Obrázky z výstavy)
B. Britten:	Simple Symphony	J. Cikker:	Spomienky op. 25; Slovenská suita op. 22
R. Suchoň:	Serenáda pre sláčikový orchester	A. Honegger:	Concertino pre klavír a orchester
F. Liszt:	Koncert pre klavír a orchester	I. Zelienka:	Hudba pre Warchala

Zborníky a spevníky ľudových a umelých piesní

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hudobná náuka
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hudobná náuka - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hudobnú náuku, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:

V treťom ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania ukončia žiaci I. stupeň základného štúdia v študijnom zameraní **Hudobná náuka.** V predchádzajúcich ročníkoch sa rozvíjala hudobná predstavivosť a schopnosť preniknúť do štruktúry a obsahu hudobného diela.
V treťom ročníku by žiaci mali nadobudnúť prehľad o jednotlivých hudobný štýloch, vedieť ich chronologicky usporiadať, v skladbách rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu zapojiť do hudobného života aj mimo školy.

Obsah:
Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske a podhalanské). Kultivovaný prednes v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov. Na základe skúseností z počúvania skladieb 20. storočia pokúsiť sa o intonáciu výrazových úryvkov modálnych, celotónových a pentatonických melódií. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny.

Rytmické a improvizačné:

Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formu zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmicko-melodické vety.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby:

V počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých období. Poukázať na štýlovú rôznorodosť hudby 20. storočia. Ukážky voliť tak, aby sa na nich mohlo dokumentovať interpretačné umenie našich a svetových umelcov.

Sluchová analýza:

Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordami. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Podľa počutia vedieť zachytiť jednoduché melodicko- rytmické štvortaktia. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú.

Hudobno-náukové pojmy:
Zopakovať a upevniť učivo, sústrediť pozornosť na absolventské skúšky a úspešné ukončenie Druhej časti I. stupňa základného štúdia v študijnom zameraní hudobná náuka. Z percepčných a interpretačných činností vyvodzovať: motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická, a pentatonická. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord a jeho obraty. Význam akordických značiek. Basso continuo, fúga, symfonická báseň. Časové zadelenie štýlových období: renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, inpresionizmus a smery hudby 20. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus).

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti: *Spevácke a intonačné:* **- žiak je schopný intonovať melódie v prebraných tóninách (durová, molová, lýdická, mixolýdická, dórska a podhalanská)** **- kultivovane prednášať piesne v týchto tóninách a uvedomuje si ich charakteristické znaky** **- rozlišuje a dokáže reprodukovať výrazové úryvky modálnych, celotónových a pentatonických melódií** **- dokáže z daného štvorzvuku zaspievať jednotlivé tóny** *Rytmické a improvizačné:*	**- vedieť zaspievať melódie v prebratých tóninách** **- kultivovane spieva v týchto tóninách a pozná ich charakteristické znaky** **- vedieť intonovať jednotlivé tóny**

- dokáže rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy **- analizovať rytmus v počúvanej skladbe** **- dokáže zaznamenať písomne rytmus z počúvanej skladby** **- dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím** **- vytvára samostatné rytmicko-melodické vety** ***Percepčné činnosti:*** *Počúvanie hudby:* **- dokáže v počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých hudobných období, s poukázaním na štýlovú rôznorodosť hudby 20. storočia** *Sluchová výchova:* **- dokáže sledovať melodické zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku** **- cíti zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvomi až tromi po sebe znejúcimi akordami** **- má rozvinutú hudobnú pamäť a predstavivosť v rozsahu jednej vety** **- sluchovo rozlíši celotónovú, chromatickú a pentatonickú stupnicu** ***Hudobno-náukové poznatky:*** **- motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta** **- celotónovú, chromatickú, stupnicu a pentatonickú stupnicu** **- orientuje sa v modálnej hudbe, tonálnej hudbe a atonálnej hudbe** **- dominantný septakord a jeho obraty** **- význam akordických značiek** **- basso continuo, fúga, symfonická báseň** **- dokáže časovo zadeliť štýlové obdobia (renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 20. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus)**	**štvorzvuku** **- vedieť analyzovať rytmus z počúvanej skladby, a zapísať ho,** **- vedieť vytvoriť rytmicko- melodické vety** **- v počúvaných skladbách vie rozlíšiť jednotlivé hudobné obdobia a pozná ich charakteristické znaky** **- rozlišuje sluchovo zmeny tónov štvorzvuku** **- vedieť sluchovo rozlíšiť celotónovú, chromatickú a pentatonickú stupnicu** **- žiak ovláda hudobno-teoretické poznatky v požadovanom rozsahu**

Odporúčaný hudobný materiál:

B. Turza, V. Slujková,			
R. Fisla:	Hudobná náuka pre 7. ročník ZUŠ	J. Tranovský:	Almi parentis omnium
A. Corelli:	Triová sonáta op. 1. č. 1	J. Ch. Bach:	Kvinteto F dur
W. A. Mozart:	Kvinteto A dur	L. van Beethoven:	Symfónia č. 5 c mol (1. časť)
E. Berlioz:	Rímsky karneval	F. Chopin:	Etuda c mol Revolučná
	Valčík cis mol op. 64 č. 2	R. Schumann:	Hovorí básnik (z cyklu Detské scény)
P. I. Čajkovskij:	Variácie na rokokovú tému op. 33	J. Brahms:	Variácie na tému J. Haydna
C. Franck:	Sonáta A dur pre husle a klavír	J. S. Bach:	Vianočné oratórium
B. Smetana:	Šárka	C. Debussy:	Plachetnice
C. Debussy:	More	A. Webern:	Šesť bagatel pre sláčikové kvarteto op. 9
B. Bartók:	Pentatonická melódia	B. Bartók:	Sonáta pre dva klavíry a bicie nástroje
V. Godár:	Concerto grosso (2 časť)	B. Martinů:	Sonáta pre flautu a klavír (1 časť)
J. Hatrík:	Symfónia č. 9	F. Poulenc:	Vidiecky koncert pre čembalo a orchester
G. Gershwin:	Rapsódia v modrom	O. di Lasso:	Madrigaly
J. S. Bach:	Brandenburské koncerty	J. Brahms:	Koncert D dur pre husle a orchester
S. Prokofiev:	Klasická symfónia	E. Suchoň:	Metamorfózy
B. Britten:	Sprievodca mladého človeka	Hungarikus	Smutní slawik spieva, Bubak,
Metodická príručka HN pre 7. ročník ZUŠ		Uhrovecká zbierka	
Spevníky a zborníky ľudových a umelých piesní			

Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa sekundárneho vzdelávania

Kompetencie:	**Výstupy:**
Interpretačné činnosti ***Spevácke a intonačné:*** **- intonovať melódie v prebraných tóninách (durová, molová, lýdická, mixolýdická, dórska a podhalanská, kultivovane prednášať piesne v týchto tóninách a uvedomovať si ich charakteristické znaky** **- dokáže intonovať základné intervaly, kvintakordy a ich obraty, intonuje dominantný a zmenšený septakord** **- spieva z listu** **- rozlišuje a dokáže reprodukovať výrazové úryvky modálnych celotónových a pentatonických melódií** ***Rytmické a improvizačné:*** **- orientuje sa v striedavých taktoch a v tempových zmenách (ritardando,**	**- vie kultivovane spievať ľudové a umelé piesne v prebraných tóninách** **- dokáže reprodukovať základné intervaly a akordy** **- spieva z listu, pozná modálne pentatonické a celotónové melódie**

accelerando) **- analyzuje rytmus v počúvanej skladbe, dokáže písomne zaznamenať rytmus z počúvanej skladby** **- dokáže dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím** **- vytvára samostatné rytmicko- melodické vety** ***Percepčné činnosti*** ***Počúvanie hudby:*** **- poznajú hudobné diela v ktorých participuje ľudský hlas** **- poznajú cyklické skladby od sólového predvedenia cez komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela** ***Sluchová výchova:*** **- dokážu v znejúcom tóne rozlíšiť znenie troch až štyroch tónov** **- má rozvinutú hudobnú pamäť v rozsahu jednej vety** **- dokáže sluchovo rozlíšiť intervaly , kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený)** **- orientuje sa v modálnej, tonálnej a atonálnej hudbe** **- sluchovo rozlíšiť celotónovú chromatickú a pentatonickú stupnicu** ***Hudobno-náukové poznatky:*** **- ľudský hlas a jeho úloha v hudbe; homofónia, polyfónia, gregoriánsky chorál, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma** **- vie čo charakterizuje renesanciu, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus, a smery hudby 20. storočia a dokáže ich časovo zaradiť** **- pozná dominantný septakord** **- pozná pojmy a capella, modulácia, basso continuo, fúga, symfonocká báseň** **- význam akordických značiek**	**- má rozvinuté rytmické cítenie a schopnosť rytmus písomne zaznamenať** **- pozná hudobné diela ktorých súčasťou je ľudský hlas, od sólového prejavu až po oratóriá** **- má rozvinutý hudobný sluch, dokáže kontrolovať intonačnú čistotu** **- žiak ovláda hudobno-náukové poznatky v požadovanom rozsahu**

Spracoval: Mgr. Ján Gonda
Mgr. Renata Kapustová
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová Dis.art

Hudobný odbor – <u>HRA NA KLAVÍRI</u>

Poslanie a charakteristika predmetu:
Už dlhé roky v rebríčku záujmu o hru na hudobný nástroj vedie klavír. Deti k nemu inklinujú, má stanovenú výšku tónu, pomerne jednoduchý prstoklad, hra je názorná. Vstup do hudby je preto nenútený.

A predsa sa problémom klavírnej výučby zaoberajú pedagógovia, interpreti a metodici už od samého začiatku klavírneho umenia. Sme vďační autorom starších škôl, metodík či osnov, pretože čerpáme z ich skúseností, ale univerzálny postup vo vyučovaní neexistuje a definitívne riešenie nikdy existovať nebude.

Klavír je historický klasický klávesový hudobný nástroj s rozsahom väčšinou od subkontra **a** po **c** - 4. Má biele a čierne klávesnice, pravý a ľavý pedál.

Deti majú radi tento nástroj pretože v krátkom čase môžu zahrať jednoduché melódie a piesne.

Klavír je univerzálny hudobný nástroj. Používa sa vo všetkých hudobných žánroch – vážnej hudbe populárnej hudbe aj v džeze. Klavír sa využíva v komornej hre, v štvorručnej hre alebo v spojení s inými hudobnými nástrojmi ako sprievodný hudobný nástroj.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíry
Ročník:	Prípravné štúdium
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	1b
Stupeň vzdelania:	

Učebné osnovy pre PŠ
Ciele:

- prebudenie hudobne vnímavosti a predstavivosti
- rozvoj tvorivosti

- formovanie inštrumentálnych návykov
- budovanie vzťahu k hudbe prostredníctvom nástroja
- používať pestré pedagogické prostriedky k zaujatiu žiaka
- budovať abstrakciu cez praktické pozorovania žiaka
- začínať hru podľa sluchu až neskôr postupne uplatňovať hru z notového zápisu
- rozvoj hudobnosti prispôsobiť mentálnym dispozíciám žiaka

Obsah:
Budovanie interpretačných návykov:

- správne sedenie za nástrojom
- postavenie rúk
- orientácia na klavíri
- rozvoj intonácie a rytmu, budovanie hudobnej pamäti
- položenie základov techniky hry na nástroji
- zoznámenie sa s notovým písmom
- hra z nôt, hra spamäti
- elementárne základy sluchovo harmonického cítenia
- štvorručná hra s učiteľom
- pracovné návyky, základ samostatnej domácej prípravy
- verejné účinkovanie, zvládnutie psychiky pri hre
- správne chovanie a vystupovanie na javisku

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- správne sedieť za nástrojom a má správne postavené ruky pri hre** **- dokáže zahrať elementárne cvičenie non legato** **- rozlíšiť tóny na klaviatúre sluchom – hlboké vysoké, silné slabé, dlhé krátke** **- rozlíšiť dynamiku a tempo skladieb: silno - slabo, pomaly – rýchlo** **- zahrať podľa sluchu jednoduché ľudové piesne jednou rukou, striedaním rúk v non legate a neskôr v legate** **- čítať a sledovať notový zápis v husľovom kľúči** **- rozoznať základné hodnoty nôt a pomlčiek** **- dokážu zahrať krátke skladbičky alebo ľudové piesne naspamäť**	**Verené vystúpenia:** **- triedny koncert v závere š.r. 2 krátke skladbičky** **Postupová skúška:** **- 2 krátke skladbičky (legato)**

Odporúčaný notový materiál:

Z. Janžurová, M. Borová:	Klavírna školička	F. Emonts:	Európska klavírna škola I. diel
J. Mašinda:	Klavírna čítanka	A. Sarauer:	Klavírna škola pre začiatočníkov
Kleinová, Fišerová, Müllerová:	Album etud I. diel	J. Garscia:	Najľahšie skladby pre deti op. 3
A. Rowley:	Von Elfen und Feen	K. Slavický:	Na bílych a černých
A. Diabelli:	Melodické cvičenia	Z. Fibich:	Štvorručné skladby
M. Iglo:	Pro 30 prstů		

Didaktické postupy a metódy práce:

V začiatkoch štúdia je veľmi dôležité získať si dôveru a priateľstvo dieťaťa. Budeme s ním spolupracovať osem rokov a možno viac. Krása sa dá tvoriť len v prostredí pozitívnych emócií. Učiteľ by mal poznať mentálne možnosti žiaka a podľa toho voliť tempo a spôsob metodiky pri vyučovaní. Dôležitý je kontakt s rodičmi a spolupráca najmä pri domácom cvičení.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíry
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia, Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník
Ciele:

- venovať pozornosť prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti a hre
- prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť a neskôr začať formovať inštrumentálne návyky
- učiť dieťa postupne hudbu chápať a neskôr milovať, objaviť jej krásny a bohatý svet
- rozvíjať pozitívny vzťah ku klavírnej hre
- aktivizovať učebný proces rôznymi formami práce a striedať ich
- postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam
- rozvíjať hudobno-intelektuálne schopnosti dieťaťa
- viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby
- prispieť k rozvoju všestranne rozvinutej osobnosti
- realizovať ciele formou individuálneho vyučovania podľa schopností každého žiaka
- vzájomné porozumenie učiteľa a žiaka je základnou podmienkou jeho pozitívneho rozvoja
- získať uvedomelý prístup k domácej príprave

Obsah: *Ak žiak neabsolvoval PŠ:*
- zistiť hudobné predpoklady žiaka (intonácia, rytmus, hudobná pamäť)
- získavať postupne pozitívny vzťah k svojmu nástroju

Ak žiak absolvoval PŠ:
- vzbudiť u detí záujem a lásku k hudbe
- pomocou riekaniek, detských piesní a primeraných skladbičiek vycvičovať orientáciu na klaviatúre
- rozvíjať hudobnú pamäť, so zvládnutím čo najväčšieho množstva skladieb
- rozvíjať rytmické cítenie
- upevňovať inštrumentálno- pohybové návyky
- zlepšovať postupne koordináciu pri súhre rúk, zlepšovať techniku uvoľnenia zápästí a úderovú techniku prstov
- hrať v päťprstovej polohe rúk, neskôr s podkladaním a prekladaním prstov
- osvojiť si správne sedenie pri klavíri, uvoľňovať hrací aparát, dbať na správne postavenie rúk

Kompetencie:	**Výstupy:**
- zopakovať učivo z predošlého ročníka **- reprodukovať mená tónov, rozoznávať výšku, silu a dĺžku tónov na klavíri** **- pohotovo čítať tóny (c1 – g2) z notového zápisu a nájsť ich na klaviatúre** **- postupne čítať noty v rozsahu C – c3 v husľovom aj v basovom kľúči** **- rozoznávať základné rytmické hodnoty nôt a pomlčiek (celá, pólová, štvrťová, osminová, pólová s bodkou)** **- rozoznávať a porovnávať základné termíny dynamiky pri hre na klavíri (forte, piano, mezzoforte, neskôr cresc. decresc.)** **- hrať technikou non legata, legata a staccata** **- využiť tvorivosť pri práci s jednoduchými melodickými motívmi a piesňami** **- tvorivo obmieňať jednoduchý harmonický sprievod k piesňam** **- hrať durové stupnice osobitne a spolu v rovnom pohybe a protipohybe** **- hrať durový kvintakord a jeho obraty osobitne – legato tenuto a staccato** **- transponovať piesne so sprievodom i bez neho do jednoduchších tónin** **- zvládnuť skladby rôzneho charakteru a tempa (valčík, polka, pochod, uspávanka)** **- interpretovať naštudované skladbičky výrazne s použitím dynamiky a striedaním rozličného tempa** **- vybrané skladby a piesne hrať spamäti** **- žiak sa orientuje na klaviatúre, ovláda striedanie rúk, dvojhmaty, akordy, jednoduchú drobnú prstovú techniku s podkladaním palca, zahrá približne 20 rôznych skladieb (8 – 10 taktové), z toho polovicu naspamäť**	**Žiaci po absolvovaní PŠ:** **- verejné vystúpenie (sólová hra) 1x v polroku 2 – 3 skladbičky** **Žiaci bez PŠ:** **- vystúpia až v II. polroku** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku, (hranú látku určuje predmetová komisia)** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovania na školskej nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

Z. Böhmová, A. Grünfeldová, A. Sarauer:	Škola hry na klavíri	A. Nikolajev:	Škola
J. Mašinda:	Klavírna čítanka	F. Emonts:	Europäische Klavierschule
Z. Janžurová, M. Borová:	Klavírna školička	O. Hricová:	Ľudové piesne

Kleinová, Fišerová, Müllerová:	Album etud I.	J. Garščia:	Obrazki muzyczne
E. a Ch. Holzweißig:	Klavírna škola	A. Rowley:	13 prednesových skladbičiek pre klavír
A. Pappová:	Album pre mládež	W. Wendt:	Klavierbuch für Vorschulkinder
riekanky, detské hry, hádanky,			

Notový materiál slúži pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že klavírna literatúra je veľmi bohatá, je možné použiť iný vhodný hudobný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:

Vstup do sveta hudby je dôležitým krokom v živote dieťaťa. Vchádza do neznáma a je plné očakávaní. Je preto potrebné mať dôkladne premyslený pedagogický postup.

V oblasti hudobnej pedagogiky je veľa metodík a postupov ktoré vznikali v priebehu historického vývoja. Je mnoho klavírnych škôl ktoré sa dajú vhodnou kombináciou pri rešpektovaní osobitosti žiaka použiť pri vyučovacom procese. Osobnosť pedagóga, jeho majstrovstvo a tvorivé postupy sú zárukou úspešného napredovania žiaka. Množstvo prebraného učiva, tempo napredovania je podmienené hudobnými dispozíciami žiaka a preto skúsený pedagóg musí v krátkom čase otestovať danosti žiaka a podľa tejto skutočnosti individuálne prispôsobiť metodické postupy.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia, Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka nadobudnuté nástrojové zručnosti
- pristupovať k žiakovi tak, aby sa budovala jeho osobnosť
- pestovať vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s nástrojom (vytrvalosť, trpezlivosť, zmysel pre detail)
- získať uvedomelý prístup k domácej príprave
- vnímať estetickú hodnotu piesní a skladieb
- viesť žiaka k samostatnosti
- intenzívne preniknúť do obsahu skladieb a mať zážitok z hry
- budovať sebavedomie pravidelnými vystúpeniami pred publikom (triedny koncert, prehrávka, vystúpenie mimo školy a.i.)

Obsah:
- zahrať niektoré osvojené piesne a skladby z predchádzajúceho ročníka
- rozširovať rozpätie ruky primeranými technickými cvičeniami
- hrať postupne zložitejšie skladbičky rôzneho charakteru a tempa
- zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky
- neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu
- rozvíjať kantilénu v oboch rukách
- osamostatňovať ruky pri hre melódie a sprievodu
- zvládnuť skladby po technickej a výrazovej stránke na vyššej úrovni
- používať hru s pedálom
- budovať harmonické cítenie
- postupne zlepšovať hru z nôt (hra z listu), hra spamäti

Kompetencie:	Výstupy:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka **- reprodukovať mená tónov v rozsahu C – c3** **- čítať pohotovo širší rozsah tónov z notového zápisu a nájsť ich na klaviatúre** **- reprodukovať zložitejšie rytmické útvary hrou na klavíri (triola, šestnástinové noty, noty s bodkou a.i.)** **- rozoznávať a porovnávať termíny dynamiky pri hre na klavíri (forte, piano, mezzoforte, cresc, decresc.)** **- rozoznávať a porovnávať vybrané tempové značky a uplatňovať ich pri hre na klavíri** **- pochopiť základnú formovú stavbu hraných skladbičiek, určiť hlavnú hudobnú myšlienku skladby a jej charakter** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah hranej skladby** **- hrať durové stupnice kombinovaným pohybom, molové stupnice osobitne (harmonické)** **- tonický kvintakord – durový spolu s obratmi, molový osobitne – legato, tenuto, staccato** **- vypracovať a zlepšovať prstovú techniku prostredníctvom vhodných etúd (non legato, legato, staccato, pasáže, skoky, dvojhmaty atď.)** **- interpretovať naštudované skladbičky výrazne s použitím dynamiky a striedaním rozličného tempa** **- vybrané piesne a skladby hrať spamäti** **- využiť tvorivosť pri práci s jednoduchými melodickými motívmi a piesňami, obmieňať harmonický sprievod k piesňam, pracovať s rytmickými obmenami v melódii piesne a so sprievodom k nej** **- transponovať piesne so sprievodom i bez neho do jednoduchších tónin** **- žiak sa spoľahlivo orientuje na klaviatúre, ovláda jednoduchú hru súčasne oboma rukami, dvojhmaty, akordy, zahrá približne 20 hudobne rôznych skladieb, z toho 5 s technickým zameraním (etudy)**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku 2-3 skladbičky (sólová hra)** **1 skladbička 4ručne** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školských koncertoch** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku, (látku určuje predmetová komisia)** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na školskej nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

I. Széghyová:	Pôjdeme do ZOO	K. Czerny:	Etudy op. 261 Klavírna abeceda I.
T. Frešo:	V detskej izbičke	Kleinová, Fišerová, Müllerová:	Album etúd II.
E. Suchoň:	Maličká som	M. Dlouhý:	Ptám se, ptám se, Pampeliško
J. L. Dusík:	Menuet	J. Haydn:	Menuet
L. v. Beethoven:	Ländler		

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že klavírna literatúra je veľmi bohatá, je možné použiť iný vhodný hudobný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
V tomto období by mal žiak mať založené základné hudobné návyky: správne sedenie pri nástroji, postavenie rúk pri hre, úderová technika, základy artikulácie – frázovania, kantiléna oboch rúk. Je toho veľa a kvalitný základ je najdôležitejší. Hudobné návyky vštepujeme deťom nenásilnou formou. Usilujeme sa nájsť také metódy práce ktoré sú veku a mentalite dieťaťa blízke. Hravá forma, hľadanie príkladov z oblasti poznania dieťaťa a nekonečná trpezlivosť učiteľa môžu pozitívne rozhodnúť o hudobnom vývoji dieťaťa.
Veľmi dôležitá je aj spolupráca učiteľa s rodičmi. Dieťa túži robiť to čo rodičia považujú za dobré a správne. Ak rodič vedie svoje dieťa najmä v oblasti domácej príprave láskavo a trpezlivo k pracovným návykom, dieťa túto skutočnosť príjme ľahšie a napredovanie v hre je rýchlejšie a plynulejšie.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:

- upevňovať kladný vzťah ku hre na klavíri a k počúvaniu hudby
- vnímať estetickú hodnotu skladieb, ktoré dieťa naštuduje, ale aj tých ktoré si dieťa vypočuje na koncerte, prehrávke či besiedke
- intenzívne preniknúť do obsahu skladieb rozličných štýlových období a mať zážitok z hry
- postupne budovať vkusovú orientáciu žiaka aj prostredníctvom samostatného výberu a štúdia skladieb pri domácej príprave
- neustále upevňovať sebadisciplínu pri domácej príprave hry na nástroji
- budovať sebavedomie pravidelnými vystúpeniami pred publikom (triedny koncert, prehrávka, vystúpenia mimo školy)
- navštevovať koncerty, získať vzťah k počúvaniu živej hudby, vychovať žiaka ako poslucháča a milovníka hudby

Obsah:

- rozvíjať naďalej hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť
- zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky
- pestovať rytmus, zaoberať sa zložitejšími rytmickými modelmi
- pracovať s tónom a jeho výrazovými prostriedkami
- viac sa zaoberať polyfónnou hrou
- dbať na uvoľnenie hracieho aparátu
- poznávať ľudovú hudbu hrať piesne nášho regiónu
- hrať z nôt (hra z listu)
- rozširovať rozpätie ruky primeranými technickými cvičeniami
- počiatky štvorručnej hry
- vybrané skladby hrať spamäti

Kompetencie:	**Výstupy:**
- zopakovať učivo z druhého ročníka **- reprodukovať mená tónov v rozsahu C – e3** **- pohotovo čítať mená tónov z notového zápisu a nájsť ich na klaviatúre** **- rozoznávať sluchom znenie durovej a molovej stupnice a poznať durové a molové stupnice do 3 predznamenaní** **- reprodukovať zložitejšie rytmické útvary hrou na klavíri (triola, šestnástinové noty, noty s bodkou, synkopa a.i.)** **- rozoznávať a porovnávať ďalšie dynamické znamienka a vedieť ich použiť pri hre na klavíry (cresc. decresc, ff, pp, mp, a.i.)** **- rozlišovať agogické značky pri hre na klavíri (napr. rit. accel.)** **- pochopiť základnú formovú stavbu hraných skladbičiek, určiť hlavnú hudobnú myšlienku a jej charakter** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah hranej skladby, používať pri hre pedál** **- vypracovať a zlepšovať prstovú techniku prostredníctvom vhodných etúd pre 3 ročník klavírnej hry (legata, staccata, pasáže, skoky, dvojhmaty, akordy, rozklady atď.)** **- hrať postupne zložitejšie skladbičky nielen rôzneho charakteru a tempa, ale aj rozličných štýlových období** **- interpretovať naštudované skladbičky výrazne s použitím dynamiky v rôznych tempách** **- rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom 4 – ručnej a komornej hry** **- využívať tvorivosť pri práci s jednoduchými melodickými motívmi a piesňami** **- obmieňať jednoduchý harmonický sprievod k piesňam, pracovať s rytmickými obmenami v melódii piesne a so sprievodom k nej** **- transponovať piesne so sprievodom i bez neho do jednoduchších tónin s využitím základných harmonických funkcií**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku 2-3 skladbičky (sólová hra), 1 skladbička 4ručne alebo komorná hra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školských koncertoch** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku,(látku určuje predmetová komisia)** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

K. Czerny:	Etudy op. 261	Klavírna abeceda I.	
J. Flégl:	Päť českých tancov	A Grečaninov:	Detský album
E. Košťál:	Vlk a sedem kozliatok	J. S. Bach:	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú
Kleinová, Fišerová, Müllerová:	Album Etud III.	F. Burgmüller:	25 ľahkých etúd
A. Gedike:	30 ľahkých klavírnych kusov	P. I. Čajkovskij:	Kolovrátok
D. Kabalevskij:	Tanec op. 27		

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že klavírna literatúra je veľmi bohatá je možné použiť iný vhodný hudobný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
Problematika didaktiky je vlastne definovaná pojmom „učiť sa učiť“. Platí to v plnej miere pre pedagóga aj pre žiaka. Učiteľ by mal byť majstrom v oblasti učenia žiakov a žiak by sa za jeho pomoci mal naučiť samostatnosti v príprave a neskôr v hľadaní interpretačných možností vyjadrenia hudobného diela. Proces učenia by mal byť tvorivý nie remeselný. Tvorivosť je základným prvkom umeleckej činnosti človeka na všetkých stupňoch. Preto ak je pedagóg tvorivý nájde postup ako osobitosť každého žiaka využiť na jeho rast a pozitívny vývoj.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania ISCED - 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- rozvíjať kreatívne myslenie žiaka
- budovať vkusovú orientáciu žiaka aj prostredníctvom samostatného výberu a štúdia skladieb pri domácej príprave
- postupne budovať a rozvíja citovú inteligenciu ktorá je dôležitou súčasťou rozvinutej osobnosti človeka
- budovať vlastný názor na kvalitu interpretácie
- učiť žiaka sebakritike a skromnosti
- upevňovať vôľové vlastnosti, učiť žiaka, že príjemné veci nemusia byť zároveň prospešné a naopak
- pripraviť a doviesť žiaka k úspešnému absolvovaniu 1 časti I. stupňa – primárneho vzdelávania ISCED 1B

Obsah:
- zaoberať sa sluchovou oblasťou hudby, sústrediť sa na vedomé sluchové vnemy
- budovať harmonické cítenie
- intenzívne preniknúť do obsahu skladieb rôznych štýlových období
- mať zážitok z hry
- počúvať hudbu živú aj reprodukovanú, mať na jej kvalitu vlastný názor
- neustále upevňovať sebadisciplínu najmä pri domácej príprave
- pokračovať v rozvíjaní zmyslu pre súhru v 4-ručnej hre
- používať pedál pomocou vlastnej sluchovej kontroly
- budovať sebavedomie pravidelnými vystúpeniami pred publikom

Kompetencie:	**Výstupy:**
- zopakovať učivo z tretieho ročníka **- reprodukovať mená tónov v rozsahu C – e3** **- pohotovo čítať širší rozsah tónov C – e3 z notového zápisu a nájsť ich na klaviatúre** **- rozoznávať sluchom durové a molové stupnice, hrať ich v kombinovanom pohybe, kvintakord a obraty spolu, príprava na 4-zvuk** **- poznať a reprodukovať melodické ozdoby ako prípravu pred hrou na klavíri** **- pomenovať význam notových tempových a agogických značiek v závislosti od hraných skladieb** **- určiť hlavnú myšlienku skladby a jej charakter, samostatne rozdeliť skladbu na väčšie časti** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah hranej skladby** **- dbať na osvojovanie správnych hracích návykov** **- vyjadrovať hrou určitú náladu ktorá je v charaktere kompozície** **- ovládať talianske hudobné názvoslovie a poznať ich význam (dolce, leggiero, grazioso, con brio, sostenuto, cantabile, agitato)**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku 2-3 skladbičky (sólová hra), 1 skladbička 4-ručne alebo komorná hra** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku (látku určuje predmetová komisia)**

- vypracovať a zlepšovať prstovú techniku prostredníctvom vhodných etúd pre 4 ročník klavírnej hry (legata, staccata, pasáže, skoky, dvojhmaty, akordy) **- nácvik súhry pri štvorručnej hre** **- rozširovať rozpätie ruky primeranými cvičeniami, poznávanie štýlových období a postupne si uvedomovať ich interpretačné špecifiká** **- interpretovať naštudované skladby výrazne s použitím dynamiky a v rôznych tempách** **- aktívne a častejšie používať hru s pedálom** **- vybrané skladby hrať spamäti** **- rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom 4-ručnej a komornej hry** **- využiť tvorivosť pri práci s jednoduchými motívmi a piesňami, pracovať s rytmickými obmenami v melódii piesne a so sprievodom k nej** **- transponovať piesne so sprievodom i bez neho do jednoduchších tónin s využitím základných harmonických funkcií** **- žiak pozná základnú hudobnú terminológiu, snaží sa o interpretáciu na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami, učí sa vnímať polyfóniu a rozlišovať jednotlivé hudobné štýly**	**Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školských koncertoch** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na nesúťažnej prehliadke** **Záverečná absolventská skúška:** **- 1 stupnica mol melodická, 1 baroková skladba, 1 skladba romantizmus alebo moderna 20 storočia,** **- hra spamäti**

Odporúčaný notový materiál:

T. Hirner:	Trnky, brnky	Z. Fibich:	Capriccio, Jaro a mládí
V. Řihovský:	21 ľahkých etúd	J. S. Bach:	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú
Kleinová, Fišerová, Müllerová:	Album skladieb IV.	J. Blatný:	Inštrumentálne skladbičky
E. H. Grieg:	Tanec víl		

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že klavírna literatúra je veľmi bohatá je možné použiť iný vhodný hudobný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
Pedagóg pomáha žiakovi zorientovať sa pri rôznych pohľadoch na interpretáciu skladieb, usmerňuje ho.
Všetepuje mu zdravé, správne návyky a pomáha mu vytvárať si vlastný názor a vkus. Dôležitý je technický rast žiaka, rozvíjanie myslenia a hudobnej pamäti. Pedagóg má viesť žiaka na ceste k samostatnosti.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa primárneho vzdelávania hry na klavíri:
Absolvent prvej časti I. stupňa primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B) základného štúdia skupiny štúdijných zameraní hra na klávesových nástrojoch po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom odbore.

Získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov hry na klavíri v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- upevňovať kladný vzťah žiaka ku hre na klavíri a k hudbe ako takej
- kultivovať a rozvíjať klavírne zručnosti
- vyvažovať sluchovo rytmickú oblasť s motorickou
- rozvíjať samostatnosť žiaka
- zvýšenú emocionalitu tejto vekovej skupiny zohľadniť pri výbere hudobného materiálu (romantizmus)
- podporovať tvorivé, logické i kritické myslenie
- zväčšovať kapacitu hudobnej pamäti
- poznávať ľudovú hudbu z nášho regiónu

Obsah:
- zlepšovať prstovú techniku prostredníctvom vhodných etúd pre 1. ročník sekundárneho vzdelávania klavírnej hry
- hrať postupne náročnejšie skladby rozličných štýlových období s postupným uvedomovaním si ich interpretačných špecifík (baroková polyfónia, skladby z klasicizmu, romantizmu a moderny)
- prehlbovať dynamiku hry na klavíri, používať jej šírku
- zlepšovať pedalizáciu
- počúvať interpretáciu hraných skladieb v podaní rôznych interpretov z nahrávok na internete
- pracovať na kvalite úderu, kultivovať tón
- frázovanie, práca s hudobnou rečou
- štvorručná hra, nácvik súhry
- práca s pamäťou, rozširovať kapacitu hudobnej pamäti

Kompetencie:	**Výstupy:**
- zopakovať učivo zo štvrtého ročníka **- pohotovo sa orientovať v notovom zápise a nájsť všetky zapísané noty na klaviatúre** **- hrať všetky stupnice durové aj molové, kvintakord, 4-zvuk a dominantný septakord** **- poznať a reprodukovať ďalšie melodické ozdoby ako prípravu pred hrou na klavíri (mordent, obal, skupinka a.i.)** **- vyjadriť vlastnými slovami základnú charakteristiku obdobia, z ktorého pochádza hraná skladba** **- stručne opísať výrazové prostriedky hranej skladby** **- zaoberať sa intenzívne charakterom hraných skladieb** **- rozvíjať sluchovú predstavivosť** **- zaoberať sa štýlovosťou hry a hudobnou artikuláciou** **- pracovať s dynamikou** **- vnímať a pochopiť cyklické formy** **- pracovať s artikuláciou – frázovaním, logika hudobnej reči** **- hrať viacej polyfonických skladieb, naučiť žiaka myslieť horizontálne** **- hra v komornom zoskupení alebo v 4-ručnej hre, alebo sprievod iného nástroja**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x polročne 2-3 skladby (sólová hra), 1 skladba 4-ručná alebo komorná hra** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku (látku určuje predmetová komisia)** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školských koncertoch** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

E. Hradecký:	Malé jazzové album	Klavírna abeceda I.	
T. Hirner:	Trnky, brnky	P. I. Čajkovskij:	Album pre mládež (výber)
A. Gedike:	10 miniatúr	L. Kobař:	Tanečná hodina
K. Ditters von Dittersdorf:	Anglické tance	V. F. Bystrý:	Fialka

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že klavírna literatúra je veľmi bohatá je možné použiť iný vhodný notový materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
Vo vzťahu učiteľa a žiaka je dôležitá pozitívna atmosféra, ktorá napomáha k lepšiemu napredovaniu aj u menej talentovaných detí. Dokázať zahrať hudobnú skladbu a dotvoriť ju tak, aby spĺňala estetické normy a parametre je možné len v atmosfére vzájomného rešpektu. Preto je dôležitý vzájomný vzťah a dôvera medzi žiakom a učiteľom. Na výsledku svojej činnosti sa musia podieľať obaja svojou prácou.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- postupne zvyšovať technickú úroveň hraných skladieb, vyberať technicky náročnejšie skladby
- rozvíjať citovú inteligenciu, prehlbovať vnútorné cítenie a využívať túto skutočnosť pri interpretácii hudobných diel
- diskutovať o rôznych aspektoch hudobnej interpretácie diela (filozofia, logika, emócie)
- mať vedomosti o živote autorov hraných skladieb
- hlbšie vnútorne prežívať a stvárňovať hrané skladby
- budovať u žiaka vlastný hudobný názor, rešpektovať jeho slobodu, učiť dialógu

Obsah:
- hrať po stránke technickej a výrazovej náročnejšie skladby ako v predošlom roku
- zdokonaľovať farebnosť tónu
- rozširovať poznanie žiaka v oblasti hudobných štýlov a žánrov
- hrať skladby väčšieho rozsahu naspamäť
- riešiť pri hre ťažšie technické prvky
- dbať na pracovnú disciplínu pri domácej príprave, chápať, že len skutočná práca vytvára skutočné hodnoty
- venovať čas štvorručnej, komornej hre, prípadne klavírnemu sprievodu
- dotvárať osobnosť študenta v oblasti rozumovej a citovej
- zdokonaľovať sluchovú predstavu a intonačnú kontrolu
- budovať vkus v oblasti hudby, siahať po kvalitatívne bohatšej – plnšej hudbe
- zápasiť s trémou častým verejným účinkovaním
- budovať zdravé sebavedomie

Kompetencie:	**Výstupy:**
- zopakovať učebnú látku z predošlého ročníka **- hrať hudobné skladby s vyššou technickou a výrazovou hodnotou** **- stále cvičiť a hrať stupnice durové aj molové v rýchlejšom tempe** **- v polyfónii dbať na vedenie horizontálnych línií, poznať vedúci hlas** **- práca s pedálom, (polovičný , štvrtinový)** **- dbať o čistotu pedalizácie vo vzťahu k harmónii** **- hrať ťažšie behy, skoky, akordy** **- pomenovať význam ďalších tempových a agogických značiek, melodických ozdôb a iných hudobných značiek v závislosti od hraných skladieb (Poco a poco, Rubato, Sempre, Senza, Sforzato, Subito, Piú, Ossia, Molto, Meno mosso, Dal segno, Da capo, Coda, A tempo, Accelerando, Attaca)** **- poznať znaky základných hudobných období (baroko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), poznať skladateľské osobnosti ktoré charakterizujú tieto obdobia** **- rozširovať rozsah ruky pomocou vhodných technických cvičení a etúd** **- dbať na čistotu hry, sluchovú a rytmickú kontrolu** **- precvičovať úderové techniky v závislosti od kvality tónu** **- zväčšovať kapacitu hudobnej pamäti hraním rozsiahlejších a náročnejších hudobných skladieb** **- hra z listu** **- štvorručná hra alebo komorná hra, sprievod iného hudobného nástroja**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x polročne 2-3 skladby (sólová hra), 1 skladba 4-ručná alebo komorná hra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Ročníkové prehrávky:** **- v každom školskom roku (látku určuje predmetová komisia)** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

Klavírna abeceda I.		K. Serocki:	Krasnoludki
T. Hirner:	Trnky, brnky	Prednesová abeceda II.	(zostavil R. Macudziński)
P. I. Čajkovskij:	Album pre mládež	A. Gedike:	10 miniatúr
L. Th. Schütte:	Etudy op. 68	A. Sarauer, D. Křížková, Černá:	Skladby 17. a 18. storočia (výber)
J. Kř. Vaňhal:	Ľahké sonatíny	J. Hoffmann, A.Prieger:	Vybrané sonatíny
V. Kaprál:	Tanček		

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že je klavírna literatúra bohatá, je možné použiť inú vhodnú hudobnú literatúru.

Didaktické postupy a metódy práce:
V tomto roku štúdia sa interpretujú už náročnejšie hudobné diela, preto je veľmi dôležitá správna motivácia žiaka. Recept na motiváciu neexistuje. Každý žiak reaguje na podnety učiteľa individuálne. Jedného motivuje cieľ verejne účinkovať, druhého dobré ohodnotenie formou známok. Ďalší chce venovať naučenú skladbu starým rodičom atď.
Správne motivovaný žiak je pre učiteľa tvárnejším materiálom. I keď dieťa nemá veľký hudobný talent, dokáže pozitívna motivácia v konečnom dôsledku u žiaka spustiť procesy ktoré prinesú dobré výsledky. Učiteľ aj žiak neustále spolupracujú na tvorbe hudobného diela, pričom pedagóg už ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na klavíri, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- cielená práca na potrebách konkrétneho žiaka
- zaradiť do vyučovacieho procesu technicky náročnejšie skladby, ktoré však musia korešpondovať s hernými možnosťami žiaka
- rozširovať a postupne otvárať novú bohatšiu škálu technických a výrazových prostriedkov
- dbať na klavírnu disciplínu a domácu prípravu
- osamostatňovať žiaka, dávať väčší priestor jeho hudobným názorom ale zároveň pedagogicky usmerňovať, kultivovať
- múdri ľudia vravia, že talent bez techniky je ako more bez vody, preto je potrebné neustále pracovať na zdokonaľovaní techniky hry
- budovať hodnotový systém u žiaka

Obsah:
- zaradiť do repertoáru náročnejšie skladby ako v predošlom ročníku
- dbať na klavírnu disciplínu a domácu prípravu
- hrať polyfonické skladby, učiť sa vnímať a rozumieť horizontálnemu vedeniu hlasov
- neustále zdokonaľovať hudobnú predstavivosť, vnikať do hĺbky hudobnej výpovede
- sluchová a rytmická samokontrola žiaka
- zdokonaľovať hudobnú reč presvedčivým frázovaním, a vynášaním tém
- súhra prostredníctvom štvorručnej hry
- pracovať na drobnej prstovej technike
- hrať cyklické skladby, aspoň ich časti

Kompetencie:	Výstupy:
- zopakovať posledné prednesy z predchádzajúceho ročníka **- hrať náročnejšie skladby všetkých štýlových období** **- uvedomovať si špecifiká interpretácie jednotlivých hudobných období, detailne pracovať s oblúkovou frázou, učiť žiaka hrať logicky s jasnou artikuláciou** **- dávať stále väčší priestor žiakovi k samostatnej práci, hrubú stavbu hudobnej skladby by mal postaviť sám a spolu s pedagógom hľadať optimálny výrazový model hranej skladby** **- hrané skladby konfrontovať z nahrávok** **- zlepšovať techniku hry, zrýchľovať pasážové behy a skoky** **- zdokonaľovať orientáciu na klaviatúre** **- zaoberať sa kvalitou tónu, stále učiť žiaka počúvať tón ktorý tvorí na nástroji, a vnímať spôsob ako tón zlepšovať** **- vnikať do filozofickej a citovej oblasti hranej hudby, učiť sa prežívať hudbu mať z hranej hudby zážitok** **- chápať, že hudba nie je len pre mňa ale učiť sa odovzdávať, dávať hudbu a krásu iným** **- hľadať bohatstvo v duchovných hodnotách hudby a celého umenia** **- pestovať trpezlivosť, naučiť sa na výsledky práce čakať** **- nácvik súhry v štvorručnej hre** **- budovať osobnosť žiaka**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x polročne 2-3 skladby (sólová hra), 1 skladba 4-ručná alebo komorná hra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v každom školskom roku (látku určuje predmetová komisia)** **Klavírne nálady:** **- možnosť účinkovať na nesúťažnej prehliadke**

Odporúčaný notový materiál:

J. S. Bach:	Malé prelúdia a fugety	S. Heller:	40 klavírnych etúd
L. Th. Schütte:	Etudy op.68	R. Országh:	12 variácii na tému „Dobrú noc“
J. Haydn:	Rondo	W.A.Mozart:	6 viedenských sonatín
J. Hoffmann, A. Rieger:	Vybrané sonatíny	G. O. Karganov:	Album pre mládež
J. Cikker:	Čo mi deti rozprávali	N. W. Gade:	Elegia, Kanzonette
Z. Fibich:	Poem	B. Smetana:	Ze studenského života
J. Kowalski:	10 štúdií pre klavír		Prednesová abeceda II.
F. Chopin:	Mazurky	B. Martinů:	Jaro v záhrade
A. Dvořák:	Humoreska	E. Suchoň:	Preletel sokol
E. Suchoň:	Keď sa vlci zišli	D. Kardoš:	Klavírne skladby pre mládež

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že je klavírna literatúra bohatá, je možné použiť inú vhodnú hudobnú literatúru.

Didaktické postupy a metódy práce:
Tento ročník je náročný pre žiaka aj pedagóga. Je treba zvládnuť väčší a rozsiahlejší hudobný materiál, zväčšovať objem hudobnej pamäti tak, aby bol žiak schopný interpretovať v budúcom školskom roku absolventskú látku. Žiak už zvláda samostatnú prácu, je však potrebné ho usmerňovať, pracovať na čistote štýlového prejavu. Pozitívne vzťahy pedagóga a žiaka napokon prinesú svoje plody v konečnom efekte vzájomnej činnosti.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Ciele:
- orientácia v hudobnej kultúre, schopnosť rozlišovať hodnoty v hudbe rôznych štýlov
- nadobudnuté teoretické vedomosti aplikovať v hre na nástroji
- schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti
- verbálne vyjadriť svoj názor na interpretáciu hudobného diela
- schopnosť analitického myslenia v oblasti hudby

- využiť primeraným spôsobom technický potenciál žiaka
- budovať vlastný hudobný názor a usmerňovať žiaka v náročnejších oblastiach interpretácie
- dbať na pracovnú disciplínu a domácu prípravu
- verejné vystupovanie, kultivovanie správania pri vystúpeniach
- cieľavedomá príprava na úspešné ukončenie štúdia I. stupňa

Obsah:
- hra stupníc – durové a molové v kombinovanom pohybe
- orientácia v intervaloch a akordoch
- základné znaky hudobných štýloch a foriem
- hudobná terminológia jej použitie v praktickej hre
- etudy s rôznym technickým zameraním
- rozvoj kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu
- hra barokovej, klasickej, romantickej a modernej hudby
- hra z listu
- rozvoj intonačného a rytmického cítenia
- zvládniť hru trioly a duoly
- hra ľudových piesní podľa sluchu s jednoduchým doprovodom TSD + transpozícia
- základy improvizácie

Kompetencie:	**Výstupy:**
- orientuje sa v hudobnej kultúre (baroko, klasicizmus, romantizmus, moderna) **- dokáže aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti v hre na klavíri** **- má svoj vlastný názor verbálne sa zapája do diskusii o umení a hudbe** **- dokáže analiticky myslieť v oblasti hudby** **- využíva nadobudnuté technické vzručnosti pri interpretácii** **- dotvára si vlastný názor aj v náročnejších oblastiach hudobného umenia** **- samostatne pracuje v domácej príprave** **- dokáže zvládnuť verejné vystupovanie na koncertoch a besiedkach** **- svojou prípravou zvládne úspešné ukončenie štúdia absolventskou skúškou z nástroja, a verejným vystúpením na absolvenskom koncerte** **- hrá stupnice primeranou technikou svojho ročníka** **- analyzuje sluchovo intervaly a akordy** **- rozozná základné znaky hudobných období a štýlov** **- dokáže používať verbálne ale aj prakticky odbornú hudobnú terminológiu** **- zlepšuje si techniku prostredníctvom hry etud** **- zdokonaľuje svoj individuálny interprertačný prejav** **- dokáže hrať z listu** **- má rozvinutý zmysel pre intonáciu a rytmus** **- dokáže zahrať zložitejšie melodické ozdoby a rytmické štruktúry** **- vie zahrať ľudové piesne s jednoduchým doprovodom**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x polročne 2-3 skladby (sólová hra), 1 skladba 4-ručná alebo komorná hra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventské skúšky:** **- 1 skladba - baroko** **- 1 skladba - klasicizmus** **- 1 skladba - romantizmus** **- 1 skladba - moderna**

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny:	125 pasážových cvičení op. 261	C. Czerny:	Príprava zručnosti op. 849
C. Czerny:	Škola zbehlosti op. 299	Kleinová, Fischerová,Müllerová:	Album etud IV. V.
M. Dvořák:	Jazzové klavírne etudy	A. Biehl:	Ľahké oktávové etudy op. 140
Album ruských klavírnych skladieb pre mládež		B. Bartók:	10 ľahkých klavírnych skladieb
L. v. Beethoven:	Nemecké tance	L.v. Beethoven:	14 bagatel op. 33
J. Cikker:	Čo mi deti rozprávali	P. I. Čajkovskij:	Vybrané piesi
P. I. Čajkovskij:	12 morceaus op. 40	C. Debussy:	2 arabesky
A. Dvořák:	Dve perličky	Z. Fibich:	Album II.
Z. Fibich:	Lístky do pametníku op. 2	Z. Fibich:	Nálady, dojmy a upomínky op. 41
T. Frešo:	Miniatúrna suita	N. W. Gade:	Akvarely
R. M. Glier:	Album klavírnych skladieb	B. L. P. Godard:	Valčík As dur
A. Grečaninov:	Tri miniatúry op. 79	E. H. Grieg:	Klavírne kusy
J. Haydn:	12 kleine Stücke	T. Hirner:	16 poliek
A. Chačaturian:	Detský album op. 21	A. Chačaturian:	V národnom tóne
V. Kaprál:	Lyrica	D. Kardoš:	Bagatelly op. 18
S. Majkapar:	Klavírne skladby	B. Martinů:	Drobné klavírne skladby

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že je klavírna literatúra bohatá, je možné použiť inú vhodnú hudobnú literatúru.

Didaktické postupy a metódy práce:
V tomto ročníku je treba sústrediť pozornosť na úspešné ukončenie štúdia absolventskou skúškou a verejným vystúpením na absolventskom koncerte. Dávame žiakovi väčší priestor v stvárňovaní skladieb ich výstavbe a úrovni technického zvládnutia. Prehlbujeme a zväčšujeme hudobnú pamäť a zlepšujeme štandart čistoty hudobného prejavu.

Profil absolventa:
Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Dokáže pomenovať jednotlivé druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky. Rešpektuje vkus iných ľudí a primerane svojmu veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám. Dokáže sa správať kultúrne a kultivovane. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a primerane reagovať na nové trendy a spoločenský vývoj. Nadobudnuté vedomosti môže ďalej rozvíjať na stredných alebo vysokých školách s umeleckým zameraním.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na klavíri
Ročník:	1 - 4
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Štvorručná hra - 5,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

Učebné osnovy pre II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých:

Ciele:
- rozvoj osobnosti mladých ľudí
- formovanie charakteru
- rozvoj tvorivých schopností študenta
- budovanie citovej inteligencie
- samostatné budovanie vlastného repetoáru
- motivácia študenta k návštevám koncertov a rôznych kultúrnych podujatí
- budovanie knižníc a fonoték rôznych hudobných nosičov
- podporovať činnosť v hudobných zoskupeniach a kapelách
- využívať techniku IKT, sledovať a počúvať nahrávky špičkových umelcov
- zdokonaľovať interpretačnú stránku skladieb
- rozvoj sluchových, rytmických a intonačných schopností
- zdokonaľujú čítanie nôt hrou z listu
- analyzujú hudobné formy
- podieľajú sa na výbere osobného repertoáru
- diskutujú o interpretácii a majú svoj vlastný názor
- prezentácia naštudovaných diel na verejnosti

Obsah:
- rešpektovať individuálne dispozície žiaka a podľa toho voliť tempo napredovania
- rozvoj tvorivých a interpretačných schopností žiakov
- budovanie a udržiavanie osobného repertoáru žiaka
- do štúdia zahrnúť všetky štýlové obdobia, žánre a hudobné formy
- osobitnú pozornosť venovať študentom ktorí sa pripravujú na odborné štúdiá
- rozborom foriem hudobných skladieb posilňovať racionalitu interpretácie
- využívať vedomosti a poznatky IKT technológií
- hra cvičení, stupníc a etúd zameraných na riešenie technických problémov študovaných skladieb
- rozvoj samostatného prístupu pri nácviku skladieb
- uvedomelá interpretácia skladieb, vyváženie racionálnej a citovej oblasti
- zdokonaľovanie hry z listu
- hra podľa akordických značiek

- využitie hudobno-výrazových prostriedkov: agogika, dynamika, frázovanie, pedalizácia
- sluchová analýza základných harmonických funkcií – TSD
- počúvanie hudobných nahrávok z CD DVD atď.
- návšteva koncertov
- porovnávanie interpretácie jednotlivých štýlov, diskusia
- práca s improvizáciou
- základy hudobnej kompozície
- verejné účinkovanie

Kompetencie:	**Výstupy:**
- rozvíja svoju osobnosť prostredníctvom umeleckých činností **- buduje svoj charakter poznávaním krásy a pracovnou činnosťou** **- dokáže tvorivo reagovať pri výstavbe interpretácie hudobného diela** **- prostredníctvom hudobného poznania buduje svoju citovú inteligenciu** **- dokáže podľa vlastného vkusu budovať svoj repertoár v rámci svojich technických možností** **- je vedený a motivovaný k návštevám koncertov a iných kultúrnych podujatí** **- buduje si hudobnú knižnicu a nahrávky rôznych hudobných nosičov** **- dokáže využívať techniku IKT, porovnáva interpretáciu jednotlivých umelcov** **- neustále zdokonaľuje interpretáciu hraných skladieb** **- prostredníctvom sluchovej analýzy zdokonaľuje intonáciu, rytmus a hudobnú pamäť** **- prostredníctvom hudobného rozboru dokáže chápať formovú skladbu diela** **- má vlastný názor na interpretáciu hudobnej skladby a dokáže o tejto problematike diskutovať** **- vo svojom repertoári má skladby rozličných štýlových období** **- technicky náročné prvky vycvičuje na stupniciach a etudách zameraných na riešenie daného problému** **- žiak dokáže samostatne pracovať a pripravovať sa na vyučovaciu hodinu** **- dokáže vedome a vyvážene interpretovať hudobnú skladbu v oblasti rácia a citu** **- hraním ľahkých skladieb zdokonaľuje hru z listu** **- dokáže tvoriť harmonický sprievom pomocou akordických značiek** **- v plnej miere využíva hudobno-výrazové prostriedky agogika, dynamika, frázovanie a pedalizáciu** **- dokáže sluchovo analyzovať základné harmonické funkcie TSD** **- rozširuje si vedomosti v oblasti interpretácie počúvaním CD a DVD nosičov** **- obohacuje svoju kultúru návštevou koncertov a iných kultúrnych podujatí** **- dokáže diskutovať o rôznych druhoch interpetácií a mať vlastný názor** **- dokáže používať odbornú hudobnú terminológiu teoreticky aj prakticky** **- učí sa základom improvizácie** **- pokúša sa tvoriť vlastné skladby – počiatky kompozície** **- verejne účinkuje na triednych a školských koncertoch, dokáže sa kultivovane správať a pohybovať na javisku**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x polročne 2-3 skladby (sólová hra), 1 skladba 4-ručná alebo komorná hra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventské skúšky:** **- 3 skladby rozličných štýlových období, alebo charakterov primeranej náročnosti**

Odporúčaný notový materiál:

J. B. Cramer:	60 vybraných etud	C. Czerny:	160 osemtaktových cvičení op. 821
C. Czerny:	Etudy-Škola zbehlosti op. 299	A. Jenson:	Klavírne etudy op. 32
Oktávové etudy časť II. (ruský skladatelia)		J. S. Bach:	Dvojhlasné invencie
J. S. Bach:	Francúzke suity	C. Ph. E. Bach:	Skladby
L. v. Beethoven:	Klavírne skladby	L. v. Beethoven:	6 variácií op. 76
J. Blatný:	Scherzho op. 1	J. Brahms:	Valčíky op. 39
J. Cikker:	Čo mi deti rozprávali	P. I. Čajkovskij:	Ročné doby
C. Debussy:	2 arabesky	A. Dvořák:	Poetické nálady op. 85
A. Dvořák:	Eklogy, Lístky do pamätníka	A. Dvořák:	Humoresky op. 101
Z. Fibich:	Výber z cyklu Nálady, dojmy...	N. W. Gade:	Akvarely op. 57
E. H. Grieg:	Humoresky op. 6	J. Haydn:	Variácie
G. F. Händel:	Ária s variáciami	F. Chopin:	Mazurky op. 6
F. Chopin:	Prelúdiá	F. Chopin:	Valčíky
M. S. Trnavský:	Slovenská sonatína op. 75	F. Schubert:	Valčíky, Impromptus op 90
B. Smetana:	Zo študentského života	B. Smetana:	Valčíky
E. Suchoň:	Preletel sokol	F. M. Bartholdy:	Detské skladby op. 72
A. Rubinstein:	Album	J. Ježek:	Bugatti-step
S. Joplin:	Ragtaimes I. II.	V. Klusák:	Jazz piano I. II.

Noty slúžia pedagógom ako príklad používanej hudobnej literatúry. Vzhľadom k tomu, že je klavírna literatúra bohatá, je možné

použiť inú vhodnú hudobnú literatúru.

Didaktické postupy a metódy práce:
Žiaci II. stupňa základného štúdia majú za cieľ prehĺbiť si vedomosti nadobudnuté v I. stupni základného štúdia. Pedagóg postupne prenecháva iniciatívu žiakovi najmä v oblasti výberu hudobného žánru a skladby samotnej. Stáva sa poradcom a priateľom študenta. Najdôležitejšie je to, aby sa žiak sám slobodne chopil iniciatívy a prijal štúdium a prácu ktorú je potrebné vykonať.

Profil absolventa:
Absolvent II. stupňa základného štúdia je propravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania. Absolbent II. stupňa základného štúdia ovláda hru na hudobnom sástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania. Dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj.

Učebné osnovy pre 3. ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- schopnosť počúvať a vnímať svojho spoluhráča
- základy návykov kolektívneho muzicírovania
- naučiť sa rozlišovať part primo a secondo a ich význam v skladbe
- základy súhry
- schopnosť interpretácie štvorručnej hry s iným žiakom
- štvorručná hra z notového zápisu
- využitie výrazových prostriedkov pri interpretácii štvorručnej hry
- súhra s dôrazom na presný rytmus
- výstavba, dynamika, rytmus
- verejné účinkovanie

Obsah:
- budovanie schopnosti interpretovať štvorručnú hru s kamarátom alebo učiteľom
- rešpektovať hudobné danosti hráčov a vyberať primerané skladby
- vzbudiť záujem o hru a nástroj prostredníctvom štvorručnej hry
- počúvať sa navzájom pri štvorručnej hre
- základy návykov komornej hry
- delenie hudobných partov, ich zmysel pri spoločnej interpretácii
- výstavba hraného partu,
- používanie základných harmonických funkcií TDS v durových toninách
- výsledky naučenej štvorručnej hry interpretovať na triednych koncertoch

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- budujú si schopnosť počúvať hru svojho spoluhráča** **- získavajú základy návykov spoločného hrania** **- vedia rozlíšiť part primo a secondo a chápu ich význam pri hre** **- získavajú základy v súhre** **- vedia hrať spoločne so spoluhráčom** **- dokážu hrať štvorručnú hru z notového zápisu** **- vedia využívať výrazové prostriedky pri štvorručnej hre** **- učia sa vnímať rytmus hry oboch partov** **- pri hre vedia používať dynamiku** **- hrajú primerané skladby svojmu naturelu a technickým schopnostiam** **- upevňujú vzťah k nástroju prostredníctvom štvorručnej hry** **- dokážu pri hre ľudových piesní zahrať základné harmonické funkcie TSD v durovej tónine** **- naučené skladby interpretujú na verejnosti**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

A. Diabelli:	Melodické cvičení	Z. Fibich:	Čtyřruční skladby
V. Flégl:	Čtyři ruce zmohou více	Gruber:	ABC
J. Hanuš	Lidové písně a tance	M. Iglo:	Pro 30 prstů

V. Lichnerová	Eniky, Beniky	M. Moyzes:	Našim deťom
O. Šín:	Zpěvem a tancem	L.v. Beethoven:	Tänze
A. Sarauer:	Výber štvorručných skladieb	M. Dlouhý:	Čtyřruční skladby pro všední den
A. Grečaninov:	Na zelené louce	J. Hanuš:	Lidové písně
J. Hanuš:	Polní kvítí	D. Kabalevskij:	Album klavírnych skladieb
A. Košťál:	20 lidových písní	J. Křička:	Ukolébavky
V. Lejsek:	Zahrajme si	S. Majkapar:	Prvé kroky

Didaktické postupy a metódy práce:
Štvorručná hra je dôležitým krokom žiaka v budovaní komorného cítenia a spolupráce so spoluhráčom. Je to motivačný moment ktorý žiaka priťahuje k nástroju. Svoj part chce žiak zvládnuť tak, aby sa dopracoval k súhre. Zlepšuje sa vnímanie rytmu prostredníctvom hry spoluhráča.

Učebné osnovy pre 4. ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- budovanie komorného cítenia prostredníctvom štvorručnej hry
- vytvárajú si kontrolný sluchový mechanizmus
- cvičia spoločne s iným žiakom skladby podľa notového zápisu
- učia sa vnímať pohyb skladby a jej súhru
- reprodukujú part primo a secondo so zreteľom primeranej náročnosti
- rozvoj kreatívneho myslenia žiakov
- budovanie vlastného názoru na kvalitu štvorručnej hry – diskusia
- upevňovanie vôľových vlastností žiaka
- verejné účinkovanie na triednych a školských koncertoch

Obsah:
- mať zážitok z hry
- budovať harmonické cítenie
- používať nadobudnuté teoretické vedomosti pri štvorručnej hre
- pokračovať v rozvíjaní zmyslu pre súhru v štvorručnej hre
- prenášanie melodických línií z jednotlivých partov
- zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky
- pracovať s tónom a jeho kvalitou

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- nadobúdajú komorné cítenie prostredníctvom štvorručnej hry** **- zlepšujú si intonačnú predstavivosť a kontrolu** **- dokážu hrať skladby podľa notového zápisu** **- pracujú na súhre a vnímajú rytmický pohyb skladby** **- reprodukujú part primo a secondo v primeranej náročnosti** **- rozvíjajú svoje kreatívne schopnosti** **- vytvárajú si vlastný názor na interpretáciu štvorručnej hry a dikutujú** **- upevňujú si vôľové vlastnosti. najmä domácou prípravou** **- zlepšujú si harmonické cítenie** **- učia sa mať zážitok zo spoločného hrania** **- dokážu používať odborné hudobné pojmy pri hre** **- stále rozvíjajú a zdokonaľujú zmyseľ pre súhru v štvorručnej hre** **- dokážu sledovať melodickú líniu z jedného partu do druhého** **- využívajú získané inštrumentálne návyky v štvorručnej hre** **- dokážu pracovať s tónom** **- verejne účinkujú**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra, 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

Album čtyřručních skladeb starých českých mistrů		A. S. Arenskij:	6 dětských skladeb
L. V. Beethoven:	Tänze	A. Diabelli:	Radosti mládí
Z. Fibich:	Čtyřruční skladby	E. H. Grieg:	Norské tance
J. Hanuš:	Polní kvítí	I. Hurník:	Štvorručná hra
J. Máslo:	Malým pro radost	M. Vacek:	Detské motívy
M. Vilec:	Z brehov Dunaja	J. Zimmer:	Dvaja pri klavíri

Didaktické postupy a metódy práce:
Vyberať žiakom štvorručné skladby primerané ich technickej zdatnosti a osobným predpokladom. Vzájomné doplňovanie a muzicírovanie žiakov rozvíja zážitkovú oblasť hudobného prejavu, vedie k radosti zo spolu-vytvárania hudobného zážitku.

Učebné osnovy pre 1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- učia sa a zdokonaľujú princíp komornej hry
- poznajú úlohu partov primo a secondo
- učia sa analizovať party primo a secopndo
- zlepšujú schopnosť počúvať svojho spoluhráča pri štvorručnej hre
- zdokonaľujú súhru v detailoch
- dokážu interpretovať svoj part z notového zápisu
- hrané skladby rešpektujú dispozície žiakov a ročníkovú náročnosť
- učia sa zdokonaľovať výrazové prostriedky pri interpretácii skladieb
- využívať získané klavírne zručnosti a uplatňovať v štvorručnej hre
- podporovať tvorivé logické i kritické myslenie

Obsah:
- využívať lepšiu prstovú techniku pri štvorručnej hre
- rozvoj sluchovej kontroly
- kultivovať tón na nástroji
- použitie kontrastnejšej dynamiky pri štvorručnej hre
- prepracovať detailnejšie výstavbu skladby s dôrazom na frázovanie
- zdokonaľovať neustále súhru
- prehlbovať vnímanie hry spoluhráča
- verejne vystupovať

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- zdokonaľujú princíp komorného hrania** **- poznajú úlohu partov primo a secondo** **- lepšie vnímajú hru svojho spoluhráča** **- dokážu precíznejšie interpretovať štvorručnú hru v detailoch** **- dokážu hrať svoj part z nôt** **- náročnosť partov je v súlade s ročníkovými požiadavkami a technickou vyspelosťou žiakov** **- využívajú lepšie výrazové prostriedky pri interpretácii štvorručnej hry** **- klavírne zručnosti získané na individuálnych hodinách využívajú v štvorručnej hre** **- súhrov podporujú tvorivé a logické myslenie** **- dokážu hrať s lepšou technikou prstov** **- rozvíjajú sluchovú kontrolu pri hre** **- dokážu hrať kultivovanejším tónom** **- využívajú lepšie a dokonalejšie dynamiku hry** **- interpretujú skladby s dokonalejšou výstavbou a frázovaním** **- interpretujú skladby v lepšej súhre** **- verejne dokážu vystupovať**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra, 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

A. Arenskij:	Detská suita	A. Arenskij:	6 detských skladieb
J. Ch. Bach:	Duet č. 2	L. v. Beethoven:	Tance
M. Clementi:	Sonáta č. 1	A. Diabelli:	Sonatíny
M. Dlouhý:	Štvorručné skladbičky	Z. Fibich:	Skladbičky a cvičenia
F. Fiala:	Cirkusové kúsky	J. Garscia:	Suita
A. Grečaninov:	Sarabanda, Gavota	V. Herle:	3 skladby
H. Hopp:	Deťom pre radosť II.	I. Hurník:	Valčíky
J. Křička:	Uspávanka	D. Lauko:	Slovenské tance

Didaktické postupy a metódy práce:
Začíname postupne žiakov osamostatňovať najmä v rozhodovaní akú skladbu majú hrať. Je potrebné dať do ponuky skladby s primeranou náročnosťou k ročníkovému plánu a dispozíciám žiakov. Voľbu prenecháme študentom.

Učebné osnovy pre 2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- postupné zvyšovanie technickej úrovne hraných skladieb
- interpretovať svoj hraný part na hodinách spolu s učiteľom
- práca so súhrou, zdokonaľovanie v detailoch
- formovať osobnosť žiakou prestredníctvom hudby
- prehlbovanie schopnosti počúvať druhého
- nácvik súhry partov zo spoluhráčom
- hlbšie hudobné stvárnenie a prežitie hranej hudby
- budovať vkus žiaka výberom kvalitnej hudby pri štvorručnej hre

Obsah:
- hrať náročnejšie skladby po stránke technickej a výrazovej ako v predošlom roku
- výber skladieb rôznych hudobných štýlov a žánrov
- zdokonaľovať sluchovú predstavu
- neustále budovať intonáciu a intonačnú kontrolu
- riešiť v skladbách ťažšie technické prvky
- postupné získavanie kompetencií v klavírnom sprievode
- budovať zdravé sebavedomie
- verejne vystupovať

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- hrať skladby s obsahom vyšších technických nárokov** **- interpretovať svoj part na hodinách s učiteľom** **- zdokonaľovať súhru v detailoch hranej skladby** **- formujú a estetizujú svoju osobnosť prostredníctvom hudby** **- zdokonaľujú schopnosť počúvať hru spoluhráča** **- cvičia svoje party nielen na hodinách štvorručnej hry** **- dokážu hlbšie hudobne stvárniť a prežiť hranú skladbu** **- vytvárajú si vkus hodnotným výberom skladieb pre štvorručnú hru** **- hrať skladby rôznych hudobných štýlov a žánrov** **- zdokonaľujú si svoju hudobnú predstavu** **- kontrolovať svoju intonáciu** **- riešiť v skladbách ťažšie technické prvky** **- postupne nadobúdať kompetencie v klavírnom sprievode** **- verejným vystupovaním si budujú zdravé sebavedomie** **- vedia ako sa správať na javisku**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra, 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

M. Iglo:	7 dvojpiesní v rozl. taktoch	L. Janáček:	Národné tance na Morave
M. Kabeláč:	Malá suita pre 4 ruky	T. Kirchner:	Valčíky pre 2 klavíre
M. Kopelent:	Zkratky	A. Kraus	3 sonatíny
J. Křička:	Uspávanky	J. Letňan:	Naše zábavky
S. Majkapar:	Prvé kroky	J. Máslo:	Malým pro radost II.
F. Schubert:	Tance	F. Schubert:	Detský pochod
R. Schumann:	Fontány	P. Stojanov:	Slnečné lúče
I. Szelényi:	20 ľahkých kusov	Z. Šesták:	Študentská knižka
M. Vilec:	Z brehov Dunaja	M. Vilec:	Rozhovory pri klavíri

Didaktické postupy a metódy práce:
V tomto školskom roku sa výraznejšie prejavuje lepšia technická dispozícia hry ako aj zrelší hudobný prejav. Učiteľ musí mať na zreteli najmä to , aby túto skutočnosť v plnej miere využil a použil pri štvorručnej hre. Repertoár klavírnej hry je veľmi široký a dajú sa vybrať vhodné skladby rôznych štýlov a žánrov na potrebnej technickej úrovni.

Učebné osnovy pre 3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- dokážu sa uplatniť v kolektívnej činnosti (štvorručná hra)
- využívajú lepšie technické schopnosti hrou náročnejších skladieb
- svoju hru kontrolujú sluchovo
- ovládajú princípy súhry a zdokonaľujú ich
- interpretujú svoj part na hodinách klavíra spolu s učiteľom
- práca s tónom a jeho kultivácia
- využívajú pri štvorručnej hre hudobno-výrazové prostriedky získané na hodinách klavira
- zdokonaľujú techniku hry tak, aby bola využitá v partoch komornej hry

Obsah:
- hra rôznych hudobných štýlov a žánrov
- zdokonaľovanie a spresňovanie rytmického prejavu
- súhra a vzájomné cítenie hudobného diela
- výstavba skladby, pochopenie jej architektúry
- hranie skladieb z rýchlym tempom
- verejné vystupovanie

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- uplatniť svoje schopnosti v štvorručnej hre** **- využiť svoje lepšie technické prostriedky v štvorručnej hre** **- kontrolovať svoju hru sluchovo, ovládajú princípy súhry a zdokonaľujú ich** **- hrajú a nacvičujú svoj part na hodinách s učiteľom** **- pracovať s tónom a jeho kvalitou** **- pri interpretácii štvorručnej hry využívať hudobno-výrazové prostriedky** **- hrať technicky náročnejšie prvky v štvorručnej hre** **- zahrať skladby rôznych hudobných štýlov a žánrov** **- hrať a zlepšovať rytmické cítenie** **- hrať v lepšej súhre a hlbším hudobným cítením** **- uvedomele vnímať architektúru hudobného diela, poznajú zákonitosti výstavby a interpretácie** **- verejne vystupovať a kultivovane sa správať na javisku**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra, 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

A. Arenskij:	Fuga, valčík, nokturno	L. v. Beethoven:	Tance
A. P. Borodin:	Polka	A. Diabelli:	Sonáty
M. Dlouhý:	Štvorručné skladbičky	Z. Fibich:	Skladbičky a cvičenia
Z. Fibich:	Zlatý vek	Z. Fibich:	Deťom
V Herle:	Tri skladby	S. Hochel:	Jarné nálady
H. Hopp:	Deťom pre radosť II.	I. Hurník:	Valčíky
L. Janáček:	Národné tance na Morave	M. Kabeláč:	Malá suita pre 4 ruky
M. Kopelent:	Skratky	S. Majkapar:	Prvé kroky
W. A. Mozart:	Sonatíny	Ľ. Rajter:	Variacie

Didaktické postupy a metódy práce:
Žiaci v tomto období dozrievajú nielen technicky ale aj v oblasti citového prejavu, dospievajú. Rozširujeme ich obzor poznania o nové štýly a žánre, s dôrazom na rovnováhu racionálnej zložky s citovou. Dokážu viac porozumieť vnútornému výrazovému náboju hudobného diela.

Učebné osnovy pre 4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia – *štvorručná hra.*

Ciele:
- zvládnuť princíp kolektívneho muzicírovania
- nadobudnuté teoretické vedomosti aplikujú pri štvorručnej hre
- pri nácviku novej skladby analizovať a komunikovať problematiku jednotlivích partov
- zdokonaľovanie intonačného a rytmického cítenia v komornej hre
- aplikovanie princípov súhry pri štvoruručnej hre
- interpretácia skladieb rôzneho štýlu a charakteru
- používajú a využívajú pri štvorručnej hre nadobudnuté technické zručnosti primerané ročníku a veku žiaka

- prehlbujú výrazovú a štýlovú stránku interpretácie v štvorručnej hre

Obsah:
- rozvoj vedomostí nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu
- presná artikulácia a frázovanie skladieb po technickej a výrazovej stránke
- rozvoj harmonického cítenia
- poznávať hudbu rôznych štýlových období ich charakteristiku a základné znaky
- rozvoj kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu
- rozvoj a zdokonaľovanie schopnosti vnímať spoluhráča v rámci súhry
- pestovať radosť z hudobného prežitku skladby
- verejne vystupovať, ovládať princípy verejného vystupovania a účinkovania

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci vedia: **- zvládať princíp kolektívneho muzicírovania** **- nadobudnuté technické a teoretické vedomosti použiť pri štvorručnej hre** **- analizovať problematiku jednotlivých partov a verbálne komunikovať** **- stále zdokonaľujú intonačné a rytmické cítenie skladieb štvorručnej hry** **- aplikovať princípy súhry pri štvorručnej hre** **- interpretovať skladby rôznych hudobných žánrov a štýlov** **- využiť pri štvorručnej hre nadobudnuté vedomosti a technické zručnosti** **- neustále prehlbujú výrazovú a technickú stránku hry** **- pokračujú v rozvoji nadobudnutých vedomostí v predchádzajúcich ročníkoch** **- dokážu presne artikulovať a frázovať hranú skladbu** **- rozvíjajú svoje harmonické cítenie** **- hrať hudbu rôznych štýlových období a poznajú ich základné znaky** **- stále rozvíjajú kultivovaný hudobno interpretačný prejav** **- vnímať pri hre svojho spoluhráča, cítia rytmus a súhru** **- pestujú spolu s učiteľom radosť z herného prejavu** **- verejne vystupovať na koncertoch a podujatiach školy**	**Verejné vystúpenia:** **Triedny koncert:** **1 skladba 4-ručná alebo komorná hra, 2 x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný notový materiál:

A. Arenskij:	Detská suita	A. Arenskij:	Fuga, valčík, nokturno
J. Ch. Bach:	Duet č. 2	L. v. Beethoven:	Tance
J. Brahms:	Valčíky	M. Clementi:	Sonáta
A. Diabelli:	Sonáty	I. Dibák:	Arabesky
M. Dlouhý:	Čtyřruční skladbičky	A. Dvořák:	Slovanské tance
Z. Fibich:	Sonáta B dur	F. Fiala:	Cirkusové kousky
F. Schubert:	Detský pochod	J. Letňan:	Naše zábavky
S. Prokofiev:	Vlak	J. Máslo:	Malým pro radost

Didaktické postupy a metódy práce:
Žiaci v tomto ročníku majú pokročilú technickú dispozíciu, preto je potrebné zaradiť do hry náročnejšie hudobné diela svojim rozsahom aj obsahom. Zoznámiť žiakov s jednotlivými hudobnými obdobiami a štýlmy, poznať ich charakteristické interpretačné znaky.

Spracovala: Katarína Takáčová DiS.art
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – HRA NA AKORDEÓNE

Poslanie a charakteristika predmetu:

Akordeón zaujíma výrazné miesto v hudobnom interpretačnom živote. Napriek tomu, že prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, zaznamenávame jeho technické zdokonaľovanie aj v súčasnosti.

Basová tastatúra nástrojov so štandardnými basmi bola rozšírená o melodické basy, ktorých diapazón vytvoril pre akordeónistu priestor autentickejšej interpretácie i takých skladieb, ktoré boli pôvodne napísané pre iný nástroj.

Akordeón má široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sólový i sprievodný, v klasickej i zábavnej hudbe.

Vyučovanie hry na akordeóne je koncipované na nových progresívnych princípoch, ktoré umožňujú žiakom získať také odborné vzdelanie, aby sa mohli uplatniť v záujmovo umeleckej, ale aj v profesionálnej činnosti.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Prípravné štúdium
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	1b B
Stupeň vzdelania:	

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre prípravné štúdium

Ciele:
- zistiť hudobné (intonačné, rytmické a sluchové) dispozície, manuálne a fyzické predpoklady žiaka pre hru na nástroji
- hravou formou primeranou k veku dieťaťa vzbudzovať záujem o hru na nástroji
- rozvoj tvorivých schopností
- vytvárať správne návyky pri hre
- budovanie pracovných návykov
- motivácia žiaka prostredníctvom komunikácie s rodičmi

Obsah:
- oboznámiť žiaka s históriou a vývojom nástroja
- ukážky hry rôznych hudobných štýlov a žánrov
- upevnenie nástroja pri hre
- držanie nástroja pri hre
- počiatky práce s mechom
- tvorba tónu
- pravá ruka – legato, tenuto
- ľavá ruka – doprovodné staccato
- orientácia v hmatníku pravej ruky – do oktávy
- orientácia v ľavej ruke – základný dohmat

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- správne sedieť pri hre** **- správne postaviť pravú aj ľavú ruku pri hre** **- učí sa základom mechovej techniky** **- zahrať ľahký doprovod ľudových piesní (TDS)** **- počiatky podkladania a prekladania prstov** **- počiatky hry stupníc (podľa individuálnych schopností žiaka)** **- čítať noty od h – c_2, v husľovom kľúči** **- pozná a číta noty v basovom kľúči v rámci základného dohmatu** **- hrať ľudové piesne v rozsahu 5 tónov, neskôr s prekladom a podkladom v rozsahu oktávy** **- pozná základné tempové označenia Moderato, Andante, Allegretto** **- zahrať jednoduché piesne v C, 2/4, a ¾ takte s doprovodom (TSD)** **- postupne nadobúda pozitívny vzťah k svojmu nástroju** **- zahrať doprovod ľudových piesní pomocou jednoduchých grafických značiek**	**Triedny koncert:** - na konci II. polroka **Postupová skúška:** - do 1. ročníka - 2, ľudové piesne s doprovodom, alebo 2, elementárne skladbičky

Odporúčaná hudobná literatúra:

O. Hricová:	Abeceda akordeonistu
J. Vašica:	Praktická škola hry na akordeóne
Machalíčková, Havlíček, Ondruš:	Škola hry na akordeón
	Výber jednoduchých ľudových piesní

Didaktické postupy a metódy práce:
Overiť základné hudobné dispozície žiaka ((intonácia, rytmus, hudobný sluch), pozitívne využiť počiatočný zápal detí. Založiť

spoluprácu s rodičmi, urobiť ich spoluzodpovednými za domácu prípravu a napredovanie dieťaťa. Nadobudnúť priateľský vzťah k žiakom, pracovať na hodinách v uvoľnenej atmosfére.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa, základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník
Ciele:

- budovať u žiaka vzťah k svojmu hudobnému nástroju
- postupne hravým spôsobom objavovať jeho hudobné možnosti
- rozvíjať elementárne hudobné predpoklady – intonáciu, rytmus, hudobnú pamäť
- vybudovať základné pracovné návyky pri domácej príprave
- dobrým príkladom je pre žiaka najmä jeho pedagóg, preto je veľmi dôležité prenášať vzťah a zápal na žiaka

Obsah:
Ak žiak neabsolvoval PŠ:
- zistiť aké má žiak základné hudobné predpoklady (intonácia, rytmus, hudobná pamäť)
- získať postupne pozitívny vzťah k nástroju

Ak žiak absolvoval PŠ:
- zopakovať posledné učivo z predošlého ročníka
- reprodukovať mená tónov, rozoznávať výšku, silu, dĺžku tónov na akordeóne
- postupne zlepšovať koordináciu pri súhre rúk, zlepšovať techniku uvoľnenia zápästí a úderovú techniku prstov
- hrať technikou non legata, legata a staccata
- viesť žiaka ku sluchovej kontrole, bez pozerania na klaviatúru
- hrať v päťprstovej polohe rúk, neskôr s podkladaním a prekladaním prstov
- osvojiť si základy mechovej techniky a hmatovej orientácie ľavej ruky v basových gombíkoch
- rozvíjať hru naspamäť
- prebúdzať tvorivé schopnosti žiaka
- tvorivo obmieňať jednoduchý harmonický sprievod k piesňam
- interpretovať naštudované skladbičky s použitím dynamiky a striedaním rozličného tempa
- vybrané piesne a skladby hrať spamäti

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- osvojiť si správne sedenie s nástrojom, postavenie rúk a orientácia na nástroji** **- čítať pohotovo tóny (c1 – g2) z notového zápisu a nájsť ich na nástroji** **- rozoznávať základné rytmické hodnoty nôt a pomlčiek** **- poznať základné taktové delenie (2/4, 3/4, 4/4,)** **- základy mechovej artikulácie, ostré nasadenie tónu a rovnaké nasadenie a ukončenie tónu** **- orientovať sa v základných a terciových basoch** **- rozoznávať základné termíny dynamiky, (forte, piano, mezoforte, cresc. a decresc.)** **- hrať durové stupnice (C,G,D,A,E,F) v rozsahu jednej oktávy** **- hrať základný kvintakord harmonický aj melodický, neskôr dva obraty** **- hrať dvojhmaty** **- prehlbovať a zlepšovať rytmické cítenie pomocou riekaniek, hier**	**Žiaci s absolvovaním PŠ:** **- verejné vystúpenie (sólová hra) 1x v polroku** **2 piesne s jednoduchým sprievodom** **Žiaci bez PŠ:** **- vystúpia až v II. polroku**

- hra z listu **- upevniť posledný článok prstu, zabrániť zlozvyku prelamovania** **- dokázať sa naučiť jednoduchú ľudovú pesničku podľa sluchu** **- tvoriť jednoduchý sprievod k piesňam** **- použiť pri hre najmä ľudových piesní základné harmonické funkcie (T,S,D)**	**Prehrávky:** **- 1 stupnica** **2 skladbičky škola** **1 ľudová pieseň**

Odporúčaný notový materiál:

O. Hricová:	Abeceda akordeonistu	J. Vašica:	Praktická škola pre akordeón
H. Reichard:	Akordeónová škola „Toccata“	T. Lunquist, J. Holm:	Akordeon Schule
J. Kotík:	50 ľudových piesní	P. Londonov:	Škola hry na akordeóne
Spevníky ľudových piesní		Jednoduché úpravy ľudových piesní (pedagóg)	
Machalíčková, Havlíček, Ondruš:		Škola hry na akordeón	

Didaktické postupy a metódy práce: V prvom ročníku pracujeme s deťmi podľa toho, či absolvovali PŠ alebo nie. V oboch prípadoch prispôsobujeme pedagogické postupy veku a mentalite detí. Upevňujeme správne držanie nástroja, kladieme dôraz na pravidelné pracovné návyky žiakov, snažíme sa spolupracovať s rodičmi a získať ich na svoju stranu a spoluprácu. Je to jeden z najdôležitejších momentov pri stvárňovaní a úspešnom budovaní umeleckej osobnosti žiaka. Hravá forma práce, bez nátlakov je v tomto veku pre deti najlepšia.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania ISCED - 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- upevniť a zopakovať látku z predošlého ročníka
- zdokonaľovať a zlepšovať intonačné a rytmické cítenie žiaka
- zdokonaľovať techniku hry
- rozširovať dynamické možnosti herného prejavu

Obsah:
- upevňovať získané pracovné návyky
- rozvíjať základy prstovej techniky
- mechová artikulácia
- práca s tónom a kantilénou
- zväčšovanie kapacity hudobnej pamäti
- hra z listu
- zdokonaľovať kvalitu tónu
- úderová technika prstov
- harmonizácia ľudových piesní (T,S,D)
- vnímať estetickú hodnotu hudby

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- zopakovať učivo z prvého ročníka** **- čítať noty v rozsahu hmatníka pravej ruky (h – c3)** **- pohotovo čítať širší rozsah tónov z notového zápisu a určiť ich miesto na klaviatúre** **- orientovať sa v zložitejších rytmických členeniach tónov (triola, synkopa, bodkované rytmy)**	**Verejné vystúpenie:** **- 1x v polroku (sólová hra) 2**

- rozlišovať dynamické znamienka (piano, forte, mezoforte, cresc. decresc.), poznať ich názvy a dokázať ich v hudbe použiť **- rozoznávať základné tempové označenia (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto) a rozlíšiť ich význam pri hre** **- poznať funkciu posúvok, vedieť ich použiť pri hraní** **- učiť sa rozoznávať charakteristické znaky durovej a molovej tóniny, vyjadriť vlastný názor na charakter hudby (veselá, smutná, rýchla, pomalá, slávnostná, pochodová, žartovná atď.)** **- pochopiť základnú štruktúru výstavby jednoduchých skladbičiek, pracovať najmä s malou piesňovou formou** **- prepájať jednotlivé polohy pravej ruky podkladaním a prekladaním prstov** **- stupnice durové spolu (C,G,D,A,E,H,F.B,), molové (a,e,h,d,g,c,) osve alebo spolu, podľa schopností žiaka** **- hrať tónický kvintakord a jeho obraty, v rámci oktávy** **- používať dvojhmaty najmä pri úpravách ľudových piesní (tercie, sexty)** **- hrať technikou legata, staccata, tenuta** **- pracovať s tvorbou tónu – mechová technika** **- prednesové skladby hrať spamäti, precvičovať a prehlbovať hudobnú pamäť** **- využiť hravosť a tvorivosť detí, dotvárať piesne a jednoduché skladbičky primeraným sprievodom podľa sluchu a vlastného vkusu detí** **- transponovať piesne do jednoduchých tónin, dbať na plynulý prechod z tóniny do tóniny,** **- hrať z listu**	**skladbičky rôzneho charakteru** **Prehrávky:** **- 1 stupnica, 2 skladbičky škola,1 prednes alebo ľudová pieseň** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

Odporúčaný - notový materiál:

O. Hricová:	Abeceda akordeonistu	J. Vašica:	Praktická škola pre akordeón
P. Londonov:	Škola hry na akordeóne	J. Kotík:	50 ľudových piesní
S. Stračina:	Svet a deti	J. Letňan:	Slovenské ľudové piesne 1. a 2. zošit
Š. Eperješi:	Zborník viachlasných skladieb pre 1. 2. ročník	I. Valenta:	Album začínajúceho akordeonistu
C. Czerny:	Etudy op. 599	M. Dikánová, J. Ondruš:	Akordeónové etudy I.

Notový materiál má charakter odporučenia a je možné ho nahradiť iným vhodným notovým materiálom.

Didaktické postupy a metódy práce: naďalej hľadať vhodnú motiváciu pre rast žiaka, učiť ho, že pravidelná a kvalitná domáca príprava; práca, je prostriedkom jeho rýchleho hudobného rastu, napredovania a teda aj úspechu. Pravidelným účinkovaním na triednych a školských koncertoch budovať sebavedomie a zároveň ovládanie.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra – 1 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania ISCD - 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné plány pre 3. ročník

Ciele:

- naďalej pestovať u žiaka pozitívny vzťah k hudobnému nástroju a hudbe ako takej
- počúvať živú a reprodukovanú hudbu, komunikovať o hudobných zážitkoch
- upevňovať sebadisciplínu pri domácej príprave
- vybudovať u žiaka hodnotový systém tak, aby vedome poznal kvalitatívny rozdiel v jednotlivých hudobných žánroch
- budovať cieľavedome citovú inteligenciu žiaka

Obsah:
- orientovať sa na klávesnici, určiť miesto pre jednotlivé tóny
- pracovať s mechom, čisté výmeny na ťažkej dobe s dostatočnou šírkou tónu
- kombinovať polyfónnu – horizontálnu hru s harmonickou – vertikálnou
- zaujímať sa o názor žiaka na hranú skladbu
- dbať na kvalitu hraného tónu, jeho plnosť, okrúhlosť sýtosť a farebnosť
- viesť žiaka k správnej interpretácii skladieb rôzneho žánru a štýlu

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- zopakovať si posledné učivo z predchádzajúceho ročníka, čítať noty v rozsahu hmatníka pravej ruky, basový kľúč od G – e1** **- rozoznať charakter durovej a molovej stupnice, sluchovo ich analyzovať a určiť ktorá je ktorá a prečo** **- hrať členité, zložitejšie rytmické útvary (triola, nota s bodkou, šestnástinová nota synkopa a i.)** **- poznať a v praxi používať paletu dynamických znamienok (cresc. decresc. ff, pp, sf.)** **- využívať farebnosť nástroja používaním registračného systému** **- poznať ďalšie agogické značky (rit. accel. dim.)** **- vrátiť sa k prehraným piesňam a upraviť ich náročnejším spôsobom** **- využívať pri hre dvoj a trojčiarkovanú oktávu, vycvičovať podkladanie a prekladanie prstov na stupniciach v tejto polohe** **- hrať dvojhmaty (tercie a sexty) naučiť sa ich používať pri úpravách ľudových piesní** **- dbať na správne upevnenie nástroja pri hre** **- upevňovať posledné články prstov a súčasne uvoľňovať pohyb zápästia** **- nacvičovať správne výmeny mechu** **- využívať celú škálu dynamiky pri hre jednotlivých skladieb** **- hrať stupnice durové (C-H, F-As,) molové (a-cis, d-f)** **- hrať durový a molový kvitakord v troch obratoch** **- dokázať zahrať jednoduchú pieseň a zharmonizovať (T, S, D,)**	**Verejné vystúpenie:** **- 1x v polroku, triedny alebo školský koncert, dve skladbičky rôzneho charakteru** **Prehrávky:** - 1 stupnica 2 skladbičky škola alebo etuda, 1 prednes **Školský koncert:** - možnosť účinkovať na školskom koncerte

Odorúčaný notový materiál:

O. Hricová:	Abeceda akordeonistu	J. Vašica:	Praktická škola pre akordeón
J. Ondruš, M. Dikánová:	Akordeónové etudy I.	C. Czerny:	Etudy op. 599 – výber,
J. Bažant:	Akordeón automat I. a II.	J. Letňan:	Slovenské ľudové piesne 1, 2, 3 , zošit (výber),
S. Stračina:	Svet a deti (výber)	J. S. Bach:	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú (výber),
J. Powrožniak:	Czytanki I.	J. Bílek:	Zborník prednesových skladieb
Š. Eperješi:	Zborník viachlasných skladieb		

Prípadne iný vhodný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
Na vyučovacích hodinách venovať pozornosť ukážkam ako má žiak doma pracovať. Aby efektívne využil čas nácviku a hlavne, aby vedel ako samostatne pracovať. Naučiť študentov pracovať je najdôležitejší prvok nielen pri práci s hudbou ale prenášajú si ho ako pozitívnu skúsenosť do života. Zdokonaľovať hudobnú pamäť. Viesť žiakov k počúvaniu živej a reprodukovanej hudbe. Poukazovať na kvalitatívne rozdiely a zlepšovať vkus.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania ISCED - 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné plány pre 4. ročník

Ciele:
- vytvárať neustále kladný vzťah k svojmu hudobnému nástroju
- prenikať do obsahu hraných skladieb
- dokázať hudbu prežívať a zažiť
- budovať sebavedomie hraním na spoločenských podujatiach (koncerty, besiedky, účinkovanie mimo školy)
- predhrávať žiakom na hodinách, vytvárať túžbu naučiť sa hrať čo najviac a čo najlepšie, naďalej rozvíjať prstovú techniku, využívať farebné možnosti nástroja

Obsah:
- zlepšovať prstovú techniku oboch rúk, naučiť žiaka sluchovo vnímať rozdiel v kvalite tónu
- prepájať jednotlivé pohyby rúk podkladaním a prekladaním prstov
- zdokonaľovať prácu s mechom, nenechávať túto činnosť na vec náhody, mech meniť pravidelne a na ťažkej dobe
- rozširovať rozsah ruky primeranými technickými cvičeniami
- pestovať hudobnú pamäť, hrať na každej hodine niektorú skladbu alebo prednes spamäti
- interpretovať naštudované skladby so všetkými výrazovými prostriedkami (tempo, dynamika), hrať postupne dlhšie a zložitejšie skladby zväčšovať kapacitu sústredenia a pamäti
- počiatky súhry v rámci komornej hry, naučiť žiaka počúvať spoluhráča

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- zopakovať učivo z predošlého ročníka** **- čítať noty v rozsahu G – c3** **- pohotová hmatová orientácia na klaviatúre** **- analyzovať sluchovo rozdiel v durovej a molovej stupnici, dokázať ho pomenovať** **- hrať durové stupnice (C – H, F - As), molové (a – cis, d – f), v rozsahu jednej respektíve dvoch oktáv – podľa možnosti nástroja** **- poznať ďalšie dynamické znamienka (pp, mp, ff), dokázať ich používať pri hre na akordeóne** **- dokázať sa orientovať v kvintovom a kvartovom kruhu hmatníka ľavej ruky, pomenovať tóny v rozsahu, C – Cis, C – Des** **- poznať nové tempové označenia, vedieť ich význam (rit., rall., a tempo)** **- vedieť sluchovo posúdiť charakter hranej skladby alebo piesne (veselá, smutná, a dokázať ich zadeliť podľa charakteru stupníc (durová – molová)** **- pochopiť formálnu stavbu piesní, určiť hlavnú myšlienku v rámci malej piesňovej formy** **- stručne opísať výrazové prostriedky hranej skladby** **- skvalitňovať prstové legato, fixovať prsty a spájať ich v hĺbke klávesnice** **- vycvičovať zápästnú úderovú techniku pri hre staccata a pri hre akordov** **- zlepšovať rytmickú presnosť pri hre samo kontrolou – počítanie** **- hrať etudy ktoré budú zlepšovať technickú úroveň hry žiaka** **- transponovať piesne do okolitých tónin**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku, triedny alebo školský koncert, dve skladbičky rôzneho charakteru** **Prehrávky:** **- 1 stupnica, 2 skladbičky zo školy alebo etudy, 1 prednes** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Záverečné skúšky:** **- 1 stupnica, 2 skladbičky škola alebo etudy 2 prednesy**

Odporúčaný notový materiál:

J. Vašica:	Praktická škola pre akoreón	J. Ondruš, M. Dikánová:	Akordeónové etudy II.
S. Stračina:	Svet a deti	M. Szökeová:	Nácvik artikulácie a frázovania
J. Letňan:	Slovenské ľudové piesne II. III.	M. Chudoba:	Malý akordeonista
J. Pospíšil:	Päť drobných skladieb	S. Hochel, A. Várady:	Miniatúry
G. Vas:	Mladý akordeonista II.	K. Bartók:	Malé prednesové kusy
J. S. Bach:	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú	U. Jutilla	Suita pre akordeón
P. Fiala:	Pre deti	K. Bartók, I. Bogár:	Sonatíny

Didaktické postupy a metódy práce:
Celoročná práca so žiakom je zameraná najmä na úspešné zvládnutia záverečnej skúšky. Pracovať s hudobnou pamäťou, zväčšovať jej kapacitu. Motivovať žiaka podľa jeho povahových vlastností k pracovitosti. Odmeniť domácu prípravu známkovým ohodnotením. Podnecovať žiaka k lepším výkonom, nešetriť pochvalou.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia si osvojil základnú gramotnosť, odbornú terminológiu. Má správne návyky

pri držaní nástroja, postavení rúk a ovládaní hracieho aparátu. Dokáže pracovať s mechom a správne tvoriť tón. Získal základné pracovné návyky. Má všetky základné hudobné dispozície ktoré môže rozvíjať v ďalšom štúdiu v druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania ISCED - 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:

- budovať pozitívny vzťah k akordeónu
- vnímať a prežívať hodnotu krásy v hudbe, aktívne (hrou) pasívne (počúvaním)
- dokázať vyjadriť verbálne pocity z hudby
- budovať hudobný vkus, žiaka vnímať ako turistu v krajine hudby, poukazovať na hodnoty
- budovať pozitívne sebavedomie, účinkovať verejne, naučiť sa pracovať s trémou

Obsah:

- zlepšovať prstovú techniku nácvikom stupníc
- zrýchľovať prstokladové behy
- upevniť prstový úder, zosilňovať údery dvíhaním prstov v nacvičovaných etudách
- zoznámiť žiakov so skladbami rôznych štýlových období, vnímať rozdielnosti v barokovej, klasickej a romantickej hudbe, charakterizovať ich rozdiely
- dbať na dôslednú výstavbu skladieb v oblasti dynamiky a agogiky
- rozvíjať hudobnú pamäť, hrať vždy jednu skladbu naspamäť
- ľudovú a populárnu hudbu pojať ako súčasť výchovy a vzdelávania na akordeóne
- rozvíjať tvorivosť bohatšími úpravami a harmonizáciou ľudových a populárnych skladieb
- pestovanie hudobnej pamäti
- komorná hra, rozvoj súhry, rytmické vnemy spoluhráča

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- zopakovať si posledné učivo zo štvrtého ročníka** **- upevniť získané teoretické vedomosti** **- dokáže interpretovať náročnejšie skladby** **- kombinovať náročnejšie rytmické útvary pri súhre oboch rúk** **- dokázať interpretovať skladby v rýchlejších tepmách** **- pasážové behy, skoky, oktávy v pravej ruke** **- melodické ozdoby – s vyššou technickou náročnosťou** **- hra polyfonických skladieb a viachlasých skladieb** **- začiatky mechovej artikulácie technikou belowschek (BS), pohotová orientácia na klaviatúre (f – c3), na hmatníku basovej tastatúry (C – Fis, C – Des)** **- pestovať hudobný sluch, vedome rozlišovať durovú a molovú stupnicu dokázať sluchovo rozlíšiť durový a molový akord** **- vedieť pomenovať význam notových značiek v oblasti tempa a agogiky, nielen teoreticky ale najmä pri hre na nástroji** **- budovať orientáciu najmä v oblasti hudobnej architektúry, rozoznať a určiť hlavnú myšlienku v skladbe** **- orientovať žiaka v oblasti hudobných štýlov, popísať základné prostriedky ktoré ich charakterizujú** **- budovať harmonické cítenie žiakov, nechať ich upraviť piesne prostredníctvom základných harmonických funkcií (T.S.D.), potom opraviť a pridať bohatšiu harmóniu (mimotonálna dominanta)** **- práca v komornej hre**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku, triedny alebo školský koncert, 2 skladby rôzneho charakteru** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- 1 stupnica, 2 etudy, 1 prednes**

Odporúčaný notový materiál:

J. Bažant:	Akordeón - automat II.	O. Kvěch:	Momentky
G. F. Händel:	Harmonikový repertoár č. 65	J. S. Bach:	Harmonikový repertoár č. 68
J. S. Bach :	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú	P. Fiala:	Sonatína facile
Chudoba:	Malý akoredeonista	R. Tatár:	Ľudové piesne I. (výber)
J. Letňan:	Ľudové pies II. III. (výber)	S. Stračina:	Svet a deti (výber)
Chrestomatia:	Výber etud, skladieb podľa vyspelosti žiaka	I. Havlíček:	Suity pre akordeón

Prípadne iná vhodná hudobná literatúra pre akordeón, uvedený notový materiál slúži ako vodítko pre pedagóga.

Didaktické postupy a metódy práce:

V tomto ročníku sa usilujeme žiaka zapájať do komornej hry, prípadne ako hráča v ľudovej hudbe. Kolektívna hudobná činnosť nesmierne pozitívne podporuje snahu dokázané vedomosti prakticky uplatniť. Prirodzeným spôsobom žiaka vťahuje k nástroju, uvoľňuje sa tvorivý potenciál a žiaci sami požadujú od pedagóga možnosti hrať hudbu ktorá ich vnútorne oslovila.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania ISCED - 2 B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:

- budovať pozitívny vzťah k nástroju a k hudbe ako takej
- pracovať na zážitkovej oblasti hudobného prejavu tak, aby žiak cítil pôžitok z hry
- budovať citovú inteligenciu ako dôležitú súčasť ľudskej podstaty
- zaoberať sa oblasťou vkusu a orientovať žiaka na hodnotovú hudbu s jej postupným zoznamovaním sa
- cvičiť pozitívne sebavedomie častým verejným vystupovaním (triedne koncerty, školské koncerty, besiedky)

Obsah:

- upevniť a zdokonaliť hernú činnosť na väčšom nástroji
- zlepšiť hmatovú orientáciu najmä pravej ruky, pomocou medzier HC a EF, vedieť povedať na ktorých tónoch ruka leží
- zlepšovať tón pomocou úderových techník, prstové legato, zápästné staccato
- neustále zdokonaľovať získané zručnosti
- pracovať s hudobnými štýlmi
- komorná hra

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: - opakovať posledné učivo z predošlého ročníka - obnoviť domáce pracovné návyky, rozdeliť si čas na dennú prípravu - hrať stupnice v rozsahu dvoch oktáv, podľa možností a veľkosti nástroja - upevniť a zdokonaliť hernú činnosť na väčšom nástroji - zlepšovať hmatovú orientáciu najmä pravej ruky - zlepšovať tón prostredníctvom úderovej techniky, najmä nácvikom stupníc - nácvik tonického štvorzvuku a jeho obratov - rozširovať dohmat pravej ruky	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert 2 skladby kontrastného charakteru**

- zlepšiť čítanie nôt hrou z listu menej náročných skladieb ktoré sú svojou úrovňou nižšie ako je herný štandard žiaka - neustále pracovať na zlepšovaní techniky pohybu prstov najmä v legate a staccate - dbať na štýlovosť interpretácie jednotlivých hudobných žánrov, vysvetľovať predhrávať princípy jednotlivých štýlov **- dbať na presnosť artikulácie a frázovania** **- rozvíjať zmysel pre formu, výstavbu a pochopenie obsahu hranej skladby** **- dopracovať hrané skladby v detailoch tak, aby pôsobili ucelene a esteticky** **- upravovať ľudové a tanečné piesne, používať mimotonálnu dominantu** **- budovať pozitívny vzťah k hudbe a k svojmu nástroju** **- pracovať na zážitkovej oblasti hudobného prejavu tak, aby žiak mal pôžitok z hry** **- budovať citovú inteligenciu ako dôležitú súčasť ľudskej osobnosti** **- zaoberať sa oblasťou vkusu a orientovať žiaka na hodnotovú hudbu s jej postupným zoznamovaním sa** **- práca v rámci komornej hry** **- cvičiť pozitívne sebavedomie častým verejným vystupovaním**	**Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v každom školskom roku, látku určuje predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

J. Ondruš:	Harmonika pre pokročilých	J. B. Duvernoy:	Etudy op. 176, op. 120
H. Lemoine:	Výber detských etúd	G. Vas:	Malý akordeonista
J. Podprocký:	Suita choreica	J. Pospíšil:	Päť drobných skladieb
J. Bažant:	Akordeón automat II.	J. Matys:	Bagately
P. Fiala:	Nálady	O. Kvěch:	Momentky
D. Harvan:	Na ľudovú nôtu	J. Letňan:	Ľudové piesne II. (výber)
J. Hurt:	Capriccia	G. F. Händel:	Harmonikový repertoár č.65
J. S. Bach:	Harmonikový repertoár č. 68	R. Tatár:	Ľudové piesne I. (výber)
V. Trojan:	České lidové písně a koledy	Klasické sonatíny, rondá a tance (výber)	
J. S. Bach:	Malá knižočka pre A. M. Bachovú		

Barokové skladby majstrov: Malý harmonikový repertoár č.9

Výber skladieb z inej vhodnej hudobnej literatúry pre akordeón.

Didaktické postupy a metódy práce:
V tomto období prechádzajú žiaci zložitým vývojovým procesom. Je veľmi dôležité rešpektovať deti s ich problémami a zároveň im pomáhať pubertu zvládnuť. Využívať citovú sféru na pozitívne ciele, hrať skladby ktoré vyžadujú hlbší citový prednes (romantizmus). Pokračovať v zveľaďovaní techniky hry, učiť žiaka ako cvičiť, ako sa rýchlo skladbu naučiť. Rozvíjať intonačné a rytmické schopnosti, samokontrolu presnosti hry. Viesť žiaka k hodnotám, osamostatňovať pri hre, učiť počúvať hudbu, hľadať širšie súvislosti medzi jednotlivými umeleckými disciplínami.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- budovať techniku hry ako prostriedok a možnosť hrať ťažšie technicky náročnejšie skladby
- hrať dlhšie skladby, rozširovať hudobnú pamäť žiaka
- cibriť intonačné a rytmické schopnosti žiaka
- pracovať na dynamike a výraze skladby

- vnikať do myšlienkovej oblasti hudby
- zdokonaľovať frázovanie
- práca s mechom
- rozlišovať jednotlivé údery
- budovať pozitívne sebavedomie

Obsah:
- zdokonaľovať, zlepšovať a prehlbovať získané zručnosti
- hranú látku obohatiť o rozsiahlejšie – cyklické skladby (sonatíny, variácie, suity)
- zveľaďovať a zlepšovať drobnú prstovú techniku a tak umožniť hrať zložitejšie, náročnejšie skladby
- usmerňovať hudobný vkus žiaka
- pestovať trpezlivosť a vytrvalosť
- budovať pozitívny vzťah k akordeónu
- uplatňovať získané vedomosti v komornej hre

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- prehĺbiť získané vedomosti a zručnosti** **- obnoviť domáce pracovné návyky, rozdeliť si čas na domácu prípravu** **- neustále zlepšovať hru prostredníctvom techniky mechu** **- zrýchľovať pohyb prstov, upresňovať dopady** **- zaoberať sa formovou výstavbou diela, pracovať s témou a motívom** **- dokázať určiť hlavnú myšlienku v hranej skladbe** **- neustále skvalitňovať tón na nástroji** **- uvoľnená hra zápästia, najmä pri staccate, dvojhmatoch a akordoch,** **- hra z listu** **- podporovať tvorivosť, upravovať a harmonizovať ľudové piesne** **- nadobudnuté teoretické vedomosti dokázať využiť v praktickej hre na nástroji** **- pracovať s intervalmi, pochopiť funkciu enharmonickej zámeny** **- upevniť a zdokonaliť hernú činnosť na väčšom nástroji** **- využívať registráciu, učiť vkusne používať a kombinovať jednotlivé zvukové stopy** **- dbať na štýlovosť interpretácie jednotlivých hudobných žánrov** **- pracovať s hudobnou pamäťou, hrať dlhšie a zložitejšie skladby naspamäť** **- využívať možnosť verejnej prezentácie, eliminovať trému** **- nácvik súhry v komornej alebo orchestrálnej hre**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert, 2 skladby kontrastného charakteru** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v každom školskom roku, (látku určuje predmetová komisia)**

Odporúčaný notový materiál:

D. Harvan:	Na ľudovú nôtu	J. Ondruš:	Harmonika pre pokročilých
H. Lemoine:	Výber z detských etúd	J. B. Duvernoy:	Výber etúd
I. Havlíček:	30 prednesových etúd	I. Kašlík:	Reminiscencie
J. S. Bach:	15 malých prelúdií	J. Podprocký:	Partita Regen Schorica
D. Scarlatti:	Sonáty (výber)	P. Fiala:	Nálady
I. Kurz:	Elégie	J. Kofroň:	Furiant
J. Hurt:	Capriccia	R. Tatár:	Ľudové piesne I.
B. Felix:	Kocúr v čižmách (musette)	Chrestomatia:	Výber etúd a prednes. skladieb

Výber skladieb z inej vhodnej literatúry pre akordeón.

Didaktické postupy a metódy práce:

Zaoberať sa individualitou žiaka a hľadať vhodné postupy a metódy práce, ktoré žiaka pozitívne motivujú. Každé dieťa treba posudzovať individuálne. Súčinnosť pedagóga a rodiča býva pre pokrok a úspešnosť žiaka veľmi dôležitá. Ak rodič neprejavuje dostatočný záujem o výsledky práce svojho dieťaťa, ťažko môžeme očakávať dobré pracovné výsledky.
Nie vždy pedagóg nájde správne pracovné postupy, je však veľmi dôležité hľadať nové postupy a riešenia, teda nevzdávať sa.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- rozvoj techniky hry oboch rúk
- hra rôznych hudobných žánrov a štýlov
- agogika – výstavba hudobného diela
- spoznať a vyjadriť hudobnými prostriedkami hudobnú myšlienku
- zdokonaľovať polyfónnu hru
- prehlbovať hudobný prejav a cit
- obohatiť harmonické cítenie
- rozvoj hudobnosti v žánroch o ktoré prejavuje žiak záujem
- rozvoj estetického cítenia a vkusu žiaka
- úspešné ukončenie druhej časti I. stupňa základného štúdia
- hrať na absolventskom koncerte

Obsah:
- zdokonaľovať harmonické cítenie najmä hrou ľudových piesní
- rozširovať žiakov repertoár a spestriť ho
- neustále podporovať sluchovú dispozíciu – intonačné cítenie
- hrať náročnejšie skladby primerané veku a technickej dispozície žiaka
- zväčšovať objem hudobnej pamäti
- frázovanie a jeho použitie v rôznych hudobných štýloch
- bohatšie harmonické vyjadrenie najmä v ľudovej piesni (mimotonálna dominanta)
- rozšíriť vedomosti v oblasti tanečnej a populárnej hudby
- zvyšovať technickú náročnosť
- hra z listu
- skladby interpretovať s dynamikou a citovým vkladom

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pri hre správne držať nástroj, správne sedieť a má dobre postavené ruky** **- dokáže sa hmatovo orientovať v pravom aj ľavom manuáli nástroja** **- zahrať stupnice cez 2 oktávy s rozkladmi a akordami** **- používať pri hre dynamiku a frázovanie** **- tvoriť tón – pracuje s mechom** **- využívať pri hre dvojhmaty a akordy** **- má vytvorené pravidelné pracovné návyky** **- dokáže samostatne pracovať a naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu skladbu** **- dokáže hrať z listu ľahšie skladby** **- tvoriť jednoduchú harmóniu v ľudových piesňach** **- zapája sa v komornej hre** **- dokážu pri hre využívať registráciu** **- zahrať primerane náročnú skladbu naspamäť** **- dokáže kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkon iných** **- verejne vystupovať** **- dokáže sa kultivovane správať na javisku** **- má vybudovaný pozitívny vzťah k svojmu nástroju, hudbe a umeniu** **- počúvajú nahrávky špičkových interpretov** **- cieľavedome sa pripravujú na úspešné ukončenie štúdia druhej časti I. stupňa základného štúdia absolventskou skúškou a verejným vystúpením na absolventskom koncerte**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedny koncert** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventská skúška:** **- komisionálna skúška** ***Program:*** **- jedna durová, jedna molová stupnica** **- jedna polyfónna skladba** **- dve skladby rozličného charakteru** **- jedna prednesová skladba**

Odporúčaný hudobný materiál:

M. Bláha:	Perokresba	M. Szökeová:	Nácvik artikulácie frázovania na akordeóne
D. Kabalevskij:	Toccatina	N. Čajkin:	Malé rondo

A. Gedike:	Preludium	A. Gedike:	Sarabanda
J. Blinov:	Pieseň	R. Tatár:	Ľudové piesne I.
J. Hurt:	Capriccia	P. I. Čajkovskij:	Album skladieb
J. Letňan:	Ľudové piesne II.		

Didaktické postupy a metódy práce:
Prácu so žiakom je potrebné rozčleniť na dva základné prvky. Na samostatnú dennú domácu prípravu a tvorivú hudobno-umeleckú činnosť na vyučovacích hodinách. Zväčšovať priestor na vlastný interpretačný názor žiaka aj za tú cenu že nie je najlepší. Nediktovať! Svoju predstavu so žiakom prediskutovať. Postupne budovať u žiaka schopnosť dotvárať hudobné dielo.

Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia hry na akordeón:
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má primerane rozvinutý umelecký vkus, vzťah k hudbe a svojmu nástroju. Má vybudované vôľové vlastnosti. Dokáže sa orientovať v hudobných štýloch a žánroch. Vie prakticky využiť nadobudnuté teorertické vedomosti. Verejne vystupuje a prezentuje svoje hudobné vedomosti. Pohybuje sa kultivovane na javisku. Dokáže zhodnotiť svoj výkon a má vlastný názor na kvalitu svojej hry. Základy doterajšieho vzdelávania dokáže uplatniť v prípade záujmu o profesionálne štúdium.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na akordeóne
Ročník:	1 - 4
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	II. stupň základného štúdia

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na akordeóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1 - 4. ročník

Ciele:
- zamerať pozornosť na rozvoj technických prostriedkov žiaka
- využívať v plnej miere výrazové prostriedky pri interpretácii
- pri vzdelávaní zohľadňovať rozvoj individuálnych záujmov žiaka
- prehĺbenie hudobného cítenia
- rozvoj sluchovej orientácie
- formovanie osobnosti žiaka
- schopnosť seba - vyjadrenia v interpretačnom procese
- orientovať žiaka na amatérsku hudobnú prax, prípadne na ďalšie štúdium s umeleckým zameraním
- využívať nadobudnuté kompetencie v oblasti hudobných záujmov žiaka

Obsah:
- zdokonaľovanie intonačného, rytmického a harmonického cítenia
- zväčšovanie kapacity hudobnej pamäti
- budovať a spoznávať repertoár rôznych žánrov a štýlových zameraní
- zdokonaľovať techniku hry
- obohacovať harmonické cítenie najmä hrou ľudových a populárnych skladieb
- použitie registrov v rôznych hudobných štýloch
- rozvoj a poznanie princípov agogiky v hudbe
- zdokonaľovať schopnosť hudobného zápisu melódií
- kvalitná práca s mechom- kvalita tónu
- plnšie využívanie dynamiky
- frázovanie v jednotlivých hudobných žánroch a štýloch
- hra náročnejších polyfónnych skladieb

Kompetencie:	Výstupy:
Žiak vie: **- dokonalejšie intepretovať hranú skladbu ako na I. stupni základného štúdia** **- väčšie technické a výrazové prostriedky a dokáže ich pri hre využiť** **- má vybudovaný vzťah k určitému hudobnému žánru a cieľavedome ho rozvýja** **- zapísať do nôt jednoduchú melódiu alebo motív** **- používať frázovanie v rôznych hudobných štýloch** **- pozná ľudovú hudbu svojho regiónu, a dokáže jednotlivé piesne zharmonizovať a zahrať** **- vkusne používať registráciu v jednotlivých hudobných žánroch** **- zahrať technicky náročné etudy a získanú zručnosť použiť v prednesovej literatúre** **- interpretovať rôzne hudobné štýly** **- zapája sa do komornej hry prípadne do iných hudobných zoskupení** **- vnútorne precítiť interpretovanú skladbu a stvárniť jej výraz** **- hrať na nástroji pri rôznych spoločenských podujatiach (v rodine, s priateľmi atď.)** **- verejne vystupovať (koncerty, besiedky,)** **- ukončiť štúdium II. stupňa verejnym vystúpením)**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v školskom roku triedny koncert** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školsko koncerte** **Záverečná skúška:** **- 1 etuda** **- 1 polyfónna skladba** **- 2 prednesové skladby odlišného charakteru**

Odporúčaný hudobný materiál:

J. Letňan:	Ľudové piesne II.	M. Jurči:	Pesničky pre všetkých II.
Polyfónne skladby – album		V. Trojan:	Lidové písne a koledy
J. Ondruš:	Tanečné piesne pre harm.	V. Knorr:	Scherzino
D. Kabalevskij:	Scherzo	J. Ondruš:	Harmonika pre pokročilých
D. Šostakovič:	Lyrický valčík	D. Šostakovič:	Polka
J. Matys:	5 bagatelle	J. Hurt:	Capriccia
J. Kofroň:	Furiant	A. Langer:	Con brio
A. Hundziak:	Suita	J. Podporocký:	Rébusy
I. Kašlík:	Reminiscencie	V. Zelenskij:	Toccata
A. Dvořák:	Preludium a fuga	V. Trojan:	Pohádky
F. Brož:	Chromatické variácie	J. S. Bach:	Malé prelúdiá a fúgy
J. S. Bach:	Dvojhlasé invencie	J. Gart:	Prelúdium, Fugheta
M. Bláha:	Jazzový akordeón		

Didaktické postupy a metódy práce:
Žiaci II. stupňa základného štúdia sú vedení k samostatnosti v domácej príprave. Repertoár vyberáme podľa záujmu žiaka o určitý druh – žáner hudby. Prehlbujeme technické a výrazové prostriedky hudobného prejavu tak, aby žiak dokázal zahrať aj náročnejšie skladby na požadovanej úrovni. Učíme žiaka hrať ľudovú a populárnu hudbu podľa sluchu a dokázať hrou spestriť rôzne spoločenské udalosti. Budujeme nepretržite vzťah k svojmu nástroju a hudbe.

Profil absolventa II. stupňa základného štúdia:
Absolvent II. stupňa základného štúdia predmetu hra na akordeóne sa dokáže orientovať v akordeónovej literatúre, dokáže posúdiť audio nahrávky z portálov internetu, ich technickú a umeleckú kvalitu ako aj technickú vybavenosť akordeónu. Dokáže sa profilovať v sólovéj a skupinovej hre. Má zvládnuté spôsobilosti techniky hrania na akordeóne, rozumie prstovej a mechovej artikulácií, dokáže zahrať skladbu z rôznych hudobných štýlov a charakterov. V rámci svojich predpokladov dokáže harmonizovať, melodicky a rytmicky obohatiť ľudovú pieseň alebo populárnu melódiu.

Spracoval: Róbert Tatár DiS.art
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – <u>HRA NA KEYBOARDE</u>

Charakteristika a poslanie predmetu:

Vyučovanie hry na keyboarde je súčasťou výchovy a vzdelávania žiaka. Úlohou učiteľa je vzbudiť u žiaka záujem o hudbu, naučiť ho počúvať a prežívať hudbu. Od počiatku viesť žiaka k správnym návykom, a tak obohacovať jeho povahové črty. Húževnatosť, presnosť, sústredenosť a vytrvalá výchova k pravidelnej práci sú návykmi, ktoré sú primárnou podmienkou dosiahnuť vytýčený cieľ.

Hudobnú predstavivosť žiaka rozvíjať pomocou riekaniek, hier, spevom piesní a hrou na hudobnom nástroji. Hudobný motív, ľudovú pieseň ktorú by mal žiak vedieť zaspievať a rytmicky zadeliť, zahrať bez nôt v non legate, v legate.

Postupne si vytvárať jednoduchý sprievod k piesni (gajdošská kvinta). Viesť žiaka počúvať a viesť melodickú linku, tvoriť správne frázovanie a tlmočenie charakteru skladby. Pestovať hru spamäti a hru z listu.

Vo vyučovacom procese vytvárať u žiaka trvalý vzťah k nástroju a k návykom, ktoré umožňujú samostatne študovať nové skladby primerane jeho zručnostiam a schopnostiam. Cieľom pedagógov v hre na keyboarde je vychovať aktívnych hudobníkov, ktorí sú schopní rozvíjať kultúru nášho národa.

Dôležitú úlohu pri uskutočňovaní cieľa má osobnosť učiteľa. Pedagóg sleduje svojho žiaka okrem svojho predmetu v rodine, v prospechu, v správaní sa na základnej škole a v mimoškolskej činnosti. Napredovanie a prospech žiaka závisí v mnohom na učebnom zostavení individuálneho plánu. Plán by mal sledovať plynulý harmonický rozvoj žiaka, jeho individuálne vlastnosti, hudobný a technický rozvoj.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Prípravný
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre PŠ:

Ciele:
- vybudiť záujem o hudbu prostredníctvom ľudových piesní a skladbičiek na počúvanie
- vyučovanie viesť hravou formou, tzn. nielen nácvikom piesní, ale motivovať a rozvíjať hudobnosť dieťaťa aj rozličnými hudobnými hrami (napr. sluchové hry, melodizovanie riekaniek klesajúcou malou terciou, hra na otázku a odpoveď, hľadanie chyby v piesni, vytvorenie príbehu k piesni, atď.)
- využívať zásadu názornosti pri vyučovaní a podporovať hudobnú predstavivosť u dieťaťa (hudba v sebe nesie určitý obraz, príbeh, rozprávku)

Obsah:
- oboznámiť žiaka hravou formou s hudobným nástrojom a podchytiť jeho záujem
- orientácia na klaviatúre keyboardu
- dbať na správne sedenie pri nástroji a správne postavenie rúk
- hra jednoduchých riekaniek a ľudových piesní non legato, legato, staccato
- hra podľa sluchu, neskôr aj podľa nôt
- čítanie notového zápisu najmä v husľovom kľúči, rozoznávanie základných rytmických hodnôt a pomlčiek v rozsahu vzdelávacích štandardov hudobnej náuky
- jednoduché prstové cvičenia a skladbičky z vybranej keyboardovej alebo klavírnej školy, spočiatku na striedanie rúk, neskôr aj oboma rukami naraz
- využívanie základných výrazových prostriedkov pri hre – dynamika, tempo, spomalenie
- využívanie základných funkcií keyboardu – Start-Stop, Display, Voice, Style, Volume
- rytmizácia a melodizácia riekaniek
- základy hudobných foriem – jednoduchá dvojdielna forma
- rozlišovanie durového a molového tónorodu
- základy hry spamäti
- rozvíjanie rytmického cítenia – vyklopkanie rytmu v 4/4, 3/4 a 2/4 takte, polová nota s bodkou
- počúvanie jednoduchých rytmických štýlov – pops, polka, valčík

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- dokáže sa zorientovať na klaviatúre keyboardu a vyhľadať jednotlivé tóny v oktávach** **- používa správne držanie rúk a posadenie za hudobným nástrojom** **- reprodukuje jednoduché riekanky 3. prstom každej ruky, rovnako aj striedaním rúk, neskôr s použitím jedného tónu v sprievode**	**Triedny koncert:** **Žiak predvedie krátke vystúpenie na 1 alebo 2 triednych koncertoch. Zahrá**

- interpretuje ľudové piesne jednou rukou, striedaním rúk, neskôr so sprievodom jedného tónu alebo „gajdoškej kvinty“ **- pri hre využíva hlavne techniku non legato, po jej zvládnutí aj techniku legato a staccato** **- zahrá jednoduché prstové cvičenia a prvé skladbičky podľa nôt z vybranej keyboardovej alebo klavírnej školy** **- piesne a skladbičky zahrá výrazne s použitím dynamiky a správneho tempa** **- pracuje s funkciou Tone a Volume** **- rozlišuje sluchovo durový a molový tónorod** **- rozpozná jednoduchú dvojdielnu formu**	**1-2 ľudové piesne alebo jednoduché skladbičky.** **Prehrávky:** **Zahrá 1-2 piesne alebo skladbičky na postupovej prehrávke.**

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti základného štúdia:

Žiak zahrá 1-2 ľudové piesne striedaním rúk alebo so sprievodom gajdošskej kvinty. Jednu skladbičku môže zahrať aj s klavírnej školy, závisí to však od individuálnych schopností žiaka.

Doporučený notový materiál:

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
A. Lasko: Fortepian perwsza klasa
M. Kurteva: Klavírna škola 1. diel
Z. Janžurová: Nová klavírna škola 1. diel
J. Lichnerová: Eniky-beniky
O. Hricová: Hudobný zošit pre PŠ
V. Patejdl: Klávesová škola Casio
O. Hricová: Zahrajme sa s pesničkou
A. Benthien: Der neue Weg zum Keyboardspiel 1. diel
F. Emonts: Európska klavírna škola 1. diel
Z. Janžurová: S písničkou u klavíru
J. Dostál: Hrej co chceš

Didaktické postupy a metódy práce:
Učiteľ pri práci so začínajúcim žiakom pracuje hlavne prostredníctvom ľudových piesní a riekaniek, kde sa cez rytmus slova prenesie do hudobnej oblasti. *Názorová metóda* tu má najdôležitejšiu funkciu. Žiak napodobňuje učiteľom predohrané piesne, vo veľkej miere sa využíva *imitačná metóda.* Pri sluchových hrách a melodizovaní riekaniek uplatňuje učiteľ základy *intonačnej metódy.* Veľmi dôležitá je aj správna *motivácia* a *motivačný rozhovor* o obsahu piesni, ale aj o samotnom žiakovi. Učiteľ musí totiž dobre spoznať osobnosť dieťaťa, jeho temperament, záujmy, prežívanie a snaží sa preniknúť do jeho vnútorného sveta. Cez toto poznanie vedie dieťa k prežívaniu hudby a k používaniu hudobných výrazových prostriedkov už pri hre najjednoduchších melódií.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:

- vzbudiť a udržať záujem o nástroj a hudbu
- názornými ukážkami hry na keyboarde predviesť možnosti interpretácie rôznych druhov skladieb a ukázať všestrannosť tohto nástroja
- rozvíjať u žiakov kvalitu a farbu tónu
- klásť veľký dôraz na rozvoj rytmického cítenia, ktoré zohráva dôležitú úlohu pri štúdiu na nástroji
- pripravovať žiaka na prvé kroky v improvizácii, naštudovať ľudové a tanečné piesne, skladby pochodového charakteru a skladby s polyfónnymi prvkami
- rozvíjať hru z listu

Obsah:

- rozvíjať sluchové dispozície žiaka
- budovať intonačné cítenie

- zaoberať sa rytmom a rytmickým členením hudby
- rozvíjať hudobnú pamäť
- budovať pracovné návyky žiaka
- technika kantilény oboch rúk
- orientácia na klaviatúre
- čítanie a hra z nôt

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pestovať základné návyky, držanie tela, postavenie rúk a prstov** **- orientovať sa v notách a na klaviatúre (c1 – g2, postupne g – c3 v husľovom a neskôr aj v basovom kľúči)** **- poznať hodnoty nôt a pomlčiek teoreticky aj prakticky** **- súhra rúk v 5-prstovej polohe, postupne v rozšírenej polohe s prekladaním a podkladaním prstov** **- takty 4/4 3/4 2/4** **- hrať v durovej tónine1 - 2#, 1b** **- osvojovať si artikuláciu a základy frázovania** **- technika hry non legato, legato a staccato** **- pestovať nezávislosť rúk a úderovú techniku rúk a úderovú techniku prstov** **- dynamika *p – mf*** **- stupnice C, G, D, F, obomi rukami spolu + základný kvintakord** *Základy ovládania funkcií*: **Start, Stop, Voice, Styl – mod a Chord (durový akord 1 prstom) Tempo, Volume, Accomp volume** **- rytmy – pops, ballad, pochod a iné** **- zvuky – klavír, vibrafón, string** **- súhra rúk – jednoduché piesne T (S) D** *Tvorivé činnosti:* **- piesne podľa sluchu i z nôt so sprievodom gajdošskej kvinty** **- dvojhmaty T S D obmeny sprievodu i melódie** **- transponovanie do ľahších tónin**	**Žiaci s absolvovaním PŠ**: **- verejné vystúpenie (sólová hra) 1x v polroku 2 piesne z jednoduchým sprievodom** **Žiaci bez PŠ:** **- vystúpia až v druhom polroku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Ročníkové prehrávky:** **- 2 skladbičky:** **1 klavírnym spôsobom** **1 keyboard funkcie Voice, Styl, Accomp volume, Tempo**

Odporúčaný notový materiál:

P. Malý:	Škola hry na klavír a keyboard	J. Dostál:	Nový Bayer
O. Hricová:	Zahrajme sa s pesničkou	A. Benthien:	Der neue wog zum Keyboadrdspiel I.
Z. Janžurová:	S písničkou u klavíru	J. Dostál:	Hrej co chceš
F. Emons:	Europaische Klavierschule I.	Suzuki:	Piano school
V. Lichnerová:	Zahraj mi pesničku	E. Spáčil:	Hrajeme s Yamahou

Didaktické postupy a metódy práce:
Metódy práce prispôsobiť veku dieťaťa, hľadať hravé nenásilné postupy, dobré výsledky odmeňovať pochvalou a nedostatky trpezlivo nenásilne odstraňovať. Hľadať oporu v komunikácii s rodičmi, postupne upevňovať pracovné návyky, budovať pozitívny vzťah k nástroju a hudbe.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania - ISCED - 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- rozvíjať základné zručnosti a návyky z 1. ročníka
- postupne zvyšovať nároky so zreteľom na individuálne schopnosti žiaka
- pestovať zmysel pre zážitkové vnímanie hudby
- viesť žiakov k správnemu cvičeniu a pravidelnej príprave
- podporovať a usmerňovať kreativitu v oblasti tvorivého prístupu k hudobnému materiálu
- budovať pozitívny postoj k prekonávaniu technických problémov

Obsah:
- rozvíjať nadobudnuté vedomosti z predošlého ročníka
- upevňovať získané pozitívne návyky
- podporovať nezávislosť rúk – súhru rúk pri rozdielnej artikulácii
- základy dynamiky a tempa
- vedieť určiť motív a vetu
- rozvoj intonačného cítenia
- rozvoj rytmického cítenia
- koordinácia pri súhre rúk
- širší pohyb po klaviatúre pri súhre
- zdokonaľovať frázovanie a artikuláciu
- vnímať estetickú hodnotu hraných skladieb
- rozširovať hudobnú pamäť

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- uvoľňovať zápästie a upevňovať konce prstov, úderová technika** **- rozšíriť poznanie nôt a klávesov od C – d3 v husľovom i basovom kľúči** **- ďalšie hodnoty nôt a pomlčiek – šestnástinové, nota s bodkou** **- hrať v tóninách 2 - 3#, 1 – 2b** **- používať ďalšie takty 3/8, (6/8)** **- ďalšie technické úlohy: dvojhmaty, akordy, bodkovaný rytmus, triola synkopa, ľahšie melodické ozdoby (príraz)** **- stupnice: durové s protipohybom + kvintakordy s obratmi, molové a, e, d, spolu + kvintakord** *Tvorivé činnosti:* **- ľudové piesne obmeny sprievodu a melódie, transponovanie do ľahších tónin, hľadať vhodné zvuky a rytmy** **- orientovať sa v zápise jednoduchých akordických značiek** **- osvojiť si základnú artikuláciu (legato, staccato, tenuto)** **- chápať základné harmonické funkcie T S D** **- rozlišovať základné dynamické a tempové označenia** *Keyboard-funkcie:* **- rozšíriť o Split, Layer, a Fingered, pri rytmickom sprievode, hmatať celý akord 3 - tóny** **- výber skladbičiek, ľudové piesne a detské populárne piesne** **- rytmy: Beat, Ballad, Techno, Waltz**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku-triedny koncert, 2 skladbičky, jedna klavír. technikou, druhá keybord. technikou** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- 2-3 skladbičky-piesne** **1. klavír. technikou** **2. keyboard. technikou** **3. ľudová pieseň s obmenami- transpon.**

Odporúčaný notový materiál:

P. Nagy:	Hrajme sa na Petra	V. Patejdl:	Paťa, Kubo, Vašo
V. Gulváš-B. Kantor:	Farby	J. Vlasatý:	Detský svet
J. Blatný:	Inštrumentálne skladbičky	C. Gurlit:	Pre prvý prednes

Výber ako v prvom ročníku + popové detské piesne.

Didaktické postupy a metódy práce:

Vychádzať zo živej hudby, predhrávanej učiteľom. Poukazovať na problémové miesta, precvičiť ich so žiakom tak, aby vedel doma problém precvičovať a riešiť. Vyzdvihovať kladné stránky hudobného prejavu, budovať disciplínu a osamostatňovať žiaka tak, aby dokázal niesť zodpovednosť za domácu prípravu.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:

- upevňovať doterajšie zručnosti a návyky
- osvojovať si ďalšie technické a výrazové prvky
- rozvíjať rytmické a harmonické cítenie
- rozvíjať hudobnú predstavivosť
- tvorivý prístup k hranému hudobnému materiálu, variovať obmieňať
- budovať neustále pozitívny vzťah k nástroju a k hudbe všeobecne
- viesť žiaka k sebakontrole
- usmerňovať vkus pri výbere a reprodukcii skladieb
- viesť k zážitkovému vnímaniu hudby a pocitu radosti z dobre zahranej hudby
- prekonávať neistotu a trému vhodným prístupom a častejším účinkovaním pred publikom alebo spolužiakmi
- viesť k radostnému zážitku zahrať si spoločne (duo)
- naučiť žiaka systematicky pracovať

Obsah:

- dbať na správne návyky
- pestovať sebakontrolu a sebahodnotenie
- zlepšovať samostatnosť rúk a frázovania
- praktické použitie pedálu
- jednoduchá polyfónna hra skladieb z rôznych hudobných období
- chápať základnú formovú stavbu skladbičiek (motív, veta)
- zvukovo rozlišovať nástrojové skupiny, (sláčikové, dychové, klávesové, brnkacie)
- budovanie primeraného repertoáru piesní a skladbičiek spamäti
- štvorručná hra, komorná hra

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- spoľahlivo sa orientovať na klaviatúre a v notách v husľovom a basovom kľúči od C – e3** **- vyrovnane zahrať kratšie pasáže v šestnástinových notách** **- prakticky poznať a používať rytmické útvary-synkopa, triola, bodkovaný rytmus a neúplný takt** **- hra dvojhmatov, dvojhlasu** **- hrať durové stupnice s protipohybom C,G,D,A,E,F obraty akordov** **- hrať molové stupnice a, e, d, spolu + akordy s obratmi – 3-zvuky** **- rozšíriť a používať ďalšie dynamické a tempové značky** **- vedieť vytvoriť kadencie základného kvintakordu** **- orientovať sa v hodnotách 3/8, 6/8 taktu a šestnástinových notách** **- začiatky polyfónnej hry** **- hrať drobné skladbičky rôznych hudobných období** **- prakticky používať pri hre pedál** **- pracovať tvorivo s piesňou – tvorenie sprievodu, obmeny sprievodu a transpozícia piesní** *Keyboard-funkcie:* **- používať ďalšie funkcie keyboardu, (Intro, Ending, Breaky, vypúšťanie sekcií v sprievode, hranie plných akordov dur, mol a septakordu, pop. skladby v ľahších tóninách** **- rytmy Roggeae, Country** **- hra podľa akordických značiek, dur, mol, septakord hmatať plné akordy s použitím obratov** **- zapájať sa v štvorručnej hre**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert. 2-3 skladbičky 1 - klavírnou technikou 2-keybordová hra 3-s obmenami a transpozic.,** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na v školskom koncerte** **Prehrávky:** **- látku na prehrávky určuje každoročne predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál: (Použiť naďalej z predošlého ročníka – ďalšie časti).

A. Dolinský: Klavírna hra – stupnice, akordy
E. Hradecký: Jazzové kousky pro 20 prstů
Klavírne etudy I. Výber
J. Hatrík: Klíčenie semienok
Skladbičky starých majstrov výber
O. Hricová: Piesne z muzikálov pre ZŠ Narnia (komor. úprava v angličtine)
E. Hradecký: Hrajeme podle akordových značek
Já, písnička I.II.III. Zpěvník pro žáky základ. a středních škol – výber
C. Czerny: Etudy op 599, – výber
T. Frešo: Detská suita
I. Zelienka: 31 klavírnych drobností

Didaktické postupy a metódy práce:
Dôležité je zopakovať poslednú hranú látku z predošlého ročníka, a nadviazať na problematiku tretieho ročníka. Využiť komornú hru na väčšiu pracovnú aktivitu žiakov. Tvorivo pracovať s ľudovou piesňou, budovať harmonické cítenie tak, aby žiak správne volil základné harmonické funkcie.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- v súlade so schopnosťami žiaka napredovať v jeho hudobnom vývoji
- rozšíriť poznanie skladieb rôznych hudobných štýlov a žánrov, najmä v oblasti populárnej hudby
- neustále pestovať kladný vzťah k svojmu hudobnému nástroju a k hudbe všeobecne
- rozvíjať hudobnú predstavivosť
- pestovať hudobnú pamäť
- prekonávať obavy z verejného účinkovania
- pestovať sebadisciplínu, sebaovládanie
- rozlišovať osobitosti jednotlivých hudobných štýlov
- pestovať potešenie z kolektívnej hry – duo, komorná hra, sprievod

Obsah:
- utvrdzovať doposiaľ osvojené zručnosti a návyky
- vedieť sa orientovať v rozsahu celej klaviatúry
- snažiť sa o vlastnú úpravu sprievodu k jednotlivým melódiám
- rozvíjať technickú a výrazovú stránku hry
- viesť žiaka k samostatnosti pri aranžovaní skladby
- budovať vlastný repertoár
- používať hru s pedálom
- osvojiť si výber piesní z regiónu na nástroji i spevom
- hrať štvorručne

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- dokázať čítať doteraz používané akordické značky** **- rozvíjať techniku hry prostredníctvom vybraných etúd a skladbičiek rôzneho charakteru, ako aj rôznych hudobných období či žánrov populárnej hudby** **- zlepšovať hru dvojhmatov v rôznych intervaloch** **- hrať šestnástinové noty v tempe, pasáže, dvojhmaty bodkovaný rytmus** **- pracovať s hudobnou artikuláciou a frázovaním** **- melodické ozdoby (nátril, mordent)** **- uplatňovať pri hre dynamiku a agogiku** **- stupnice dur + mol s protipohybom C, G, D, A, E, F, B, a, e, d, g, c, + akordy 4-zvuky s obratmi** **- orientovať sa v notách a na klaviatúre od C – c3 v husľovom s basovom kľúči** **- vedieť určiť veľké, malé a čisté intervaly** **- určiť základnú formu skladbičiek (veta, motív)** **- vedieť tvoriť kadencie od kvintakordov C,G,D,F,A,E** **- zvládnuť ľahšie polyfónne skladby** *Tvorivé činnosti:* **- ľudové piesne tvorivo upravovať, dávať melódiu do dvojhlasu, pracovať s bohatšou**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert 2-3 skladbičky 1-klavírnou technikou 2-keyboardovou technikou 3-pieseň s obmenami a transpozíciou** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventské skúšky:**

melódiou a harmóniou, je treba spoznať najmä piesne z nášho regiónu *Keyboard-funkcie:* **- doposiaľ používané funkcie uplatniť podľa charakteru skladby a doplniť o nové (Harmony)** **- akordy – septakord - maj, septakord – mi (mol), a.i.** **- rytmy – chacha, reggae** *Absolventská skúška:* **- stupnica s protipohybom dur aj mol, 4 zvuky s obratmi** **- 1 skladba hraná klavírnym spôsobom s uplatnením technických a výrazových požiadaviek 4. ročníka** **- 1 skladba s funkciami keyboardu** **- 1 pieseň s obmenami, melódiou v dvoj hlase a transpozíciou**	**- stupnica s protipohybom durová aj molová, 4-zvuky s obratmi** **- 1 skladba hraná klavírnou technikou** **2-skladba hraná keyboardovou technikou** **3-pieseň s obmenami a transpozíciou**

Odporúčaný notový materiál:

Čerpať z doterajších albumov + ďalšie použiť (výber)
Klavírne etudy I. II. (Kleinová, Fišerová, Müllerová)
Úvod do sonatín: Majstri sonatín
Skladby starých majstrov
Skladby ruských romantikov (Čajkovskij, Majkapar, Grečaninov...)

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre AMB – výber
F. Burgmüller: Prednesové etudy
E. H. Grieg: Album skladieb
E. Křížková: Polyfonní knížka I. II.
R. Schumann: Album skladieb
I. Valenta: Menuety z Uhrovca

Didaktické postupy a metódy práce:

Učiteľ svojou tvorivou činnosťou usmerňuje žiaka tak, aby sa rozvíjala jeho osobnosť harmonicky a nenásilne. Diskutuje so žiakom o možnostiach interpretácie skladby, učí ho počúvať rôzne podania umelcov a pri tom nezavrhuje ani jedno. Pracuje s pozitívnymi názormi tak, aby študent pochopil slobodu v interpretačnom prejave a videl hudbu ako paletu rôznych hudobných podaní. Dobré je poukázať na vývoj v oblasti interpretácie (zmeny tempa atď.),

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:
Absolvent prvej časti I. stupňa primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B) základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojpoch po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom odbore. Získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov príslušného odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelania.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:

- rozvíjať hudobnú predstavivosť
- získanú techniku uplatňovať v rozsiahlejších skladbách
- pohotovejšie sa orientovať na klaviatúre
- rozšíriť poznanie akordov a tvorbu kadencií
- získavať stále hlbší vzťah k hranej hudbe a k nástroju
- podporovať aktívne počúvanie hudby, vyjadrovať verbálne svoj názor na počutú hudbu
- budovať naďalej pozitívne sebavedomie, prekonávať záťaže spôsobené trémou
- poznávať špecifiká jednotlivých hudobných štýlov

Obsah:

- riešiť a osvojovať si ďalšiu technickú problematiku podľa individuálnych schopností žiaka
- viesť žiaka k hodnoteniu svojho výkonu a hľadať vhodný spôsob cvičenia
- postupne rozširovať svoj repertoár o formu skladieb variačného charakteru (rondá, sonatíny)
- náročnosť postupne zvyšovať prostredníctvom etúd a skladieb z rôznych hudobných období, ktoré sú odporučené v učebných osnovách
- uplatňovať svoje schopnosti v komornej hre

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- spoľahlivo sa pohybovať v durových a molových tóninách a akordoch** **- zlepšovať hru v dvojhmatoch, dvojhlase a spájaní s rovnakým tónom** **- melodické ozdoby – obal, trilok** **- populárne skladby vyberať podľa želania žiaka, pokúsiť sa o notový zápis a rozanalyzovať** **- hrať skladby z českých a zahraničných albumov** **- stupnice durová aj molové hrať s protipohybom v rýchlejších tempách s rôznou artikuláciou, hrať ďalšie akordy septakord, maj, 4-zvuky** **- rozlíšiť a bližšie zaradiť rôzne hudobné žánre, skladby populárnej a tanečnej hudby, jazzu a ľudovej hudby a konkrétnejšie ich špecifikovať** **- vedieť vyjadriť charakter skladby, jej výrazové prostriedky, vnútorné členenie a základné kompozičné prvky** **- vedieť vytvoriť kadencie od obratov durového akordu** **- pestovať zmysel pre súhru pri duách a komornej hre** *Tvorivé činnosti:* **- piesne náročnejšieho charakteru s molovými akordami** **- jednoduché variácie a transpozícia** **- rozšíriť poznanie o ďalšie ľudové piesne** *Keyboard-funkcie:* **- pohotovejšie pracovať s keyboardom v oblasti navolenia funkcií** **- používať ďalšie rytmi a zvuky, využívať osvojené funkcie, programovanie do pamäti**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert, hrať 2-3 skladbičky** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- 3 skladby 1 hraná klavírnou technikou-náročnejšia 2 keyboardová primerane náročná s uplatnením nových poznatkov 3 pieseň bohatšia harmonicky, transpozícia prípadne použiť dvoj- hmaty a variácie**

Odporúčaný notový materiál:

Čerpať z klavírnej literatúry, využívať uvedené tituly z predošlých ročníkov s primeranou technickou a výrazovou náročnosťou.

Populárne skladby – výber z albumov populárnych skladieb
Album: Sonatíny a rondá
H. G. Heumann: Romantic pop piano
Jak hrát Pop&Rock – album I. II. III.
Sikorski: Pop musik – Hit album

Používať notový materiál uvedený v predošlom ročníku
E. Krák: Collectio clavichordium – staré piesne a tance
Slávne melódie v úprave R. Linharta
Yamaha keyboard album

Didaktické postupy a metódy práce:

Motivácia žiaka pri práci je dôležitá a urýchľuje jeho napredovanie. Budovať vlastný hudobný názor najmä počúvaním skladieb, pri hudobných činnostiach využívať tvorivosť a teda vlastný vklad študenta pri dotváraní skladieb. (improvizačná činnosť).

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie.	Hra na keyboarde
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- viesť žiakov k rozlišovaniu hodnotových kritérií skladieb a zážitkovému vnímaniu hudby
- rozvíjať hudobnú pamäť a predstavivosť
- podporovať sebaistotu pri verejnom vystupovaní učiť sa ovládať motoriku pri záťaži (tréma)
- rozširovať poznanie v oblasti kultúry regiónu, sledovať hudobné dianie v meste
- primerane k technickým nárokom pamätať na rozvoj muzikality, rytmického a harmonického cítenia

Obsah:

- podporovať žiaka pri aranžovaní skladieb
- usmerňovať vkus pri výbere a hodnotení pop. skladieb, pestovať hodnotové kritéria
- uplatniť nové poznatky pri hre skladieb
- budovať svoj repertoár
- opakovať naučené rytmy (latino, swing, a.i.)
- pestovať zmysel pre súhru v komornej hre

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- hrať v rýchlejších tempách a zložitejších rytmoch** **- skladby a etudy hrať v durových aj molových tóninách do 4# a 3b** **- používať chromatické postupy a prstoklady** **- hrať ďalšie akordy; zmenšený akord, septakord mi, maj** **- zlepšovať hru v dvojhmatoch a dvojhlase najmä v barokových skladbách** **- oboznámiť sa s barokovými tancami (menuet, sarabanda, ciaconna, gavotta)** **- spoznať väčšie formové útvary – sonatínu, zahrať ucelenú časť, rozobrať kompozičné prvky** **- rozlíšiť a bližšie zaradiť rôzne hudobné žánre, skladby populárnej a tanečnej hudby, jazzu a ľudovej hudby, dokázať ich konkrétnejšie špecifikovať** **- vedieť vyjadriť charakter skladby, jej výrazové prostriedky, vnútorné členenie a základné kompozičné prvky** **- stupnice hrať v rýchlejších tempách (legato, staccato), 4-zvuky, obraty, veľký rozklad, septakordy** *Tvorivé činnosti:* **- osvojiť si ďalšie ľudové piesne, upraviť ich a transponovať s bohatšou melódiou a harmóniou**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert 2-3 skladbičky** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- 1 stupnica + akordy** **1 skladba z baroka alebo klasicizmu** **1 skladba keybordová (napr. latino rytmus)**

Odporúčaný notový materiál:

Yamaha Portatone:	Song Book	E. Spáčil:	Hrajeme s Yamahou
K. Baker:	Let s Play Keyboard (práca s kazetou)		
A. Benthien:	Der neue Weg zum Keyboardspiel Band 2.		
P. Malý:	Škola hry na klavír a keyboard I. II.		
O. Hricová:	Zahrajme sa s pesničkou I. II.		
O. Hricová:	Piesne z muzikálov pre ZŠ Narnia v anglickom jazyku		
E. Hradecký:	Jazzové etudy	E. Hradecký:	Jazzové kousky pro 20 prstů
V. Tátoš:	Slovenské ľudové piesne 1. – 7. výber		

Materiál čerpať z uvedených titulov, alebo hľadať v inej vhodnej literatúre, prípadne upraviť spoločne so žiakom.

Didaktické postupy a metódy práce:
Na motiváciu žiaka pozitívne pôsobí predhrávanie učiteľa. Práca na hodinách by mala byť konkrétna a nie teoretická.
Deti napodobujú svojho učiteľa, snažia sa frázovať a napodobovať jeho spôsob hry. Jedna praktická ukážka hry často nahradí zdĺhavé vysvetľovanie učiteľa. Učiť umenie si vyžaduje umelecké srdce dušu a ruky učiteľa.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra -1,0 hod.
Učebný plán:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- upevňovať získané zručnosti a vedomosti
- zlepšovať slabšie stránky hudobného prejavu
- pestovať vkus a rozlišovanie hodnôt v hudbe
- prakticky poznať širokú škálu výrazu – dynamika, agogika, rytmická vyrovnanosť
- zážitkovo vnímať hudobný obsah – odkaz od baroka klasicizmu, romantizmu, novšej hudby po súčasnosť
- budovať citlivosť pri voľbe zvukov a rytmov pri aranžovaní skladieb

Obsah:
- práca s detailom – návod na vycvičovanie problémového miesta v skladbe, problémovej časti v skladbe
- súhra – naučiť sa počúvať partnera v komornej hre – duete, dokázať sa chytiť v hre
- transponovanie – pri hre ľudových piesní dokázať posunúť pieseň vyššie či nižšie v jednoduchej úprave so správnou harmóniou
- udržať si repertoár najobľúbenejších piesní

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- stupnice doplniť o doposiaľ nehrané s # a b, durové aj molové v tempe, akordy a rozklady** **- nová stupnica bluesová** **- výstavba romantickej skladby s použitím dynamiky, agogiky, acceleranda, ritardanda, crescenda a decrescenda, frázovanie, zvládnuť správne podanie** ***Keyboard-funkcie:*** **- dokázať si naprogramovať do pamäti keyboaru celé aranžované skladby a zvládnuť všetky funkcie doposiaľ prakticky použité** **- nebáť sa experimentu, vyskúšať málo využité zvuky a rytmy na známu ľudovú pieseň, výsledok je celkom zábavný – humor v hudbe nie je zakázaný** *Tvorivé činnosti:* **- žiak sa môže zahrať s akordami, nad harmonickú schému bude vymýšľať (improvizovať) melódiu pri zvolenom rytme, je potrebná spolupráca učiteľa, najmä pri zadaní harmonického podkladu** *Postupová skúška:* **- rozložené akordy so striedaním rúk tzv. cimbalový spôsob, jedna skladby z klasiky (baroka), jedna skladba romantická, jedna skladba keyboardová, môže byť vlastná**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert 2-3 skladbičky** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- stupnice,** **1 skl. z klasiky (baroka)** **1 skl. romantická** **1 skl. keyboardová, môže byť vlastná**

Odporúčaný notový materiál:

Yamaha Portatone:	Song Book		
E. Spáčil:	Hrajeme s Yamahou	K. Baker:	Let s Play Keyboard (práca s kazetou)
A. Benthien:	Der neue Weg zum Keyboardspiel Band 2.		
P. Malý:	Škola hry na klavír a keyboard I. II.	O. Hricová:	Zahrajme sa s pesničkou I. II.
O. Hricová:	Piesne z muzikálov pre ZŠ Narnia (v angličtine)		
E. Hradecký:	Jazzové etudy	E. Hradecký:	Jazzové kousky pro 20 prstů

Voliť vhodné skladby z doporučených albumov; aby sme žiakovi pomohli v tom čo mu ide slabšie, nie, aby sme ho znechutili. Nenadsadiť nad schopnosti žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Vedieme žiakov stále viac k samostatnosti nielen v oblasti domácej prípravy ale aj pri vypracovaní dynamiky a výstavby hudobného diela. Pedagóg sa dostáva do pozície poradcu, spoločne so žiakom hľadá hudobnú predstavu skladby. Je veľmi dôležité rozvíjať názorovú oblasť interpretácie skladby tak, aby žiak nebol len reproduktorom doporučených interpretačných postupov. Pripravujeme žiaka na ukončenie 2. časti I. stupňa základného štúdia najmä zväčšovaním kapacity hudobnej pamäti.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra -1,0 hod.
Učebný plán:	3
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelnia - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- ďalej rozvíjať a prehlbovať technické zručnosti žiaka, obohacovať jeho interpretačnú pohotovosť
- viesť žiaka k štúdiu nových skladieb v rozmanitosti hudobných žánrov barokovej, klasickej, romantickej, modernej hudby, ale aj ľudovej, tanečnej, populárnej a džezovej hudby
- rozvíjať orientáciu žiaka v harmonickej oblasti, improvizovať na jednoduché témy a transponovať do príbuzných tónin, používať základné harmonické funkcie a zložitejšie ostinato
- pripraviť žiaka na zvládnutie absolventských skúšok
- smerovať žiaka k praktickému využitiu naštudovaného repertoáru v bežnom ťivote, pri rodinných a spoločenských príležitostiach, v oblasti cirkevnej hudby, v mládežníckych kapelách populárnej hudby, v rozličných komorných zoskupeniach

Obsah:
- obsluha keyboardu v jeho základných parametroch – Menu Funkction: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature, použitie internej pamäte nástroja (Bank)
- durové a molové stupnice do 5-6 predznamenaní v rozsahu klávesnice keyboardu – hra tonického kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu
- hra kadencie TSD (D^7) spôsobom – ľavá ruka basový tón, pravá spája akordy úzkej harmónii v kvintovej polohe
- harmonizácia ľudových piesní s rôznymi variačnými obmenami (variácie melodické, rytmické, harmonické), transpozícia ľudových piesní
- klavírne etudy upravené k možnostiam keyboardu, zlepšenie technických pasáži, skokov, akordov, nácvik melodických ozdôb, dvojhmatov, rytmické etudy, džezové etudy
- skladby z obdobia baroka (dvojhlasné invencie) alebo skladby cirkevné z vybraného kancionálu, s použitím

vhodného zvuku (organ, čembalo, harmonium, harfa...)
- skladby z obdobia klasicizmu, romantizmu a moderny prispôsobené výberom k možnostiam keyboardu
- populárne piesne v tóninách s vyšším počtom predznamenaní, ich aranžovanie pomocou zvukovej banky, funkcii Split, Dual, Harmony
- hra tanečných piesní v zložitejších rytmoch ako napr. rumba, bossanova, samba a iné s použitím automatického sprievodu Accompagnato Volume
- orientácia v akordických značkách maj7,6, aug7, dim7,9 c7/5
- počúvanie rôznych tanečných a džezových štýlov (swing, foxtrot, rumba, bossanova, samba)

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- orientuje sa v technických parametroch keyboardu, dokáže používať samostatne jednotlivé funkcie nástroja** **- pozná vzťahy jednotlivých funkccii a ich dosah na celkové zvukové znenie keyboardu, pozná terminológiu funkcii** **- dokáže zahrať durové a molové stupnice do 5-6 predznamenaní (v rovnom pohybe, v protipohybe, v rýchlom tempe), k nim durový alebo molový kvintakord s obratmi, 4 zvuky, stupnicu dokáže ukončiť kadenciou hranou oboma rukami** **- pozná štandardné akordické značky a vie ich použiť pri harmonizácii piesní** **- pri hre ľudových piesní dokáže akordy vhodne spájať, vytvára jednoduchý dvojhlas (tercie, sexty) v melodickej linke piesne, pieseň dokáže transponovať a variovať** **- interpretuje klavírne etudy rôznej technickej problematiky vhodne upravené pre keyboard (pasáže, dvojhmaty, skoky, akordy, melodické ozdoby atď.)** **- reprodukuje klavírne skladby z rôznych štýlových období (baroko, klasicizmus, romantizmus, moderna) s výraznou dynamikou, agogikou, frázovaním, používa výrazové prostriedky hudby maximálne k možnostiam keyboardu** **- dokáže aranžovať klavírne skladby pomocou funkcii Tone a Split** **- vytvára jednoduchý hudobný aranžmán populárnych skladieb pomocou internej pamäte nástroja (Bank), využíva rozličné zvuky, rytmy, tempá, funkcie Split, Layer, Harmony, breaky, stoptime, vypúšťanie sekcii v rytmickom sprievode a i.** **- pozná a orientuje sa vo vybraných žánroch popukárnej hudby** **- zahrá z listu skladby a piesne primeranej náročnosti**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x triedny koncert v školskom roku** **- absolventský koncert** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventské skúšky:** **1 durová alebo molová stupnica** **1 skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu** **1 skladba z obdobia romantizmu alebo moderny** **1 populárna pieseň s využitím funkcii keyboardu**

Doporučený notový materiál:

J. S. Bach:	Malé prelúdiá a fugetty	D. Křižková:	2. knížka polyfónní hry
C. Czerny:	Etudy op. 261, op. 849	Album etud IV. výber vhodných skladieb z klavírnej literatúry	
B. Bartók:	Mikrokozmos 4, EMB 5.-6. ročník	Yamaha Portatone:	Song Book
E. Spáčil:	Hrajeme s Yamahou	K. Baker:	Let s Play Keyboard (práca s kazetou)
A. Benthien:	Der neue Weg zumKeyboardspiel Band 2.		
E. Hradecký:	Jazzové etudy	E. Hradecký:	Jazzové kousky pro 20 prstů
M. Dvořák:	Jazzové etudy 1. diel		
V. Lichnerová:	Zahraj mi pesničku (improvizované sprevádzanie melódii) 5. – 7. ročník		

Didaktické postupy a metódy práce:
Učiteľ volí správnu *motiváciu* pri výbere skladieb, zohľadňuje schopnosti a temperament žiaka. Repertoár vyberá v spolupráci so žiakom, ale prispôsobuje ho hlavnému cieľu, zvládnutiu absolventských skúšok a výstupu na absolventskom koncerte. Učiteľ sa snaží byť *spolupracovníkom* a poradcom, ale stále má vedúcu pozíciu. Učiteľ neustále využíva *názorovú metódu,* kde žiakovi kvalitne predohráva skladbu alebo rozpracované úseky. *Expozičnú metódu* využije pri vysvetľovaní nového učiva. Žiak je už osobnosť, ktorú ale treba stále viesť k samostatnosti pri domácom cvičení a k tvorivej aktivite. Učiteľ má trvať na kvalite vypracovaného repertoáru, upevniť učivo hrou spamäti *(fixačná metóda*). Pripravuje žiaka na úspešné ukončenie 2. časti I. stupňa základného štúdia.

Profil absolventa druhej časti I. stupňa primárneho štúdia v hre na keyboarde:
Absolventi druhej časti I. stupňa primárneho štúdia ovládajú hru na keyboarde na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania. Poznajú štandardné akordické značky a dokážu ich použiť pri hre. Harmonizujú najmä ľudové piesne, dokážu tvoriť jednoduché variácie-obmeny melódie. Používajú dvojhlas, tercie a sexty, rešpektujúc harmóniu piesne. Orientujú sa v parametroch a nastaveniach svojho nástroja chápu ich vzájomné vzťahy. Poznajú odbornú terminológiu používanú pri hre na keyboarde a dokúžu ju prakticky používať. Orientujú sa teoreticky ale aj prakticky v hudobných žánroch populárnej hudby. Dokážu používať parametre svojho keyboardu – Menu Function, Style/ Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature. Poznajú a hrajú polyfonnu hudbu s využitím zvukovej banky keyboardu (organ čembalo). Dokážu hrať klavírne skladby s použitím oboch rúk. Harmonizujú ľudové piesne, detské tanečné piesne. Dokážu svoje vedomosti prezentovať verejne na triednych a školských koncertoch.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na keyboarde
Ročník:	1 - 4
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra -1,0 hod.
Učebný plán:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na keyboarde, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, - sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1 - 4. ročník

Ciele:
- rozvíjať osobnosť žiaka, jeho citové zrenie, formovať pozitívne stránky jeho charakteru prostredníctvom hudby
- motivovať žiaka k tomu, aby si postupne vyberal a budoval repertoár
- viesť žiaka k samostatnému naštudovaniu skladieb a k tvorivej aktivite
- rozvíjať a upevňovať prácu so všetkými technickými parametrani hudobného nástroja v škole aj doma
- motivovať žiaka k práci v rôznych komorných zoskupeniach, najmä v zoskupeniach populárnej a tanečnej hudby
- rešpektovať záujem žiaka o určitý druh alebo žáner hudby, podporovať túto činnosť
- zaoberať sa modernou populárnou hudbou
- pracovať s programovaním hudobných skladieb
- nabádať žiakov k hre v kapelách a zoskupeniach
- nadobudnuté vedomosti verejne prezentovať

Obsah:
- znalosť všetkých durových a molových stupníc, k nim prisluchajúce 3 zvuky a 4 zvuky
- hra kadencie prevažne v úzkej harmónii (náročnosť a množstvo učiva volíme podľa individuálnej dispozícii žiaka)
- hra klavírnych etud a technických cvičení prispôsobená rozsahu a technickým možnostiam keyboardu
- hra akordov podľa akordických značiek, ich využitie v práci s populárnou a ľudovou piesňou
- rozvoj improvizačných schopností
- rozvíjať schopnosť nájsť a použiť čo najvhodnejší zvuk
- rytmický štýl, využiť zložitejšiu tanečnú rytmiku v sprievode populárnych piesní
- prehľad v repertoári klasickej hudby, rozlišovanie historických období dejín hudby
- základná orientácia v jazzovej a populárnej hudbe
- hra skladieb z klasického repertoáru vybraného štýlového obdobia vo vhodnej úprave pre keyboard (baroko, klasicizmus, romantizmus, moderna)
- samostatná práca s internetom, vyhľadávanie notového a zvukového hudobného materiálu na internete
- úpravy skladieb vážnej hudby do rôznych hudobných štýlov
- základy programovania, využívanie MIDI systému

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- žiak dokáže zahrať všetky durové a molové stupnice v rovnom pohybe aj v protipohybe, v rozsahu ktorý umožňuje klaviatúra keyboardu** **- vytvára a používa základné harmonické funkcie v každej tónine – tonika, subdominanta, dominanta, dominantný septakord, a dokáže ich v úzkej harmónii spojiť do kadencie** **- dokáže použiť základné harmonické funkcie v sprievode ľudových piesní, harmonizuje melódiu v rozsahu 4 taktov** **- reprodukuje vybrané etudy a technické cvičenia z klasickej klavírnej literatúry, rovnako aj vybrané džezové etudy** **- interpretuje populárne slovenské alebo zahraničné piesne** **- v sprievode populárnych piesní rozoznáva a využíva akordické značky typu 7, Mi7, Dim7, Maj7, 6, Mi6, Mi7/5 a podobne** **- vytvára zložitejší hudobný aranžmán s použitím vhodného rytmického štýlu, variácii,**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden krát v polroku absolvuje žiak triedny koncert zahrá 2 rôzne skladby** **Školský koncert:** **- žiak môže vystupovať na školských koncertoch**

kombinácie režimov, využíva internú pamäť nástroja **- reprodukuje skladby z obdobia baroka (skladba polyfonická, prípadne cirkevné piesne z kancionálu), klasicizmu, romantizmu alebo moderny, vhodne vybranú alebo primerane upravenú k rozsahu klaviatúry keyboardu a k jeho technickým možnostiam** **- klavírne skladby žiak interpretuje výrazne s dynamikou, použitím agogiky, správneho frázovania** **- niektoré klavírne skladby dokáže vhodne aranžovať využitím nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách** **- žiak imrovizuje na jednoduchšiu melodickú tému, v melódii využije obmeny rytmické aj melodické** **- doplní improvizáciu harmonicky s rôznymi obmenami akordov, pracuje s akordami tvorivo v rôznych rytmických kombináciách, v klavírnych rozkladoch, vytvorí jednoduchú tanečnú rytmiku**	**<u>Prehrávky:</u>** **- žiak reprodukuje nacvičený repertoár v zložení:** **1 stupnica** **1 populárna pieseň** **1 ľudová alebo tanečná pieseň** **1 klavírna skladba baroková alebo klasická**

Doporučený notový materiál:

C. Czerny:	Etudy op. 261,849 (úprava pre keyboard)
H. B. Crammer-Bullow:	60 vybraných etud
E. Hradecký:	Džezové etudy
M. Dvořák:	Džezové etudy 1.,2.diel
J. S. Bach:	Dvojhlasé invencie
	The library of piano classics (skladby z rôznych štýlových obdob v úprave pre keyboard)
	České a slovenské hity 20. století (1. - 5. diel)
	- výber klavírnych skladieb z baroka, klasicizmu. romantizmu a moderny
	- výber skladieb modernej populárnej, tanečnej a džezovej hudby

Didaktické postupy a metódy práce:

Učiteľ predovšetkým musí žiaka motivovať a správne zvoliť výber skladieb podľa schopnosti a temperamentu žiaka. Zohľadňuje tiež, k čomu žiak viac inklinuje, či je to viac hudba populárna, ľudová, klasická alebo cirkevná. V II. stupni štúdia už učiteľ dáva viac voľnosti pri výbere skladieb aj pri práci žiakovi, stavia sa do pozície spolupracovníka a poradcu, nemá byť direktívnym nadriadeným. Stále využíva názorovú metódu, kde žiakovi kvalitne predohrá skladbu alebo rozpracované úseky. Expozičnú metódu využije pri vysvetľovaní nového učiva. Žiak je už osobnosť, ktorú ale treba stále viesť k samostatnosti pri domácom cvičení a k tvorivej aktivite. Učiteľ má trvať na kvalite vypracovania repertoáru, upevniť učivo hrou spamäti (fixačná metóda).

Spracovala: Oľga Hricová DiS.art
Mgr.Žofia Sochorová
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – <u>HRA NA HUSLIACH</u>

Poslanie a charakteristika predmetu:
Žiak má byť vedený podľa jeho individuálnych, mentálnych a fyziologických dispozícií k všestrannému rozvoju jeho osobnosti. Rozvoj citovej inteligencie obohacuje pozitívne črty osobnosti človeka. Hudobné cítenie a myslenie rozvíja tvorivé postupy, otvára nové, často nepoznané oblasti života.

Štúdium husľovej hry a teda Školská vzdelávací program je zostavený tak, aby žiak počas štúdia získal všetky základné odborné vedomosti ktoré mu umožnia uplatniť sa podľa jeho schopností, zručností a záujmov.

Po získaní absulutória by mal byť schopný samostatne naštudovať jednoduchšie skladby, alebo účinkovať v amatérskom hudobnom zoskupení. Mal by mať vybudovaný kladný vzťah k hudbe a umeniu, orientovať sa v základných hudobných štýloch a vďaka rozvinutému hudobno-estetickému cíteniu inklinovať k návšteve divadla, koncertov a galérií.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Prípravné štúdium
Počet hodím týždenne:	Hra na nástroji – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	1b
Stupeň vzdelania:	

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre prípravné štúdium

Ciele:
- oboznámiť žiaka s nástrojom
- nácvik správneho držania huslí a sláčika
- rozvoj intonačného, rytmického a harmonického cítenia
- orientácia na hmatníku
- vyvážený postoj pri hre
- postavenie prstov
- zapojenie celého tela do ťahu sláčika
- rozvoj hudobnej predstavivosti
- hra spamäti

Obsah:
- nácvik správneho postoja, uvoľnenie tela
- uvedomenie si pomeru pozície ľavej ruky k telu pri uchopení nástroja
- priloženie brady k husliam a držanie hlavy
- orientácia na hmatníku
- rozlišuje notový zápis, priraďuje noty k správnym strunám
- uvoľňovacie cvičenia na pravú ruku s pomocou ceruzky
- cvičenia so sláčikom v sede bez držania huslí
- cvičenia pre pravú ruku na prázdnych strunách
- aplikovanie vedomostí nadobudnutých na hudobnej náuke v praxi
- intonácia, rytmus, dynamika

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- vie pomenovať časti huslí a sláčika** **- správny postoj pri hre** **- postavenie ľavej ruky v dur alebo mol prstoklade v 1. polohe** **- interpretácia jednoduchej melódie (riekanky) na jednej strune pizz. bez nôt, podľa sluchu** **- žiak zahrá elementárne cvičenie na jednej strune bez dlhodobejšej prípravy z nôt *arco*** **- držanie sláčika, postavenie prstov pravej ruky** **- ťah sláčika v správnom sklone a v správnej pozívii medzi kobylkou a hmatníkom** **- postavenie pravej ruky pri žabke a pri špičke** **- práca pravej ruky a práca s lakťom pri prechode cez struny** **- plynulá výmena sláčika pri hre celým sláčikom, dolnou a hornou polovičkou** **- ovláda si pravú ruku a jej tlak na strunu pri hre časťami sláčika, žabka, stred, špička** **- prispôsobuje dĺžku sláčika notovému zápisu**	**Verejné účinkovanie:** **- triedny koncert koncom II. polroka** **Postupová skúška:** **- hra dvoch elementárnych skladieb alebo ľud. piesní**

Odporúčaný hudobný materiál:

J. a M. Micka:	Škola hry na husliach pre deti predškolského veku
J. Otřímal:	Hraj čo chceš
V. Kořínek:	Husľová škola I. zoš.
J. Beran – J. Čermák:	Škola hry na husliach pre začiatočníkov
	Výber slovenských a českých ľudových piesní a riekaniek

Didaktické postupy a metódy práce:
Využiť prirodzenú hravosť detí, postupne im vštepovať pracovné návyky. Vzbudiť pozitívny vzťah k svojmu hudobnému nástroju. Veľa deťom predhrávať a tak demonštrovať krásu a umeleckú hodnotu hudby ako takej.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Prvý
Počet hodím týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa, základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy 1. ročník

Ciele:

- základy správneho postavenia oboch rúk
- základy držania nástroja
- budovať postoj pri hre
- prebúdzať v žiakovi pozitívny vzťah k svojmu hudobnému nástroju
- vyberať skladbičky a cvičenia ktoré si žiak môže osvojiť
- pestovať hudobné cítenie
- učiť deti hovoriť o hudbe, vyjadriť svoj názor (čo sa mi páči alebo naopak)
- hladké prechody cez struny, dbať o kvalitu tónu
- prípravné cvičenia vibrata
- práca s rytmickou, intonačnou a harmonickou predstavou

Obsah:

- viesť žiaka k správnej tvorbe tónu
- postaviť správne ľavú ruku
- častým prehrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia etudy alebo prednesu
- smykové cvičenia (kombinácie détaché v rôznych častiach sláčika, legato)
- hrať arco od pomalého tempa v rôznych častiach sláčika, napredovať individuálne podľa predpokladu žiaka
- sledovať správne držanie nástroja
- opravovať tvrdosť a kŕčovitosť pri hre
- upevňovať správne návyky

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pozná jednotlivé časti nástroja** **- s usmernením učiteľa sám si skontrolovať držanie huslí a sláčika** **- husle drží v správnej polohe bez klesania rúk** **- správny sklon sláka v priebehu hry** **- postaviť ľavú ruku v dur alebo v mol prstoklade (podľa uváženia učiteľa)** **- vie sa orientovať v notovom zápise** **- žiak rozlišuje celé tóny a poltóny, vníma technický aj intonačný rozdiel** **- rozlišovať tóny podľa dĺžky, rozlišovať tóny podľa výšky v súvise z rozsahom nástroja na všetkých strunách v I. polohe** **- orientovať sa na hmatníku a čítať podľa nôt od g – h2** **- hrať podľa notového záznamu** **- zahrá jednoduchú melódiu cez dve struny** **- ovláda základné ťahy sláčikom; détaché, staccato, legato** **- rozlišuje a dodržiava hru celým slákom, dolnou a hornou polovičkou,** **- podľa možnosti spieva hraný motív**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku** **jedna stupnica** **jedna etuda** **jedna ľudová pieseň**

Odporúčaný notový materiál:

J. Beran, J. Čermák:	Husľová škola I. diel	O. Ševčík:	Výber
J. Micka, M. Micková:	Škola hry na housle	J. Čermák, J. Beran:	Škola pro začátečníky
V. Kořínek:	Husľová škola	V. Krúček:	Škola husľových etúd
J. Máslo:	Povzbudenie	N. Baklanova:	Počiatočné cvičenia a prednesové skladby
V. Kořínek:	Slovenské ľudové piesne pre najmenších		
J. Hrdina	Usilovný muzikant		

Prípadne iný hudobný materiál podľa uváženia pedagóga.

Didaktické postupy a metódy práce:
Uvedené husľové školy sú postavené tak, aby svojou melodickosťou boli pre žiakov príťažlivé. Preberané technické cvičenia následne môžeme aplikovať v krátkych prednesových skladbičkách, ľudových piesňach a riekankách.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa, základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy 2. ročník

Ciele:
- upevňovať správne návyky získané v predošlom ročníku
- pracovať na postoji a činnosti rúk (vyvážený postoj pri hre)
- postavenie prstov
- rozvíjať kvalitu tónu
- rozvíjať zručnosti
- zdokonaľovať techniku ľavej a pravej ruky
- rozvíjať intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavu

Obsah:
- uvoľňovať ruky pri hre
- dbať na správny postoj a držanie nástroja
- prípravné cvičenia ľavej ruky do polôh
- vláčnym pohybom bez prudkého skákania zvládnuť výmenu do tretej polohy
- cvičiť prípravu na vibráto bez sláčika
- plynulý pohyb pravej ruky v détaché, mäkká výmena sláka pri žabke
- dbať na plynulý prechod sláčika pri hre cez struny
- rozvíjať pamäť interpretovaním kratších skladieb spamäti
- voliť skladby primerané technickej vyspelosti žiaka
- prednesy náročnejšie na pamäť
- častá súhra učiteľa a žiaka

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- aplikovať vedomosti získané v prvom ročníku na hudobnej náuke v praxi** **- vymenovať tóny hrané v prvej polohe na všetkých strunách** **- pochopiť princíp striedania sa postupnosti medzi celými tónmi a poltónmi** **- čítať pohotovo z nôt** **- orientovať sa na hmatníku v I. polohe** **- orientovať sa v tretej polohe** **- ovláda základnú hudobnú terminológiu s ktorou sa stretáva** **- hrať 1–2 oktáve stupnice v prvej polohe** **- ovláda hru sláčikom v každej časti sláčika (dp, hp, str)** **- orientovať sa po hmatníku (dur, mol, zvýšený 3 prst a znížený 1 prst)** **- ovláda rôzne spôsoby hry (détaché, staccato, legato)** **- dolaďovať sa pri hre s učiteľom** **- dbať na správny postoj a držanie nástroja s maximálnym uvoľnením a odstraňovaním napätia v oboch rukách** **- získať kultivovaný tón a ďalej ho rozvíjať v základných smykoch detaché, legato, staccato, všetko za ustavičnej kontroly postavenia pravej ruky a voľného držania sláčika**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku na prehrávku určí**

- dbať na plynulý prechod sláčika pri hre cez struny **- rozvíjať pamäť interpretovaním kratších skladieb spamäti** **- získať pocit zodpovednosti za svoju domácu prípravu** **- mať radosť z vynaloženého úsilia**	**predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

V. Kořínek:	Husľová škola	V. Kořínek:	Melodické etudy
V. Krúček:	Škola husľových etúd	J. Micka:	Elementárne etudy
O. Ševčík:	Podľa výberu	J. Guldan:	Malý huslista
B. Kotmel:	Drobné skladby starých majstrov	V. Kořínek:	Prvý prednes
Mostras-Jampolskij:	Sborník I.		

Uvedený notový materiál môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou, podľa uváženia učiteľa a hudobnej vyspelosti žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Stabilizovať osvojené učivo z 1. ročníka, vyberať husľové školy a skladby podľa individuálnych schopností a špecifík žiaka. Citlivo vyberať prednesy, neriešiť v nich nové nezvládnuté technické problémy, ale naopak upevňovať zručnosti získané v cvičeniach a etudách.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- upevniť správne návyky z 2. ročníka
- rozvoj muzikálneho cítenia
- rozvoj rytmického cítenia
- rozvoj sluchovej sebakontroly
- zdokonaľovanie hudobnej pamäti
- zvyšovať pohyblivosť prstov ľavej ruky
- pokračovať v nácviku vibráta

Obsah:
- zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách
- kombinácia rôznych smykov (zvládnutých v druhom ročníku)
- uvoľnené prechody do polohy
- nácvik détaché, martelé, staccato
- hra z listu
- hra z pamäti
- dbať na výrazovú stránku hry (nácvik vibráta)
- nácvik zložitejších rytmických kombinácií (trioly, bodkovaný rytmus, šestnástinové noty)
- prehlbovať výrazovú stránku hraných skladieb a etúd
- učiť sa verejne vystupovať, budovanie osobnosti žiaka
- krátke improvizačné cvičenia
- pokračovať v súhre

Kompetencie:	Výstupy:
Žiak vie: **- orientovať sa na hmatníku v prvej a tretej polohe** **- pohotovo čítať notový zápis** **- reagovať na zmeny predznamenaní** **- reagovať na súvislosti medzi intervalmi a prstokladom** **- stupnice 2-3 oktávové s prechodom do 3. polohy** **- reprodukovať zložitejšie rytmické útvary (šestnástinové noty, striedavý rytmus, trioly, bodkovaný rytmus)** **- rozoznávať a porovnávať termíny dynamiky a prakticky použiť** **- rozoznávať a porovnávať základné tempové označenia skladieb a ich uplatnenie pri hre** **- zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách** **- kombinovať rôzne smyky a ich precízne vypracovať** **- používať a zdokonaľovať hru vibrata** **- dolaďovať sa pri hre s učiteľom** **- hrať z listu** **- hrať z pamäti** **- uvoľnený prechod pri zmene polohy** **- samostatne pracovať (domáca príprava)** **- hrať v školskom súbore, dobre reaguje na súhru** **- verejne účinkovať (triedne koncerty, školské koncerty a iné podujatia)**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku na prehrávky určí predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

J.Čermák, J. Beran:	Husľová škola III.	V. Kořínek:	Husľová škola II. III.
V. Krúček:	Škola husľových etúd	J. Brabec:	Škola polôh
B. Voldán:	Nová škola polôh	O. Ševčík:	Výber podľa potreby
F. Wohlfart:	op. 45	V. Kořínek:	Melodické etudy
J. Guldán:	Malý huslista	O. Rieding:	Koncertino h – mol
J. Faust:	Dve jednoveté koncertína	K. Krejčí:	Koncertino h – mol
J. Vedral:	Pre mladý svet	J. Svoboda:	Koncertino e mol
J. Gebauer:	12 etúd pre začiatočníkov	J. Beran:	České tance pre dvoje huslí
J. Vaňhal:	24 malých duet	J. Kalivoda:	Dueta op. 178, 179, 180

Uvedený notový materiál môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou, podľa uváženia učiteľa a schopností žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Dobré napredovanie žiaka ovplyvňuje mnoho faktorov. Kvalitná domáca príprava je dôležitá. Bez dobrej spolupráce s rodičmi, sa dá len ťažko dosiahnuť. Preto je potrebné s rodičmi pravidelne komunikovať. Dieťa sa usilujeme motivovať a pracovať s pozitívnymi prvkami (pochvala, povzbudenie a podobne). Budujeme neustále vzťah k nástroju a hudbe.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie	Hra na husle
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4.ročník

Ciele:
- upevňovať vedomosti nadobudnuté v predošlom ročníku
- dobrá orientácia v tretej polohe

- nácvik nových technických prvkov
- budovať hudobnú predstavu
- vyjadriť vlastnými slovami obsah skladby
- upevňovať sebadisciplínu žiaka pri domácej príprave
- intonačná čistota herného prejavu
- zdokonaľovať kvalitu tónu
- zvyšovať nároky na pohybovú zručnosť
- rozvíjať pamäť
- rozvíjať muzikalitu
- budovať celkovú osobnosť žiaka
- príprava na absolvovanie prvej časti I. stupňa primárneho vzdelávania

Obsah:
- cvičenie stupníc v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov
- rozvíjať techniku oboch rúk na krátkych mechanických cvičeniach
- dbať na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk
- dbať na koordináciu a plynulosť pohybov
- zdokonaľovať rytmické cítenie (trioly, bodkovaný rytmus, synkopy)
- zlepšiť technické dispozície žiaka
- aktívne používať vibrato
- nácvik smykov (staccato, martelé, spiccato)
- prehlbovať výrazovú stránku interpretačného prejavu
- hra z listu
- nácvik súhry s klavírom a v orchestri
- podnecovať žiaka k vlastnému hudobnému prejavu

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pohotovo čítať noty od g – h2** **- zaradiť noty k správnej strune** **- orientovať sa v prvej a tretej polohe** **- vymenovať noty a uvedomiť si súvislosti pri hre celých tónov a poltónov v prvej a tretej polohe** **- teoreticky definovať stupnice dur a mol, vymenovať paralelné stupnice s krížikmi aj s b** **- zahrať trojoktávovú stupnicu s uvedomením si celých a poltónov** **- pozná a hrá na nástroji melodické ozdoby s ktorými sa doposiaľ stretol (trilok, príraz. a.i.)** **- rozoznávať a porovnávať základné termíny dynamiky (f, p, cresc. decresc. ai.)** **- orientovať sa v grafickom označení rôznych smykov (détaché, staccato, legato)** **- ovláda smyky détaché, staccato, legato** **- zadeliť rytmus (duoly, trioly, kvartoly, bodkovaný rytmus)** **- hrať s vibratom** **- hrať z listu** **- zrelšie vyjadriť obsahovú stránku interpretovanej skladby** **- využíva dynamiku v etudách a prednesových skladbách** **- hrať v orchestrálnom zoskupení – súhra** **- samostatne pracovať (domáca príprava)** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, besiedky, súťaže a.i.)**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku na prehrávky určí predmetová komisia** **Absolventská skúška:** *Látka:* **- jedna-trojoktávová stupnica dur alebo mol + rozlož ak.** **dve etudy rozličného charakteru,** **jeden prednes**

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber	V. Kořínek:	Melodické etudy
V. Kořínek:	Cvičenie stupníc (2)	V. Kořínek:	Prednesové etudy
V. Krůček:	Škola husľových etúd I. II,	F. Wohlfahrt:	Etudy op. 45
E. Kayser:	Etudy op. 20	K. Svoboda:	Klasikovia
N. Baklanova:	Sonatína	J. Francl:	U nás z jara, Na vysočine
A. Móži:	Husľové koncertíno	F. Seitz:	Koncertino D dur
E. Sitt:	Žiacke koncertíno C dur		

Uvedený notový materiál môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženia učiteľa a schopností žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Viesť žiaka k efektívnemu domácemu cvičeniu. Naučiť sa problémové miesta, vycvičiť a spájať ich do celku. Prepracovaním hudobnej skladby a využívaním hudobných výrazových prostriedkov priviesť žiaka k dobrému pocitu a hudobnému zážitku z vlastnej hry.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardami a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interprertačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela.

Rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Poznatky o nácviku získané na vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy. Pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov. Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník
Ciele:

- upevňovať správne návyky
- zdokonaľovať hru v polohách
- dbať na uvoľnený postoj a držanie nástroja
- zlepšovať techniku práce oboch rúk
- rozvíjať muzikalitu žiaka
- poznávať husľovú literatúru rôznych štýlových období
- prehlbovať hudobnú predstavivosť
- práca s intonačnou čistotou hry
- upevňovanie rytmického cítenia
- viesť žiaka k samostatnosti
- zväčšovať kapacitu hudobnej pamäti

Obsah:
- upevniť učivo z predošlého ročníka
- cvičenie 3-oktávových stupníc

- viesť žiaka k správnej tvorbe tónu
- vycvičovať na technických cvičeniach správne vedenie sláka
- zlepšovať vibrato
- zdokonaľovať výmeny polôh podľa zvolených postupov
- cvičenie dvojhmatov
- aplikovať najmä v prednesoch frázovanie a dynamiku,
- aplikovať prácu s tónom a vibratom v prednesových skladbách
- zvyšovať sebavedomie a istotu pri hre technicky náročnejších pasáží
- zvyšovať nároky na interpretáciu prednesových skladieb
- poznávať husľovú literatúru rôznych štýlových období
- výber technicky náročnejších skladieb
- zdokonaľovať súhru s klavírom a v orchestri
- viesť žiaka k samostatnosti

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pohotovo orientovať na hmatníku** **- poznať všetky durové aj molové stupnice** **- vie hrať stupnice bez nôt, na základe teoretického vyvodenia** **- pohotovo čítať noty v prvej až tretej polohe** **- pomenovať význam tempových a agogických označení** **- pomenovať skratky a značky melodických ozdôb v závislosti od hraných skladieb** **- hrať dvojhmaty** **- dokonalejšie uplatňovať hru vibrata** **- v etudách ale najmä v prednesoch používa plastickejšiu dynamiku a frázovanie** **- hrá sebavedomejšie technicky náročnejšie pasáže** **- postupne sa zoznamuje a poznáva husľovú literatúru** **- vedomosti získané na hodinách hudobnej náuky, aktívne uplatňovať pri hre** **- hrať z listu** **- hrať v skupine alebo so sprievodom iného nástroja (orchester, komorná hra)** **- hrať naspamäť** **- improvizovať, zahrať jednoduché piesne podľa sluchu** **- samostatne pracovať (domáca príprava)** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, súťaže atď.)**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku** *Látka:* **- jedna stupnica (3-oktávy+rozklad)** **jedna etuda** **jedna prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber	J. Brabec:	Škola polôh
Štúdium stupníc a akordov		B. Voldán:	Nová škola polôh
V. Krůček:	Škola husľových etúd	F. Wohlfahrt:	Etudy op. 45
E. Kayser:	Etudy op. 20	J. Maštalíř:	Koncertino amol
A. Komarovský:	Koncertíno A dur	J. Mařák:	Českí klasikovia
M. Kubát:	13 malých koncertných kusov	S. Mach:	Koncertino A dur

Uvedený notový materiál môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženie pedagóga a schopností žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Stabilizovať nadobudnuté vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, systematicky a citlivo nadväzovať na učivo, rešpektovať individuálne schopnosti a možnosti žiakov. Hrať prednesy a skladby so sprievodom iného hudobného nástroja (gitara, flauta, druhé husle), spestriť hodiny a motivovať žiakov k lepšej domácej príprave.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – I SCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.

Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- zlepšovať techniku oboch rúk
- stupňovať nároky na muzikálny prejav
- upevňovať intonačnú a tónovú presnosť
- cvičiť pamäť
- zlepšovať motoriku ľavej ruky
- kultivovať hru vibrato
- budovať hudobné cítenie
- rozširovať vedomie o nepoznaných možnostiach nástroja
- rozvíjať schopnosť racionálneho spôsobu nácviku skladieb

Obsah:
- nácvik rôznych kombinácií smykov
- odstraňovať nedostatky pri výmene sláčika
- stupňovať nároky na kvalitu tónu
- kultivovať hru vibrata
- rozlišovať výrazové možnosti nástroja
- zaradiť do študijného plánu skladby ďalších štýlových období
- nácvik výmeny polôh v rýchlejších tempách
- pokračovať v nácviku dvojhmatov
- rozvíjať pohotovosť v čítaní nových notových materiálov
- zapájať žiakov do orchestrálnej hry

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- vie zahrať stupnice durové a molové (harmonická a melodická) + durový a molový akord** **- vysvetliť a v praxi použiť tempové a dynamické označenia v jednotlivých skladbách a cvičeniach** **- vie sa pohotovo orientovať v daných polohách na hmatníku** **- samostatne pristupuje k nácviku daného notového materiálu** **- určiť hlavnú myšlienku skladby, stručne popísať charakter a náladu skladby** **- uplatniť nové smyky v etudách a prednesových skladbách** **- rozvíjať tónovú predstavivosť na jednoduchých skladbách, ľudových piesňach,** **- upevňovať intonačnú presnosť, čistotu,** **- rozvíjať techniku ľavej ruky, ustavičnym precvičovaním výmeny polôh vo vybraných stupniciach a cvičeniach** **- hrať dvojhmaty** **- hrať vibrato** **- uvedomele vnímať tón nástroja, jeho farbu a kvalitu tónu** **- počúvať skladby v interpretácii iných hudobníkov na koncertoch, alebo napríklad you tube** **- objaviť radosť zo zmysluplnosti využitia času pri hre na husliach** **- hrá v školskom orchestri** **- získané vedomosti aplikovať na koncertoch a verejných vystúpeniach**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert, hra spamäti je podmienkou** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku** *Látka:* **- jedna trojoktávová stupnica + akord** **jedna etuda** **jedna prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber	J. Brabec:	Škola polôh
	Štúdium stupníc a akordov	B. Voldan:	Nová škola polôh
V. Kořínek:	Stupnice II.	V. Kořínek:	Prednesové etudy
F. Wohlfhart:	Etudy op. 45	J. F. Mazas:	Melodické etudy pre husle op. 36
E. Kayser:	Etudy op. 20	V. Krúček:	Škola husľových etúd

N. Baklanova:	Staccato etuda	Ch. Beriot:	Italské melódie
Ch. Dancl:	Malá škola melódií	D. Kardoš:	Bagately
N. Kubát:	13 koncertných kusov op. 20	A. Vivaldi:	Koncert G dur
O. Rieding:	Koncertino G dur	A. Simonetti:	Madrigal

Uvedený notový materiál môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženia učiteľa a schopnosti žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Upevňovať vedomosti z predošlého ročníka, motivovať a zapájať žiakov do komornej a súborovej hry. Využívať všetky možnosti, aby žiak v praxi využíval nadobudnuté vedomosti a zručnosti.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- upevňovať nadobudnuté vedomosti
- viesť žiaka k samostatnosti pri nácviku skladieb
- upevňovať zručnosti
- rozvíjať hudobné cítenie žiaka
- upevniť nadobudnuté návyky
- poznávať hudobnú literatúru rôznych štýlových období
- hrať v súboroch a orchestroch
- budovať hudobné cítenie
- zvládnuť záťaž verejného vystupovania

Obsah:
- sústrediť sa na intonačnú kontrolu pri hre
- rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri rôznych druhoch sláčikových ťahov
- práca s tónom a jeho kvalitou
- nácvik rôznych smykov
- skvalitňovať výrazovú stránku hry
- stále zlepšovať vibrato, dynamiku, frázovanie a agogiku
- cvičenie stupníc (dur, mol) v 3 oktávach v rýchlejších tempách
- prostredníctvom nahrávok vštepovať žiakom zásady interpretácie rôznych štýlových období

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- zahrať 3-oktávové stupnice durové a molové (harmonické a melodické) + durový a molový akord** **- vysvetliť tempové označenia v hraných skladbách** **- vie sa pohotovo orientovať v daných polohách na hmatníku** **- vysvetliť dynamické označenia v hraných skladbách a cvičeniach** **- vie na hodinách huslí využiť teoretické poznatky z hudobnej náuky** **- rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri rôznych druhoch sláčikových ťahov** **- hrať s kvalitným vibratom** **- používať pri hre dynamiku, agogiku a frázovanie**	**Verejné vystúpenia:** **- 1x v polroku triedny koncert, hra spamäti je podmienkov** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

- samostatne nacvičiť dané cvičenia alebo prednesovú skladbu **- vložiť do cvičenej skladby svoj vlastný hudobný výraz** **- určiť hlavnú myšlienku skladby, stručne popísať charakter a náladu** **- hrať dvojhmaty** **- uvedomele vnímať tón nástroja a jeho farbu** **- vedome pracovať s intonáciou a čistotou hry** **- hrať v orchestri, súbore prípadne v komornej hre** **- hrať so sprievodom iného nástroja – súhra** **- samostatne pracovať – domáca príprava** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty,besiedky atď)**	**Prehrávky:** **- v druhom polroku** ***Látka:*** **- jedna 3oktávova stupnica** **jedna etuda** **jedna prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber Štúdium stupníc a akordov	J. Brabec:	Škola polôh
		V. Kořínek:	Stupnice II.
V. Krúček:	Škola husľových etúd	F. Wohlfhart:	Etudy op. 45
J. F. Mazas:	Melodické etudy pre husle op. 36	E. Kayser:	Etudy op. 20
J. B. Accolay:	Koncertino a mol	B. Bartók:	Bagately
A. Corelli:	Sonáty	A. Dvořák:	Sonatína G dur
A. Dvořák:	Romantické kusy (1)	L. Janáček:	Romance
Š. Jurovský:	Romanca	J. Kocian:	Melódia
A. Komarovský:	Koncert e mol	B. Martinů:	Sonatína
W. A. Mozart:	Malý koncert	J. V. Stamic:	Koncert B dur

Notový materiál si môže pedagóg vybrať podľa vlastného uváženia s prihliadnutím na technické schopnosti žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Upevňovať nadobudnuté vedomosti, viesť žiaka stále viac k samostatnej práci. Uvedomiť si, že učiteľ je len pomocník ktorý udáva správnosť smeru a napredovania. Postupne s pribúdajúcim vekom a vedomosťami žiaka, vytvárať partnerstvo v ktorom prebieha obojstranný dialóg o hudbe, interpretácii, postupe v technike, spôsobe cvičenia atď.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na husliach, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- upevňovať nadobudnuté vedomosti
- rozvíjať techniku oboch rúk
- poznávať hudobnú literatúru rôznych štýlových období
- hra v súboroch a orchestroch
- zvládnuť záťaž verejného vystupovania

Obsah:
- dôslednosť intonačnej čistoty pri hre
- detailné zaoberanie sa vycvičovaním technických pasáží
- využívanie dynamiky a vibrata ako výrazových prostriedkov
- používať ekonomiku smyku pri tvorbe tónu
- aktívne počúvať hudbu, najmä nahrávky renomovaných sólistov a hudobných telies
- hra pred spolužiakmi v triede a na koncertoch

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: - zahrať durové aj molové stupnice cez 3 oktávy legato v rýchlejšom tempe - plynulo meniť polohu - orientovať sa na hmatníku - urobiť hladký prechod cez struny - urobiť mäkkú výmenu sláčika - správne zadeliť sláčik pri hre jednotlivých pasáží - narábať s ekonomikou smyku - samostatne pracovať - pozná význam najpoužívanejších talianskych hudobných výrazov a dokáže ich preložiť - vyjadriť slovami aj svojim hudobným prednesom náladu a charakter skladby - hrať v komornom zoskupení - doladiť hru v skupine a prispôsobiť sa spoluhráčom - zahrať podľa sluchu známe melódie alebo ľudové piesne - hrať rovnako pred svojim učiteľom aj pred publikom - hrať z listu - hrať spamäti - zahrať rozsiahlejšie hudobné skladby	**Verejné vystúpenia:** - Triedny koncert raz v polroku, hra spamäti **Záverečná absolventská skúška:** - 2 durové, 2 molové stupnice - 3 okt. - 2 etudy rôzneho charakteru - 1 prednesová skladba

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber	Ch. Dancla:	Škola techniky
V. Kořínek:	Stupnice	V. Kruček:	Škola husľových etud III. IV.
E. Kayser:	Etudy op. 20	J. F. Mazas:	Melodické etudy pre husle op. 36
R. Kreutzer:	42 etud	A. Vivaldi:	Koncert a mol
J. H. Fiocco:	Allegro	J. B. Accolay:	Koncert a mol
J. Haydn:	Koncert G dur	A. Dvořák:	Sonatína G dur op 100
A. Dvořák:	Romantické kusy	B. Martinů:	Sonatína
Š. Jurovský:	Romanca	A. Móži:	Perpetuum mobile

Didaktické postupy a metódy práce:
Rozvíjať technickú vybavenosť oboch rúk, klásť dôraz na výraz a uvoľnenosť pri hre,
podporovať muzikalitu žiaka zapájaním do komornej a orchestrálnej hry. Upevňovať nadobudnuté vedomosti a aplikovať v praxi.

Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:
Absolvent druhej časti I. Stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardami a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradícijou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojhlo repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej náuky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrole. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri,

ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.
Získal hudobné kompetencie pre štúdium na stredných umeleckých školách pedagogického zamerania.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na husliach
Ročník:	1 - 4
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Učebné osnovy pre 1 - 4. ročník
Ciele:

- zdokonaľovanie intonačného cítenia
- kultivovať tón na nástroji
- prehlbovať muzikalitu žiaka
- zdokonaľovať hru z listu
- osamostatňovať žiaka pri nácviku skladieb
- orientácia v rôznosti hudobných štýloch
- budovanie improvizačných schopností žiaka
- upevňovať a overovať vedomosti z predchádzajúcich ročníkov
- spoznávanie husľovej literatúry minulosti aj súčasnosti
- budovanie hudobno-výrazových prostriedkov
- analýza hranej hudobnej skladby
- používajú pri hre všetky technické spôsoby ktoré doposiaľ zvládli
- verejné vystupovanie a účinkovanie

Obsah:
- cvičenie trojoktávových stupníc a rozložených akordov v rôznych smykových variáciách
- medzipolohové výmeny, hra v polohách
- interpretácia skladieb s využitím dvojhmatov
- narábanie s ekonomikou smyku pri interpretácii prednesových skladieb
- využívanie vibrata ako jednej z možností výrazových prostriedkov
- orientácia v husľovej hudobnej literatúre
- základné interpretačné znaky hudobných štýlov
- používanie frázovania a artikulácie pri interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov
- uplatnenie hudobnej terminológie teoreticky ale aj prakticky
- poznanie pôvodnej slovenskej tvorby
- interpretačné osobnosti slovenskej a svetovej hudby
- sólová a skupinová interpretácia
- samostatné štúdium nových hudobných diel
- budovanie vlastného hudobného repertoáru
- verejné účinkovanie na podujatiach školy i mimo nej

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- kotrolovať intonačnú čistotu hry** **- hrať na nástroji kultivovaným tónom** **- pri interpretácii hudobného diela prežiť jeho vnútornú hodnotu primerane svojim schopnostiam** **- zahrať z listu ľahšie skladbičky, má orchestrálnu prax** **- nacvičovať nové hudobné diela samostatne a túto vlastnosť prehlbuje** **- hrať diela rôznych hudobných štýlov a žánrov, dokáže sa v nich orientovať** **- imrovizovať najmä v oblasti ľudovej hudby, imrovizačné schopnosti si stále prehlbuje** **- nadobudnuté vedomosti z predošlých ročníkov prehlbovať a zdokonaľovať** **- sa orientovať a pozná hudbu minulosti a súčastnosti** **- zdokonaľuje si svoje hudobno-výrazové prostriedky** **- interpretované hudobné skladby analyzuje spolu s učiteľom, spoznáva výstavbu diela a jeho**	**Verejné vystúpenia:** **-** Triedny koncert raz v polroku, hra spamäti **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:**

zákonitosti **- pri interpretácii používa pri hre všetky technické spôsoby ktoré doposiaľ zvládol** **- dokáže hrať trojoktávové stupnice a rozložené akordy v rôznych smykových variáciách** **- hrať v polohách a používa medzipolohové výmeny** **- interpretovať skladby s použitím dvojhmatov** **- orientuje sa v husľovej hudobnej literatúre** **- pozná základné interpretačné znaky hudobných štýlov** **- dôsledne používať frázovanie a hudobnú artikuláciu pri interpretácii rôznych hudobných štýlov** **- uplatňovať odbornú hudobnú terminológiu verbálne ale aj prakticky pri hre** **- a pozná pôvodnú slovenskú hudobnú tvorbu** **- a pozná interpretačné osobnosti slovenskej a svetovej hudby** **- ovláda sólovú a skupinovú interpretáciu hudby** **- zdokonaľuje sa v samostatnom štúdiu nových hudobných diel** **- buduje si svoj hudobný repertoár** **- verejne vystupovať na koncertoch a podujatiach školy**	**- v druhom polroku** ***Látka:*** **- jedna 3oktávova stupnica** **jedna etuda** **jedna prednesová skladba** **Záverečná skúška:** - 2 charakterovo odl. etudy - 1 prednesová skladba

Odporúčaný notový materiál:

O. Ševčík:	Výber	Ch. Dancla:	Škola techniky
R. Kreutzer:	42 etud	J. F. Mazas:	Melodické etudy op 36
V. Krúček:	Škola huslových etud	J. S. Bach:	Koncert a mol
W. A. Mozart:	Koncert B dur	W. A. Mozart:	Koncert G dur
J. Haydn:	Koncert G dur	L. Boccherini:	Koncert D dur
L. Jansa:	Koncert D dur	A. Monti:	Čardáš
O. Nedbal:	Serenáda	N Kubát:	Bolero
F. Schubert:	Včielka	E. Wieniawskij:	Obertas

Profil absolventa II. stupňa:
Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Stáva sa pozorným poslucháčom a priaznivcom umenia, ktoré je pre neho celoživotnou potrebou a prostriedkom k hlbšiemu poznávaniu a chápaniu sveta. Vďaka možnosti systematicky pracovať na štúdiu artefaktov a verejne sa prezentovať získava pre život neoceniteľnú schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. V interpretačnej praxi uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Má prehľad o hudobných štýloch, formách v rámci hudobnej histórie, orientuje sa v oblasti slovenskej a zahraničnej hudby, v tvorbe slovenských a zahraničnýcj hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj. Zapája sa do organizácie kultúrneho diania v meste svojho bydliska či už ako interpret alebo poslucháč hudby. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.

Spracovala: Beata Bieliková DiS.art
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – HRA NA VIOLONČELE

Poslanie a charakteristika predmetu:
Technický rozvoj hráčov na violončele a stúpajúce nároky si vyžiadali možnosť začať štúdium už v rannom veku a u mimoriadne nadaných detí už v predškolskom veku na nástroji zodpovedajúcom fyzickému vývoju dieťaťa. Dieťa podľa vzrastu a fyzických schopností môže hrať na štvrťovom, pólovom, trojštvrťovom alebo celom nástroji. Violončelo patrí do skupiny sláčikových hudobných nástrojov, kde sa kladú nároky na hudobné a fyziologické dispozície hráča, zároveň sa rozvíjajú všetky zložky hudobných schopností, ako je zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalita tónu a frázovanie.
Violončelo má široké uplatnenie, čo sa týka interpretácie. Je využívané v sólovej, komornej hre alebo v sprievodnom orchestrálnom obsadení. Z dôvodu veľkého tónového rozpätia a podmanivej zvukovej farebnosti nástroja sa stáva v dnešnej dobe obľúbeným hudobným nástrojom.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Prípravný
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	1b
Stupeň vzdelania:	

Učebné osnovy pre PŠ

Ciele:
- rozvíjať záujem žiaka o hru na violončele
- pestovať lásku k hudbe a umeniu
- vytvárať správne návyky držania tela, postavenie pravej a ľavej ruky
- od začiatku učiť žiakov hrať spamäti
- učiť žiakov čítať noty v F kľúči v elementárnom rozsahu
- jednotlivé časti nástroja a sláčika, poznať ich názov a funkciu
- správne držanie sláčika
- uvoľnené postavenie ľavej ruky
- prostredníctvom ľudovej piesne a spevu viesť žiakov k tvoreniu tónu a melódie
- viesť žiakov k radosti z hry
- naučiť sa rozoznávať základné rytmické hodnoty
- poznať kontrast v sile a rozoznávať (forte – piano)
- rozlíšenie základných pojmov výška, sila, dĺžka tónu
- opis nálady skladby, vlastnými slovami

Obsah:
- hravou formou zoznámiť žiaka s nástrojom
- jednotlivé časti nástroja a sláčika
- správne postavenie a funkcia oboch rúk
- pohyblivosť prstov
- správny ťah sláčika
- hra v rytmických hodnotách na prázdnych strunách
- rozvoj hudobnej predstavivosti
- učiť žiaka od začiatku hru spamäti
- predhrávaním učiteľa viesť žiaka k správnej hre ľudových piesní spamäti
- čítanie nôt v f kľúči – elementárny rozsah
- doporučujeme účasť rodičov na hodinách
- na konci roku účasť na triednom koncerte

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiak vie: **- buduje si postupne vzťah k nástroju prirodzeným pozitívnym spôsobom** **- pestuje si postupne vzťah a lásku k hudbe** **- učí sa správne držať telo pri hre, správne má postavené obe ruky** **- dokáže zahrať ľudové piesne spamäti** **- čítať noty v F kľúči v elementárnom rozsahu** **- pozná a vie pomenovať jednotlivé časti nástroja a sláčika** **- dokáže správne držať sláčik pri hre** **- učí sa uvoľnene držať ľavú ruku** **- tvoriť tón prostredníctvom hry ľudových piesni** **- rozoznať základné rytmické hodnoty** **- pozná označanie forte-piano, vie čo znamenajú a učí sa ich používať pri hre** **- učí sa rozlišovať základné pojmy výška sila a dĺžka tónu** **- verbálne vyjadruje pocity z počutia hry (veselá, smutná)** **- verejne účinkuje v druhom polroku na triednom koncerte**	**Triedny koncert:** **- na konci II. polroka** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku určí predmetová komisia,**

Odporúčaný notový materiál:

M. Procházková:	Malý muzikant a violončelo	F. Němec:	Prednesy na prázdnych strunách
S. Suzuki:	Škola 1. zošit	V. Horák:	Cesta k úspechu malého violončelistu
M. Brucháčková:	Školička pre najmenších	D. Kristiník:	Šlabikár malého violončelistu

Uvedený materiál je odporučením, výber je potrebné doplniť podľa individuálnych schopností žiakov.

Didaktické postupy a metódy práce:

Počiatočný elán žiaka je potrebné správne pedagtogicky zúžitkovať a viesť žiaka tak, aby chuť hrať nestrácal ale naopak postupne získaval vzťah k svojmu	Hudobný

hudobnému nástroju a hudobnému umeniu všeobecne. Pozitívne vedenie a spolupráca s rodičmi je dobrá cesta k budovaniu hudobného vzťahu. **Odbor:**	
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- vzbudiť záujem žiaka o hru na violončele
- kvalitu tónu žiaka budovať častým predhrávaním pedagóga
- vytvárať správne návyky držania tela, postavenie pravej a ľavej ruky
- rozvoj intonačnej a rytmickej predstavivosti
- učiť žiakov čítať noty v F kľúči v elementárnom rozsahu
- spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku v základnej polohe
- venovať pozornosť hre spamäti
- uvoľnené postavenie ľavej ruky
- pestovať súhru spoločnou hrou žiaka a učiteľa
- dbať stále na správne sedenie a držanie nástroja a oboch rúk
- osvojenie si elementárnych technických zručností hry
- budovanie pracovných návykov (domáca príprava)
- verejne vystúpenia na triednych koncertoch

Obsah:
- správne a prirodzené sedenie za nástrojom
- koordinovať súhru ľavej a pravej ruky
- správne držanie sláčika
- prechody sláčika na vedlajšiu strunu
- detaché, martelé, staccato a legato
- dbáme neustále o kvalitu tónu a správnosť hudobného prejavu
- stupnice C, G, D, F
- stupnice hrať cez jednu oktávu spamäti
- zlepšovanie intonačnej čistoty prehrávaní učiteľa alebo spevom
- budovanie intonačnej sebakontroly
- začať aplikovať sláčikovú techniku na ľudových piesňach
- nota s bodkou, synkopa, triola
- nácvik všetkých častí sláčika: csl, hp, dp, str
- učebné plány prispôsobiť schopnostiam žiaka
- vybrať krátke melodické etudy

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiaci s absolvovaním PHV: *Žiak vie:* **- rozvíjať schopnosť hry spamäti** **- sedieť správne za nástrojom, koordinovať súhru ľavej a pravej ruky** **- zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy, orientovať sa v durových stupniciach do 3 #** **- zvládnuť sláčikovú techniku legato, triola, používať všetky časti sláčika csl, hp, dp, str**	**Žiaci s absolvovaním PŠ:** **- absolvuje 1 verejné vystúpenie polročne (sólová hra), podmienka**

- rozvíjať postupne melodickú a rytmickú predstavivosť, vedieť zahrať rytmické cvičenie s použitím celých, polových, osminových a šestnástinových nôt, - vedieť čítať noty v F kľúči **- orientovať sa v I. polohe 1 – 4 prst** **- vie zahrať s použitím primeranej sláčikovej techniky: 2 melodické etudy, 2 ľudové alebo umelé piesne s použitím legata, prednesy 1 – 2 s použitím legata** **- hra z listu** *Žiaci bez absolvovania PHV:* *Žiak vie:* **- naučiť správne držať nástroj, sláčik, správne postavenie ľavej ruky** **- budovať vzťah k svojmu nástroju, vedieť hrať spamäti** **- orientovať sa v durových stupniciach, vie zahrať stupnicu v rámci jednej oktávy** **- ovládať sláčikovú techniku legato, staccato, používať všetky časti sláčika csl, hp, dp, str** **- rozvíjať postupne melodickú a rytmickú predstavivosť, vie zahrať rytmické cvičenie s použitím celých, polových, osminových a šestnástinových nôt** **- vedieť čítať noty v F kľúči v potrebnom rozsahu, orientovať sa v I. polohe 1 - 4 prst** **- vie zahrať s použitím primeranej sláčikovej techniky: 1 melodickú etudu, 1 ľudovú lebo umelú pieseň s použitím legata, prednesy 1- 2 s použitím legata** **- hra z listu**	**hra spamäti** **Žiaci bez absolvovania PŠ:** **- absolvuje 1 verejné vystúpenie v II. polroku (sólová hra), podmienka hra spamäti** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku určí predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

M. Procházková:	Školička pre najmenších violončelistov	M. Procházková:	Melodické etudy
S. Suzuki:	Škola I. zošit	D. Kristínik:	Malý violončelista-výber
D. Heran:	1. výber	J. Řídky:	Čtyři malé skladbičky op 31
B. Heran:	Šípkový keř	Brucháčková:	Skladbičky pre najmenších

Učivo treba doplniť o vhodné prednesy, umelé a ľudové piesne z menovaných škôl podľa individuálnych schopností žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce:
Predmet hra na violončele si vyžaduje veľmi individuálny prístup k žiakovi. V 1. ročníku sa nadväzuje na predchádzajúci ročník, preto osvedčený pedagogický proces stavia na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zvolené metódy a formy práce rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú paralelné budovanie primeraných foriem technických a výrazových prostriedkov. Stále sa pracuje hravým spôsobom.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- zdokonaliť a upevniť elementárne návyky z prvého ročníka
- správne sedenie a držanie sláčika
- upevňovať kvalitu tónu
- orientácia v F kľúči, čítanie nôt v rozsahu hraného materiálu
- budovať intonačné a rytmické cítenie
- bodkovaný rytmus, synkopa, triola

- práca s frázovaním, uplatňovať v malých piesňových formách jednoduché frázovanie
- hra spamäti
- hrať ľudovú pieseň alebo jednoduchú skladbu naspamäť
- základné smyky (détaché, legato, martelé) a ich kombinovanie v primeranom tempe
- upevnenie hry v základnej polohe
- úvod do vibrata
- počiatky hry z listu
- verejné vystúpenia (triedne koncerty, školské koncerty)

Obsah:
- zdokonaľovať funkcie pravej a ľavej ruky
- synchronizácia ľavej a pravej ruky počas hry
- cvičenia na podporu pohyblivosti prstov
- správny úder a zdvih prstov ľavej ruky
- intonačná sebakontrola, postupné osamostatňovanie,
- cvičiť intonačnú istotu v základnej polohe
- cvičiť intervalovú predstavivosť
- hrať v polohách, medzipolohová výmena
- hrať stupnice spamäti
- učebné osnovy prispôsobiť schopnostiam žiaka
- precvičovať ťahy sláčikom détaché, legato vo všetkých častiach sláčika.
- výmena sláčikom pri žabke a špičke
- používať dynamiku, výrazne rozlišovať hru od f po p

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiaci s absolvovaním PHV: *Žiak vie:* **- žiak má rozvinutú schopnosť hrať spamäti,** **- zdokonaľovať hru pravej a ľavej ruky,** **- orientovať sa v polohách: úzka, rozšírená hore, rozšírená dole v I. polohe, s prechodom do IV. polohy,** **- orientovať sa v durových stupniciach po 4 # a v molových stupniciach po 2 b v rozsahu 1 oktávy, durový a molový kvintakord, 2 oktávy s prechodom do IV. polohy dur po 1 # a 1 b,** **- ovládať sláčikovú techniku détaché, legato, staccato, používa všetky časti sláčika csl, hp, dp. str,** **- rozvíjať postupne melodickú a rytmickú predstavivosť,** **- vedieť používať v skladbách dynamiku,** **- vedieť čítať noty v F kľúči v potrebnom rozsahu C - g1,** **- orientovať sa v I. polohe 1 – 4 prst, v IV. polohe 1 – 4 prst na strune,** **- vie zahrať s použitím primeranej sláčikovej techniky: 2 melodické etudy, 2 ľudové piesne s použitím legata, staccata v úzkej, rozšírenej polohe hore, dole, s prechodom do IV. polohy, prednesy: 1 v rozšírenej polohe dole, hore; 1 – 2 s prechodom do IV. polohy,** *Žiaci bez absolvovania PHV:* **- žiak plynule vyrovná rozdiel v učive do konca školského roka,**	**Žiaci s absolvovaním PŠ:** **- absolvuje 1 verejné vystúpenie polročne, (sólová hra), podmienka hrať naspamäť,** **Žiaci bez absolvovania PŠ:** **- absolvuje 1 verejné vystúpenie polročne, (sólová hra), podmienka hrať naspamäť,** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku určí predmetová komisia,**

Odporúčaný notový materiál:

M. Procházková:	Malý muzikant a violončelo 2. časť	M. Procházková:	Prednesové skladbičky I.
S. Suzuki:	Škola II. zošit	A. Vivaldy:	Sonata 1, 2
Dotzauer:	Etudy	D. Kristínik:	Malý violončelista-výber
Wilkomilski:	1 – 40 výber	B. Heran:	Šipkový keř
J. Poljanskij:	Národní písně	B. Martinů:	Suite miniature
J. Řidký:	Čtyři skladbičky op. 31		

Látku treba doplniť o vhodné prednesy z menovaných škôl podľa individuálnych schopností žiaka.

Didaktické postupy a metódy práce: predmet hra na violončele si vyžaduje individuálny prístup k žiakovi. V druhom ročníku nadväzujeme na predchádzajúci ročník. Zvolené metódy a formy práce rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú paralelne budovanie primeraných foriem technických a výrazových prostriedkov. Stále pracujeme hravým spôsobom. Práca sa realizuje takými metódami a formami, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom.
Prednesová literatúra, odporúčaná škola, technické a metodické materiály v osnovách sú základnou orientáciou učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

Odbor:	Hudobný:
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán čislo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- cieľom tretieho ročníka je zdokonaliť a upevniť učivo z druhého ročníka
- prehĺbiť hudobno – technické schopnosti žiaka
- dbať na kultivovanosť tónu
- dávať dôraz na intonáciu
- práca so zložitejšími rytmami
- oboznámiť žiaka s tenorovým kľúčom
- rozvoj sláčikovej techniky
- osvojiť si ladenie nástroja
- zdokonaľovanie hry vibráta
- hra v rozšírenej polohe
- vypracovať pohyb vo vnútorných polohách
- používať rôzne rytmické varianty

Obsah:
- **r**ozvíjať hru spamäti
- nácvik flagioletu (oktávový)
- accelerando, ritardando, arpegio
- používať súhru dueta, tria, súborovej hry
- rozširovať dynamické odtiene – crescendo, decrescendo
- intonačná kontrola
- hudobná literatúra pre violončelo
- vývoj a história violončela,
- hrať stupnice spamäti
- učebné plány prispôsobiť schopnostiam žiaka
- verejné účinkovanie

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- neustále rozvíjať hru spamäti, zväčšovať kapacitu hudobnej pamäti** **- zdokonaľovať intonačnú istotu** **- orientovať sa v polohách I. poloha s prechodom do IV. polohy** **- orientovať sa v durových stupniciach žiak vie zahrať stupnice v rozsahu 2 oktáv-do 5 # a v molových stupniciach po 3 b** **- zdokonaľovať vibrato, nácvik flagioletu (oktávový)** **- vie používať v skladbách dynamiku, rozširuje jej odtiene** **- dokáže čítať v F kľúči v potrebnom rozsahu C – a1** **- učí sa hrať v tenorovom kľúči**	**Triedny koncert:** **- 1x verejné vystúpenie polročne, (sólová hra), podmienka hra spamäti, v druhom polroku aj v rámci komorného zoskupenia**

- dokáže zahrať s použitím primeranej sláčikovej techniky melodické etudy s použitím legata, staccata; s prechodom do IV. polohy **- používať v prednesoch prechod do IV. polohy, rozšírené polohy s použitím vibrata 1 a 2 prstu** **- hra z listu** **- pripravovať sa na spoločné hranie v rámci komornej hry, prípadne hry v súbore**	**Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku určí PK**

Odporúčaný notový materiál:

Dotzauer:	Etudy	C. Schröder:	Prvé cvičenia pre violončelo, op. 31
D. Kristiník:	Mladý violončelista – Hráme v polohách		
S. Suzuki:	Škola III. zošit	D. Kristiník:	Prednesové skladby mladého violončelistu
A. Vivaldy:	Sonáty 1,2,3,4,5	Golteran:	Etudy
S. Suzuki:	2. a 3. zošit výber	J. Kowalski:	Hra s bábikou
M. Novák:	ADGC – výber	J. Řidký:	Melodie - Marcia

Odporúčaná literatúra je pre základnú orientáciu učiteľa, môže sa voľne kombinovať a nahrádzať inou.

Didaktické postupy a metódy práce:
V 3. ročníku sa nadväzuje na predchádzajúci ročník, kde sa rozvíjajú intonačné schopnosti, hravým spôsobom sa orientuje v polohách. Predmet hra na violončele si vyžaduje svedomitý prístup zo strany pedagóga ku každému žiakovi individuálne. Hravým spôsobom sa začína používať súhra dueta, tria alebo hra v súbore. Rešpektujú sa individuálne schopnosti žiakov.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- **r**ozvíjať hudobno – technické schopnosti na vyššej technickej a umeleckej úrovni
- dbať na kvalitu tónu, na funkčnosť uvoľnenia
- uvoľnené sedenie za nástrojom
- pravidelný ťah sláčika, výmeny pri žabke, špičke a iných častiach sláku
- plynulý prechod sláčika cez struny
- rozširovať výrazové zložky hry s použitím vibrata a dynamických odtieňov
- hra skladieb s náročnejším rytmom
- rozvíjať hru z listu
- orientácia hry na celom hmatníku po palcovú polohu
- pripraviť žiaka na úspešné ukončenie Primárneho umeleckého vzdelávania ISCED 1B formou skúšky

Obsah:
- opakovanie a upevňovanie doposiaľ získaných zručností
- rozvíjať výrazové prostriedky violončelovej hry – kultúra tónu
- sláčiková technika, rôzne spôsoby ťahov
- presnosť prstokladu pri výmene polôh
- rozvíjať hru s vibratom
- zoznámenie sa sprirodzenými flažoletmi

- hrať stupnice naspamäť
- rozvíjať hru spamäti
- rozvíjať a upevňovať súhru v komorných zoskupeniach
- učebné plány prispôsobiť schopnostiam žiaka

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- žiak má rozvinutú schopnosť pamäti,** **- zdokonaľovať sa v intonačnej istote,** **- orientovať sa v polohách: I. poloha – IV. poloha,** **- orientovať sa v stupniciach po 5 #a 5 b,** **- rozvíjať vibrato 1 a 2 prst, flagiolet (oktávový),** **- rozvíjať v skladbách frázovanie, kantilénu, dynamiku,** **- vedieť čítať v F kľúči v potrebnom rozsahu C – h1,** **- začiatky čítania v C tenorovom kľúči,** **- vie zahrať s použitím primeranej sláčikovej techniky melodické etudy s použitím prechodu do IV. polohy,** **- použiť v prednesoch prechody do IV. polohy, hrať v ostatných polohách,** **- zamerať sa na frázovanie a kantilénu,** **- hra z listu,** **- hra v rámci komornej hry, prípadne hry v súbore,**	**Triedny koncert:** **- 1x vystúpenie polročne, (sólová hra) podmienka-hra naspamäť, 1x verejné vystúpenie polročne v rámci KH – 1 skladba.** **Záverečná skúška:** **- 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia, (sólová hra), alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, podmienka hra naspamäť. v rámci KH – 1 skladba,**

Odporúčaný notový materiál:

D. Kristiník:	Stredné a vyššie polohy	S. Lee:	Etudy (výber) op. 57
J. F. Dotzauer:	Etudy 1. zošit	S. Suzuki:	Škola III. Zošit
M. Procházková:	Drobnosti pre mladých violončelistov	D. Kristiník:	Prednesové skladby mladého violončelistu
L. Bárta:	3 kusy	J. Z. Bartoš:	Elegie
B. Heran:	Prosté skladby starých čes. mistrů	A. Míšek:	Opus 20

Odporúčaná literatúra je pre základnú orientáciu učiteľa, môže sa voľne kombinovať a nahrádzať inou.

Didaktické postupy a metódy práce: V 4. ročníku sa nadväzuje na predchádzajúci ročník, kde sa rozvíjajú výrazové prostriedky violončelovej hry, zvlášť sa zameriava na frázovanie, kantilénu, vibrato, tvorenie tónu a hudobný prejav vôbec. Predmet hra na violončele si naďalej vyžaduje svedomitý prístup zo strany pedagóga ku každému žiakovi individuálne. Používanie súhry v komorných zoskupeniach vedie žiakov k zdokonaľovaniu sa v intonácii a radosť z muzicírovania. Rešpektujú sa individuálne schopnosti žiakov.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej interpretácie. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Svoje schopnosti môže ďalej rozvíjať štúdiom druhej časti I stupňa nižšieho sekundárneho vzdelávania.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:

- upevňovať intonačnú istotu herného prejavu
- zdokonaľovať spevnosť a kvalitu tónu a vibrata
- zdokonaľovať výraz prostredníctvom dynamiky a agogiky
- hudobný repertoár hrajú na vyššej úrovni
- zdokonaľovať zmysel pre dynamiku
- frázovanie a artikulácia v jednotlivých hudobných štýloch
- pestovať pohotovosť a samostatnosť štúdia
- spoznávanie jednotlivých hudobných slohov a štýlov
- cieľavedome zvyšovať nároky na hĺbku interpretačného prejavu
  nadobudnuté vedomosti prezentovať verejne na koncertoch a podujatiach školy

Obsah:

- viesť žiaka k správnej tvorbe tónu prostredníctvom ťahu sláka
- zlepšovať vibrato v spojitosti s rôznou dynamikou
- následne ho využiť pri realizácii prednesových skladieb na zväčšenie rozsahu dynamiky a agogiky
- rozvíjať muzikalitu žiaka a interpretačnú istotu
- hra v tenorovom kľúči
- nácvik palcovej polohy
- hra z listu
- zdokonaľovanie súhry v skladbách rôznych hudobných období
- zvyšovanie tempa hry plynulá hra détaché, spiccato v ťažisku sláčika
- hra dvojhmatov
- hra melodických ozdôb

Kompetencie:	
Žiak vie: **- zahrať stupnice dur aj mol na základe teoretického vyvodenia v rozsahu dvoch oktáv,** **- čítať noty v F kľúči v potrebnom rozsahu,** **- orientovať sa na hmatníku v 1. – 4. polohe,** **- čítať noty v C tenorovom kľúči,** **- pracovať s frázovaním, v jednotlivých hudobných štýloch** **- učí sa hrať dvojhmaty** **- nacvičuje palcovú techniku hry** **- hrať svoj hudobný repertoár na vyššej úrovni** **- kontrolovať a opravovať intonáciu – čistota hry,** **- hrať a používať v praxi dynamiku – dynamické znamienka,** **- postupne na základe vhodných etúd rozširovať rozsah,** **- budovať hudobné cítenie,** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty atď.),** **- samostatne pracovať, pripravovať sa na hodiny,** **- hrať spasmäti,** **- hrať z listu,** **- dokáže hrať so sprievodom iného nástroja,**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v školskom roku triedne koncerty,** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte,** **Prehrávky:** **- v druhom polroku.** *Látka:* **- 1. stupnica** **1. etuda** **1. prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

K. P. Sádlo:	Etudy	J. J. F. Dotzauer:	Etudy
B. Marcello:	Sonata e mol	B. Romberg:	Sonata e mol
B. Heran:	Základy vyšší violončelové techniky		
J. Breval:	Concertino A dur	V. Felix:	Sonatina (I. II.)
A. Vivaldi:	Sonaty	M. Raichl:	7 nápadů

Prednesové skladby autorov: a. Vivaldi, J.B. Breval, B. Romberg, M. Novák, G. Regeš

Uvedený notový materiál je informatívny, môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženia učiteľa.

Didaktické postupy a metódy práce:
Upevňovať a prehlbovať vedomosti získané v predošlom ročníku, systematicky ich ďalej rozvíjať, rešpektovať pri tom schopnosti a talent žiaka. Hraním prednesov so sprievodom iného nástroja rozvíjať sluchové schopnosti, budovať muzikalitu a motivovať žiaka k dobrej domácej príprave.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- upevňovať intonačnú istotu v hraných polohách
- u nadanejších žiakov prejsť na palcovú polohu
- nácvik vibrata v palcovej polohe
- zdokonaľovať zručnosť prstov
- vypracovávať kvalitu tónu a vibrata
- hra kantilény
- zdokonaľovať hudobný výraz prostredníctvom dynamiky a agogiky
- stupňovať nároky na prednesovú stránku hry
- podnecovať žiaka k uplatňovaniu osobitého hudobného prejavu
- rozširovať hudobný obzor žiaka poznávaním rôznych hudobných období
- poznávanie hudobnej literatúry
- viesť k samostatnosti v domácej príprave

Obsah:
- nacvičovať hru v polohách a ich výmeny
- viesť žiaka k správnej tvorbe tónu prostredníctvom ťahu sláka
- zlepšovať vibrato vo všetkých polohách následne ho využívať pri realizácii prednesových skladieb
- nácvik pizzicata a flažoletov
- pokračovať v hre z listu
- rozvíjať muzikalitu žiaka a interpretačnú istotu
- hra v tenorovom kľúči
- nacvičovať použitie palca v základnej palcovej polohe
- zdokonaľovať súhru
- verejné účinkovanie na koncertoch a podujatiach školy

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- orientovať sa na hmatníku v 1 – 4 polohe (prípadne palcovej),** **- pohotovo čítať noty v basovom, tenorovom a husľovom kľúči,** **- zahrať stupnice dur aj mol na základe teoretického vyvodenia v rozsahu 2 – 3 oktáv,** **- na základe prehraných etúd a cvičení rozširovať tónový rozsah,** **- hrať etudy s náročnejšími technickými prvkami v rýchlejšom tempe,** **- upevňovať a kontrolovať intonačnú čistotu hry,** **- aktívne uplatňovať vedomosti z hudobnej náuky pri hre na nástroji,** **- zlepšovať pohyb a techniku ľavej ruky,** **- práca so smykmi a následné uplatnenie v prednesových skladbách,** **- prehlbovať výrazovú stránku hry najmä v prednesoch,** **- uplatňovať v prednesových skladbách tempové, dynamické, artikulačné a výrazové prostriedky,**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v školskom roku triedny koncert, podmienkou je hra spamäti** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku,** *Hraná látka:*

- samostatne pracovať (domáca príprava na hodiny), **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, súťaže atď.),**	**- 1. stupnica** **1. etuda** **1. prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

K.P. Sádlo:	Etudy I. a II. zošit	J. J. F. Dotzauer:	Etudy
Davidov-Berka:	Palcová poloha	B. Heran:	Palcová poloha
B. Brával:	Sonata C dur	B. Dobrodinský:	Legenda
J. Máslo:	Humoreska	A. Mihály:	Suite (2. a 3. časť)
A. Míšek:	Opus 20	B. Marcelo:	Sonáty

Prednesové skladby autorou napr. B. Marcello, B. Martinů, J. S. Bach, G. Regeš, J. Hatrík

Notový materiál je len vodítkom pre učiteľov, môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženia pedagóga.

Didaktické postupy a metódy práce:
Upevňovať a stabilizovať základy z predchádzajúcich ročníkov, systematicky ich rozvíjať s prihliadnutím na individuálne schopnosti a zručnosti žiaka. Hraním prednesov so sprievodom iného nástroja rozvíjať intonačnú kontrolu a schopnosť muzicírovať, motivovať žiaka k efektívnej domácej príprave.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- vypracovávať všetky nadobudnuté vedomosti a zručnosti v technike,
- rozširovanie dynamického prejavu
- zdokonalenie pohybu prstov
- čítanie nôt v rozsahu hraných skladieb
- zdokonaľovať hru v palcovej polohe
- nácvik vibráta v palcovej polohe
- práca s frázovaním a artikuláciou
- kultúra tónu
- vyjadrovať pri interpretácii vlastné emócie
- hudobná výstavba, agogika
- hra z listu
- analyzujú kriticky svoj interpretačný prejav
- pripravovať žiaka na absolventský výkon.

Obsah:
- viesť žiaka k samostatnosti, pri hre a pri cvičení
- hra trojoktávových stupníc s rozloženými akordmi
- hra v polohách a medzipolohová výmena
- analýza hudobnej skladby
- využívanie a používanie hudobno výrazových prostriedkov
- vibráto

- rozvíjať schopnosti realizácie prednesových skladieb
- rozvíjať muzikalitu žiaka, interpretačnú istotu
- vypracovávať hru v palcovej polohe
- verejné účinkovanie na podujatiach školy

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- orientovať sa na hmatníku aj v palcovej polohe,** **- pohotovo číta noty v basovom, tenorovom a husľovom kľúči,** **- využívať plynulé výmeny polôh so zreteľom na intonačnú čistotu,** **- koordinovať pohyby hracieho aparátu pri hre náročnejšieho hudobného materiálu,** **- samostatne regulovať intonačnú čistotu,** **- sledovať úroveň a kvalitu hraného tónu,** **- hrať sólovo, so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja, v komornej hre alebo orchestri,** **- reprodukovať hudobný materiál a prednesové skladby artikulačne zreteľne, intonačne čisto a zvukovo kvalitne s využitím výrazových prostriedkov,** **- aplikovať v hre interpretačné prostriedky podľa štýlového obdobia skladieb,** **- vytvoriť si a uplatniť vlastné predstavy pri hre,** **- samostatne pracovať,** **- verejne vystupovať,**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v roku triedny koncert, hra spam. je podmienkou,** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte,** **Prehrávky:** **- v druhom polroku,** *Látka:* **- 1. stupnica,** **1. etuda,** **1. prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

K. P. Sádlo:	Etudy I. a II. zošit	J. J. F. Dotzauer:	Etudy
Davidov-Berka:	Palcová poloha	B. Herman:	Palcová poloha
J. L. Duport:	Etudy	J. K. Vaňhal:	Variácia C dur
A. Vivaldi:	Koncert a mol	A. Vivaldi:	Sonáty

Prednesové skladby: napr. A. Nölck, J. Klengel, C. Saint-Saens, B. Martinů, Ľ. Rajter, I. Dibák, M. Novák,

Uvedené skladby, etudy a školy sa môžu nahradiť inou vhodnou hudobnou literatúrou podľa uváženia pedagóga.

Didaktické postupy a metódy práce:
Systematicky rozvíjať nadobudnuté vedomosti a zručnosti s prihliadnutím na individuálne schopnosti a vyspelosť žiaka, rozvíjať schopnosť samostatnej práce a seba vyjadrenia prostredníctvom hudby.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	4
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- rozširovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti
- upevňovať techniku hry na nástroji
- rozvíjať kultúru tónu,
- osvojenie si rôznych sláčikových techník
- rozvíjať kultúru tónu
- orientácia a zdokonalenie hry v palcovej polohe
- práca s vibrátom
- aplikácia teoretických poznatkov pri hre
- samostatná príprava na hodiny
- hra z listu
- nácvik a zdokonaľovanie súhry
- pri interpretácii vyvažovať emotívnu a racionálnu zložku
- vystupovanie pred publikom

Obsah:
- rozvoj muzikality
- hra v polohách a medzipolohové výmeny
- venovať pozornosť kvalite tónu
- intonačná čistota hry a sluchová kontrola
- správne prstokladové návyky vycvičovať najmä v stupniciach
- zdokonaľovanie obratnosti a ohybnosti pravej ruky
- rozvoj a upevňovanie pamäti v skladbách s menším rozsahom
- štúdium komorných alebo orchestrálnych partov
- príprava na absolventskú skúšku
- účinkovanie na absolventskom koncerte

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- neustále rozširuje nadobudnuté vedomosti a zručnosti** **- upevňuje techniku hry na nástroji** **- má bohatší a krajší tón pri hre** **- uplatniť hru v polohách a medzipolohové výmeny** **- dokáže uplatniť technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika** **- pohotovo čítať noty vo všetkých kľúčoch** **- orientuje sa na hmatníku vo všetkých polohách** **- samostatne regulovať intonačnú čistotu pri výmenách polôh** **- koordinovať pohyby hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu** **- zvládať artikulačne zretelne rôzne spôsoby hry sláčikovej techniky** **- produkovať kvalitný tón v širšej škále dynamiky, tónovej farebnosti, agogiky a vibráta** **- porovnávať interpretačné výkony ako aj správne hodnotiť vlastné** **- samostatne pracovať a uplatňovať vlastné predstavy pri hre** **- interpretovať verejne hudobné diela**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v roku triedny koncert, hra spam. je podmienkou,** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte,** **Absolventské skúšky:** **1. skladba väčšieho rozsahu alebo 2. menšie skladby**

Odporúčaný notový materiál:

J. J. F. Dotzauer:	Etudy	K. P. Sádlo:	Etudy I. a II. zošit
Davidov-Berka:	Palcová poloha	B. Heran:	Palcová poloha
J. L. Duport:	Etudy	J. S. Bach:	6 suit pre violončelo
J. S. Bach:	Koncert c mol	L. Bárta:	Balada a Burleska
B. Heran:	Variačné skladby	B. Romberg:	Concertino
J. Řídký:	5 snadných kusů	A. Vivaldi:	Koncert g mol

Didaktické postupy a metódy práce:
Rozvíjať nadobudnuté vedomosti a zručnosti, rozširovať hudobný rozhľad vzhľadom na individuálne schopnosti a vyspelosť žiaka. Rozvoj schopnosti samostatnej práce a napĺňať potrebu sebavyjadrenia prostredníctvom hudby.

Profil absolventa 2. časti I. stupňa
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku hudobnej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby,

slovenskou ľudovou tradíciou. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu a dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských skladateľov a ich tvorbu. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre violončelo. Vedomosti z hudobnej náuky dokáže využiť pri interpretácii hudobných diel.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- rozvoj hudobného rastu študenta
- práca s kultúrou tónu
- upevňovať orientáciu na celom hmatníku
- zvyšovanie úrovne sláčikovej techniky
- práca s intonáciou najmä v palcovej polohe a výmenách polôh
- hra dvojhmatov
- hra melodických ozdôb
- špecifikovať a rozoznávať jednotlivé hudobné obdobia a hudobné štýly
- spoznávať hudobných skladateľov komponujúcich pre violončelo
- práca s artikuláciou a frázovaním
- zdokonaľovanie hry vibrata
- budovanie vlastného názoru na interpretáciu
- hra spamäti
- budovať schopnosť interpretovať hudbu na verejnosti

Obsah:
- regulácia pohybových činností hracieho aparátu
- hra stupníc v dvoch až troch oktávach, rozložené akordy
- cvičenia a etudy zamerané na správne postavenie ľavej ruky
- čistá hra dvojhmatov (tercie, sexty)
- čítanie nôt vo všetkých kľúčoch
- schopnosť umiestniť noty na hmatníku a v polohách
- vedomé ovládanie a regulácie intonačnej čistoty pri hernom prejave
- zdokonaľovanie výrazových a artikulačných prostriedkov
- využitie technických a výrazových prostriedkov v komornej alebo orchestrálnej hre
- súhra z iným hudobným nástrojom jej zdokonaľovanie.

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- rozvíja svoje hudobno-technické prostriedky** **- technikou hry zlepšovať kvalitu tónu na nástroji, jeho farebnosť** **- dokáže sa orientovať na celom hmatníku** **- využívať náročnejšiu techniku sláčikovej hry** **- dokonalejšie hrať v palcovej polohe a ovláda výmeny polôh**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v roku triedny koncert, hra spam. je podmienkou**

- intonačne čisto hrať dvojhmaty a melodické ozdoby **- dokáže sa orientovať v jednotlivých hudobných obdobiach a štýloch, pozná ich interpretačné spôsoby a prostriedky** **- pozná slovenských a svetových hudobných skladateľov komponujúcich pre violončelo** **- dokonalejšie využíva a používa prostriedky artikulácie a frázovania** **- zdokonaľuje hru vibrata** **- má vlastný názor na interpretáciu skladieb, dokáže zhodnotiť svoj hudobný prejav** **- samostatne regulovať a koordinovať činnosti hracieho aparátu** **- svoje hudobno-technické vedomosti využíva v komornej alebo orchestrálnej hre** **- zdokonaľuje súhru najmä s klavírom** **- verejne dokáže interpretovať naučené hudobné diela**	**Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku** **látka: 1 stupnica** **1 etuda** **1 prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

J. J. F. Dotzauer:	Etudy II. zošit	D. Popper:	Etudy
J. L. Duport:	Etudy	A. Piatti:	Capriccia
J. S. Bach:	6 suit pre violončelo (výber)		

časti sonát: G. F. Händel, A. Vivaldi, G. Ph. Telemann, C. Tessarini, A. Vandimni, B. Romberg, H. Eccles, J. B. de Boismortier
prednesové skladby alebo časti koncertov: J. Haydn, L. Boccherini, J. S. Bach, D. Šostakovič, C. Saint-Saens, S. Rachmaninov, G. Goltermann, J. Ch. Bach, A. Vivaldi

Didaktické postupy a metódy práce:
Rozvíjať sebakontrolu hracieho aparátu, systematicky budovať intonačnú istotu na celom hmatníku. Prostredníctvom diskusie o interpretovaných skladbách podporovať osobnú vyspelosť žiaka a sebaistotu pri interpretácii.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- prehlbovať a rozširovať už nadobudnuté zručnosti a vedomosti
- klásť dôraz na intonačnú čistotu vo všetkých preberaných polohách
- viesť žiaka k technickej precíznosti
- analyzovať hrané skladby po stránke formálnej
- uplatňovať v hranej skladbe všetky výrazové prostriedky
- uplatňovať v hre techniku arpeggio na všetkých strunách
- nácvik vibráta v palcovej polohe
- budovanie kantilény v hraných pasážach
- vyjadriť v hraných skladbách vlastnú interpretačnú predstavu
- spoznávajú hudobné, kultúrne tradície vo svojom regióne
- artikulácia a frázovanie
- verejne interpretujú naštudované skladby

Obsah:
- rozvoj kultúry tónu prostredníctvom správne vedeného sláka
- používanie správnych hmatov a prstokladov v jednotlivých polohách
- samostatné ladenie nástroja pomocou práznych strún a kontrolných flažoletov
- hra náročných rytmických útvarov (kvintoly, sextoly, veľké trioly)
- zdokonaľovať čítanie vo všetkych hudobných kľúčoch
- zdokonaľovanie techniky ľavej ruky

- opravovanie nedostatkov pri výmenách v rôznych častiach sláčika
- tvorba kvalitného tónu
- hra z listu
- získané vedomosti a zručnosti uplatňujú v komornej alebo v orchestrálnej hre
- orientácia vo violončelovej literatúre
- hra skladieb a žánrov ku ktorým žiak inklinuje

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pracuje na prehlbovaní už nadobudnutých vedomostí a zručností** **- zdokonaľuje intonačnú čistotu v hraných polohách** **- interpretované skladby hra precízne technicky** **- spolu s pedagógom rozanalyzovať hudobnú skladbu po stránke formálnej** **- uplatniť v hranej skladbe všetky výrazové prostriedky** **- hrať na všetkých strunách technikou arpeggio** **- a zdokonaľuje hru vibrata v palcovej polohe** **- v hraných pasážach tvoriť kantilénu** **- a zdokonaľuje techniku výmeny sláčika v jeho rôznych častiach** **- má sluchovú predstavu o dokonalom tóne a usiluje sa ho dosiahnuť** **- zahrať kratšie a jednoduchšie skladby z listu** **- dokáže sa orientovať vo violončelovej literatúre** **- a uplatňuje svoje vedomosti a zručnosti v komornej alebo súborovej hre** **- číta noty vo všetkých kľúčoch**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v roku triedny koncert, hra spam. je podmienkou** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku** **látka: 1 stupnica** **1 etuda** **1 prednesová skladb**

Odporúčaný notový materiál:

K. P. Sádlo:	Výber palcových cvičení, etud	J. J. F. Dotzauer:	Etudy II. zošit
D. Popper:	Etudy	J. L. Duport:	Etudy
A. Piatti:	Capriccia	J. S. Bach:	6 suit pre violončelo

Prednesové skladby autorov: G. F. Händel, J. S. Bach, M. Reger, A. Dvořák, D. Kabalevskuj, M. Vilec, B. Martinů

Didaktické postupy a metódy práce:
Systematicky rozvíjať sebakontrolu pri využívaní nadobudnutých zručností a vedomostí prostredníctvom sólovej a komornej interpretácie. Podporovať samostatný hudobný prejav s využitím všetkých výrazových a interpretačných možností.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Poznámka:Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materialové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílpohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:

- prehlovať už nadobudnuté zručnosti
- rozširovať získané vedomosti
- podporovať u žiaka samostatné čítanie notového zápisu
- rozvíjať schopnosti a vedomosti na samostatné vytváranie prstokladov
- upevňovať orientáciu na celom hmatníku
- prehlbovať schopnosti intonačnej sebakontroly
- hra spiccato, radové staccato
- hra dvojhmatov

- analyzovať hrané skladby z teoretického hľadiska
- aplikovať teoretické poznatky v interpretačnej praxi
- rozvíjať kultúru tónu
- interpretovať rôznorodý repertoár s využitím vhodných štýlových prostriedkov
- vytvárať a prehlbovať vlastný hudobný názor žiaka
- interpretovať hudbu na verejnosti

Obsah:

- hra stupníc v dvoch až troch oktávach
- hra rozložených akordov
- rozvíjanie intonačnej istoty vo všetkých polohách
- kontrola pohybových činností hracieho aparátu
- hra dvojhmatov
- čítanie nôt vo všetkých kľúčoch
- rozvíjanie kvality tónu prostredníctvom ťahu sláčika
- zdokonaľovanie výrazových a artikulačných prostriedkov
- vizuálny treoretický rozbor notového materiálu
- súhra v komornej hre s inými nástrojmi a jej rozvíjanie
- rozbor vlastnej interpretácie diel

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: - prehlbovať už nadobudnuté vedomosti a zručnosti - rozvíja svoje hudobno-technické prostriedky - zlepšovať kvalitu a výrazovú presvedčivosť - orientovať sa v rôznych polohách na hmatníku - čítať notový zápis vo všetkých potrebných kľúčoch - zdokonaľuje intonačnú čistotu svojej hry - ovláda výmeny polôh, ako aj hru v palcovej polohe - orientuje sa v hudobných obdobiach a štýloch, správne ich interpretuje - zdokonaľuje hru vibráta - vytvára si vlastný názor na interpretáciu skladieb - dokáže zhodnotiť svoj hudobný prejav a jednotlivé výkony - využíva svoje zručnosti a vedomosti v komornej a orchestrálnej hre - rozširuje si vedomosti v oblasti violončelovej literatúry - dokáže verejne predniesť naštudované hudobné diela	Verejné vystúpenia: - 2x v roku triedny koncert, hra spamäti je podmienkou Školské koncerty: - možnosť účinkovať na školskom koncerte Prehrávky: - v druhom polroku látka: 1 stupnica 1 etuda 1 prednesová skladba

Odporúčaný notový materiál:

J. J. Dotzauer: Etudy II. zošit
J. L. Duport: Etudy
D. Popper: Etudy
A. Piatti: Capriccia
J. S. Bach: 6 suit pre violončelo sólo
K. P. Sádlo: Etudy v palcovej polohe
Prednesové skladby autorov: B. Romberg, H. Eccles, J. Haydn, C. Saint-Saens, S. Rachmaninov, L. Boccherini, G. Goltermann, A, Vivaldi, A. Dvořák, D. Kabalevskij, D. Šostakovič, S. Prokofjev,

Didaktické postupy a metódy práce:

Systematicky rozvíjať sebakontrolu hracieho aparátu a hudobného prejavu. Podporovať samostatný hudobný prejav s využitím širokej škály výrazových a interpretačných možností. Rozvíjať osobnú vyspelosť žiaka, jeho osobitý hudobný prejav a sebaistotu v interpretovaní hudby sólovej, komornej aj orchestrálnej.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na violončele
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Hra v súbore – 2.0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na violončele, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčane materiálové – technické zabezpečenie výchovno vzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:

- rozširovať už nadobudnuté zručnosti a vedomosti
- demonštrovať sláčikovú techniku na vyššej úrovni
- podporovať u žiaka samostatné čítanie notového zápisu vo všetkých kľúčoch
- upevňovať intonačnú istotu a orientáciu na celom hmatníku
- rozvíjať uplatňovanie teoretických poznatkov pri nácviku hudobného materiálu
- hra dvojhmatov v melodických linkách
- analyzovať hrané skladby po inštrumentálnej, aj teoretickej stránke
- rozvíjať kvalitu tónu prostredníctvom zlepšovania sláčikovéj techniky
- interpretovať rôznorodý repertoár s využitím vhodných štýlových prostriedkov
- rozširovať znalosti o svetových aj slovenských skladateľoch violončelovej literatúry
- vytvárať a prehlbovať kompetencie potrebné na udržanie technickej flexibility
- podporovať žiaka v samostatnom naštudovaní hudobného materiálu
- prezentovať zručnosti interpretácie hudny na verejnosti v sólovej i skupinovej hre

Obsah:

- hra stupníc v dvoch až troch oktávach
- hra rozložených akordov
- rozvíjanie intonačnej istoty vo všetkych polohách
- efektívna práca so sláčikom
- hra dvojhmatov
- hra virtuóznych smykov
- čítanie nôt vo všetkých kľúčoch
- rozvíjanie kvality tónu a dynamickej škály
- zdokonaľovanie výrazových a artikulačných prostriedkov
- vizuálny teoretický rozbor notového materiálu
- súhra v komornej hre s inými nástrojmi a jej rozvíjanie
- analýza a rozvoj vlastných emócií v interpretácií hudobných diel

Kompetencie:	Výstupy:
Žiak vie: - samostatne rozvíjať už nadobudnuté vedomosti a zručnosti - využíva svoje hudobno-technické prostriedky k štýlovej interpretácií diel - kontrolovať kvalitu tónu a dynamicko-frázovú stavbu - orientovať sa v rôznych polohách na hmatníku - čítať notový zápis vo všetkých potrebných kľúčoch - zdokonaľuje intonačnú čistotu svojej hry, obzvlášť pri hre dvojhmatov - ovláda výmeny polôh, ako aj hru v palcovej polohe - orientuje sa v hudobných obdobiach a štýloch, správne ich interpretuje - prehlbuje kontrolu pri hre vibráta a trilkov - vytvára si vlastný názor na interpretáciu skladieb - dokáže zhodnotiť svoj hudobný prejav a jednotlivé výkony - využíva svoje zručnosti a vedomosti v komornej a orchestrálnej hre - rozširuje si vedomosti v oblasti violončelovej literatúry - dokáže verejne predviesť naštudované hudobné diela	Verejné vystúpenia: - 2x v roku triedny koncert, hra spamäti je podmienkou Školské koncerty: - možnosť účinkovať na školskom koncerte Prehrávky: - v druhom polroku látka: 1 stupnica 1 etuda 1 prednesová skladba

Odporúčaný notový materiál:

J. J. F. Dotzauer: Etudy II. zošit
D. Popper: Etudy
J. S. Bach: 6 suit pre violončelo-sólo
J. L. Duport: Etudy
A. Piatti: Capriccia
K. P. Sádlo: Etudy v palcovej polohe
Prednesové skladby autorov: F. A. Kummer, B. Marcelo, P. Locatelli,J. Haydn,L. Boccherini, G. Goltermann,A. Dvořák, D. Kabalevskij, D. Šostakovič, S. Prokofjev,

Didaktické postupy a metódy práce:

Rozvíjať sebakontrolu hracieho aparátu a hudobného prejavu. Podporovať sebavedomý hudobný prejav s využitím širokej škály výrazových a interpretačných možností. Prostredníctvom diskusie v interpretovaných dielach podporovať interpretačnú vyspelosť žiaka. Budovať sebaistotu v interpretovaní hudby potrebnú k hodnotnému absolventskému výkonu.

Spracovala: Mgr.art Stanislava Zobalová
Mgr.art Daniela Szeghö
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Poslanie a charakteristika predmetu:
Vyučovanie hry na zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Okrem toho hra na zobcovej flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch - drevených alebo plechových. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčinosti s dychom - to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Nie je to isto náhoda, že hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Zobcová flauta je cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

Ciele:
Univerzálnym cieľom a zároveň metódou vyučovania hry na zobcovej flaute je dychová technika, t.j. postupovať smerom k pestovaniu schopností rozlišovať bránicové, hrudníkové prípadne klavikulárne dýchanie.
Nemenej dôležité je trénovať prácu rúk, pozíciu hlavy, ktoré umožňujú slobodnejšie dýchanie. Akcent treba dávať na prácu prstov. Je potrebné upozorňovať žiaka na správne zakrývanie dierok, na prácu jazyka a na posadenie zobca medzi pery bez toho, aby sa dotýkal zubov.
Učiteľ sa v našich podmienkach môže oprieť o dostupnú literatúru, predovšetkým barokovú, nechýbajú však ani kompozičné didaktické iniciatívy súčasných skladateľov, prípadne pedagógov.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Prípravné štúdium
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	1b
Stupeň vzdelania:	

Učebné osnovy PŠ

Ciele:
- postupne vytvárať u žiaka vzťah k hudbe a k hudobnému nástroju
- oboznámiť žiaka s možnosťami nástroja

- stavba nástroja
- údržba nástroja, hygienické návyky, čistenie nástroja
- správny postoj pri hre
- držanie nástroja
- správne nasadenie pri hre
- bránicové dýchanie, opora dychu na bránici
- tvorba kultivovaného tónu
- rozvoj intonácie a rytmu
- počiatky frázovania
- vybudovať pravidelné pracovné návyky
- čo najskôr verejne hudbu interpretovať

Obsah:
- hra v rozsahu $d^1 – d^2$
- rozvoj melodicko – rytmického cítenia hravou formou (melodizácia a rytmizácia riekaniek)
- hudobnoteoretické poznatky použiť v praxi
- čítať noty v hranom rozsahu
- nota celá, pólová, štvrťová, pomlčky, nota s bodkou
- základné druhy taktov 4/4, 2/4, 3/4
- počiatky rytmickej a intonačnej sebakontroly
- hra z notového zápisu ale aj naspamäť

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pozná možnosti svojho nástroja a jeho stavbu** **- ovláda základné hygienické návyky** **- po hre dokáže svoj nástroj vyčistiť** **- nacvičuje a osvojuje si správny postoj pri hre** **- buduje si správny spôsob držania nástroja** **- učí sa správne nasadiť tón pri hre** **- prehlbuje bránicové dýchanie** **- učí sa intonačnej a rytmickej kontrole pri hre** **- pozná význam slova frázovanie a učí sa používať frázovanie pri hre** **- buduje si pravidelné pracovné návyky** **- melodizuje a rytmizuje riekanky** **- hrá jednoduché ľudové piesne** **- dokáže čítať noty v hranom rozsahu** **- dokáže hrať z notového zápisu ale aj naspamäť**	**Verejné vystúpenia:** **- triedny koncert na konci II. polroka** **Postupová skúška:** **- do 1. ročníka** **- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti**

Doporučená hudobná literatúra:

V. Žilka: Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu
L. Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu (I. diel)
časť (príloha)
M. Klement: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
M. Klement: Škola hry na zobcovú flautu – Prednesová
R. Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál.

Didaktické postupy a metódy práce:
Deti sú pri prvom kontakte s nástrojom a hudbou plné očakávania. Je veľmi dôležité aby túto skutočnosť učiteľ správne využil. Záujem o hudbu môže podnietiť hlavne predhrávaním a ukážkami hry a možnosťami ktoré nástroj má. Budovať si priateľský kontakt so žiakom, dôležitý je pocit uvoľnenosti a pozitívna atmosféra v triede.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú

prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- budovať správne návyky pri držaní nástroja
- správne dýchanie pri hre (hrudníkovo – bránicové)
- zvládnuť v oblasti hmatovej techniky dôsledné krytie dierok prstami
- vycvičovať správne nasadenie a tvorbu kvalitného tónu
- vybudovať dobré základy hry
- neustále pracovať na intonačnej kontrole a čistote
- budovať zmysel pre rytmické cítenie a zdokonaľovať ho
- budovať a dotvárať pozitívny vzťah k hudbe a k svojmu nástroju
- rozvoj citovej inteligencie

Obsah:
- zopakovať učivo z prípravného ročníka a upevniť ho
- pracovať neustále na hernom postoji a správnom držaní rúk pri hre
- vedome pracovať na dýchaní pri hre od krátkych nádychov k dlhším
- základy intonačnej sebakontroly
- precvičovať rytmus úderom ruky, sebakontrola – počítanie
- nasadenie tónu a jeho kvalita
- vybudovať pracovné návyky (domáca príprava),
- pripravovať žiaka na verejné vystupovanie

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- postupne ovládať správne dýchanie pri hre na nástroji** **- postupne čítať noty v G kľúči v rozsahu od c1 – a2** **- postupne rozoznať základné rytmické hodnoty nôt a pomlčiek (celá, pólová, štvrťová, osminová, pólová s bodkou a štvrťová s bodkou)** **- rozoznávať a porovnávať základné pojmy v dynamike (forte, piano, mezzoforte a neskôr cresc. a decresc.)** **- rozlišovať takty (jednoduché, zložité)** **- rozlišovať základné tempové predznačenia (Andante, Moderato, Allegro atď.)** **- orientácia v posuvkách, poznať ich úlohu v notovom zápise** **- pozná princíp durovej a molovej stupnice** **- postupne hrať správnym prstokladom** **- hrať technikou legata, staccata a tenuta** **- korepetovať od začiatku hry, tvoriť pozitívne návyky pri súhre s klavírom** **- vybrané skladbičky dokázať zahrať naspamäť** **- postupne zveľaďovať techniku prstov** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah počutej skladby** **- vnímať estetickú hodnotu skladieb** **- postupne nadobudnúť uvedomelý prístup k domácej príprave** **- postupne nadobúdať kladný vzťah ku hre na zobcovej flaute a k hudbe všeobecne** **- učí sa verejne vystupovať (triedne koncerty)**	**Verejné vystúpenia:** **- žiaci bez PŠ hrajú na triednom koncerte až v druhom polroku, žiaci s PŠ hrajú na triednych koncertoch 2x v roku** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, látku určuje v každom školskom roku predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

L. Daniel:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu	V. Žilka:	Malá škola hry na zobcovú flautu
M. Klement:	Škola hry na sopránovú zobcovú flautu	R. Gruber:	Rozfúkaj sa píšťalôčka
R. Gruber:	Snadná dueta	R. Gruber:	50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty

Uvedený hudobný materiál je vodítkom a môže byť nahradený inou vhodnou hudobnou literatúrou.

Didaktické postupy a metódy práce:
Začiatky hry na nástroji sú plné očakávaní zo strany detí. Je veľmi dôležité, aby postupom času nestratili záujem o hru a preto má pedagóg zvoliť hravý spôsob práce, prostredníctvom toho sa postupne vybudujú dobré základy hry a samostatnej práce žiaka.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- nadviazať na prácu hrudníkovo – bránicového dýchania
- správny postoj pri hre
- držanie nástroja
- práca s kvalitou tónu
- správne nasadenie tónu
- rozvoj sluchovej kontroly
- upevňovanie rytmu
- pestovať zmysel pre zážitkové vnímanie hudby
- budovať a upevňovať kreativitu v oblasti tvorivého prístupu k hudobnému materiálu
- budovanie citovej inteligencie
- budovať sebavedomie prostredníctvom vystúpení pred publikom
- vývoj celkovej osobnosti žiaka

Obsah:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka a upevniť ho
- nácvik v oblasti intonačnej čistoty a kontroly
- nácvik v oblasti tvorby tónu
- spresňovanie rytmického cítenia
- nacvičovať šestnástinové rytmické hodnoty noty aj pomlčky
- hrať postupne zložitejšie skladbičky rôzneho charakteru a tempa
- viesť žiaka k chápaniu dôležitosti frázovania pri hre
- rozširovanie rozsahu tónu
- súhrou s klavírom zlepšovať intonačnú a rytmickú dispozíciu žiaka

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- postupne čítať noty v G kľúči v rozsahu c1 – c3** **- hrať stupnice do 2 predznamenaní (F,B,C,G,D dur, d,g,a,e,h mol + tonický kvintakord)** **- dbať na čistotu a kvalitu tónu, intonáciu a zvládnutie rytmického zápisu** **- rozoznávať a porovnávať vybrané tempové označenia a uplatniť ich pri hre na nástroji** **- poznať termíny dynamiky a dokázať ich použiť pri hre na nástroji** **- osvojiť si základy artikulácie (legato, staccato, tenuto)** **- pochopiť základnú formovú štruktúru hraných skladieb (piesňová forma)** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah hranej skladby** **- rešpektovať dynamiku a celkový výraz skladby** **- rozvíjať a upevňovať správne návyky pri hre na nástroji** **- zdokonaľovať reberno – bráničné dýchanie pri hre na zobcovej flaute**	**Verejné vystúpenia:** **- 2x v školskom roku triedny koncert** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku,**

- rozvíjať súhru s klavírom **- zlepšovať pohyb prstov v drobnej technike** **- nacvičovať hru melodických ozdôb ktoré sú pri interpretácii na zobcovej flaute charakteristické** **- samostatne pracovať pri domácej príprave na hodiny** **- vie verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty)**	**látku na prehrávky určuje v každom školskom roku predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu II. diel
L. Daniel: Základy techniky I. pre zobcovú flautu
V. Crha: Štúdie pre zobcovú flautu
D. Martinček: 13 malých cvičení pre zobcovú flautu č.I. 1 + 1 – 24 piesní a tancov z Vietorisovho kódexu a Pestrého zborníka pre zbc. fl. a gitaru
J. Melkovič: Čačky, hračky
O. Bláha: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír
L. Daniel: Zborník skladieb starých majstrov
R. Gruber: Snadná dueta
J. Z. Bartoš: 10 skladieb pre 3 zobcové flauty
Uvedený materiál môžete nahradiť inou vhodnou hudobnou literatúrou.

Didaktické postupy a metódy práce:

Problém postupnosti je pri vyučovaní hry na nástroji dôležitý. Každé dieťa má inú fyziologickú výbavu, má rozdielne intelektuálne schopnosti a talenty z oblasti hudby. Preto je veľmi dôležité tento moment rešpektovať a zvoliť správnu stratégiu pre každé dieťa osobitne. Nemôžeme chcieť, aby všetci mali všetko. Učiteľ buduje na tom čo má. Dôležitá je postupná činnosť rastu vzdelania.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:

- viesť žiaka k pracovnej trpezlivosti, k cieľavedomej intenzívnej práci
- poskytnúť žiakovi priestor na pozitívnu realizáciu
- budovať a stupňovať záujem o hudbu a hudobné umenie
- vychovávať žiaka k pocitu väčšej sebadôvery
- verejne účinkovať a prekonávať trému
- mať radosť z úspešného verejného vystúpenia
- rozvíjať emocionálnu časť osobnosti žiaka
- rozvíjať schopnosti dynamiky a agogiky (výrazotvorné prostriedky)

Obsah:

- zopakovať učivo z druhého ročníka, vrátiť sa najmä k problematikám ktoré neboli dostatočne zvládnuté a tak zabezpečiť plynulý prechod k ďalšiemu systematickému rozvoju žiaka
- nácvik ornamentiky, spojov a trilkových hmatov (d2 – e2, b1 – c2, b1 – cis2)

- melodické ozdoby (príraz, odraz, skupinka, nátril, náraz, trilok)
- nácvik vibrata
- sluchové rozlíšenie durovej a molovej stupnice
- poznať a rozoznávať dynamické znamienka
- ligatúra
- poznať a rozoznávať tempové označenia a uplatniť ich význam pri hre
- rozširovať tónový rozsah (c1 –d3)
- durové aj molové stupnice do 4 predznamenaní (harmonický aj melodický variant) rozklad tonický kvintakord s obratmi
- nácvik dvojitého jazyka
- zlepšovať techniku hry, pohyblivosť prstov
- rešpektovať zákonitosti výstavby hudobných diel
- hrať postupne technicky a výrazovo náročnejšie skladby
- intonačná sebakontrola
- budovať hudobnú pamäť
- hrať hudbu rozličných hudobných období
- súhra s klavírom

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- používať pri hre melodické ozdoby (príraz, odraz, skupinka, nátril, náraz, trilok)** **- používa pri hre trilkové hmaty** **- pokračuje v nácviku hry vibrata** **- dokáže sluchovo rozlíšiť durovú a molovú stupnicu a pozná ich teoretické princípy** **- poznáva a rozoznáva dynymické znamienka a dokáže ich pri hre používať** **- poznáva a rozoznáva tempové označenia a dokáže uplatniť ich význam pri hre na nástroji** **- pozná rozdiel medzi legatom a ligatúrou** **- zahrať stupnice durové a molové (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní spolu s rozkladmi a obratmi tónického kvintakordu** **- a postupne zvláda hru dvojitého jazyka** **- postupne zlepšuje techniku a pohyb prstov** **- učí sa rešpektovať zákonitosti výstavby hudobných diel, (tempové, dynamické a agogické protiklady)** **- hrať postupne náročnejšie skladby po technickej a výrazovej stránke** **- kontrolovať a opravovať v rámci svojich schopností intonačnú čistotu hry** **- postupne rozširuje kapacitu hudobnej pamäti** **- hrať hudbu rozličných hudobných období** **- zlepšuje súhru so sprievodom iného nástroja** **- samostane pracovať (domáca príprava)** **- verejne vystupovať (triedne, školské koncerty a účinkovanie na ostatných podujatiach v škole i mimo nej**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku, triedne koncerty** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na mesačných školských koncertoch** **Prehrávky:** **- prehrávka v druhom polroku, látku na prehrávku určí predmetová komisia**

Odporúčaný notový materiál:

D. Martinček:	13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu
L. Daniel:	Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu
V. Cerha:	Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu
J. Ch. Pepusch:	6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír
P. Eben:	Duetina pre sopránový nástroj a klavír
I. Dibák:	Kavatína pre zobcovú flautu a klavír
G. G. Gastoldi:	Renesančné tance pre dve zobcové flauty a gitaru
J. Melkovič:	Čo je čo – skladby pre dve zobcové flauty a klavír
J. Hatrík:	Tance detí – pre sopránovú zobcovú flautu čembalo (klavír) a violončelo
J. Loeillet:	Six Sonatas for Two Flutes (or Oboes, Recordes in C)
R. Gruber:	Ľahké duetá
R. Gruber:	50 ľudových piesní

Duá starých majstrov pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľ. Onačila

Uvedený notový materiál je možné nahradiť inou vhodnou hudobnou literatúrou.

Didaktické postupy a metódy práce:
V treťom ročníku by mal mať žiak vybudované základné návyky (postavenie pri hre, držanie nástroja správne dýchanie) a samostatnosť v domácej príprave. Je potrebné stále predhrávanie učiteľa na hodinách a naučiť žiaka počúvať reprodukovanú hudbu svojho oboru, aby mal dostatočnú predstavu o hudobnej skladbe a technických možnostiach nástroja. Počúvaním sa rozširuje hudobné poznanie a buduje zmysel pre kvalitu.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán čísko:	5
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- neustále budovať vzťah k svojmu nástroju
- učiť sa vnímať a počúvať reprodukovanú hudbu
- vplývať na oblasť vkusu a nachádzať krásu v kvalitnej hudbe
- budovať citovú inteligenciu
- hrať náročnejšie skladby po stránke technickej a výrazovej
- skvalitňovať súhru
- pripraviť a úspešne absolvovať prvý stupeň základnej časti primárneho umeleckého vzdelávania

Obsah:
- zopakovať učivo z predchádzajúceho ročníka
- zdokonaľovať dychovú techniku
- práca s vibratom
- nácvik dvojitého jazyka
- frázovanie a artikulácia
- zdokonaľovať hru melodických ozdôb (trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka)
- budovať rytmickú predstavivosť
- čítať noty v rozsahu c1 – d3
- rozlišovať durové a molové stupnice (harmonické aj melodické), určiť ich charakteristické znaky, hrať do 3 predznamenaní
- vycvičovať prstovú techniku hrou stupníc a etúd
- poznať nové tempové značky a vedieť ich použiť pri hre
- chromatický pohyb v rozsahu od c1 – d3
- spoznávať rozmanitosť hudobných štýlov
- zdokonaľovať intonačné cítenie a schopnosť sluchovej sebakontroly
- upevňovať rytmické cítenie vo všetkých rytmických tvaroch
- pestovať súhru formou klavírneho sprievodu ale aj hrou duet
- skvalitňovať tón na nástroji
- dbať o drobnú prstovú techniku
- hrať barokovú hudbu a detailne vypracovať artikuláciu a frázovanie
- transpozícia, učiť sa najmä na ľudových piesňach

Kompetencie:	Výstupy:
Žiak vie: **- pracovať na zdokonaľovaní dychovej techniky** **- hrať a zdokonaľovať vibrato** **- hrať a používať techniku dvojitého jazyka** **- frázovať a má prepracovanú artikuláciu v jednotlivých skladbách** **- hrať melodické ozdoby, technicky ich zdokonaľuje (trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka)** **- postupne buduje rytmickú a sluchovú predstavivosť** **- čítať noty v rozsahu c1 – d3** **- rozlišovať durové a molové stupnice, určiť ich znaky a hrať do 3 predznamenaní** **- vycvičovať prstovú techniku na stupniciach a etudách** **- chromatický pohyb v rozsahu c1 – d3** **- vyjadriť vlastnými slovami obsah hranej skladby** **- má schopnosť intonačnej sebakontroly, zdokonaľuje intonačné cítenie** **- dokáže zahrať aj zložitejšie rytmické členenie v hudbe** **- správne dýchať pri tvorbe tónu na nástroji** **- pestovať súhru formou klavírneho sprievodu ale aj hrou duet** **- kultivovať kvalitu tónu na nástroji** **- má prepracovanejšiu drobnú techniku rúk** **- pracovať s frázou a artikuláciou najmä v barokovej hudbe** **- transponovať ľudové piesne** **- samostatne pracovať pri domácom cvičení** **- verejne vystupovať sólovo alebo v súhre**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedne koncerty** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školských mesačných koncertoch** **Absolventské skúšky:** *Látka:* **- jedna stupnica (durová alebo molová)** **- dve etudy rozdielneho charakteru,** **- jeden prednes**

Odporúčaná hudobná literatúra:

L. Daniel:	Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu
G. Ph. Telemann:	12 menuetov
J. Nykl:	32 etúd pre sopránovú zobcovú flautu
V. Cerha:	Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu
S. Balasanjan:	25 ľahkých etúd
D. Martinček:	13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu
A. Corelli:	Sarabanda
A. Corelli:	Sonáta a-mol
H. Lippmann:	Tanec harlekýna
P. De la Vigne:	Sonata
Ch. Dieupart:	Sarabanda
J. B. Loillet:	Sonata F-dur
M. Novák:	Bukolika
R. Gruber:	50 ľudových piesní
A. Reiter:	Malý koncert
J. Loeillet:	Šesť sonát pre sopránovú zobcovú flautu bez sprievodu
P. Eben:	Duettina pre sopránový nástroj a klavír
J. Hatrík:	Tance detí pre sopránovú zobcovú flautu, čembalo a violončelo
J. Melkovič:	Čo je čo skladby pre dve zobcové flauty a klavír

Didaktické postupy a metódy práce:
Osamostatňovať žiaka pri práci tak, aby pochopil, že cieľom vzdelávania je on. Prehlbovať vzťah k svojmu nástroju, rozširovať poznanie jednotlivých hudobných štýlov. Budovať osobnosť žiaka partnerstvom učiteľ – žiak.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia na zobcovej flaute:
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia hry na zobcovej flaute ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na zobcovej flaute. Počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku. Je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení (duá, triá) a zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s vzdelávacími štandardmi a individuálnymi potrebami žiaka. Úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelania. Absolvent je pripravený pokračovať v štúdiu v druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeň vdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2 B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- pokračovať v rozvíjaní techniky hry
- upevňovať intonačnú čistotu hry, sluchová kontrola
- zdokonaľovať metro rytmické cítenie
- zdokonaľovať výrazové prostriedky hry
- viesť žiaka k pozitívnemu vzťahu k svojmu nástroju
- budovať citovú inteligenciu
- vytvárať hodnotový vzťah k hudbe a umeniu
- usmerňovať vkus žiaka pri rozlišovaní skladieb a ich výberu
- pestovať radosť z dobrého hudobného výkonu a z hry samotnej
- počúvať aktívne hudbu, jej zážitkové vnímanie
- budovať sebavedomie žiaka pravidelným verejným vystupovaním na koncertoch prehrávkach a mimo školy

Obsah:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka
- pohotová orientácia v notovom zápise, noty dokázať určiť v hmatovom systéme
- zdokonaľovať dýchanie pri hre
- práca s vibratom
- prstová technika, jazyková technika
- pri hre stupníc, kvintakordov a ich obratov uplatňovať dvojitý jazyk
- zdokonaľovať hru melodických ozdôb a rytmických útvarov (príraz, mordent, skupinka, triola, synkopa, bodkovaný rytmus)
- hrať skladby rôznych štýlových období, rozširovať vedomosti z hudobnej histórie
- práca s nádychom, usmerňovať žiaka tak, aby bola zachovaná celistvosť skladby a jej charakter
- uplatňovať pri hre celý tónový rozsah nástroja
- hrať z listu
- hrať stupnice a etudy v rýchlejších tempách s náročnejšou prstovou technikou
- používať hru dvojitého jazyka
- zdokonaľovať hru vibrata
- pestovať ornamentiku
- zdokonaľovať nácvik palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch
- hrať prednesové skladby so sprievodom iného hudobného nástroja
- zlepšovať súhru prostredníctvom komornej hry
- využívať dokonalejšie výrazové prostriedky pri interpretácií najmä prednesov
- samostatná domáca príprava
- súhra s klavírom
- verejné vystúpenia

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- dokáže rozvíjať a zlepšovať techniku hry na nástroji** **- kontrolovať intonačnú čistotu hry, dokáže sa dolaďovať**	**Verejné vystúpenia:** **- dva x v školskom roku**

- hrať zložitejšie rytmicko-metrické útvary **- zdokonaľuje výrazové prostriedky dynamické a agogické a používa ich najmä pri hre prednesových skladieb** **- pozitívne vedenie vo vzťahu k svojmu nástroju** **- pohotová orientácia v notovom zápise, noty dokáže určiť v hmatovom systéme** **- dokonalejšie ovládať a využiť pri hre správne dýchanie** **- hrať technikou vibrata** **- hrať hudobné skladby s náročnejšou prstovou technikou** **- pracovať s jazykovou technikou (dvojitý jazyk)** **- používať melodické ozdoby (príraz, mordent, skupinka)** **- uplatňovať a hrať triolu, synkopu a bodkovaný rytmus** **- hrať skladby rôznych štýlových období s dôrazom na ich správnu interpretáciu** **- dokázať uplatniť pri hre celý tónový rozsah svojho nástroja** **- hrať z listu** **- má zdokonalenú hru ornamentiky ktorá je charakteristická pre zbc. flautu** **- použiť pri hre vo vyšších registroch palcovú techniku** **- v súhre s iným hudobným nástrojom lepšie zvládnuť súhru** **- dokonalejšie využiť výrazové prostriedky najmä pri interpretácií prednesov** **- dokáže samostatne pracovať (domáca príprava)** **- dokáže verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, besiedky, účinkovanie mimo školy)**	**triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku jedna stupnica, dve etudy rôzneho charakteru, prednesová skladba**

Odporúčaná hudobná literatúra:

V. Žilka:	Malá škola (pokračovanie)	L. Daniel:	Škola hry...
M. Klement:	Škola hry...	A. Corelli:	Sonáta C dur
J. B. Abram:	Sto elementárnych etúd	W. Wurm:	45 ľahkých etúd
T. Čančík:	42 etúd pre sopránovú zobcovú flautu	Dua starých majstrov	
J. Hatrík:	Tance detí	J. B. Loellet:	Šesť sonát
J. Pepusch:	Šesť sonát	J. Z. Bartoš:	Desať skladieb pre tri zobcové flauty
J. Melkovič:	Čačky hračky pre zobcovú flautu	F. M. Varacini:	Sonata terza (1, 2, časť)
F. M. Veracini:	Sonata prima (Largo, Allegro)	H. G. Mareck:	Sonatine (Allegro, Larghetto, Vivace)

Didaktické postupy a metódy práce:
Pri vyučovacej praxi uplatňovať individuálny prístup k jednotlivým žiakom, zohľadňovať špecifiká a danosti každého z nich. Predhrávať žiakom najmä nové prednesy, názorne demonštrovať frázovanie, dýchanie a výraz skladby. Zapájať žiakov do komornej hry, zlepšovať intonačnú, rytmickú kontrolu a súhru.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- budovať výrazové prostriedky hry na nástroji
- osamostatňovať žiaka v oblasti tvorivosti charakteru a výrazu skladby
- rozvíjať zvukovú predstavivosť
- neustále pestovať lásku k umeniu, hudbe a k svojmu nástroju

- zvyšovať úroveň kvality tónu
- pestovať zmysel pre metro-rytmiku
- skvalitňovať intonáciu hry a jej kontrolu
- zdokonaľovať prstovú techniku
- zdokonaľovať melodické a rytmické cítenie
- zlepšovať artikuláciu a frázovanie
- prehlbovať hudobné cítenie

Obsah:
- zopakovať učivo z predchádzajúceho ročníka
- orientácia v hudobných obdobiach a štýloch
- rozširovať záber hmatov do ambitu c1 – d3
- hrať v tónovom rozsahu celého nástroja
- hrať z listu
- nácvik súhry v duetách a komornej hre
- venovať sa neustále hrudníkovo bránicovému dýchaniu pri hre, jeho výdatnosti pre zvládnutie rozsiahlejších legátových úsekov v skladbách
- zlepšovať techniku prstov hrou stupníc a etúd
- hra vibrata
- budovať hudobnú predstavu žiakov
- súhra s klavírom
- rozvíjať hudobnú pamäť
- vytvárať pozitívne pracovné návyky
- budovať pozitívne sebavedomie verejným vystupovaním
- hudba ako prostriedok budovania citovej inteligencie

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- používať pri hre výrazové prostriedky (dynamika, agogika, frázovanie)** **- samostatne pristupovať k tvorbe výrazu a prednesu skladby** **- rozvíja svoju hudobno-zvukovú predstavivosť** **- má pozitívny vzťah k hudbe-umeniu a k svojmu nástroju** **- hrať kultivovane s pekným tónom** **- hrať zložitejšie rytmické útvary** **- kontrolovať intonačnú čistotu hry** **- má rozvinutú prstovú techniku najmä hrou stupníc a etúd** **- hrať melodické ozdoby z dôrazom na ľahkosť ich prevedenia** **- prejaviť pri hre svoje hudobné cítenie** **- rozoznávať a hrať rôzne hudobné štýly** **- hrať na nástroji v tónovom rozsahu od c1 do d3** **- hrať z listu** **- zlepšuje súhru s iným hudobným nástrojom alebo prostredníctvom komornej hry** **- pri hre používať hrudníkovo bránicové dýchanie** **- zvládnuť rozsiahlejšie legatové úseky** **- používať pri hre vibrato** **- má rozšírenú hudobnú predstavivosť** **- hrať určené skladby naspamäť** **- samostatne pracuje (domáca príprava, domáce cvičenie)** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, účinkovanie mimo školy)** **- rozvíja citovú inteligenciu štúdiom hudby a umenia**	**Verejné vystúpenia:** **- dva x v školskom roku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku jedna stupnica, dve etudy rôzneho charakteru, jeden prednes**

Odporúčaná hudobná literatúra:

Cerha-Giesbert: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu
J. B. Abram: Sto elementárnych etúd
T. Čančík: 42 etúd pre zobcovú flautu
G. Ph. Telemann: Sonáta F dur
J. B. Loeillet: Sonata a mol
G. Rossini: Variácie
J. Czerny: Žart
J. Melkovič: Čačky, hračky pre zobcovú flautu a klavír
J. Pepuscch: 6 sonát
A. Corelli: Sonata C dur
M. Klement: Škola hry na zobcovú flautu
W. Wurm: 45 ľahkých etúd
J. S. Bach: Suita h mol (Rondo, Badinerie)
F. M. Veracini: Sonata prima
W. A. Mozart: Sonatína č. 6
G. Donizetti: Sonate
R. R. Klein: Sonatina C dur
J. Z. Bartoš: 10 skladieb pre 3 zbc. flauty
J. Hatrík: Tance detí

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeňvzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na zobcovej flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- naďalej rozvíjať techniku hry
- upevňovať intonačnú čistotu hry, budovať sluchové schopnosti
- zdokonaľovať rytmické cítenie a presnosť pohybu v rytme
- zdokonaľovať kvalitu tónu
- nadobudnuté vedomosti žiaka upevňovať a dopĺňať potrebnými hráčskymi komponentmi
- rozširovať výrazové prostriedky dynamickú a agogickú škálu
- rozoznávať hudobné štýly a zvládnuť ich interpretáciu
- dokázať využívať artikuláciu, frázovanie
- interpretovať technicky náročnejšie skladby kontrastných štýlov
- budovať cieľavedome osobnosť žiaka

Obsah:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka,
- venovať sa neustále bránicovému dýchaniu jeho výdatnosti pre zvládnutie rozsiahlejších legatových úsekov v skladbách
- rozvoj hráčskej techniky prostredníctvom stupníc a etúd
- nácvik a hra vibrata
- nácvik a hra dvojitého jazyka
- využívať pri hre rozsah celého nástroja
- hra z listu
- melodické ozdoby
- nácvik palcovej techniky
- zlepšovať súhru prostredníctvom hry s iným nástrojom
- rozvoj hudobnej pamäti (určené skladby hrať naspamäť)
- samostatná domáca príprava
- detailné vypracovanie prednesových skladieb po výrazovej stránke
- účinkovanie na koncertoch
- budovanie pozitívneho sebavedomia a osobnosti žiaka

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- upevnenie vedomostí z predošlého ročníka** **- čisto intonuje, sluchovo dokáže kontrolovať intonáciu hry** **- zdokonaľuje rytmické cítenie a pohyb v skladbe** **- prostredníctvom správneho dýchania zlepšuje kvalitu hraného tónu** **- má vybudované hráčske kompetencie (intonačnú, rytmickú a výrazovú)** **- rozoznať jednotlivé hudobné štýly a pozná hudobné obdobia(baroko, klasicizmus, romantizmus atď.)** **- pracovať s frázou a používať pri hre** **- interpretovať technicky náročnejšie skladby** **- hrať a používať kontrasty v dynamike a v pohybe skladby** **- rozvíjať techniku hry prostredníctvom stupníc a vybraných etúd**	**Verejné vystúpenia:** **- dva x v školskom roku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte**

- používať pri hre vibrato **- používať hru dvojitého jazyka** **- využívať pri hre rozsah celého nástroja** **- hrať z listu** **- hrať a používať melodické ozdoby (príraz, odraz, nátril, náraz, mordent, skupinka, trilok)** **- zdokonaľuje nácvik palcovej techniky pri hre vo vyšších registroch** **- zlepšuje súhru prostredníctvom hry s iným nástrojom** **- hrať určené skladby spamäti** **- interpretovať prednesy s detailnou dynamikou a agogikou** **- samostane pracovať a pripravovať sa na hodiny** **- verejne vystupovať (koncerty, besiedky, účinkovanie mimo školy)**	**Prehrávky:** **- v druhom polroku jedna stupnica, dve etudy kontrastného charakteru, jeden prednes, prípadne komorná hra**

Odporúčaná hudobná literatúra:

W. Wurm:	45 ľahkých etúd	T. Čančík:	42 etúd pre sopránovú zobcovú flautu
G. F. Händel:	Siciliano, Gigue,	J. B. Loeillet:	Tri sonáty
B. Finger:	Sonata	W. A. Mozart:	Sonatína II. VI.
H. Purcell:	Sonáta II.	R. Valentín:	Sonáta VIII.
M. Bitti:	Allemande	J. Hotteterre:	Pochod
J. S. Bach:	Suita h mol	J. S. Bach:	Gigue z Overture D dur
J. Haydn:	Koncert C dur	G. Rossini:	Variácie

Didaktické postupy a metódy práce:
Žiaci v tomto období prechádzajú búrlivým vývojom. Túto skutočnosť je potrebné zohľadňovať a snažiť sa určitým spôsobom využiť. Klásť dôraz na citovosť, vyberať skladby z obdobia romantizmu, učiť žiakov prežívať hudobné pochody a city otvorene ako hodnotu ktorá má v živote človeka veľkú cenu.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Komorná hra - 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	5
Stupeňvzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:
- zdokonaľovať technické prostriedky hry na nástroji
- prehlbovať vedome intonačnú čistotu hudobného prejavu najmä v súhre s klavírom
- spresňovať rytmus v interpretácii etud a prednesov
- rozvíjať zvukovú predstavivosť
- zlepšovať kvalitu tónu
- zdokonaľovať artikuláciu a frázovanie
- zdokonaľovať výrazové prostriedky hudobného prejavu
- usmerňovať vkus žiaka, orientácia v hodnotovej oblasti hudby
- budovať citovú inteligenciu
- pestovať radosť z dobrého hudobného výkonu
- pripraviť žiaka na úspešné ukončenie druhej časti I. stupňa základného štúdia

Obsah:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka
- prehlbovanie a zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania
- zdokonaľovanie artikulačných techník (tenuto, legato, portamento, staccato)
- jazyková technika
- práca s vibratom
- pohotovo čítať noty a určiť ich v hmatovom systéme
- hmatový ambit v rozsahu $f^1 – as^3$
- proporcionalita medzi technikou a výrazovými prostriedkami hranej hudby
- hra skladieb rôznych štýlových období

- melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal)
- zdokonaľovať nácvik palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch
- aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti z HN v praxi
- stupnice do 4 predznamenaní v rýchlejších tempách
- hra z listu
- súhra s klavírom
- samostatná domáca príprava
- ukončiť štúdium druhej časti I. stupňa verejným absolvetským vystúpením

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- dokonalejšie využívať technické prostriedky pri hre na nástroji** **- pri súhre vedome pracuje s intonáciou** **- presne rytmicky interpretovať etudy a prednesy** **- má rozvinutú zvukovú predstavivosť** **- zlešuje kvalitu tónu na nástroji** **- pracovať s frázou a artikuláciou** **- orientuje sa v hodnotovej oblasti hudby, buduje svoj vkus** **- mať radosť z dobrého hudobného výkonu** **- pracuje dokonalejšie s reberno – bránicovým dychom** **- ovláda artikulačné techniky (tenuto, staccato, legato, portamento)** **- ovláda jazykovú techniku, zdokonaľuje hru vibrata** **- pohotovo číta noty, hrá z listu** **- využíva hru celého rozsahu nástroja** **- má vyvážený technický a výrazový prejav hry** **- hrá hudbu rôznych štýlových období a žánrov** **- používa pri hre melodické ozdoby** **- aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti v praxi** **- zdokonaľuje súhru s klavírom** **- samostatne pracovať (domáca príprava)** **- verejne vystupovať (triedne, školské koncerty, absolventský koncert)**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Absolventské askúšky:** **2 stupnice - durová, molová** **2 etudy rozličneho charakteru** **2 prednesové skladby rozličného charakteru**

Odporúčaná hudobná literatúra:

V. Žilka: Malá škola (pokračovanie)
L. Daniel: Škola hry...
M. Klement: Škola hry...
A. Corelli: Sonáta C dur
B. Abram: 100 elementárnych etud
T. Čančík: 42 etúd pre sopránovú zobcovú flautu
J. Hatrík: Tance detí
J. Pepusch: Šesť sonát
G.Ph.Telemann: 12 menuetov
J. Z. Bartoš: 10 skladieb pre 3 zbc. flauty
J. Melkovič: Čačky hračky pre zobcovú flautu
F.M.Varacini: Sonata terza
F.M.Varacini: Sonata prima
H.G.Mareck: Sonatina
W. Wurm: 45 ľahkých etud
Dua starých majstrov
J. B.Loellet: Šesť sonát

Didaktické postupy a metódy práce:
Vo štvrtom ročníku sa sústreďujeme na ukončenie štúdia druhej časti I. stupňa. Stabilizujeme a rozširujeme repertoár, zdokonaľujeme technické a výrazové prostriedky interpretácie. Stále viac osamostatňujeme žiaka a dbáme pri výbere skladieb na výber hudby ku ktorej má osobný vzťah. Rozširujeme prehľad v hudobnej literatúre a usmerňujeme žiaka v oblasti počúvania hudby.
Profil absolventa:
Po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia má žiak zvládnuté základné kompetencie. Využíva a rozširuje správne reberno – bránicové dýchamie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou a adekvátnym nasadením a ukončením tónu. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy a druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu. Dokáže hrať z listu. Má zmysel pre súhru s klavírom alebo iného hudobného nástroja. Dokáže verejne vystupovať, vie sa pohybovať na javisku a dokáže ohodnotiť svoj výkon, prípadne hru iných interpretov.

Spracoval: Viliam Kozák
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE

Poslanie a charakter predmetu:
Flauta je jedným z najstarších hudobných nástrojov a počas svojho dlhého vývoja prešla rôznymi fázami ktoré vyústili v doposiaľ najdokonalejší typ priečnej flauty Böhmovho klapkového systému C ladenia. Jej uplatnenie je preto veľmi široké v sólovej, komornej a orchestrálnej hre v oblasti vážnej aj populárnej hudby.
Podmienkou štúdia hry na flaute je okrem záujmu žiaka hudobné nadanie, dobrý sluch, rytmické cítenie, nátiskové predpoklady zdravé dýchacie orgány a chrup.
Podstatná je fyzická vyspelosť, t.j. vek žiaka v priemere 10 – 12 rokov. Vhodnou prípravou je hra na zobcovej flaute.
Cieľom výučby je viesť žiaka k tvorivej interpretácii, k schopnosti hrať sólovo, so sprievodom a v súboroch rôzneho typu (komorné, orchestrálne, ľudové, jazzové...).
Mimoriadne nadaných žiakov pripravovať v prípade záujmu pre štúdium na konzervatóriu.
Obsah predmetu zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z listu, hru so sprievodom a hru v súboroch rôznych žánrov.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji - 1,5 hod. Sprievod -0,5 hod.
Učebný plán číslo:	10
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- vzbudiť u žiaka záujem o hudbu a hru na flaute
- častým predhrávaním vytvárať v žiakovi zvukovú predstavu čistého a zvučného flautového tónu a možnosti flauty
- podporovať vnímanie hudby a umenia ako životnú potrebu
- rozvíjať prostredníctvom hudby fantáziu, hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- rozvíjať melodické a rytmické cítenie
- formovať cit pre hudobnú frázu
- budovať pozitívne návyky pri domácej príprave (trpezlivosť, postupnosť, od malých cieľov smerom k väčším pravidelnosť atď.)

Obsah:
- zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho pôvodom, históriou a vývojom a uplatnením
- naučiť žiaka správne zaobchádzať s nástrojom a jeho údržbou
- vysvetliť funkcie jednotlivých častí
- postoj a držanie nástroja pri hre
- reberno-bránicové dýchanie
- správna tvorba tónu, stabilita nátisku
- počiatky artikulácie
- koordinácia pohybu oboch rúk
- rozvoj hudobnej predstavivosti
- budovať intonačnú čistotu hry
- hra spamäti
- oboznámiť žiaka s technikou hry nasadenia
- zvládnutie rozsahu hry od c1 – e3
- prefukovanie oktáv
- nácvik tenuta, legata a staccata
- predhrávaním vytvárať u žiaka správnu zvukovú predstavu
- hra so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja

- rešpektovať individualitu žiaka
- vytvárať a upevňovať správne návyky pri cvičení
- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty)

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pozná históriu a vývoj flauty, jej uplatnenie v hudbe** **- pozná jednotlivé časti nástroja a ich funkciu** **- dokáže nástroj zložiť a rozložiť a pozná jeho základnú údržbu** **- ovláda správny postoj pri hre a držanie nástroja, (nácvik pred zrkadlom)** **- pozná základy dychovej techniky, nacvičuje ich podľa rôznych cvičení (joga)** **- pri tvorbe správneho nátisku používa pery, jazyk, bradu a čelusť** **- postupne sa učí základom artikulácie** **- pracuje na koordinácii techniky hry oboch rúk** **- rozvíja rytmicko-melodickú predstavivosť** **- pracuje s intonáciou, zlepšuje intonačnú sebakontrolu** **- hrá spamäti** **- pracuje na zvládnutí základov techniky hry, nasadenia tenuta, legata, staccata a delení fráz** **- hrá v rozsahu od c1 – e3 chromaticky** **- stupnice C, G, D, F, B, dur (1 – 2 oktávy) + T5** **- vytvárať správne návyky, samostatne pracovať (domáca príprava)** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty)**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden krát v polroku triedny koncert, 1-2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom),** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovania na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku dve cvičenia alebo etudy, jedna skladbička sólo alebo so sprievodom)**

Odporúčaná hudobná literatúra:

M. Moyse:	Začínajúci flautista	D. Popp:	Škola pre začiatočníkov
W. Popp:	Škola pre začiatočníkov	Ľ. Kantor:	Škola pre začiatočníkov I. diel
N. Platonov:	Škola hry na flautu	Z. Jeney:	Škola hry na flautu
E. Towarnicki:	Škola hry na flautu	Černý – Bok:	Škola hry na flautu
G. Gariboldi:	Cvičenia pre začiatočníkov	Bántai – Kovács:	Výber etúd I. diel
M. Moyse:	24 melodických cvičení	R. Gruber:	Rozfúkaj sa píšťalôčka
R. Gruber:	Album začínajúceho flautistu I. diel	Bántai – Kovács:	Album skladieb
J. Haydn:	Menuet	Ľudové piesne v rôznych úpravách	

Didaktické postupy a metódy práce:
Vytvárať a upevňovať pozitívny a blízky vzťah medzi učiteľom a žiakom. Citlivo vnímať individualitu a povahu žiaka. Správne ho motivovať a hľadať primerané a tvorivé metódy výuky. Pri menších deťoch využívať hravú formu. Vyberať vhodné notové materiály, primerané schopnostiam žiaka. Snažiť sa verejne vystupovať aj s jednoduchými skladbičkami.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Sprievod – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	10
Stupeň vzdelania:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- držanie nástroja, korigovať podľa potreby postoj pri hre
- opravovať prstoklady, vytvárať správne postupy
- kultivovať tón, zdokonaľovať nasadenie a hranie
- rozširovať škálu výrazových prostriedkov
- zväčšovať objem hudobnej pamäti

- poznávať rôzne hudobné žánre
- poznávať rôzne štýlové obdobia
- vzbudiť záujem o komornú hru
- budovať cieľavedome pozitívny vzťah k nástroju
- návšteva koncertov a ostatných hudobných podujatí
- pokračovať v budovaní pracovných návykov
- účinkovať na triednych a školských koncertoch

Obsah:
- zopakovať učivo z prvého ročníka a nadviazať na získané vedomosti
- neustále zdôrazňovať správnosť dýchania ako základného predpokladu hry na flaute
- upevňovať a zdokonaľovať nátisk
- zlepšovať kvalitu tónu a jeho intonačnú stabilitu
- zdokonaľovať techniku hry tenuto, portamento, legato a staccato
- rozvoj v oblasti dynamiky a agogiky
- zlepšovať rytmické cítenie
- budovať muzikalitu
- hra spamäti
- postupne zväčšovať tónový rozsah hry
- vhodnými cvičeniami fixovať nové hmaty
- usilovať sa o synchronizáciu prstov a jazyka
- hrou z listu zlepšovať orientáciu a pohotovosť čítania a hrania hudobného zápisu
- prehlbovať a získavať nové vedomosti o jednotlivých štýlových obdobiach, prepájať ich s vedomosťami získanými na hodinách hudobnej náuky
- podporovať a upevňovať záujem žiaka o hru na flaute
- motivovať praktickými ukážkami a predhrávaním učiteľa
- viesť k samostatnosti (domáce cvičenie, príprava na hodiny)
- verejné účinkovanie

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- správne držať nástroj pri hre a má správny postoj** **- upevňuje správny prstoklad** **- zdokonaľuje nasadenie a tón na nástroji** **- zväčšuje škálu výrazových prostriedkov v rámci dynamiky a agogiky** **- hrať naspamäť, postupne zväčšuje objem hudobnej pamäti** **- buduje správne návyky v oblasti dychovej techniky** **- zdokonaľuje a upevňuje nátisk** **- zlepšuje kvalitu hraného tónu a jeho intonačnú stabilitu** **- hrať technikou tenuta, portamenta, legata a staccata** **- postupne hrať zložitejšie rytmické útvary** **- zlepšuje postupne hudobný prejav – muzikalitu** **- využívať väčší tónový rozsah nástroja** **- používať pri hre nové hmaty** **- upresňuje techniku hry prstov a jazyka** **- hrať z listu, čím zlepšuje orientáciu a pohotovosť čítania a hrania hudobného zápisu** **- sa orientovať v základných hudobných štýloch** **- hrať so sprievodom iného hudobného nástroja, zlepšuje súhru a intonačnú stabilitu herného prejavu** **- pozitívne vnímať svoj nástroj** **- samostatne pracovať (domáca príprava na hodiny)** **- verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty)**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku, dve skladby alebo etudy sólo, jedna skladba s klavírom**

Odporúčaná hudobná literatúra:

M. Moyse:	O tvorení tónu	M. Moyse:	Začínajúci flautista
D. Popp:	Škola pre začiatočníkov	Ľ. Kantor:	Škola hry na flautu II. diel
E. Prill:	Škola hry na flautu	N. Platonov:	Škola hry na flautu (pokračovanie)
Z. Jeney:	Škola hry na flautu (pokračovanie)	E. Towarnicki:	Škola hry na flautu I. diel (pokračovanie)
M. Moyse:	24 melodických cvičení	G. Gariboldi:	Progresívne etudy
Bantai – Kovács:	Výber etúd	F. Tomaszewski:	Výber etúd pre flautu
Bantai – Kovács:	Album skladieb pre flautu	J. Haydn:	Menuet

R. Gruber:	Rozfúkaj sa píšťalôčka	J. Francl:	Pastorálna suita
W. A. Mozart:	Dve sonatíny	J. Hässler:	Dve sonatíny

Didaktické postupy a metódy práce:
Práca učiteľa sa má zamerať na individuálnu povahu žiaka, rešpektovať jeho prirodzený vývoj (telesný, mentálny, duševný). Výber cvičení, etúd, prednesových a komorných skladieb podriadiť možnostiam a schopnostiam žiaka. Snažiť sa motivovať žiaka k tvorivosti, k hľadaniu a skúšaniu nových, aj vlastných spôsobov cvičenia a hrania. Podporovať u žiaka záujem o hudbu (účasť na koncertoch a hudobno-kultúrnych podujatiach, počúvanie hudby, čítanie literatúry) a záujem o stanovenie nových cieľov.

Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (držanie nástroja správny postoj nasadenie, tvorba tónu, dýchanie a hygiena nástroja
- ovláda základné teoretické poznatky získané v predmete hudobná náuka
- preukazuje samostatnosť pri nácviku skladieb primerane k svojmu veku
- má schopnosti zaradiť sa do komorných zoskupení
- ovláda interpretačnú techniku primeranú jeho veku
- úroveň a rozvinutosť kompetencii tvorí základ pre ďalšie stupne vzdelávania

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- viesť žiaka k stálej práci na kultúre tónu
- intonačná stabilita a kontrola čistoty hry
- rozširovať výrazové prostriedky v oblasti dynamiky, agogiky a ornamentike
- spoznať a interpretovať autorov rôznych hudobných a štýlových období
- neustále rozvíjať a prehlbovať vzťah k flaute a hudbe všeobecne
- vnímať citlivo sprostredkované hudobné zážitky a ich prostredníctvom sa usilovať o sebavyjadrenie vo vlastnom hudobnom prejave
- podporovať žiaka v jeho záujme o hudbu sledovaním a zapájaním sa do hudobného a kultúrneho života na škole a v meste
- hľadať a využívať nové výrazové prostriedky
- vnímať hudbu ako komunikáciu (s ľuďmi, svetom, sebou...)

Obsah:
- zopakovať učivo z predošlého ročníka
- pomocou cvičení zdokonaľovať dychovú techniku
- pracovať s intonáciou pomocou správnej nátiskovej techniky
- pokračovať v nácviku artikulačných techník
- neustále dbať na uvoľnenosť nátisku
- koordinácia jazyka a prstov, najmä pri problematických spojoch
- snažiť sa o čo najlepšiu koordináciu hmatu a zvuku
- pri výbere prednesov zaraďovať autorov rôznych hudobných štýlov
- nácvik vibrata
- rozširovať rytmickú škálu o hru náročnejších rytmov
- tónový rozsah od c1 – c4, respektíve d4
- nácvik legata a staccata, hra blízkych aj vzdialených spojov
- hra spamäti

- hra z listu, siahať k náročnejším materiálom
- nácvik súhry s klavírom a v komornej hre
- samostatná domáca príprava
- verejné účinkovanie (koncerty, súťaže)

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- v rámci zlepšovania dychovej techniky sa usilovať o čoraz dlhšiu výdrž, plynulosť dýchania a tiež o hospodárenie s dychovou kapacitou, dlhé tóny v rôznych obmenách (pp – ff, p – f, atď.)** **- neustále pracuje na kultúre tónu a jeho intonačnej stabilite, občasné používanie ladičky** **- všetky stupnice a chromatika, tenuto legato staccato, T5, D7 a ich obraty** **- alikvotné tóny** **- rozširuje škálu dynamiky agogiky a ornamentiky** **- spoznáva a interpretuje autorov rôznych hudobných a štýlových období** **- má pozitívny vzťah k svojmu hudobnému nástroju** **- vníma citlivo sprostredkované hudobné zážitky a ich prostredníctvom sa usiluje o sebavyjadrenie vo vlastnom hudobnom prejave** **- sleduje a zapája sa do hudobného a kultúrneho života v škole a v meste** **- usiluje sa hľadať a používať nové výrazové prostriedky** **- má svoj názor na hudbu a interpretáciu** **- zdokonaľuje prostredníctvom cvičení dychovú techniku** **- dbá na uvoľnenie nátisku** **- zdokonaľuje intonáciu a dokáže kontrolovať intonačný pohyb vo vzťahu k inému hudobnému nástroju** **- zdokonaľuje frázovanie a artikuláciu** **- zlepšuje koordináciu hmatov a jazyka** **- lepšie sa orientuje v hudobných štýloch** **- nacvičuje hru vibrata, dvojitého staccata, trilkov a melodických ozdôb** **- dokáže hrať náročnejšie rytmi** **- používa pri hre celý tónový rozsah nástroja (c1 – c4)** **- hrá z listu a zdokonaľuje súhru aj v komornej hre** **- určené skladby dokáže hrať naspamäť** **- samostatne pracuje (domáca príprava)** **- dokáže verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty)**	**Verejné vystúpenia:** **- dva x v školskom roku triedny koncert,** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom klavíra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- dve stupnice (1-dur, 1 mol+T5)** **- dve etudy rôzneho v charakteru** **- jedna prednesová skladba (sólo alebo s klavírom)**

Odporúčaná hudobná literatúra:

M. Moyse:	24 melodických cvičení	M. Moyse:	25 etúd pre stredný stupeň
M. Moyse:	17 veľkých cvičení		
E. Köhler:	Škola hry na flautu	E. Köhler:	15 jednoduchých cvičení
F. Tomaszewski:	Výber etúd pre flautu II. diel	E. Towarnicki:	Škola hry na flautu II. diel
Černý – Bok:	Škola hry na flautu	G. Gariboldi:	Progresívne etudy
N. Platonov.	24 etúd	Bántai – Kovács:	Album skladieb pre flautu
W. A. Moozart:	2 sonatíny	W. A. Mozart:	Menuet
W. A. Mozart:	Allegretto	V. Šrámek:	Sonatína
E. Towarnicki:	Výber prednesov	M. Klement:	Výber prednesov
I. Dibák:	Impromptu	I. Kapr:	Pískanky

Didaktické postupy a metódy práce:

Vo vyučovacom procese neustále hľadať a využívať nové postupy a metódy a nimi motivovať žiaka k prehlbovaniu jeho záujmu o hru na flaute. Zaujať žiaka výberom vhodného hudobného materiálu a napredovať k novým cieľom. U žiaka podporovať citlivé vnímanie hudobných zážitkov a ich prostredníctvom sa usilovať o sebavyjadrenie vo vlastnom hudobnom prejave. Zapájať žiakovu vlastnú fantáziu a tvorivosť. Podporovať u žiaka aktivity pri vyhľadávaní a počúvaní hudby v médiách. Komunikáciou so žiakom podporovať vytváranie jeho vlastného estetického názoru. Venovať pozornosť problematike súvisiacej s verejným vystupovaním (spoločenské správanie, tréma, atď.).

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- zušľachťovať tón, jeho kvalitu a intenzitu
- usilovať sa o čistotu a výrazovú bohatosť hudobného prejavu
- rozvíjať sluchovú vnímavosť
- zdokonaľovať technickú zručnosť výberom vhodných cvičení etúd a prednesov
- čoraz lepšie sa orientovať v jednotlivých hudobných štýloch a žánroch
- zaraďovať autorov a skladby do hudobno-historických kontextov, túto orientáciu podporiť zaradením rôznych ukážok pri hre z listu
- upevňovať trvalý záujem žiaka o hudbu
- využívať u žiaka vlastnú kreativitu a tvorivosť
- prenikať čoraz hlbšie do obsahu a charakteru skladieb
- formovať vlastný estetický názor žiaka
- rozvíjať pozitívne sebavedomie a vhodné spoločenské správanie pravidelným účinkovaním na koncertoch a vystúpeniach

Obsah:
- zopakovať látku z predošlého ročníka
- dychové cvičenia zamerané na výdrž dlhých úsekov hry
- tónové cvičenia rozširovať o ďalšie techniky, p f p, f p f
- technika hry dvojitého staccata
- technika hry oktáv a blízkych i vzdialených spojov v legate s rôznou dynamikou
- intonáciu zlepšovať sluchovou kontrolou, intonačná stabilita hry
- orientácia v systéme intervalov durových a molových stupníc, kvintakordov a septakordov, dvojité staccato následné i opakované
- súhra s klavírom, komorná hra
- rozširovať škálu výrazových prostriedkov a techník (dynamika, agogika, artikulačné techniky)
- technické zručnosti rozvíjať cielene výberom cvičení, etúd, a prednesov
- zvláštnu pozornosť venovať polohe jazyka pri rôznych artikuláciách a druhoch nasadenia
- sústrediť pozornosť na absolvovanie
- budovať pracovné návyky

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pracovať s tónom prostredníctvom dlhých tónov (pp – mf – ff – kombinácie)** **- používať dychovú techniku v dlhých úsekoch a rýchlych tempách** **- pracovať s intonáciou, vylaďovanie alikvotných tónov** **- intonácia pri crescende a decrescende, ukončenie tónu** **- občasné používanie ladičky** **- používať bohatšie výrazové prostriedky** **- zdokonaľuje technické zručnosti hrou cielených cvičení, etúd a prednesov** **- nácvik ďalších typov vibrata** **- všetky stupnice dur aj mol a chromatika (tenuto, staccato, legato, dvojité a trojité staccato), T5, D7, Zm7 a ich obraty** **- špeciálne cvičenia na zlepšenie techniky prstov** **- čoraz lepšie sa orientuje v hudobných štýloch a žánroch, učí sa zaraďovať autorov a skladby do historických kontextov** **- hra z listu**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom)** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na triednom koncerte** **Komorný koncert:** **- jeden x v školskom roku** **Absolventské skúšky:** **- dve stupnice (1 dur,1 mol)**

- hra vybraných skladieb spamäti **- zdokonaľuje súhru a pracuje v komornej hre** **- postupne nadobúda a formuje vlastný estetický názor** **- samostatne pracuje (domáca príprava)** **- dokáže verejne vystupovať (triedne koncerty, školské koncerty, súťaže)**	**- dve etudy rôzneho charakteru** **- jeden prednes (sólo alebo so sprievodom)**

Odporúčaný notový materiál:

E. Towarnicki:	Škola hry na flautu II. diel, III. diel	N. Platonoc:	24 etúd
A. B. Fürstenau:	24 etúd	E. Köhler:	Etudy op. 33/1. zošit
M. Moyse:	17 ľahkých cvičení	M. Moyse:	24 etúd pre stredný stupeň
F. Tomaszewski:	Výber etúd	Bántai–Kovács:	Výber etúd
W. Popp:	Etudy op. 413 / I. zošit	G. F. Händel:	Sonata g mol
G. F. Händel:	Halské sonáty	G. Finger:	Sonáty F a G dur
J. K. Vaňhal:	Sonáta G dur	M. Kořínek:	Sonáta pre flautu a klavír
M. Novák:	Sonáta pre flautu a klavír	W. A. Mozart:	Andante C dur
M. Vilec:	Na rozhľadni	J. Pauer:	Capriccia
H. R. Sinissalo:	Tri miniatúry	P. Žídek:	Nokturno
G. Kosík:	Suita v starom slohu	Z. Folprecht:	Suita v starom slohu
M. Iglo:	Maličkosť pre flautu a klavír	J. S. Bach:	Badinerie
L. v. Beethoven:	Adagio	V. Blodek:	Andante Cantabile
G. Ph. Telemann:	Sonáty	Ph. de Lavigne:	Šesť sonát pre flautu
A. Vivaldi:	Sonáty	F. Benda:	Sonáta F dur
E. Szervansky:	Sonatína	J. Z. Bartoš:	Prelúdiá
P. Eben:	Sonatína semplice	T. Atimenko:	Idyla
J. A. Benda:	Sonáta a mol		

Didaktické postupy a metódy práce:
Prehlbovať vzťah žiaka k svojmu nástroju a k hudbe a umeniu všeobecne. Vnímať význam umenia a estetiky. Aktívne pristupovať k hodnotám vzdelávania a formovať vlastný estetický názor. Vyhľadávať a počúvať skladby v rôznych prevedeniach (internet, médiá). Získavať nové poznatky a vedomosti v oblasti hry na flautu. Podporovať u žiaka vlastnú kreativitu a tvorivosť.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- práca na kultúre tónu
- práca s dychovou technikou
- rozširovanie hmatovej techniky
- zrýchľovanie a spresňovanie prstovej techniky
- intonačná stabilita a kontrola
- rozširovanie dynamickej škály herného prejavu
- artikulácia a jej techniky
- architektúra hudobného diela, agogika
- spoznávať a interpretovať hudbu rôznych hudobných období
- práca v komornej hre

- samostatná práca pri domácej príprave
- verejné účikovanie na podujatiach školy

Obsah:
- tónové cvičenia, dlhé tóny
- rozširovanie dynamickej škály
- nácvik vibrata
- hrať na nástroji postupne v celom jeho rozsahu
- techniky hry jednoduchého staccata
- techniky hry oktáv
- hra stupníc
- melodické ozdoby
- učiť žiaka ekonomike cvičenia tj. vycvičovať najmä technicky náročné miesta
- sólová hra a hra s doprovodom iného nástroja

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pracuje s kvalitou tónu, zlepšuje jeho kultúru** **- ovláda základy dychovej techniky, zdokonaľuje techniku dýchania** **- používať hmetovú techniku v rozsahu celého nástroja** **- zrýchľuje techniku pohybu prstov v presnom rytme** **- rozširuje dynamickú škálu vo všetkých registroch nástroja** **- upresňuje intonáciu pri interpretácii skladieb** **- v rámci artikulácie ovláda hru tenuto, legato, jednoduché aj dvojité staccato, portamento** **- učia sa rozumieť architektúre hranej skladby** **- učia sa spoznávať a interpretovať hudbu rôznych hudobných období** **- nadobudnuté vedomosti realizujú aj v komornej hre** **- samostatne precovať v domácej príprave** **- vydržovať tóny pracuje na kvalite tónu** **- cieľavedome rozširuje dynamickú škálu herného prejavu** **- nacvičuje hru vibrata** **- učí sa hrať na nástroji postupne v celom jeho rozsahu** **- hra jednoduchým a dvojitým jazykom** **- vycvičujú techniku na hre stupníc** **- dokážu hrať sólovo ale aj s doprovodom iného nástroja** **- verejne účinkujú na podujatiach školy**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom)** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na triednom koncerte** **Komorný koncert:** **- jeden x v školskom roku**

Odporúčaný notový materiál:

E. Köhler:	Škola hry na flautu	E. Towarnicki:	Škola hry na flaute II. diel
G. Gariboldi:	Progresívne etudy	M. Moyse:	24 melodických cvičení
M. Moyse:	O tvorení tónu	M. Moyse:	25 etud pre stredný stupeň
F. Tomaszewski:	Výber etud pre flautu II. diel	Bántai-Kovács:	Výber etud pre flautu
W. A. Mozart:	2 sonatíny	Bántai-Kovács:	Album skladieb pre flautu
J. Hässler:	2 sonatíny	V. Šrámek:	Sonatína
N. A. Strunek:	Suity a árie	I. Dibák:	Impromptu

Didaktické postupy a metódy práce:
Pozornosť zamerať najmä na fixáciu správneho dýchania a držania nástroja pri hre. Rešpektovať fyziologické danosti žiaka, jeho technickú pokročilosť. Podľa týchto možností vyberať jednotlivé skladby do jeho repertoáru. Naštudované skladby prezentovať na koncertoch školy.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút

do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Ciele:

- pracovať a dotvárať výrazové prostriedky
- zoznamovať žiaka s repertoárom rôznych hudobných štýlov
- zdokonaľovať kultúru tónu
- pracovať na sluchovej dispozícii, zlepšovať čistotu hry a intonačnú kontrolu
- práca na dolaďovaní prostredníctvom oktávových spojov
- zvelaďovať technické zručnosti žiakov
- hra stupníc
- hra skladieb podľa výberu žiaka s odporučením pedagóga
- samostatné štúdium
- hra v komorných zoskupeniach
- verejná prezentácia naštudovanej hudobnej literatúry

Obsah:

- tónové cvičenia (*p f p - f p f)*
- technika hry jednoduchého a dvojitého stacata
- hra v celom rozsahu nástroja
- zvyšovať tempové nároky
- upevňovanie hmatového ambitu žiaka
- vedomé poznanie a osvojenie ideálu flautového tónu (čistota, plnosť a farebnosť)
- rozvoj kladných postojov k interpretácii rôznych hudobných štýlov
- rozvoj schopnosti vlastného názoru na kvalitu svojho výkonu
- komorná hra
- samostatná pracovná činnosť
- príprava na úspešné ukončenie štúdia druhej časti I stupňa

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- dotvárať výrazové prostiedky k interpretácii hraných skladieb (dynamika, agogika)** **- zoznamuje sa a hrá skladby rôznych hudobných štýlov** **- zdokonaľuje si kultúru tónu, jeho čistotu, plnosť a farebnosť** **- vedome pracuje s ladením a čistotou hry prostredníctvom oktávových spojov** **- zdokonaľuje techniku hry, zrýchľuje pohyb prstov** **- hrou stupníc a technických cvičení upresňuje techniku hry** **- interpretuje aj skladby podľa svojho výberu s podporou pedagóga** **- dokáže samostatne pracovať na štúdiu skladieb** **- hrá sólovo ale aj s doprovodom klavíru** **- zapája sa v komornej hre, pestuje súhru** **- naštudované skladby verejne prezentuje na podujatiach školy** **- zlepšuje kvalitu tónu hrou dlhých tónov v celom rozsahu nástroja** **- ovláda techniku hry jednoduchého a dvojitého stacata** **- dokáže hrať v rýchlejších tempách behy a pasáže** **- ovláda hmatový ambit v rozsahu celého nástroja** **- dokáže rozlišovať kvalitu tónu a pozná jeho ideál (čistota, plnosť a farebnosť)** **- orientuje sa v rámci svojich schopností v jednotlivých druhoch a štýloch hudby** **- dokáže kriticky zhodnotiť svoj výkon** **- pripravuje sa na úspešné ukončenie štúdie druhej časti I. stupňa**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom)** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Záverečná skúška:** **- 2 etudy rôzneho chrakteru** **- 1 prednesová skladba**

Odporúčaný notový materiál:

M. Moyse:	O tvorení tónu	M. Moyse:	24 melodických cvičení
M. Moyse:	25 etúd	Z. Jeney:	Škola hry na flautu
E. Tomaszewsky:	Výber etúd III.	G. Gariboladi:	Progresívne etudy
Bántai-Kovács:	Výber etúd II.	E. Köhler:	Škola hry na flaute
W. A. Mozart:	2 sonatíny	W. A. Mozart:	Andante C dur
Bántai-Kovács:	Album skladieb	J. Hässler:	2 sonatíny
J. K. Vaňhal:	Sonáta G dur	M. Vilec:	Na rozhľadni
V. Šrámek:	Sonatína	J. Hook:	Sonatína F dur

Didaktické postupy a metódy práce:
Prácu so žiakom sústrediť najmä na pozornú prípravu ukončenia štúdia druhej časti I. stupňa. Práca s dychom, nasadením a dynamikou. Verejne prezentovať naštudované skladby. Zvládnuť pohyb a správanie na javisku. Práca s trémou, prostriedky jej zvládnutia.

Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:
- žiak zvládol základné kompetencie v hre na flautu
- ovláda správne reberno – bránicové dýchanie
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou so správnym nasadením a ukončením
- pracuje s farbou a kvalitou tónu
- nadobudnuté teoretické vedomosti dokáže aplikovať pri interpretácii hudobných skladieb
- pozná jednotlivé hudobné obdobia a dokáže interpretovať ich hudbu primeraným štýlom
- dokáže samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu
- vie hrať z listu
- má vypestovaný zmysel pre súhru prostredníctvom komornej hry a hry so sprievodným hudobným nástrojom
- dokáže verejne vystupovať a interpretovať naštudované skladby

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu. Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Ciele:
- zhodnotenie úrovne nadobudnutého hudobného vzdelania na I. stupni a hľadanie ďalšieho smerovania
- nadviazanie na získané poznatky, zručnosti a skúsenosti
- zohľadnenie úrovne osobnostného vývoja
- stanovenie krátkodobých a dlhodobých cieľov
- zameranie pozornosti na problémové oblasti
- zdokonaľovanie kvality tónu a kultivovanosti prejavu, intonačnej čistoty a vyváženosti registrov
- pri výbere skladieb sa orientovať na všetky hudobné štýly
- vedomé koncentrovanie a zameranie pozornosti pri hudobnom vnímaní a cvičení
- práca s psychologickými a fyziologickými aspektamy verejného vystupovania

Obsah:
- pokračovať v snahe o zintenzívnenie a zrýchlenie nádychu, predĺženie a plynulosť výdychu, neustále mať pri tom na zreteli snahu o uvoľnenosť (vedomé dýchanie)
- nácvik frulata (technika fúkania) v rôznych kombináciách so základným tónom
- stupnice dur a mol v rôznych sekvenciách T^5 D^7 (zm^7), veľké rozklady a obraty po štyri, to všetko legato, tenuto, staccato, jednoduchým aj dvojitým jazykom, oktávy
- technické cvičenia na zdokonaľovanie rytmu, artikulácie, intonácie, rýchlosti prstov (vedomé – zamerané a sústredené cvičenie)
- etudy rôzneho charakteru (rytmické, melodické, dynamické, rýchle, pomalé)
- technika hry piano a forte s intonačnou čistotou
- melodické ozdoby – trilky, nátrily, obaly – zdokonaľovanie techniky
- orientácia v hudobnom notovom zápise – hra z listu
- hra spamäti (menšie úseky spájať do väčších celkov a súvislostí)
- prednesy rôzneho charakteru podľa výberu učiteľa a žiaka
- zameranie pozornosti na komornú hru

Kompetencie:	Výstupy:
Žiak vie: **- vedome a systematicky pracovať s technikou dychu (rýchlym a plným nádychom a plynulým pomalým výdychom) pomocou dlhých tónov a cvičení** **- využívať hranie frulata ako tréningu uvoľnenia pier** **- hrať stupnice, akordy a ich obraty v pomalých aj rýchlejších tempách, technicky aj intonačne čisto s použitím rôznych artikulácii (dvojitý jazyk)** **- zdokonaľovať techniku prstov vedomým cvičením zameraným na konkrétne problémy** **- hrať etudy rôzneho charakteru s dôsledným využitím výrazových prostriedkov (dynamika, agogika, melodické ozdoby)** **- hrať v dynamike piano a forte pri zachovaní kvality tónu a správnej intonácie** **- analyzovať ozdoby – trilky, nátrily a obaly, hrať ich technicky a zvukovo správne** **- pri interpretácii rozlišovať charaktery prednesových skladieb s využitím širokej škály výrazových prostriedkov** **- vyjadriť svoj názor a predstavu pri výbere skladieb** **- skladby (sólo, resp. so sprievodom klavíra alebo komorné) po úspešnom nácviku prezentovať na verejných podujatiach**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom)** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Komorný koncert:** **- jeden x v školskom roku** **Prehrávky:** **- 1 Dur, 1 mol stupnica T^5, $D^7(zm^7)$** **- 2 etudy rôzneho charakteru** **- 1 prednes sólo alebo so sprievodom**

Odporúčaný notový materiál:

T. Way:	Škola pre flautu I. II. zošit	M. Moyse:	Výber z cvičení
F. Tomaszewski:	Výber etúd II. zošit	E. Towarnicki:	Škola i. diel
E. Köhler:	Etudy op. 33/ II. zošit	Bántai-Kovács:	Výber etúd II. zošit
N. Platonov:	12 etúd	Zbierka:	Flautové sóla (výber)
E. Towarnicki:	Škola (výber prednesov)	G. F. Händel:	Sonáty
L. v. Beethoven:	Adagio	V. Blodek:	Andante cantabile
P. Eben:	Sonatína semplice	M. Novák:	Sonatína
M. Kořínek:	Sonatína	Album:	Albunm skladieb pre flautu
W. A. Mozart:	Sonáty		

Didaktické postupy a metódy práce:
Hľadať a rozvíjať vhodné metódy práce v ďalšom všestrannom napredovaní mladého hudobníka. Pomocou zamerania pozornosti efektívnym spôsobom cvičenia zlepšovať a odstraňovať problémové oblasti hry žiaka. Vhodným výberom skladieb zoznamovať žiaka s novými možnosťami nástroja. Nadobudnuté poznatky začleňovať do širších hudobných súvislostí a prehlbovať tak vzťah k hudobnému umeniu (a umeniu vôbec).

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Ciele:
- hľadanie širších súvislostí v poznatkoch získaných v predchádzajúcom štúdiu
- hlbšie prenikanie do obsahu hraných skladieb a súčasné zdokonaľovanie ich formy
- zaraďovanie skladieb do repertoáru so zložitejšími rytmickými a technickými prvkami
- využívanie čoraz širšej škály výrazových prostriedkov k dosiahnutiu pochopenej a precítenej interpretácie

- pomoc pri hľadaní vlastného tvorivého sebavyjadrenia žiaka
- praktické využívanie dosiahnutých znalostí a zručností pri sólovej a komornej hre
- zvládnutie psychologickej a fyziologickej prípravy na verejné vystúpenie

Obsah:

- po zvládnutí a zdokonalení základov dychovej techniky zamerať pozornosť na správne vedenie vzduchu (fúkanie na hranu náustku)
- skvalitňovanie tónu, jeho čistoty, intenzity, plnosti a farby
- rozvíjanie správnych tónových predstáv a ich neustála korekcia
- používanie hrania technikou frulato v nových kombináciách
- hranie alikvotných tónov (prefukovanie registrov)
- stupnice a akordy v rôzne sa meniacich tempách, artikuláciách, dynamikách a rytmike
- hra intervalov – tercie, kvinty a oktávy, intonačne čisto
- využitie nadobudnutých zručností vo vhodne vyberaných etudách a prednesových skladbách
- tréning pohotovosti pri hre z listu (sólo, duetá)

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- preniknúť do obsahu hranej skladby, chápe jej architektúru a výstavbu** **- využíva pri hre zložitejšie technické a rytmické prvky** **- využiť výrazové prostriedky k hlbšiemu pochopeniu a interpretovaniu skladby** **- pri správnom nádychu a fúkaní na hranu náustku viesť vzduch do nástroja** **- pracovať s intenzitou a farbou tónu, meniť ich pomocou dychovej techniky** **- využívať hudobnú a tónovú predstavivosť, korigovať postupne jej správnosť** **- zlepšovať intonáciu hrania alikvotných tónov** **- hrať všetky stupnice, akordy ich obraty a intervaly, 3, 5, 8, v rôznych tempách dynamikách, rytmoch a artikuláciách** **- korigovať intonačnú čistotu hry tónov v tretej oktáve (po C^4)** **- využívať nadobudnuté vedomosti v sólovej a komornej hre** **- zvládnuť psychickú záťaž verejného účinkovania**	**Verejné vystúpenia:** **- jeden x v polroku triedny koncert** **- dve skladby rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom)** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Komorný koncert:** **- jeden x v školskom roku** **Prehrávky:** **- 1 Dur, 1 mol stupnica T^5, D^7** **- 2 etudy rôzneho charakteru** **- 1 prednes sólo alebo so sprievodom**

Odporúčaný notový materiál:

T. Woy:	Škola pre flautu II. III. diel	M. Moyse:	24 progresívnych etúd
F. Tomaszewski:	Škola III. diel	E. Towarnicki:	Škola II. diel
E. Köhler:	Etudy op. 33/ III. zošit	Bántai-Kovács:	Výber etúd III. zošit
N. Platonov:	24 etúd	E. Towarnicky:	Škola (výber prednesov)
G. F. Händel:	Sonáty	M. Novák:	Sonatína
M. Kořínek:	Sonatína	W. A. Mozart:	Andante C dur
Ph. de Lavigne:	6 sonát	G. Ph. Telemann:	Sonáty
J. J. Quantz:	Sonáty	J. Benda:	Sonáta C dur
I. Bázlik:	5 skladieb pre flautu a klavír		

Didaktické postupy a metódy práce:

V tomto období štúdia je veľmi dôležitý vzťah učiteľ a žiak. Technické dispozície môže žiak rozvíjať a využívať nielen v hudbe ktorú mu vyberá pedagóg ale je potrebné formovať vkus a samostatný záujem o určitú oblasť (žáner, štýl) hudby. Rozvoj tvorivosti posiľňuje osamostatňovanie študenta a osvojovanie si svojho názoru na hudbu a umenie ako také.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na flaute, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Ciele:

- nadviazanie práce na študijné výsledky v 2. ročníku II. stupňa
- vytvorenie plánu, pozostávajúceho z krátkodobých a dlhodobých cieľov
- prehlbovanie vzťahu žiaka a učiteľa, budovanie obojstrannej dôvery v čase dospievania žiaka
- stanovenie problematických oblastí, ktoré vyžadujú viac pozornosti
- správne pomenovanie problémov a hľadanie spôsobov ich riešenia
- neustála práca s dychom ako základným pilierom tvorby a kvality tónu
- práca jazyka pre zlepšenie artikulácie
- zdokonaľovanie techniky prstov
- rozširovanie škály výrazových prostriedkov a ich správne používanie
- výber vhodných skladieb, rôznych hudobných štýlov a obsahových charakterov
- tréning hry spamäti, podľa možností žiaka
- prepájanie teoretických vedomostí z Hudobnej náuky s ich praktickým využitím
- formové a obsahové spracovanie skladieb s porozumením
- vedenie žiaka k vedomému a zmysluplnému cvičeniu
- hra v komorných zoskupeniach rôzneho obsadenia, od duet až po orchester
- fyzická, mentálna a psychická príprava žiaka na verejné vystúpenie

Obsah:

- zdokonaľovanie techniky bránicovo-hrudného dýchania, vedomé dýchanie, kontrola nádychu a výdychu, využívanie širokej škály dychových cvičení
- správne vedenie vzduchu pri tvorbe tónu na hranu náustku, snaha o čo najväčšiu uvoľnenosť, používanie techniky prefukovania-alikvotných tónov a techniku *frulato*
- tréing artikulácie-práca jazyka v súčinnosti s dychom
- nácvik dvojitého *staccata* v stupniciach, aj s využitím špeciálnych cvičení
- nácvik melodických ozdôb – *trilok* a *nátryl,* ich správna interpretácia s ohľadom na hudobný štýl
- pri hre spamäti postupné spájanie kratších pasáží do väčších celkov
- rozvoj hudobnej predstavivosti
- využívanie vedomostí z Hudobnej náuky v procese hudobného vývoja a jeho neustále obohacovanie o nové poznatky
- príprava žiakov na verejné vystupovanie, práca s trémou
- pri komornej a orchestrálnej hre vnímať tímovú spoluprácu, zvládnuť svoj part a zároveň sa vedieť prispôsobiť celku
- využívať možnosti internetu na cielené, aktívne počúvanie umeleckých hudobných produkcií ich správny výber, budovanie estetického názoru
- návšteva koncertov, operných predstavení, výstav, kultúrna spolupatričnosť

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: - samostatne, systematicky a pravidelne cvičiť - pomocou cvičenia dlhých tónov pracovať s dychovou technikou, vedome ovládať prúd vzduchu a cielene ho pri tvorbe tónu smerovať - pracovať na zlepšovaní intonácie a tónových vzťahov s pravidelným používaním ladičky - korigovať a vyvažovať rôznu zvukovú kvalitu jednotlivých tónov, všímať si ich znelosť, farbu a intenzitu - pozornosť venovať tónom menej znelým, využívať rôzne techniky fúkania, hľadať a experimentovať - artikulovať jednoduchéa dvojité staccato, prácu jazyka koordinovať s dychom, najúprv na jednom tóne, potom v tónovom pohybe - zvládať zložitejšie rytmy – bodkovaný rytmus aj pri malých rytmickycch hodnotách, duoly, trioly, synkopy, striedanie rytmov, pri cvičení využívať metronom - kontrolovať techniku prstov, vyčisťovať hmatové kombinácie - formulovať svoje predstavy pri výbere skladieb a do veľkej miery vedieť pracovať samostatne, otázky predkladať pedagógovi - rozoznávať odlišnosť hud. štýlov, rozumieť ich základným princípom, ich forme	- Verejné vystúpenia: - dva krát v školskom roku triedny koncert Školský koncert: - možnosť účinkovať na školskom koncerte Komorný koncert: - jeden krát v školskom roku Prehrávky: - v druhom polroku Hraná látka:

a výrazovým prostriedkom - v komornom zoskupení sa učiťkvalitne odohrať svoj part a zároveň byť súčasťou celku a vnímať celý proces, komplexne vnímať hudobné dielo a svoju účasť v ňom - hľadať umlecké vzory, špičkových interpretov hry na flautu a inšpirovať sa ich skladbami a ich hrou	Stupnice: 1 dur, 1 mol, T5, D7, - dve etudy rôzneho charakt. Prednes: sólo alebo s doprovodom klavíra

Odporúčaný notový materiál:

Školy a etudy: Way: Škola pre flautu III. IV. časť
F. Tomaszewski: Škola III. IV. časť
E. Kohler: Etudy op. 33
M. Moyse: 24 progresívnych etúd
E. Towarnicki: Škola II. III. časť (výber etud)
N. Platonov: Výber etud

Prednesy: W. A. Mozart: Serenade in G (Eine Kleine Nachtmusik)
W. A. Mozart: Viedenské sonatíny
J. Demerssemann: Portreit de Flutiste
W. Popp: Album-Spanischer Tanz, Spanische Serenade, Nachtigallen serenade
P. Taffanel: Allegretto (1885)
M. I. Glinka: Vals z opery Ivan Susanin
J. S. Bach: Badinerie
G. F. Händel: Sonáty
F. Chopin: Variácia na Rosiniho tému
A. Dvořák: Humoreska
M. Novák: Sonatína
M. Kořínek: Sonatína
P. Eben: Sonatina senplice
C. Debussy: Dievča s vlasmi ako ľan

Komorná hra: W. A. Mozart: Duo č. 5, op. 75
W. A. Mozart: Dve flauty v opere
J. S. Bach: Anglické suity
G. Ph. Telemann: 6 duet
I. Zelienka: Flautové duetá

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na priečnej flaute
Ročník:	štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	20
Stupeň vzdelania:	II. stupeň základného štúdia

Ciele:

- nadviazanie na dosiahnuté výsledky v 3. ročníku II. stupňa
- zohľadnenie úrovne osobnostného vývoja žiaka, jeho fyzických, mentálnch a psychických daností
- stanovenie úloh a cieľov so zameraním na problémové oblasti žiaka
- zdokonaľovanie hry na flautu po stránke tónovej, technickej, výrazovej a hľadanie vhodného postupu pri napĺňaní týchto cieľov
- rozširovanie a zdokonaľovanie škály výrazových prostriedkov pre čoraz jasnejšiu a precítenejšiu interpretáciu skladieb
- rozvíjanie hudobnej predstavivosti a muzikality žiaka, jeho osobnostného vkladu a samostatnosti pri nácviku a prednese skladieb
- zvedomovanie cvičenia a efektivity práce
- časté zaraďovanie hry z listu

Obsah:

- pokračovanie v tréningu kvalitného dýchania, rozširovanie jeho kapacity, výdrže a hospodárenia pri hre
- práca s prúdom vzduchu, experimentovanie s jeho vedením a smerovaním, uvoľňovanie nátisku s cieľom skvalitňovania tónu, jeho intenzity, farby a obsažnosti s využitím moderných techník – prefukovanie alikvot, frulato, spev pri súčasnom hraní
- zlepšovanie intonácie
- využívanie schopnosti cielene viesť vzduch (jeho rýchlosť, tlak a smerovanie) a regulovať výšku tónov
- pravidelné používanie ladičky
- nácvik vibrata, hľadanie prirodzeného, individuálneho spôsobu vlnenia tónu
- zlepšovanie techniky jazyka, nácvik dvojitého a trojitého staccata v stupniciach a špeciálnych cvičeniach
- zlepšovanie techniky prstov, ich rýchlosti, pohyblivosti a koordinácie
- zdokonaľovanie rytmického cítenia, zaraďovanie čoraz zložitejších rytmov a ich kombinácií

- rozširovanie dynamickej škály na malých aj veľkých plochách
- v melodických pasážach zameranie na hru legata, jeho rozširovanie a kvalitu zvuku
- rozširovanie škály melodických ozdôb (rôzne typy prírazov, trilkov, obalov)
- hľadanie súvislostí formovej a obsahovej štruktúry skladieb, porozumenie jej umeleckému zámeru
- podporovanie samostatnosti a tvorivosti žiaka pri nácviku, hľadanie vlastného estetického názoru a prostriedkov na jeho vyjadrenie
- hranie z listu, zlepšovanie a zrýchľovanie pohotovosti pri orientácii v notovom materiály
- hranie komornej hudby v rôznych nástrojových zoskupeniach, zameranie sa na tímovú prácu
- počúvanie nahrávok kvalitnej hudby rôznych žánrov, inšpirovanie sa hrou vynikajúcich interpretov, ich porovnávanie a hľadanie vlasdtného ideálu

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: - pri tvorbe tónu ovládať techniku dychu, jeho smerovanie, rýchlosť, množstvo a hospodárenie s ním - využívať techniky na uvoľňovanie nátisku (alikvoty, frulato, spev pri hraní) - pracovať so zvukovou predstavou, ktorá mu pomáha tvoriť tón požadovanej kvality a intonácie - kvalitu tónu zachovať vyváženú vo všetkých registroch, so zameraním na menej znelé tóny - k práci s dychom a tónom využívať hranie dlhých tónov, stupníc a intervalov - orientovať sa v tóninách a stavbe akordov - využívať rôzne spôsoby cvičenia stupníc a technických pasáži skladieb - koordinovať fúkanie s prácou prstov a riešiť technické problémy - hľadať a nachádzať styčné body v rámci štruktúry skladieb - primerane sa orientovať v hudobnej terminológii - rozlišovať základné hudobné štýly a pomenovať ich charakteristiky - zvládnuť verejné vystúpenie na vysokej úrovni - hudbu vnímať a prežívať nielen prostredníctvom svojho nástroja, ale v čo najširších súvislostiach - vyberať s možnosti médií kvalitnú hudobnú produkciu a rozširovať jej počúvaním svoje hudobné názory	Verejné vystúpenia: dva krát v školskom roku triedny koncert Školský koncert: Možnosť účinkovať na školskom koncerte Absolventské prehrávky: v druho polroku Látka: 1 dur, 1 mol T5 D7 2 etudy rôzneho charakteru Prednes – sólo alebo s doprovodom klavíra

Odporúčaný notový materiál:

Školy a Etudy:

T. Way: Škola pre flautu IV. V. časť
M. Moyse: 17 veľkých technických cvičení
F. Malotín: Prebudenie k dokonalosti
F. Tomaszewski: Škola IV. V. časť
A. B. Furstenau: 24 etúd
E. Kohler: Virrtuózne etudy I. zošit
N. Platonov: 12 etúd

Prednesy:

W. A. Mozart: Andante C dur
W. A. Mozartr: Viedenské sonatíny
G. Ph.Telemann: Sonata F dur
G. Donizetti: Sonata
A. Bon: Sonata op. 1/6
L. Boulanger: Nocturno (1911)
G. Kummer: Benátsky karneval op.157 No. 3
G. Kummer: Posledná letná ruža op. 157 No. 6
N. R. Korsakov: Let čmeliaka
M. Reger: Allegretto grazioso A dur
J. Comellas: Adieu a la Havanne op. 2
T. Frešo: Skladba pre flautu a klavír
W. A. Mozart: Solo z opery Čarovná flauta
F. Schubert: Ave Maria
G. F. Händel: Sonata op. 1 No. 2
J. N. Humel: Sonata III. časť – Rondo
C. CXhaminade: Serenada op.142
M. Bonis: Piece op. 189
G. Kummer: Domov, sladký domov op. 157 No. 4
P. I. Čajkovskij: Ária Lenského z opery Eugen Onegin
G. Fauré: Fantázia
A. Catherine: Melancholická Serenáda
T. Jaščenko: Adieu Tango
I. Zelienka: Sonatina
M. Novák: Rondino

Komorná hra:

W. A. Mozart: Dve flauty v opere
J. S. Bach: Album pre dve flauty I.
J. J. Quantz: Duetá
J. S. Bach: Anglické suity II.
G. Ph. Telemann: Šesť duet
B. Martinu: Duetá

Vypracovala: Martina Cillerová
Koordinátor ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

Hudobný odbor – HRA NA SAXOFÓNE

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie hry na saxofóne vychádza zo širokého uplatnenie nástroja v tanečnej, populárnej, džezovej, dychovej hudbe a v sólovej hre.
Podmienkou prijatia žiaka do ZUŠ pre hru na saxofóne je hudobné nadanie, hudobný sluch, rytmus, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány a zuby. Vzhľadom na potrebnú telesnú vyspelosť žiaka odporúča sa vek minimálne 12 rokov na začatie výučby na alt alebo sopránovom saxofóne. V priebehu celého štúdia sa vyžaduje lekárske potvrdenie o dobrom zdravotnom stave žiaka.
Cieľom vyučovania hry na saxofóne je viesť žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého aktívneho hráča – amatéra, schopného pokračovať
v samostatnej tvorivej práci alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripraviť pre štúdium na konzervatóriu.
Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hru z listu, komornú hru, súborovú a orchestrálnu hru.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na saxofóne
Ročník:	Prvý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Sprievod – 0,5 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší stupeň sekundárneho vzdelania - ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na saxofóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 1. ročník

Ciele:
- ovládať zloženie a rozloženie nástroja, poznať históriu vzniku nástroja
- zvládnuť prstovú a jazykovú techniku
- dbať na kultúru tónu
- stupnice hrať do 4 predznamenaní
- ovládať hru v rozsahu $c^1 - f^3$
- neustále zlepšovať kvalitu tónu
- ovládať hru tenuto, staccato, legato
- aplikovať základné hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, frázovanie, zmeny tempa, agogika)
- účinkovaním na verejnych vystúpeniach získavať osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii
- ovládať základy hry z listu
- hrať skladby z oblasti populárnej a tanečnej hudby
- hrať viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom

Obsah:
- oboznámiť žiaka z rôznymi typmi saxofónov
- údržba a čistenie nástroja
- dbať na kvalitu plátkov
- dôraz na plynulé reberno – bránicové dýchanie
- zdokonaľovanie spojov legata pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy
- budovanie nátisku
- hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T^5 a D^7 rôznymi artikuláciami v mierne rýchlom tempe v celom rozsahu nástroja
- nácvik kratších skladieb a piesni spamäti
- postupne zvládnuť zvukový rozsah nástroja základnými hmatmi
- upevňovať nátisk cvičením dlhých tónov

Kompetencie:	**Výstupy:**
Žiak vie: **- pozná historický vývoj saxofónu** **- pozná možnosti uplatnenia nástroja v praxi** **- pozná jednotlivé typy saxofónov, ich názvy** **- spoznáva jednotlivé časti nástroja a vie ich pomenovať** **- učí sa udržovať plátok v dobrej kvalite** **- vie ako svoj nástroj udržovať a čistiť** **- nacvičuje správny postoj pri hre** **- osvojuje si funkcie oboch rúk pri hre na nástroji** **- pri tvorbe tónu sa učí používať správny spôsob dýchania (reberno-bránicové)** **- buduje si nátisk prostredníctvom cvičení vydržovaných tónov** **- postupne zvláda zvukový rozsah nástroja v základných hmatoch** **- rozvíja svoju melodicko-rytmickú predstavivosť** **- zdokonaľuje svoje intonačné schopnosti** **- hrá stupnice – C,F,G** **- cvičí jednoduché skladby spamäti, rozvoj hudobnej pamäti** **- začiatky hry z listu** **- pracuje s učiteľom na počiatkoch súhry** **- zoznamuje sa s technikou hry détaché, legata a staccata** **- buduje si pravidelné pracovné návyky – domáca príprava** **- dokáže verejne vystupovať – triedne koncerty**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedny koncert, dve piesne alebo skladbičky sólo alebo so sprievodom** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku,** **- jedna stupnica, dve skladbičky sólo alebo so sprievodom**

Odporúčaná hudobná literatúra:
T. Hejda: Škola na saxofón - výber
R. Gruber: Saxofónové etudy
S. Krtička: Škola hry na saxofón - výber
Prednesové skladby: ľahšie melódie v rámci rozsahu a schopnosti žiaka, sólo alebo so sprievodom klavíra.

Didaktické postupy a metódy práce:
Celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie nátisku a tónového rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na saxofóne
Ročník:	Druhý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na saxofóne, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami Školského vzdelávacieho programu.
Vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa, alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa. Pri delení vyučovacej hodiny je potrebné brať do úvahy vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť. Delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho.

Učebné osnovy pre 2. ročník

Ciele:
- neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka
- hrať v rozsahu b – f^3
- ovládať hru tenuto, staccato, legato
- stupnice durové a molové hrať do 6 predznamenaní a príslušné T^5, D^7 v obratoch po troch, štyroch v celom rozsahu nástroja
- rozvíjať hudobný sluch, zmysel pre intonáciu
- naučiť sa rozlišovať a ovládať hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly
- účinkovať v komorných súboroch
- účinkovaním na verejných vystúpeniach získavať osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii
- hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti
- naučiť sa používať pomocné hmaty
- základy hry z listu

Obsah:
- zopakovať učivo z prvého ročníka
- dôraz na plynulé reberno – bránicové dýchanie
- zvládnuť prstovú a jazykovú techniku
- hrať dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu nástroja, využívať širokú dynamickú škálu
- hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T^5 a D^7 rôznymi artikuláciami v mierne rýchlom tempe v celom rozsahu nástroja
- nácvik rozsiahlejších skladieb a piesni spamäti
- nácvik partov (orchestrálnych, súborových)
- hra z listu
- samostatná domáca príprava
- hra náročnejších kombinovaných rytmických útvarov, jazzové frázovanie
- hra veľkej trioly

Kompetencie	**Výstupy**
Žiak vie: **- využíva vedomosti získané v predošlom ročníku** **- ovláda zásady správneho reberno-bránicového dýchania** **- číta noty v celom rozsahu nástroja** **- hrá stupnice do 6 predznamenaní** **- používa pri hre pomocné hmaty** **- ovláda hru tenuto, portamento** **- ovláda základy frázovania jazzovej hudby** **- vedome pracuje s intonáciou** **- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu** **- ovláda hru z listu** **- vie artikulovať a frázovať jednotlivé druhy a štýly hudby**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedny koncert, dve skladbičky rôzneho charakteru sólovo alebo so sprievodom klavíra** **Školské koncerty:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte** **Prehrávky:** **- v druhom polroku 2 stupnice 2 etudy rôzneho charakteru 1 prednes**

Odporúčaná hudobná literatúra:

T. Hejda:	Škola na saxofón	R. Gruber:	Saxofónové etudy
S. Krtička:	Škola hry na saxofón	G. Lacour:	50 etudes faciles et pour saxophone (cahier 2)

Prednesy primerané nátiskovým schopnostiam a technickým možnostiam žiaka

Didaktické postupy a metódy práce:
Citlivým prístupom sa usilujeme o rozvíjanie nátisku a rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie frázovania a artikulácie s hlbokým nádychom.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na saxofóne
Ročník:	Tretí
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod.
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B

Učebné osnovy pre 3. ročník

Ciele:
- nadviazať na získané vedomosti z predošlých ročníkov,
- neustále pracovať na plynulom reberno – bránicovom dýchaní
- komplexné zvládnutie tónového rozsahu nástroja s použitím základných a pomocných hmatov,
- nácvik a používanie melodických ozdôb
- aplikovať dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou
- stupnice durové a molové hrať do 6 predznamenaní a príslušné T^5, D^7 v obratoch po troch, štyroch v celom rozsahu nástroja
- ovládať chromatickú stupnicu
- ovládať a kombinovať hru tenuto, staccato, legato, portamento
- uplatňovať intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu
- rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti žiaka
- vyžadovať hru v rýchlejších tempách
- samostatne pracovať pri štúdiu partov a hre v súboroch

Obsah:
- dôraz na plynulé reberno – bránicové dýchanie
- hrať všetky durové aj molové stupnice T^5, D^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe
- hrať chromatickú stupnicu
- hra náročných kombinovaných rytmických útvarov, jazzové frázovanie
- uplatňovať intonačnú čistotu
- plynulé väzby legata v dvojčiarkovanej oktáve
- nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti
- nadobudnuté vedomosti z hudobnej náuky využívať pri hre
- hra veľkej trioly
- hra z listu
- verejné vystupovanie

Kompetencie	**Výstupy**
Žiak vie: **- ovláda a vie používať vedomosti z predošlých ročníkov** **- ovláda zásady správneho reberno-bránicového dýchania** **- dokáže používať základné a pomocné hmaty v rozsahu celého nástroja** **- používa pri hre melodické ozdoby** **- hrá plynulé legato v dvojčiarkovanej oktáve** **- všetky stupnice hrá v mierne rýchlom tempe** **- jednoduché piesne a skladbičky hrá z listu** **- detailnejšie dokáže interpretovať skladbu prostredníctvom agogiky, artikulácie a frázovania** **- vie správne hrať a cítiť bodkovaný rytmus a synkopu** **- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu** **- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných vedomostí**	**Verejné vystúpenia:** **- dva krát v školskom roku triedny koncert, dve skladbičky rôzneho charakteru sólo alebo so sprievodom klavíra** **Školský koncert:** **- možnosť účinkovať na školskom koncerte,** **Prehrávky:** **- 1 durová a molová stup.** **2 etudy rôzneho charakteru** **1 prednes**

Odporúčaná hudobná literatúra:

T. Hejda:	Škola na saxofón - výber
S. Krtička:	Škola hry na saxofón - výber
G. Lacour:	50 etudes faciles et pour saxophone (cahier 2)
H. Klosé:	25 Daily Exercises For Saxophone
P. Herre:	Saxophonschule
Prednesové skladby:	Literatúra pre tento nástroj je veľmi bohatá, učiteľ má veľa možností predložiť žiakovi etudy, prednesy, originálov ako aj transkripcií pre saxofón. Pri výbere prednesu treba postupovať podľa danosti žiaka a jeho nátiskových možností.

Didaktické postupy a metódy práce:

Usilovať sa dosiahnuť vhodnými prostriedkami stanovenú úroveň vedomostí žiaka, rešpektujúc jeho osobnosť. Vhodne vyberať notové materiály primerané mentálnej úrovni žiaka.

Odbor:	Hudobný
Študijné zameranie:	Hra na saxofón
Ročník:	Štvrtý
Počet hodín týždenne:	Hra na nástroji – 1,5 hod. Komorná hra – 1,0 hod
Učebný plán číslo:	13
Stupeň vzdelania:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 2b

Učebné osnovy pre 4. ročník

Ciele:

- neustále pracovať na plynulom reberno – bránicovom dýchaní
- nácvik a používanie melodických ozdôb
- zvládnuť hru v rozsahu od b – fis^3
- ovládať chromatickú stupnicu
- vedieť naladiť nástroj pri hre s doprovodom
- uplatňovať intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu
- aplikovať prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách
- rozvoj hudobnej pamäti
- výstavba skladieb – agogika
- účinkovaním na verejných vystúpeniach získavať osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii
- sú schopný samostatnej práce pri štúdiu a hre v súboroch
- komplexné zvládnutie tónového rozsahu nástroja s použitím základných a pomocných hmatov
- hra z listu

Obsah:

- plynulé reberno – bránicové dýchanie
- plynule väzby legata v dvojčiarkovanej a trojčiarkovanej oktáve
- vyrovnaná prstová a jazyková technika
- nácvik rozsiahlejších skladieb a piesni spamäti
- počiatky transpozície
- venovať pozornosť frázovaniu a artikulácii najmä v tanečnej hudbe
- účinkovať v komorných zostavách, kapelách aj mimo školy
- hrať všetky durové aj molové stupnice, T^5, D^7 rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe
- využívať širokú dynamickú škálu (*p* až *ff*)
- rozlišovať durový a molový kvintakord, D^7, zm^7, intervaly veľké, malé, čisté
- využívať nadobudnuté teoretické vedomosti v praxi
- upevňovať nátisk